ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Οικογένεια

ΕΤΟΣ Α! ΤΟΜΟΣ 30

Μια χωρίζει ένας νεκρός

Α. ΜΠΟΡΝΤΟ

οἰκογένεια

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
(ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ)
ΕΤΟΣ 11 - 1 Ὀκτωβρίου 1937 ΑΡΙΘ. 30
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΔΡΧ. 5

Ἱδρυτής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντής: ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γραφεῖα: Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β
Τηλέφ. 26-135

Συνδρομὴ ἐτησία: Ἐσωτερικοῦ Δρ. 200 Ἐξωτερικοῦ $ 7
» ἑξάμηνος: » » 100 » $ 3.50
καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κογκὸ ἐτησία συνδρομὴ σελλίνια 30.

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον νὰ ἀποστέλωνται πρὸς τὸν Δ)τὴν τῆς «Οἰκογενείας» κ. Νικ. Καμαρινόπουλον, ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β, Ἀθῆναι.

Ἐν Ἀμερικῇ, ἔχει ἀναλάβει τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν, ἡ Ἑταιρία New York News Agency General P. O. Box 497, New York City, ἐκπροσωπουμένη παρὰ τοῦ κ. Κ. Καλφοπούλου.

ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ ΤΗΣ
"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ"
ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ
ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ
Ι. ΜΕΡΥ
Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΠΟΙΚΙΛΗ ΥΛΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΜ. 1.7.94-85
ΑΡΙΘ. 33233

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ:

1) «ΛΕΪΛΑ» τοῦ Μαρσὲλ Πρεβώ.
2) «ΤΡΕΛΛΗ ΑΠΟ ΑΓΑΠΗ» τοῦ Α. Ντελκάν.
3) «ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΙΑΣ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΗΣ» τοῦ Μαρσὲλ Πρεβώ.
4) «ΓΙΑΤΙ ΝΑ Σ' ΑΓΑΠΗΣΩ;» τοῦ Μ. Ρενουάρ.
5) ΤΟ «ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ» τῆς Ντελλύ.
6) «Η ΦΙΛΑΡΕΣΚΗ» τοῦ Πὼλ Ἐρβιέ.
7) «ΤΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΗΣ ΩΡΑΙΑΣ ΝΤΙ ΚΑΡΠΕΝΑ» τοῦ Ζὼρζ Ὀνέ.
8) «ΜΙΑ ΕΞΩΤΙΚΗ ΑΓΑΠΗ» τοῦ Μαρσὲλ Πρεβώ.
9) «ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΣΤΟ ΒΟΣΠΟΡΟ» τοῦ Κλὼντ Φαρρέρ.
10) «Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΦΛΕΡΤ» τοῦ Κατοὺλ Μαντές.
11) «Ο ΕΡΩΣ ΜΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΥ» τῆς Ντελλύ.
12) «ΓΑΜΗΛΙΟ ΤΑΞΙΔΙ» τοῦ Γ. Ὀνέ.
13) «Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ» τοῦ Πὼλ Ζεραλντύ.
14) «ΡΑΓΙΣΜΕΝΕΣ ΚΑΡΔΙΕΣ» τοῦ Ἐντμὸντ Γκονκούρ.
15) «ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΔΥΟ ΑΓΑΠΕΣ» τοῦ Ἀνρὺ Μπορντώ.
16) «ΝΑΤΑΛΙΑ ΜΑΝΤΟΡΕ» τοῦ Ἀμπὲλ Ἑρμάν.
17) «ΤΑ ΜΑΤΩΜΕΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ» τῆς Ναταλὺ Ντεστρούθ.
18) «ΡΩΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΓΑΠΕΣ» τῆς Ματθίλδης Σεράο.
19) «Σ' ΑΓΑΠΩ ΥΒΕΛΙΖ» τοῦ Γκουΐντο Ντὰ Βερώνα.
20) «Ο ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΙΒΑΝΟΒΝΑΣ» τοῦ Α. Ποῦσκιν.
21) «ΕΝΑΣ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ» τοῦ Ὀκταὺ. Φεγιέ.
22) «ΜΑΤΖΥ» τοῦ Μάρκαλ Λέκε.
23) «ΤΟ ΡΟΜΑΝΤΖΟ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ» τοῦ Βίκτωρος Σερμπουλιέ.
24) «Η ΓΟΗΣΣΑ» τοῦ Πιὲρ Βαλτάν.
25) «ΑΥΤΗ ΕΙΝΕ Η ΑΓΑΠΗ» τοῦ Πὼλ Ζεραλντύ.
26) «ΕΡΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ» τοῦ Ρενὲ Μπουαλέβ.
27) «Η ΜΑΝΤΟΝΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ» τοῦ Ζὰν Αἰκάρ.
28) «ΕΡΩΤΙΚΑ ΛΥΤΡΑ» τοῦ Μαρσὲλ Τινάιρ.
29) «ΓΑΛΑΤΕΙΑ» τοῦ Γ. Ὀνέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΖΟΓΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΑΣ ΧΩΡΙΖΕΙ ΕΝΑΣ ΝΕΚΡΟΣ

ΑΝΑΜΕΣΑ στοὺς πολλούς, μουντόχρωμους, παληοὺς πύργους, ποὺ διαστίζουν τὴ γραφικὴ Σαβοΐα, ὁ πύργος τῆς Σωζεραί, μὲ τὶς σταχτιές, τετράγωνες πέτρες, ποὺ τὸν σκεπάζει, σχεδόν, ὁλότελα τὸ βαθυπράσινο φύλλωμα ἑνὸς πολύχρονου κισσοῦ, θὰ προκαλέσῃ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν προσοχὴ τοῦ περαστικοῦ ταξιδιώτη.

Βαρύ, ὀγκῶδες, παληὸ οἰκοδόμημα, μ' ἕνα μεγάλο τετράγωνο πύργο στὸ πλάϊ, ποὺ καθὼς ὑψώνεται βαρύς, σκυθρωπός, πάνω ἀπ' τὸ φύλλωμα τοῦ κισσοῦ καὶ τῶν γύρω δέντρων, μοιάζει μὲ φρουρὸ ποὺ ἐπισκοπεῖ ἄγρυπνα τὴ γύρω ἔκτασι, ἔχει κάτι τὸ ἐξαιρετικὰ μεγαλόπρεπο στὴν ἐμφάνισί του. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ὅπως εἶνε κτισμένος σὲ λόφο, πάνω ἀπ' τὴ λίμνη τοῦ Αἰγκβελέτ, ποὺ ἀντίθετα ἀπ' τὶς ἄλλες γύρω της λίμνες μὲ τὰ γαλανά, σὰν ἀνέφελος οὐρανός, νερά, ποὺ γοητεύουν τὸ βλέμμα, τὰ δικά της εἶνε ὁλοπράσινα, σὰν καὶ τὰ γύρω της λειβάδια, ἔχει κάποιο ἐνδιαφέρον ἰδιαίτερο γιὰ τὸν περιηγητή.

Ἡ μετάβασι, ἄλλωστε, ὡς τὴ Σωζεραί, δὲν εἶνε δύσκολη, ὅταν κανεὶς βγαίνοντας στὸ σταθμὸ τοῦ Αἰγκβελέτ, ἀκολουθήσῃ ἕνα δρόμο ποὺ ἀρχίζει κοντὰ σ' ἕνα φράχτη καὶ διασχίσῃ ἕνα δάσος βαλανιδιῶν. Ὕστερα μιὰ δεντροστοιχία ἀπὸ ψηλόκορμα πλατάνια φέρνει στὴν εἴσοδο τοῦ ἀρχαίου οἰκοδομήματος. Μέσα, οἱ διάδρομοι εἶνε σχεδὸν σκοτεινοί. Ἡ σάλλα βλέπει πρὸς τὴ λίμνη, κι' ἀπὸ τὰ τρία της παράθυρα ξεχωρίζει κανεὶς τὰ ὁλοπράσινα νερά της, δύο νησάκια της ἔρημα, τὸ χωριὸ Σαὶντ Ἀλβὰν καὶ τὸ ἄνοιγμα τῆς κοιλάδος τοῦ Νοβαλέζ, ἀπ' τὴν ὁποία ἐδιάβηκε ὁ Ἀννίβας ὅταν εἶχεν ἐκστρατεύσει κατὰ τῆς Ρώμης. Ἕνα τζάκι μὲ ἀνάγλυφα, ποὺ παριστοῦν πολεμικὲς σκηνές, μορφὲς προγόνων, ἀρχαῖα ὅπλα καὶ βαρειὰ λιττὰ ἔπιπλα, ἀποτελοῦν τὴ μελαγχολικὴ διακόσμησι αὐτῆς τῆς σάλας, δείχνοντας πὼς ὁ κισσοσκεπασμένος πύργος ὑπῆρξεν ἡ κατοικία μιᾶς γενεᾶς στρατιωτικῶν καὶ καλλιτεχνῶν, ποὺ στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων συνδυάσανε τὴν ἰταλικὴ καλαισθησία μὲ τῆς Σαβοΐας τὴν αὐστηρότητα.

Ὡστόσο, τώρα, ἡ τελευταία κάτοικος τοῦ Πύργου Σωζεραί, ἡ χήρα τοῦ κόμητος Πέτρου Σωζεραί, βρέθηκε στὴ δύσκολη θέσι νὰ πῇ στὰ παιδιά της, τὸ Βερνὰρ καὶ τὴ Λουκιανὴ ὅτι τὸ χτῆμα ἔπρεπε νὰ πουληθῇ καὶ πὼς σὲ λίγο θἄφθαναν νὰ τὸ δοῦν κάποιοι ξένοι ποὺ ἤθελαν νὰ τὸν ἀγοράσουν.

Δεκαπέντε χρονῶν, μολὶς ὁ Βερνάρ, ψηλός, μελαχροινός, ἀδύνατος, μὲ κακοχτενισμένα τὰ μαλλιά, τὰ μῆλα τοῦ προσώπου προτεταμένα καὶ τὴ μύτη κάπως ἀσύμμετρη καὶ λίγο καμπουρωτή, κάθε ἄλλο φαινόταν παρὰ συμπαθητικὸς καὶ τίποτα δὲν ἔδειχνε πὼς θαρ-

χόταν μιὰ ἐποχή, ποὺ θὰ ἦταν ἕνας θελκτικὸς ἔφηβος, τὸν ὁποῖο θὰ ποθοῦσε γιὰ σύζυγο ἡ κάθε νέα. Ὅσο δὲ γιὰ τὰ δυὸ μικρὰ ματάκια ποὺ λαμπύριζαν παράδοξα στὶς βαθουλωτὲς κόγχες τους, εἶχαν μιὰ τέτοια ἐπιβλητικότητα, ἕνα τόσο ὀξὺ καὶ διαπεραστικὸ βλέμμα, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ὑπομείνη κανεὶς εὔκολα, πρὸ πάντων δὲ ὅταν ἔλαμπεν ἀπὸ θυμὸ ἢ ἐπιθυμία. Ὡστόσο, στὴν ἀναγγελία αὐτὴ τῆς πωλήσεως τοῦ πύργου, ποὺ δὲν τὴν ἐπερίμενε, εἶχε κατεβάσει τὸ βλέμμα του τὸ διαπεραστικὸ σὰν βέλους αἰχμὴ καὶ ὄρθιος, σιωπηλὸς μπρὸς στὴ μητέρα του, τὸ προσήλωνε ἐπίμονα στὸ δάπεδο τῆς σάλλας τοῦ πύργου.

Ἡ μικρὴ Λουκιανὴ πάλι, ξαπλωμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα, τὸ μόνο σύγχρονο ἔπιπλο ποὺ βρισκόταν στὸν πύργο, ἐκκύταζε τὸν ἀδερφό της μὲ μιὰ στοργικὴ προσήλωσι, ποὺ ἔδινε στὸ ὥμορφο πρόσωπό της κάτι ἀπὸ τὴ σοβαρότητα ποὺ βλέπει κανεὶς στὴν ἔκφρασι μιᾶς πρόωρα ἐρωτευμένης παρθένου. Ποῦ καὶ ποῦ ἔσκυβε προσπαθῶντας νὰ τοῦ πιάση τὸ χέρι, πρᾶγμα ποὺ ὡστόσο δὲν κατώρθωνε, γιατὶ τῆς ἦταν ἀδύνατο νὰ μετακινηθῆ ἀπ' αὐτή της τὴ θέσι. Ἕνα τρομερὸ δυχειρήσει μιὰ ἐκδρομὴ ἡ οἰκογένειά της, τῆς εἶχε στοιχίσει ἀπὸ τότε ποὺ ἦταν μικρὴ τὴν ἱκανότητα τῆς χρήσεως τῶν ποδιῶν. Καὶ παρ' ὅλες τὶς ἐπανειλημμένες ὀδυνηρὲς ἐγχειρήσεις, στὶς ὁποῖες τὴν εἶχεν ὑποβάλλει ἡ μητέρα της, ἀκριβοπληρώνοντας τοὺς πιὸ φημισμένους γιατρούς, δὲν εἶχε γίνει καλά.

Ἡ κυρία Σωζεραί, ξαναφιθύρισε, διακόπτοντας τὴ σιωπὴ τῶν παιδιῶν της:

— Πρέπει ἀγαπημένα μου παιδιά, νὰ τὸ νοιώσετε καλά. Εἶναι ἀδύνατο νὰ ζήσουμε χωρὶς νὰ δώσουμε τὸν πύργο.

Καὶ γύρισε νὰ κρύψη δυὸ δάκρυα, ποὺ εἶχαν ἀναβλύσει στὰ μαστοῦ σύγχρονο ἔπιπλο ποὺ βρισκόταν στὸν πύργο, ἐκκύταζε τὸν ἀδερφό της μὲ μιὰ στοργικὴ προσήλωσι, ποὺ ἔδινε στὸ ὥμορφο πρόσωπό της κάτι ἀπὸ τὴ σοβαρότητα ποὺ βλέπει κανεὶς στὴν ἔκφρασι μιᾶς πρόωρα ἐρωτευμένης παρθένου. Ποῦ καὶ ποῦ ἔσκυβε προσπαθῶντας νὰ τοῦ πιάση τὸ χέρι, πρᾶγμα ποὺ ὡστόσο δὲν κατώρθωνε, γιατὶ τῆς ἦταν ἀδύνατο νὰ μετακινηθῆ ἀπ' αὐτή της τὴ θέσι. Ἕνα τρομερὸ δυστύχημα, μιὰ σοβαρὴ σύγκρουσι τοῦ ἁμαξιοῦ μὲ τὸ ὁποῖο εἶχεν ἐπιχειρήσει μιὰ ἐκδρομὴ ἡ οἰκογένειά της, τῆς εἶχε στοιχίσει ἀπὸ τότε ποὺ ἦταν μικρὴ τὴν ἱκανότητα τῆς χρήσεως τῶν ποδιῶν. Καὶ παρ' ὅλες τὶς ἐπανειλημμένες ὀδυνηρὲς ἐγχειρήσεις, στὶς ὁποῖες τὴν εἶχεν ὑποβάλλει ἡ μητέρα της, ἀκριβοπληρώνοντας τοὺς πιὸ φημισμένους γιατρούς, δὲν εἶχε γίνει καλά.

Ἡ κυρία Σωζεραί, ξαναφιθύρισε, διακόπτοντας τὴ σιωπὴ τῶν παιδιῶν της:

— Πρέπει ἀγαπημένα μου παιδιά, νὰ τὸ νοιώσετε καλά. Εἶναι ἀδύνατο νὰ ζήσουμε χωρὶς νὰ δώσουμε τὸν πύργο.

Καὶ γύρισε νὰ κρύψη δυὸ δάκρυα, ποὺ εἶχαν ἀναβλύσει στὰ μακρυά της ματόκλαδα.

Ἡ κυρία Σωζεραί, ἦταν ἀρκετὰ νέα ἀκόμη. Μὰ ἡ ἀτυχίες εἶχαν μαράνει πρόωρως τὴ δροσερότητα τοῦ προσώπου της κι' εἶχαν χαράξει τὶς ρυτίδες τοῦ πόνου στὸ εὐγενικὸ μέτωπό της. Οἱ ἐξηγήσεις ἄλλωστε ποὺ μὲ φωνὴ ραγισμένη ἔδινε στὰ παιδιά της μ' ἕνα τρόπο ἀκατάληπτο σχεδόν, φανέρωναν καθαρὰ τὶς στενοχώριες της καὶ τὴν καταστροφὴ ποὺ τοὺς ἀπειλοῦσε. Ὡστόσο δὲν κατηγοροῦσε κανένα γι' αὐτό. Ἦταν μιὰ ἀπ' τὶς ἐξαιρετικὲς ἐκεῖνες φύσεις ποὺ δέχονταν τὰ δυστυχήματα μὲ τὴ σιγὴ τῶν ἐνόχων καὶ τὴν μοιρολατρεία τῶν ὑπευθύνων γι' αὐτά. Ὡστόσο, αὐτὴ ἡ δυστυχισμένη ἦταν τὸ θῦμα. Ὁ ἄντρας της κόμης Πέτρος ντὲ Σωζεραί, ἀφοῦ ἄρχισε λαμπρὰ τὴ στρατιωτικὴ σταδιοδρομία του καὶ τὸ μέλλον τοῦ χαμογελοῦσε, δὲν ἐβράδυνε νὰ παραιτηθῆ καὶ νὰ ριχτῆ μὲ πάθος στὸ χαρτοπαίγνιο, ποὺ σιγάσιγά ξετίναξε ὅλη σχεδὸν τὴν περιουσία ποὺ τοῦχε δώσει ὡς προῖκα ἡ γυναῖκα του, ὅλα τὰ χρήματα ποὺ ἀπὸ συγγενεῖς εἶχαν κληρονομήσει, Ὅταν κατάλαβε τὸ λάθος του καὶ σκέφθηκε πὼς ἔπρεπε νὰ ἐργασθῆ, τὸν πῆρε ὁ θάνατος. Ἐργαζόμενος στὸ δάσος ποὺ τὸ διώρθωνε γιὰ νὰ ἐξασφαλίση τὰ γηρατειά του κρυολόγησε καὶ σὲ λίγο πέθανε ἀφήνοντας στὴ γυναῖκα του τὸ βάρος τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν τους.

Ὅταν ἡ κόμησσα Σωζεραὶ ἀπόμεινε χήρα, σκέφθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ ν' ἀντιμετωπίση ψύχραιμα τὴν κατάστασι καὶ κάνοντας χρῆσι τοῦ δικαιώματος ποὺ τῆς ἔδινε ὁ νόμος, νὰ διεκδικήση νὰ πάρη τὴν προῖκα της καὶ ἂν ὑπῆρχε περίσσευμα νὰ τὸ πάρουν οἱ δανεισταὶ τοῦ ἀνδρός της.

Ἡ λατρεία ὅμως στὴν τιμή του, ἡ ἀφοσίωσί της σ' αὐτόν, ἀκόμα καὶ τώρα ποὺ τὸν σκέπαζε ὁ τάφος δὲν τὴν ἄφησαν νὰ πραγματοποιήση αὐτὴ τὴ σκέψι της. Καὶ γιὰ νὰ μὴ ἀκουστοῦν βαρυγκόμια

κατὰ τοῦ ἀγαπημένου της νεκροῦ θέλησε νὰ πληρώση μέχρι πεντάρας τοὺς δανειστάς του. Πίστευε ἄλλωστε, ἡ μαρτυρικὴ μητέρα καὶ ἄτυχη σύζυγος πὼς θἄφθανε νὰ περιορίση τὰ ἔξοδα τοῦ σπιτιοῦ γιὰ νὰ διατηρήση τὴν ἰδιοκτησία αὐτοῦ τοῦ πύργου, ποὺ ἐστέγασε τόσες γενεὲς Σωζερσί. Μὰ τὰ ἔξοδα ποὺ ἔπρεπε νὰ γίνωνται ὕστερ' ἀπὸ τὸ ἀτύχημα τῆς μικρούλας Λουκιανῆς καὶ γιὰ τὴ μόρφωσι τοῦ Βερνάρ της, δὲν ἄργησαν νὰ τῆς δείξουν πόσο ἀστήρικτη ἦτανε αὐτὴ ἡ ἐλπίδα. Καὶ φυσικὰ μεταξὺ τοῦ διλήμματος τῆς ὑγείας τῆς κόρης της καὶ τῆς μορφώσεως τοῦ γυιοῦ της ἡ τῆς διατηρήσεως τοῦ πύργου τῶν Σωζεραί, προτίμησε νὰ θυσιάση τὸν δεύτερο γιὰ τὰ πρῶτα. Εἶχε ἄλλωστε ἀργήσει πολὺ καὶ τώρα ἔπρεπε νὰ σπεύση. Σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόδειξι τοῦ οἰκογενειακοῦ συμβολαιογράφου της τοῦ κ. Καρτὲλ ἀπὸ τὸ Σαμπερύ, ἡ πώλησις ἔπρεπε νὰ γίνη στὴν ἀρχὴ τοῦ κατέ

Τώρα ὁμως ποὺ ἡ στάσις τῶν Βερνὰρ ἔδειχνε ὅτι ἔνοιωθαν καλὰ τὸ τί ἔχαναν, ὅτι τοὺς πλήγωνε τὴν ἀθῶα ψυχὴ ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὰ μέρη ποὺ ἠξεραν γιὰ δικά τους, ἡ καρδιά της συντρίφτηκε καὶ τὰ μάτια της βούρκωσαν ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ἀνίκανη πειὰ νὰ κρατηθῆ στὰ πόδια της ποὺ λύγιζαν στὸ βάρος τῆς τόσης ὀδύνης ρίχτηκε σ' ἕνα ξύλινο κάθισμα κοντὰ στὴ Λουκιανὴ καὶ ξέσπασε σὲ πικρὸ κλάμα.

— Μαμά, μαμάκα! φώναξε ἡ Λουκιανή, δὲν πρέπει νὰ κλαῖς! Ἐγὼ ξέρω τὴν αἰτία ποὺ μᾶς ἀπομακρύνει ἀπ' τὸν πύργο.

Ἡ κόμησσα ἀνασκίρτησε. Τί ἐννοοῦσε αὐτὸ τὸ ἀνάπηρο πλασματακι, τὸ τόσο ὡραῖο ὅσο καὶ ἄτυχο, ποὺ ἡ ἀνεπτυγμένη ὑπερβολικὰ γιὰ τὴν ἡλικία της ἀντίληψί της, συχνὰ τὴν ἐτρόμαζε; Ἡ φωνὴ τῆς Λουκιανῆς, ὅμοια μ' ἐλαφρὸ μουσικὸ ψίθυρο ἀκούστηκε πάλι στὴν ἀπέραντη σιωπὴ τῆς παληᾶς σάλας:

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία ποὺ ὁ πύργος θὰ πουληθῆ. Ἐγώ...

Ἡ κυρία Σωζεραὶ ἔτρεξε κοντά της, ἁπλωσε θωπευτικὰ τὸ τρεμάμενο χέρι της στὰ μεταξένια της μαλλιὰ καὶ τὴν μάλλωσε χαδιάρικα.

— Τί ἀνοησίες εἶν' αὐτὲς ποὺ μουρμουρίζεις, κουτοκόριτσο; Τί φταῖς ἐσὺ ἀν...

Ἡ μικρούλα ὅμως ἐπέμεινε,

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀφορμὴ ἕνεκα τοῦ ἀτυχήματος τῶν ποδιῶν μου. Ὁ Βερνὰρ δὲν τὸ κατάλαυε, ἀλλὰ πρέπει νὰ τοῦ τὸ ποῦμε, νὰ μὴ τὰ ἔχη μὲ σένα, καλή μου μαμά.

Ἡ κυρία Σωζεραὶ σκούπισε τὰ δάκρυα ποὺ κυλοῦσαν στὰ μάγουλά της κι' ἔσκυψε καὶ φίλησε μὲ τρυφερότητα τὴ μικρὴ ποὺ συνέχιζε:

— Δέκα πέντε χιλιάδες φράγκα γιὰ μιὰ ἐγχείρησι εἶνε πολλά, δὲν εἶνε ἔτσι μαμά;

— Δὲν ἔχεις δίκηο, Λουκιανή μου.

Καὶ σηκώνοντας τὴ μικρὴ ἀπ' τὴν πολυθρόνα της τὴν κάθησε στὰ γόνατα της.

— Ἔλα, μαμάκα, πέσ' τὴν ἀλήθεια, δεκαπέντε χιλιάδες δὲν εἶνε πολλὰ χρήματα; ξαναρώτησε ἡ ἄρρωστη.

— Τί σ' ἐνδιαφέρει ἐσένα αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;

— Νά, ἄκουσα μιὰ μέρα ποὺ λέγατε στὸν κύριο Καρτὲλ πὼς ἐδώσατε 15 χιλιάδες φράγκα γιὰ τὴν τελευταία ἐγχείρησί μου καί...

— Κάνεις πολὺ ἄσχημα νὰ δίνης προσοχὴ σ' ὅ,τι λὲν οἱ μεγάλοι.

Ἐξ ἄλλου ἔδινα δέκα φορὲς περισσότερα ἀπ' αὐτὰ γιὰ νὰ σὲ δῶ γιατρεμμένη.

Γέρνοντας τὸ κεφαλάκι της στὸ λαιμὸ τῆς μαμᾶς της καὶ κάνοντας κολλιὲ τὰ μπρατσάκια της γύρω ἀπ' τὸ λαιμό της ἡ μικρὴ ἐπέμεινε στὸ θέμα ποὺ ἄνοιξε.

— Μᾶς πήρανε τόσα λεπτὰ καὶ δὲν μὲ γιάτρεψαν! Εἶνε κακοὶ αὐτοὶ οἱ γιατροί, μητερούλα. Ὢ, ἂν ζοῦσε ὁ καλός μου μπαμπᾶς θὰ τοὺς ἔδερνε δίχως ἄλλο.

Ἡ κυρία Σωζεραὶ δάκρυσε καὶ ρώτησε μὲ φωνὴ τρεμουλιαστὴ ἀπὸ συγκίνησι, χαϊδεύοντας τὶς ξανθὲς μποῦκλες ποὺ πλαισίωναν τὸ χλωμὸ χερουβικὸ προσωπάκι τῆς μικρῆς:

— Τὸν θυμᾶσαι τὸν μπαμπά, Λουκίτσα;

— Ὢ, ναὶ τὸν θυμοῦμαι τόσο καλά. Ἦταν ὡραῖος καὶ γελοῦσε πάντα. Μὲ σήκωνε στὸν ὦμο του, μοὔπαιζε.

Ἡ κόμησσα τῆς ἔκλεισε τὸ στοματάκι μ' ἕνα φιλὶ γιὰ νὰ διώξη τὴ συγκίνησι ποὺ σπάραζε τὴν καρδιά της.

Ἡ φτωχὴ γυναῖκα τόσα χρόνια τώρα ἔφθειρε τὰ νειᾶτα της παλεύοντας νὰ περισώση τὴν περιουσία ποὖχε σκορπίσει στὸν ἄνεμο ὁ

ἀντρας της, κι' ὅμως αὐτὸς εἶχε ἀφήσει πίσω του, στὴ συνείδησι τῶν παιδιῶν της τὴν ἐντύπωσι τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἀσφαλείας!... Ἀλλὰ μήπως γι' αὐτὸ δὲν γινόνταν ὅλες ἡ θυσίες της;

* * *

Ἴσως σήμερα ποὺ ἡ ἀλλαγὴ κατοικίας γιὰ τὸν πολὺ κόσμο ποὺ κάθεται μὲ νοίκι, νὰ θεωρῆται σὰν μιὰ φασαρία, ἀλλὰ νὰ μὴ μᾶς στενοχωρῆ. Ἀλλάζουμε τώρα κατοικίες καὶ τόπους, διαμονῆς ὅπως ἀλλάζουμε τουαλέττα καὶ πουκάμισο. Ἔτσι εἶνε δύσκολο νὰ καταλάβη κανεὶς τὴ στενοχώρια ποὺ βάραινε τὶς ψυχὲς τῶν κατοίκων τοῦ ἀρχαίου σπιτιοῦ στὸ ὁποῖο ἔζησαν τόσες γενεὲς προγόνων των, τὴν ὥρα ποὺ ἐπρόκειτο ν' ἀφήσουν τὸ σπίτι αὐτὸ μὲ τὸ ὁποῖο τοὺς ἔδεναν τόσες ἀναμνήσεις!...

Στὸ μεταξὺ ὁ μικρὸς Βερνὰρ ἔφευγε μακρυὰ ἀπὸ τὸν Πύργο ποὺ θὰ ἔπαιρνε ἕνας ἄλλος. Πῆγε νὰ βρῆ καταφύγιο, τὸ γαλήνεμα τῆς ἀναστατωμένης του ψυχῆς πέρα, στὸ ἥσυχο δάσος μὲ τὶς βαθύσκιες βαλανιδιές. Φθάνοντας ἐκεῖ ἔνοιωσε τὸ στῆθος του σὰ ν' ἀλαφρώθηκε ἀπὸ κάποιο βάρος. Τὰ γύρω του δέντρα, λεπτὰ κι' ὀλόϊσια, λὲς καὶ τὸν τριγύρισαν φιλικὰ σὰν γνώριμοι παληοί Τὰ νειόβγαλτα, ἀνοιχτόχρωμα φύλλα τους ποὺ ἁπαλὸς ζέφυρος κινοῦσε σ' ἀλαφρὸ θρόϊσμα, λὲς καὶ τοῦ ψιθύριζαν παρηγορητικὰ λόγια, κι' ἡ ἀχτῖδες τοῦ ἥλιου ποὺ στάλαζαν τὸ χρυσορόδινο φῶς τους ἀπὸ τὰ ἀραιὰ ἀνοίγματά τους, φαίδρυναν κάπως τὴν ψυχή του, ὅπως ἔδιναν παράξενες ἐναλλαγὲς χρωματισμῶν ἀπὸ τὸ ὠχροπόρφυρο ὡς τὸ χρυσομπρούτζινο, στὸ χαλὶ τῶν ξερῶν φύλλων ποὺ πατοῦσε περνῶντας. Στὸ στρίψιμο τοῦ μονοπατιοῦ μιὰ ἀπ' τὶς μεγάλες βαλανιδιές, ἅπλωνε τὰ χοντρὰ κλώνια της πάνω στὸ φυσικὸ κάθισμα ποὺ σχημάτιζε κάποιος βράχος σκεπασμένος ἀπὸ ἀνοιχτοπράσινη χλόη. Ἐδῶ ὁ Βερνὰρ στάθηκε. Ἦταν τὸ μέρος ποὺ τ' ἄρεσε νὰ καταφεύγη ὅταν ἤθελε νὰ μείνη ὁλομόναχος. Ἀπὸ πολὺ μικρὸς κατέφευγε ἐκεῖ κι' ἀνέβαινε στοὺς κορμοὺς τῶν δέντρων πότε γιὰ νὰ δῆ τὴ λίμνη ἢ νὰ ἁπ' τὰ ὁλοπράσινα φυλλώματα καὶ πότε γιὰ νὰ τραγουδήση. Ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα, καθὼς ξαναγύρισαν στὸ νοῦ του, παίρναν τώρα μιὰ σπουδαιότητα, ποὺ ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχε δώσει στὶς παιδικὲς αὐτὲς ἀναμνήσεις. Ἐξαφνα ἄνοιξε τὰ χέρια του ἀγκάλιασε τὸν κορμὸ καὶ σκύβοντας τὸν φίλησε μὲ τόση φλόγα, ποὺ ὁ σκληρὸς φλοιὸς μάτωσε τὰ τρυφερά του χείλη. Ὡστόσο, ὁ πόνος αὐτὸς ποὺ ἦρθε νὰ προστεθῆ μὲ τὸν σπαραγμὸ τῆς παιδικῆς ψυχῆς του, τὸν εὐχαρίστησε μᾶλλον παρὰ τὸν ἔκανε νὰ ξεφωνίση. Ἄφησε τὸν κορμὸ ποὺ τὰ χέρια του δὲν ἔφταναν ν' ἀγκαλιάσουν ὁλόκληρο καὶ ἁπλωσε πάνω στὰ ξερὰ φύλλα, λὲς καὶ ποθοῦσε τὴ γῆ, αὐτὴ τὴ γῆ ποὺ σὲ λίγο θἄπαυε νἄνε δική τους. Πόση ὥρα νὰ πέρασε βυθισμένος σ' αὐτὴ τὴν ἀκαθόριστη γιὰ τὸ παιδικό του μυαλὸ θλῖψι, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ προσδιορίση. Ὅταν ὁ πόνος βαραίνει τὶς καρδιές μας τὸ κύλισμα τῶν ὡρῶν αὐξάνεται κατὰ πολὺ στὴ ναρκωμένη μας διάνοια. Τέλος, ἄμα νόμισε πὼς στράγγισε ὡς τὴ στερνὴ σταγόνα τὴν πίκρα τοῦ χωρισμοῦ ἀπὸ τὰ μέρη ποὺ τόσο εἶχαν συνδεθῆ μὲ τὴν ὡς τώρα ζωή του κίνησε γιὰ τὸν πύργο μὲ τὸ κεφάλι σκυφτὸ κι' ἀργὸ τὸ βῆμα. Κάπουα στιγμὴ στάθηκε καὶ τὰ χείλη του πρόφεραν μὲ θλῖψι:

— Τί καλὰ θὰ ἤτανε νὰ εἶχε νυχτώσει!...

Ποθοῦσε τὴ νύχτα, γιατὶ τοῦ φαίνονταν πὼς εἶχε κρατήσει πάρα πολὺ ἡ πικρὴ αὐτὴ μέρα. Ὅμως ὁ ἥλιος ἦταν ἀκόμα πολὺ ψηλὰ στὸν ὁρίζοντα καὶ τὸ φῶς του παιχνίδιζε χαρωπὸ στὸ ὁλοπράσινο δάσος. Κι' ἄξαφνα στὴν ἄκρη τοῦ δάσους, κοντὰ στὶς ἀγροικίες, ἀντίκρυσε τὸ θέαμα ποὺ τόσο θέλησε ν' ἀποφύγη. Ὁ κύριος Καρτέλ, ὁ

συμβολαιογράφος τους, ὡδηγοῦσε στὸν πύργο τους, τὸν ἄνθρωπο ποὺ θὰ τοὺς ἀντικαθιστοῦσε!... Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ἕνας γέρος κύριος, ἐφάνηκε στὰ μάτια τοῦ Βερνὰρ περήφανος καὶ ματαιόδοξος, γιατὶ φοροῦσε ἄσπρες γκέττες ποὺ γυάλιζαν. Πλάϊ του, πιασμένο ἀπὸ τὸ χέρι του βάδιζε ἕνα κοριτσάκι δέκα ὡς δώδεκα χρονῶν, μὲ ξέπλεκα μαλλιὰ κυματιστὰ μ' ἕνα γλυκό, πυρόξανθο χρῶμα, ποὺ ὡστόσο ἀντὶ νὰ τὸν γοητέψη, τὸν ἔκανε νὰ μισήση περισσότερο τοὺς «ἐπιδρομεῖς» ὅπως στὴν παιδικὴ φαντασία του χαρακτήριζε τοὺς ἀγοραστάς.

Ε Χ Θ Ρ Ο Ι!...

ΚΑΘΩΣ οἱ δυὸ ἄντρες μιλοῦσαν ἔκοψαν σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ βῆμα τους. Καὶ τὸ κοριτσάκι, ποὺ φαινόταν συνηθισμένο νὰ ἱκανοποιοῦν ὅλα τὰ καπρίτσια του, τράβηξε τὸ γέρο ἀπ' τὸ σακάκι ἀναγκάζοντάς τον νὰ τὸ προσέξη.

— Τί εἶνε λοιπόν, Μικελίτσα; τὴ ρώτησε τρυφερὰ κι' ὑποτακτικὰ ἐκεῖνος.

Τοῦ ἔδειξε κάτι λουλουδάκια ἀνάμεσα στὴ χλόη, μὲ μιὰ ζωηρὴ γαλάζια λάμψι, καὶ ρώτησε μὲ παιδικὴ περιέργεια:

— Γιατὶ αὐτὰ τὰ λουλούδια λάμπουν ἴδια γαλάζια ματάκια, παποῦ;

Ἡ ἀπάντησί του «γιὰ νὰ σ' ἀρέσουν μικρούλα μου», δὲν φάνηκε νὰ τὴν ἱκανοποιῆ. Καὶ δείχνοντας τὰ δένδρα τοῦ δάσους ξανᾶπε:

— Καὶ τί θέλουν ὅλα τοῦτα τὰ δένδρα;

— Γιὰ νὰ σὲ προφυλάγουν ἀπ' τὸν ἥλιο, ἀγάπη μου.

— Κι' ὁ ἥλιος τί χρειάζεται, παπούλη;

— Νὰ σὲ φωτίζη, πουλάκι μου...

Καθὼς ρωτοῦσε χειρονομῶντας, καὶ περνοῦσε μὲ γοργὰ κινήματα πότε ἀπ' τὸ ἕνα καὶ πότε ἀπ' τὸ ἄλλο πλευρὸ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀποκαλοῦσε παπούλη ἡ ἀχτίδες τοῦ ἥλιου παιχνιδίζανε στὰ σγουρὰ μαλλιά της, ποὺ φάνταζαν στὴ σκιὰ μαῦρα καὶ χρυσᾶ στὸ φῶς καὶ τῆς ἔδιναν μιὰ ξέρωχη χάρι. Στὸ μεταξὺ μερικὰ περίεργα παιδιὰ ξεπρόβαλαν ἀπὸ τ' ἀγροτικὰ σπίτια κι' ἔπιασαν τὴν ἄκρη τοῦ δρόμου. Ἡ μικρούλα τὰ εἶδε καὶ δείχνοντας μερικὰ κοριτσάκια, ρώτησε τὸν ὑπομονετικό της παποῦ:

— Γιατὶ στέκουν ἐκεῖ αὐτὲς ἡ μικρές;

— Γιὰ νὰ σὲ θαυμάζουν, Μικελίτσα, καὶ νὰ σὲ ζηλεύουνε.

— Τί θὰ πῆ νὰ μὲ ζηλεύουν, παπούλη;

Μ' ἀκούραστη προθυμία ὁ γέρος ἀπάντησε:

— Νά, δὲν εἶνε ὅσο ἐσὺ ὥμορφες καὶ καλοντυμένες κι' αὐτὸ τὶς στενοχωρεῖ.

Τὸ κοριτσάκι εἶδε τώρα τὸ Βερνὰρ ποὖχε πλησιάσει κι' εἶχε σταθῆ ἀκίνητος περιμένοντας ν' ἀπομακρυνθοῦν γιὰ νὰ προχωρήση.

— Κι' αὐτὸ τὸ ἀγοράκι; ρώτησε δείχνοντάς τον ἡ μικρούλα.

Ὁ ξένος κύριος ἔστρεψε καὶ κύτταξε ὄχι χωρὶς κάποια ἔκπληξι τὸ ὑψηλὸ ἀνάστημα τοῦ Βερνάρ.

— Αὐτὸ τὸ παλληκάρι; ψιθύρισε.

— Ναί, γιατὶ μὲ κυττάζη ἔτσι;

— Χωρὶς ἄλλο γιὰ νὰ σ' ἀγαπήση....

— Νὰ μ' ἀγαπήση; Τί θὰ πῆ αὐτό;

— Θὰ πῆ ὅτι θὰ κάνη κάθε τι ποὺ θὰ τοῦ ζητᾶς...

Ἡ μικρὴ στάθηκε σκεπτικὴ σὰ νὰ ἐξέταζε τὶς ἀπαντήσεις τοῦ παποῦ της καὶ σὲ λίγο, σὰν νὰ ἐκδήλωνε τὸ συμπέρασμα, ρώτησε:

— Λοιπὸν ὅλα ὅσα βλέπω γύρω μου εἶνε γιὰ μένα;

Ὁ κύριος Καρτέλ, συνηθισμένος νὰ σέβεται τὶς ἰδιοτροπίες τῶν πελατῶν του ἄκουσε ὅλη αὐτὴ τὴ συζήτησι παποῦ κι' ἐγγονῆς χωρὶς νὰ προφέρη οὔτε λέξι. Μὰ ὅταν πειὰ ἡ μικρὴ ἔπαψε νὰ ῥωτᾶ, γύρισε στὸν γηραιὸ κύριο καὶ μ' ἕνα ἐκφραστικὸ χαμόγελο τοῦ εἶπε:

— Ἀνατρέφετε, βλέπω, μ' ἕνα ἐντελῶς ἰδιαίτερο τρόπο τὴν ἐγγονή σας.

— Καὶ βέβαια, ὡμολόγησε ἐκεῖνος. Προσπαθῶ νὰ τὴν κάνω στὸ ἄκρο φιλάρεσκη γιὰ νὰ εὐτυχήση στὴ ζωή.

— Θὰ τὸ κατορθώσετε ἀσφαλῶς μὲ τὸν τρόπο ποὺ πᾶτε.

— Εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό.

— Καὶ πιστεύετε σοβαρὰ ὅτι ἡ φιλαρέσκεια ἀσφαλίζει τὴν εὐτυχία;

— Ἀπολύτως. Ἡ εὐτυχία ἔγκειται στὸ δεσποτισμό. Μιὰ φιλάρεσκη ὑποδουλώνει τοὺς ἄντρες μὲ τὰ καπρίτσια της καὶ τοὺς κάνει νευρόσπαστά της.

Ὁ συμβολαιογράφος τὸν ἀντέκρουσε γαλήνια:

— Πιστέψτε με ὡστόσο ὅτι πολλὲς γυναῖκες δὲν βρίσκουν τὴν εὐτυχία παρὰ στὴν ἀφοσίωσι καὶ στὴν ἀγάπη.

Ὁ κ. Λονστάνζ — γιὰ ν' ἀναφέρουμε τὸν ξένο μὲ τ' ὄνομά του, ἔκανε μιὰ πλατειὰ χειρονομία καὶ πρόφερε δείχνοντας πὼς δὲν παραδεχότανε τὴν ἄποψι τοῦ συμβολαιογράφου:

— Ἡ ἀγάπη τῶν ἄλλων σὲ μᾶς εἶνε ἡ μόνη ποὺ δὲν μᾶς κάνει νὰ ὑποφέρουμε ποτὲ στὴ ζωή μας.

Καθὼς οἱ δυὸ ἄντρες συνωμιλοῦσαν ἡ Μικέλα προχώρησε στὸ Βερνὰρ καὶ ἐπηρεασμένη ἀπ' τὰ διδάγματα τοῦ παποῦ της, τὸν ρώτησε:

— Μὲ ἀγαπᾶς;

Τὸ φλογερὸ βλέμμα τοῦ ἀγοριοῦ, ποὺ καθρέφτιζε ὅλο τὸ μῖσος τῆς ψυχῆς του πρὸς τοὺς ἐπιδρομεῖς, καρφώθηκε ἀπάνω της σκληρὸ καὶ πρόφερε στρυφνά:

— Σὲ μισῶ ἀφάνταστα!

Ἐὰν τοῦ ἐπιτρεπόταν νὰ τὴ δείρη, θὰ τὸ ἔκανε αὐτὴ τὴν ὥρα μ' εὐχαρίστησι.

Ἡ Μικέλα δὲ φάνηκε νἄδωκε σημασία στὴν ἐχθρικὴ στάσι τοῦ ἀγοριοῦ. Ἀπομακρύνθηκε μόνο γιὰ νὰ ρωτήση τὸν παποῦ της τὴ σημασία τῆς λέξεως αὐτῆς ποὺ πρώτη φορὰ ἄκουσε:

— Παποῦ, εἶπε στὸν κ. Λονστάνζ, αὐτὸ τὸ ἀγοράκι μοῦ εἶπε ὅτι μὲ μισεῖ. Τί θὰ πῆ σὲ μισῶ;

Ἀκολουθῶντας τὴν παιδαγωγικὴ τακτικὴ ποὺ εἶχε χαράξει ὁ κ. Λονστάνζ, ἀπεκρίθη:

— Ὅταν οἱ ἄνδρες λένε ὅτι μισοῦν εἶνε τὸ ἴδιο, σὰ νὰ βεβαιοῦν πὼς σὲ λατρεύουν.

Ἡ Μικέλα ὅμως δὲν τὸν ἄκουγε πειά. Εἶχε σταθῆ ὅλη ἔκστασι καὶ θαύμαζε ἕνα ἄσπρο παγῶνι ποὺ ἦταν τὸ καμάρι τῶν κατοίκων τῆς Σωζεραί. Τὸ ὑπερήφανο πουλὶ εἶχε ἀνοίξει τὴν οὐρά του ποὺ σκούπιζε λίγο πρὶν τὸ χῶμα σὰν οὐρὰ βραδυνοῦ φορέματος κοσμικῆς κυρίας καὶ προχωροῦσε ἀργὰ κουνῶντας τὸ μικρὸ κεφάλι του, τὸ στολισμένο μ' ἕνα μεγάλο φανταχτερὸ λοφίο. Τὸ βάδισμά του ἀργὸ καὶ μεγαλόπρεπο εἶχε τὴ μελετημένη βραδύτητα αὐτοκρατείρας. Πίσω του, σὰν τιμητικὴ συνοδεία βάδιζαν τρία ἄλλα παγώνια μὲ βαθυγάλαζο φτέρωμα, κρατῶντας μιὰν ἀπόστασι μεταξύ του.

Ἡ Μικέλα χτύπησε τὶς ροδόκρινες παλάμες της μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ ξεφώνισε:

— Τί ὥμορφος παπαγάλος!... Εἶνε πολὺ ὡραιότερος ἀπ' αὐτοὺς τοῦ ζωολογικοῦ κήπου.

— Εἶνε παγῶνι, μικρή μου, τὴ διώρθωσε ὁ συμβολαιογράφος Καρτέλ.

— Ἄ ναί, ἕνα παγῶνι ἄσπρο σὰν χιόνι καὶ μάρμαρο! ξαναεῖπε ἡ μικρή.

Σὰ νὰ κατάλαβε τὴν ἐντύπωσι ποὺ προκαλοῦσε τὸ ὡραῖο ὅσο καὶ κουτὸ πουλί, ἔστρεψε τὴν τεράστια οὐρά του, στὸ φῶς τοῦ ἡλίου, μὲ τὴ χάρι ποὺ μιὰ κοκέττα ἀνοίγει τὴ βεντάγια της στὴν ὁλοφώτεινη σαλλς: ἑνὸς κέντρου κοσμικοῦ. Ἡ ἀκολουθία του ἔκανε τὸ ἴοιο μὲ τὴν αὐτὴ μεγαλοπρέπεια. Ἡ Μικελίτσα ἦταν ἐνθουσιασμένη κι' ἡ χαρὰ ἔλαμπε στὸ κουκλίστικο προσωπάκι της.

Ὁ Λονστάνζ ἔδειξε τὸ μεγαλο ἄσπρο παγῶνι στὸ συμβολαιογράφο.

— Κύτταξε, τοῦ εἶπε, ὅλη αὐτὴ τὴν ὑποβλητικότητα!... Εἶνε τὸ κορύφωμα τῆς φιλαρεσκείας.

Καὶ γυρίζοντας στὴ Μικέλα, εἶπε, γιὰ νὰ μὴ χάση τὴν εὐκαιρία ποὺ παρουσιαζόταν νὰ συνεχίση τὸ παιδαγωγικο σύστημά του:

— Ἔτσι θὰ καμαρώνης καὶ σύ, ἀθῶα, ἄμα θὰ μεγαλώσης, Μικελίτσα μου.

— Θελω νὰ μεγαλώσω τώρα! ἀπάντησε ἡ μικρή.

Καὶ σὲ λίγο, μετριάζοντας τὶς ἐπιθυμίες της φώναξε:

— Θέλω το παγῶνι.

Ὁ συμβολαιογράφος τῆς Σωζεραί, ποὺ μιλοῦσε μὲ τὸν κ. Λονστάνζ, ἄκουσε τὴν ἐπιθυμία τῆς μικρῆς καὶ νόμισε πως ἦταν εὐκαιρία ποὺ δὲν ἔπρεπε ν' ἀφήση ἀνεκμετάλλευτη.

— Ἀσφαλῶς καὶ τὸ παγῶνι θὰ πουλιέται μὲ τὸν πύργο, ἐξήγησε.

ἡ μικρή.

— Θὰ στὸν ἀγοράσω, ὑποσχέθηκε ὁ Λονστάνζ.

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἄρχισαν κι' οἱ τρεῖς νὰ προχωροῦν πρὸς τὴ δεντροστοιχία τῶν πλατανιῶν ξεμακραίνοντας ἀπ' τὶς ἀγροικιες.

Ἀπὸ τὰ στήθη τοῦ Βερνάρ, ποὺ καρφωμένος ὥρα τώρα στὴ θέσι του κύτταζε τὰ πυρρόξανθα μαλλιὰ τῆς μικρῆς ποὺ πότε χρύσιζαν στὸ φῶς καὶ πότε σκούραιναν στὸν ἴσκιο, ξέφυγε ἕνας στεναγμὸς ἀνακουφίσεως. Ὕστερα, καθὼς ἡ συνοδεία χάθηκε ἀπὸ μπρός του μπαίνοντας στὴν εἴσοδο τοῦ πύργου, γύρισε μ' ἕνα ξέσπασμα θυμοῦ στὸ παγῶνι καὶ τὸδιωξε.

Τὸ ὥμορφο πουλί, τὸ συνηθισμένο νὰ τὸ θαυμάζουν, ξαφνιάστηκε καὶ μπῆκε στὸ δάσος μὲ κατεβασμένα φτερά, ποὺ σέρνονταν μ' ἕνα θρηνητικὸ τρίξιμο, πάνω στὰ πεσμένα κοκκινοκίτρινα φύλλα. Ἡ ἀκολουθία του τὸ ἐγκατέλειψε, μὲ τὴν εὐκολία ποὺ οἱ αὐλικοὶ ἀπαρνιοῦνται ἕναν ξεπεσμένο μονάρχη. Ἀργά, μὲ σκυφτὸ κεφάλι σὰ νὰ τὸ βάραινε τὸ μεγαλόπρεπο, ἴδιο στέμμα, λοφίο του, τὸ παγῶνι ἀνέβηκε στὸ βράχο μὲ τὴν ἀνοιχτοπράσινη χλόη ποὺ τὸν σκίαζε ἡ γέρικη βαλανιδιά. Ἐκεῖ στάθηκε ἀνασήκωσε τὰ φτερά του, σὰ νάθελε νὰ χαθῆ κάτω ἀπ' αὐτά, κι' ἄφησε κάτι παραπονετικὲς κραυγὲς σὰν διαμαρτυρία γιὰ τὴν ἄδικη προσβολὴ ποὺ τοῦχε γίνει. Ὁ Βερνάρ, ποὺ σφίγγοντας μιὰ πέτρα στὸ χέρι του, ἔτρεχε πίσω του νὰ τὸ χτυπήση, ἐνοιωσε τὸ θυμό του νὰ πραΰνεται. Τὸ θέαμα τοῦ πουλιοῦ, μ' ἀνυψωμένα τ' ἄσπρα του φτερὰ ἀνάμεσα στὸ πράσινο τῶν φύλλων καὶ τῆς χλωρασιᾶς συγχίσθηκε στὴ φαντασία του μὲ τὴν ὀπτασία τῆς ὡραίας μικρῆς μὲ τὰ πυρρόξανθα μαλλιά, ποὺ σκούραιναν στὴ σκιὰ καὶ χρύσιζαν στὸν ἥλιο, ἐνῶ κάτω ἀπ' τ' ἀνάλαφρα βηματάκια της, καθὼς ἔφευγεν ἀνάμεσα στὰ πλατάνια, τὰ ξερόφυλλα σιγοτρίζανε μ' ἕνα παράξενον ἦχο... Ἄφησε τὴν πέτρα νὰ πέση ἀπ' τὰ χέρια του καὶ μὲ μιὰ καινούργια, πρωτόγνωρη συγκίνησι στὴν καρδιά, τράβηξε γιὰ τὸν πύργο.

Μετὰ καιρό, ἡ συγκίνησις αὐτή, θὰ στριφογύριζε μ' ἐπιμονή, στὸ νοῦ του...

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ ΕΒΡΑΒΕΥΘΗ ΣΤΗ ΘΑΥΜΑΣΤΗ ΡΩΜΗ

Μένα στριγκὸ οὔρσιμο στὶς γραμμὲς ὁ σιδηροδρομικὸς συρμὸς ἐστάθμευσε στὸ Αἰγκβελέτ.

Ὁ γνώριμός μας Βερνὰρ ντὲ Σωζεραί, ποὺ εἶχε δέσει τὶς ἀποσκευές του κι' ἑτοιμαζότανε νὰ κατεβῆ, ἀπόρησε ποὺ εἶδε τὸ συνταξιδιώτη του, ἕνα κοντόν, ἄσχημο, καχεκτικὸ νέον, ποὺ τὸ μικροσκοπικὸ σῶμα του χανότανε στὸ φαρδύ του παλτό, νὰ ἑτοιμάζεται ἐπίσης νὰ κατέβη.

— Τί διάβολο θέλει αὐτὸς ἐδῶ πέρα; Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τέτοιαν ἐποχὴ σταματᾶ στὸ Αἰγκβελὲτ ταξιδιώτης! ψιθύρισε.

Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο. Ἦταν ἀρχὲς Μάη καὶ στὰ περίχωρα τῆς μικρῆς λίμνης μὲ τὰ ὁλοπράσινα νερὰ οἱ ξένοι δὲν ἔρχονται παρὰ τὸ καλοκαῖρι.

Ἀκολούθησε τὸν ξένο, ποὺ τὸν περίμενε ἕνα κομψὸ ἀμάξι μὲ δυὸ ἄλογα καὶ πηδῶντας ἀπ' τὸ τραῖνο, μουρμούρισε κυττάζοντας περιφρονητικὰ τὸ κουπέ, τὸν ἀμαξᾶ καὶ τὸν ξένο:

— Μπᾶ! Εἶνε φιλοξενούμενος τῶν Λονστάνζ ποὺ διάστηκαν φέτος νὰ ἔρθουν ἐνωρὶς στὸν πύργο τους.

Ὡστόσο τὸ βλέμμα του στηλώθηκε μελαγχολικὸ πάνω στὸ ἀμάξι ὡσπου χάθηκε στὴν καμπὴ τοῦ δρόμου.

Εἶχαν περάσει δέκα ὁλόκληρα χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἐγκατέλειψε τὴ Σωζεραί. Στὸ μεταξὺ αὐτό, ἐξ αἰτίας τῆς Λουκιανῆς ποὺ εἶχεν ἀνάγκη ἀπὸ καθαρὸν ἀέρα, ἡ μητέρα κι' ἡ ἀδελφή του δὲν ἐγκατέλειψαν τὸν τόπο τους. Ἄλλωστε ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὑγεία τῆς Λουκιανῆς καὶ οἰκονομικοὶ λόγοι δὲν τοὺς ἐπέτρεπαν νὰ σκεφθοῦν γιὰ μετακίνησι. Καθόντουσαν τώρα ὅλο τὸ χρόνο, χωρὶς νὰ ἀπομακρυνθοῦν διόλου, στὸ κτῆμα Κομπέλ, μιὰ μικρὴ βίλλα, χωρὶς μεγαλοπρέπεια καὶ μὲ λίγα δωμάτια, στὸ ἄλλο μέρος τῆς λίμνης, ἀπέναντι ἀπ' τὴν παληὰ κατοικία τους, ποὺ ἦταν κτισμένη σ' ἕνα λοφίσκο, ποὺ ἔμοιαζε ν' ἀποτελῆ τ' ἀντιστήριγμα τοῦ Σινιάλι, τῆς ψηλότερης κορφῆς τοῦ ὄρους Λεπίν.

Μὲ βῆμα γοργό, τὴν ὄψιν φαιδρή, γεμάτος ζωὴ καὶ νειάτα, ὁ νεαρὸς Σωζεραὶ ἀνέβαινε χαρούμενος τὸν ἀρκετὰ ἀνώμαλο δρόμο ποὺ φέρνει στὸ Κομπέλ, μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη.

Σβέλτος, εὐλύγιστος, ψηλόκορμος, μὲ πόδια ποὺ στὸ πατημά τους ἔκαναν τὸ χῶμα νὰ τριζοβολῆ, μποροῦσε νὰ περνᾶ εὔκολα τὸν ἀνηφορικὸ κι' ἀνώμαλο δρόμο. Κάποια βαθειὰ χαρὰ τὸν ἔκανε, καθὼς ἀνέπνεε τὸ δροσερὸ πρωϊνὸ βουνίσιον ἀέρα, νὰ χαμογελᾶ στὰ νειόβγαλτα φύλλα τῶν ψηλόκορμων δέντρων, στὰ πουλιὰ ποὺ τερτίζαν φαιδρὰ στὶς φυλλωσιές τους, στὸν ἥλιο ποὺ ἔλαμπε χαρωπός, στὸ γελούμενο γύρω τοπίο. Ἦταν ἀσφαλῶς ἡ χαρά, γιὰ τὴν ἀγαλλίασι ποὺ θἄδινε στὴ μητέρα καὶ τὴν ἀγαπημένη του ἄρρωστη ἀδερφή, ὁ ξαφνικὸς κι' ἀπρόσμενος ἐρχομός του, παρὰ ἡ χαρὰ τοῦ γυρισμοῦ στὰ μέρη ποὺ πρωτόειδε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Γιὰ τὸ νεαρὸ ντὲ Σωζεραί, ὁ τόπος αὐτὸς δὲ λογαριαζόταν πατρίδα του ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἄλλος ἔγινε κύριος τοῦ πατρογονικοῦ τους πύργου. Ἂν ξαναγύρισε, τὸ ἔκανε γιὰ τὶς δυὸ αὐτὲς γυναῖκες, ποὺ ἦσαν ὅ,τι προσφιλὲς εἶχε στὴ γῆ. Προχωρῶντας, κύτταζε τὴ γύρω του φύσι, καὶ δὲν τὴν εὕρισκε ὅμοια ὅπως ὅταν ἦταν παιδί. Κάτι νόμιζε πὼς εἶχε ἀλλάξει τὴ μορφή της. Τὰ γύρω δάση, τὰ βουνά, ἡ γνώριμες γραμμές, δὲν τοὔκαναν τώρα — ἔτσι ἐπίστευε — καμτοῦ ὁρίζοντα γραμμές, δὲν τοὔκαναν τώρα — ἔτσι ἐπίστευε — καμ-

μιὰν ἐντύπωσι, δὲν προκαλοῦσαν τὸ καλλιτεχνικό του ἐνδιαφέρον. Καὶ ἦταν ἕνας μεγάλος καλλιτέχνης ὁ Βερνὰρ Σωζεραί. Ἀπὸ πολὺ μικρὸς ἐγραφτηκε στὸ γλυπτικὸ τμῆμα τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Ρώμης κι' ἀναδείχτηκε ὁ καλύτερος σπουδαστής, ἀφοῦ οἱ καθηγηταί του ὁμόφωνα τοῦ ἀπένειμαν τὸ μεγάλο βραβεῖο τῆς Ρώμης. Ὕστερα ἀπὸ τριῶν χρόνων παραμονή, ξαναγύρισε στὴ Γαλλία μὲ τὴν ἀπόλυτη γνῶσι τῆς τέχνης, ποὺ ξέρει νὰ ὑποτάσση τοὺς νεανικοὺς ἐνθουσιασμοὺς στοὺς κανόνες τῆς τεχνικῆς καὶ νὰ σμιλεύη ἀριστουργήματα αὐτὸς ποὺχε ταλέντο. Ἦταν τόσο μελετημένος, ὕστερα ἀπ' τὴν ἐπίσκεψι τόσων ἀθάνατων μνημείων τῆς κλασσικῆς τέχνης, ποὺ εἶδε στὴν αἰωνία πόλι, ὥστε οἱ καθηγηταί του τοῦ φερνόνταν σὰν πρὸς φίλο καὶ ὄχι σὰν μαθητή. Εὗρισκαν ὅμως πὼς ὡς χαρακτήρας ἦταν δειλὸς κι' ἄγριος. Καὶ δὲν εἶχαν ἄδικο σ' αὐτή τους τὴν κρίσι. Ἡ ἀπογοητεύσεις ποὺ ποτίστηκε στὰ παιδικά του χρόνια, ὕστερα ἀπ' τὴν οἰκονομικὴ καταστροφὴ τῆς οἰκογενείας του μὲ τὸ τίμιο παρελθὸν κι' ἡ πώλησι τοῦ πατρογονικοῦ πύργου, τὸν ἔκαναν ν' ἀποφεύγη τὸν κόσμο καὶ νὰ γυρεύη τὴ μοναξιὰ ποὺ ταίριαζε στὸ πάθος του γιὰ τὴν τέχνη...

Βαδίζοντας γοργὰ ὁ Βερνάρ, πλησίασε χωρὶς νὰ τὸ νοιώση, στὴ μικρὴ βίλλα ποὺ ἔμενε ἡ ἀγαπημένη του μητέρα. Ἀνάμεσα ἀπ' τὰ ἀραιὰ ἀκόμα φυλλώματα τῶν δέντρων, ποὺ ἦταν σὲ πυκνὴ παράταξι κι' ἀπὸ τὶς δυὸ πλευρὲς τοῦ δρόμου, μποροῦσε τώρα νὰ διακρίνη τὴν πράσινη λίμνη. Σὲ μιὰ στιγμή, στρέφοντας πίσω εἶδε τὸν ἐπιβλητικό, ὀγκώδη πύργο τους, νὰ ὑψώνεται μὲ σκυθρωπὴ μεγαλοπρέπεια πάνω ἀπ' τὰ δέντρα... Μόλις τὸν εἶδε ἀναταράχτηκε καὶ μ' ὅλο ποὺ θαρροῦσε πὼς τὸν εἶχε ξεχάσει, ἔστρεψε πεισμωμένος τὰ νῶτα, γεμᾶτος κακίρα γιὰ τοὺς νέους ἰδιοκτῆτες, ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ θεωρῆ ὡς ἐπιδρομεῖς... Προχωρῶντας ἔφτασε στὸ μικρὸ πάρκο τοῦ Κομπέλ. Ἔστρωξε τὴ μικρὴ πορτούλα ποὺ τὸ ἔκλειν̈ε, πῆρε ἕνα μικρὸ μονοπάτι κι' ἔφτασε κάτω ἀπ' τὸν ἐξώστη τῆς βίλλας. Στ' αὐτιά του ἔφτασαν τὰ λόγια τῆς μητέρας του ποὺ ἔλεγε:

— Ἐδῶ, Λουκιανή μου, θὰ μπορῆς νὰ ἀναπνέης καθαρὸν ἀέρα καὶ νὰ βλέπης στὸ δάσος.

Ὕψωσε τὸ κεφάλι κι' εἶδε τὴ μητέρα του μὲ τὴ βοήθεια τῆς μόνης ὑπηρετρίας ποὺχε κρατήσει, νὰ τοποθετοῦν μὲ στοργικὴ φροντίδα τὴν μικρὴν ἀνάπηρη σὲ μιὰ πολυθρόνα.

--Καλημέρα μαμά, καλημέρα Λουκίτσα!... ξεφώνισε κάνοντας πίσω γιὰ νὰ τὸν δοῦνε.

Ὕστερα κι' ἐνῷ ἡ δυὸ γυναῖκες ἄφηναν μιὰ χαρούμενη κραυγὴ «ὁ Βερνάρ μας!» ὥρμησε στὴ σκάλα κι' ἀνέβηκε πηδῶντας δυὸ δυὸ τὰ σκαλοπάτια της ὡς αὐτές.

Κατάχλωμη, συγκινημένη ἡ κόμησσα, ἄνοιξε τρεμάμενα τὰ δυό της χέρια καὶ τὸν ἀγκάλιασε γέρνοντας τὸ κεφάλι της στὸ πλατύ του στῆθος, ἐνῷ ἡ Λουκία, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ μετακινηθῆ ἀνασήκωνε τὸ κορμί της στὸ κάθισμα γιὰ νὰ τὸν βλέπη καλύτερα. Ὁ νέος ἔτρεξε ἀμέσως κοντά της καὶ φίλησε στοργικὰ τὸ δακρύβρεκτο προσωπάκι της, ἐνῷ ἐχάϊδευε τὸ ἁπαλὸ μετάξι τῶν μαλλιῶν της. Ὕστερα, ἀφοῦ ἔσφιξε τὰ δυὸ ἀγαπημένα πρόσωπα στὸ στῆθος του ἀποτραβήχτηκε καὶ κύτταξε μὲ χαμόγελο τὴ μιὰ καὶ τὴν ἄλλη, ποὺ εἶχε τρία ὁλόκληρα χρόνια νὰ δῆ.

— Ὢ, ἔκανε χαρούμενος σὲ λίγο. Εἴσαστε θαυμάσια στὴν ὑγεία σας. Τώρα ποὺ ἦρθα κι' ἐγὼ θὰ εἴμαστε ἀληθινὰ εὐτυχισμένοι!

Μὰ ἡ ὑγεία τῆς ἀδερφῆς του ἦταν καλὴ καὶ ἡ ἀναπηρία της εἶχε κάπως λιγοστέψει, μόνο στὴ φαντασία του, στὸ διάστημα ποὺ

ἦταν μακρυά της. Τώρα ἔβλεπε ὅτι ἡ καϋμένη μικρὴ ἦταν ὅπως τὴν ἄφησε καὶ τὸ πρόσωπο τῆς μητέρας του περισσότερο γερασμένο παρὰ ὅσο θἄπρεπε στὸ κύλισμα τριῶν χρόνων. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, τὴ χαρὰ τοῦ γυρισμοῦ του μετρίαζε τὸ αἴσθημα ποὺ καταλαμβάνει πάντα τοὺς ὑγιεῖς ὅταν βρίσκουνται κοντὰ σ' ἀρρώστους.

— Δὲ θὰ ἤθελες νὰ προγευματίσης Βερνάρ; Ἔχουμ' ἐδῶ ὡραῖο γάλα, ρώτησε ἡ κυρία Σωζεραὶ ὅλη στοργή, διακόπτοντας τὴ σιωπὴ ποὖχε ἀκολουθήσει μετὰ τὰ λόγια τοῦ νέου.

— Θὰ μᾶς τῆς γιὰ τὴ Ρώμη; Θὰ μᾶς δείξης τὰ προπλάσματά σου; ρώτησεν ἡ Λουκιανὴ ποὺ τὰ μάγουλά της φλόγιζε ὁ πυρετὸς καὶ τὰ μάτια της ἦσαν κόκκινα ἀπ' τὴ φλόγα ποὺ ἔκαιγε τὸ κορμί της.

Καϋμένη κοπέλλα!... Πόσα ταξίδια δὲν εἶχε κάνει μὲ τὴ φαντασία της στὴν κοσμοξάκουστη Ρώμη ποὺ φιλοξενοῦσε τὸν ἀδελφό της, χωρὶς νὰ μετακινηθῆ ἀπ' τὴν πολυθρόνα στὴν ὁποία σιγόλυωνε σὰν ἕνα κερὶ κάτω ἀπ' τὴ φλόγα τοῦ φυτιλιοῦ του!...

Ἡ ὑπηρέτρια ἔφερε ἕνα τραπεζάκι κι' ὁ Βερνὰρ τοποθετῶντας το ἀνάμεσα στὴ μητέρα καὶ τὴν ἀδελφή του ποὺ τὴ μονότονη ζωή τους ἦρθε νὰ φαιδρύνη ἡ παρουσία του, ἔφαγε μὲ ὄρεξι ὅ,τι ἡ στοργὴ τῆς μανούλας του εἶχε σερβίρει.

Κάτω ἀπ' τὸ ἁπαλὸ φῶς τοῦ Μαγιάτικου πρωϊνοῦ ἡ ἐξοχὴ εἶχε πάρει ἕνα ξέχωρο θέλγητρο, θαρρεῖς καὶ γιώρταζε τὸ γυρισμό του. Πέρα ἀπ' τὸ πάρκο, ἔβλεπε τὰ δένδρα, τὰ πράσινα νερὰ τῆς λίμνης μὲ τ' ἀνθισμένα λειβάδια, τὰ δυὸ μικρὰ νησιὰ μὲ τὶς πυκνές καλαμιὲς καὶ πιὸ μακρύτερα τὶς γελαστὲς τοποθεσίες μὲ τὸ λόφο τοῦ Σαὶντ-Ἀλμπὰν ντὲ Μονπάλ, σὰν μιὰ εἰκόνα γαλήνης καὶ εὐτυχίας. Ἀριστερά, μέσα ἀπὸ μιὰ θαλασσα πρασινου, ξεχείλιζε μουντὸς κι' ἐπιβλητικὸς ὁ ὑψηλὸς πύργος τῆς Σωζεραί. Στ' ἀντίκρυσμά του ὁ Βερνὰρ εἶπε μ' ἀδιαφορία:

— Ξέχασα νὰ σᾶς πῶ πὼς βγαίνοντας ἀπ' τὸ τραῖνο εἶδα τὸ ἀμάξι τῶν Λονστάνζ νὰ περιμένη κάποιον.

— Ἦρθαν πρὶν λίγες μέρες. Ἡ δεσποινὶς ντὲ Λονστάνζ εἶνε ἀραβωνιασμένη καὶ θὰ κάνη τοὺς γάμους της ἐδῶ, τὸν πληροφόρησε ἡ μητέρα του.

— Ἕνας γάμος στὴν ἐξοχὴ ἔχει περισσότερη ποίησι, εἶπε εἰρωνικὰ ἡ Λουκιανή.

— Καὶ δὲν μοῦ λέτε, ξαναεῖπε ὁ Βερνάρ, εἶνε ὥμορφη ἡ ἐχθρά μας;

— Ἀρκετὰ ὥμορφη, ἀπάντησε ἡ κόμησσα.

— Πάρα πολὺ ὥμορφη, διώρθωσε ἡ Λουκιανή.

Ὁ Βερνὰρ γύρισε καὶ κύτταξε τὴν ἀδελφή του μὲ συμπόνια. Ἦταν ἀλήθεια κρῖμα νὰ ἔχη ἕνα τόσο ὡραῖο πρόσωπο, μιὰ τέτοια χάρι καὶ νὰ μὴ μπορῆ νὰ σταθῆ στὰ πόδια της. Γιὰ μιὰ στιγμὴ πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ του ἡ ἰδέα πὼς τὸ εὐγενικὸ αὐτὸ πλάσμα μπορεῖ νὰ ζήλευε. Θυμήθηκε ὅμως ἀμέσως πὼς στὴ φλογερὴ ψυχὴ τῆς ἀδελφούλας του, ποὺ ἤξερε νὰ τοῦ γράφη τόσο ἐμπνευσμένα γράμματα γεμᾶτα ἀδελφικὴ ἀφοσίωσι, μεγαλοψυχία καὶ καλωσύνη, εἶχε βρῆ τὴν πίστι γιὰ τ' αὔριο, τὴν πεποίθησι γιὰ τὴν ἐπιτυχία κι' ἀπόδιωξε αὐτὴ τὴ σκέψι.

Ὄχι, ἡ μικρὴ καὶ λεπτοκαμωμένη αὐτὴ σακάτισσα ἡ καταδικασμένη νὰ πεθάνη χωρὶς νὰ γνωρίση τὴν εὐτυχία τῆς ἀγάπης στὴν ἀπέραντη ἐρημιὰ τῆς πονεμένης της καρδιᾶς ἦταν ἀνώτερη ἀπὸ τέτοιες μικρότητες. Καὶ τὴν κύτταξε ἐκ νέου μ' ἕνα τρυφερὸ βλέμμα ποὖκλεινε ὅλη τὴ συμπόνια του. Καὶ σὰ νἄθελε νὰ τὴν παρηγορήση, ψιθύρισε:

— Ὅσο κι' ἂν εἶνε ὡραία ἡ νέα ἐκείνη δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε τέ-

λειο. Τὸ ἀπόλυτα ὡραῖο δὲν ὑπάρχει.

— Γελοιέσαι! τοῦ ἀπάντησε ἡ Λουκιανή. Τὸ ὡραῖο ὑπάρχει ὅπου ὑπάρχει κι' ἡ φιλαρέσκεια.

— Εἶνε φιλάρεσκη λοιπὸν ἡ γειτόνισσά μας;

— Καθὼς λένε εἶνε ὅσο καὶ τὸ γέρικο παγῶνι μας.

— Μπᾶ! Τὸ παγῶνι μας ζῆ; Ρώτησε ὁ Βερνὰρ γελῶντας.

— Νάτο κιόλας! ἀπάντησε ἡ ἄρρωστη, δείχνοντας πρὸς τὸν κῆπο.

Καθισμένο στὰ κάγκελλα τοῦ ἐξώστου τὸ ἄσπρο πουλί, φάνταζε σὰν ἕνα ἀρχιτεκτονικὸ κόσμημα, ὅπως ἅπλωνε μεγαλόπρεπα τὰ φτερά του ἀνάμεσα στὶς πέτρινες γλάστρες. Ἅμα τὸ πρόσεχε ὅμως κανεὶς λίγο περισσότερο, ἔβλεπε πὼς ἔμοιαζε μὲ μιὰ βασίλισσα καλλονῆς ξεπεσμένη. Τὸ πέρασμα τῶν χρόνων εἶχε θαμπώσει τῶν φτερῶν του τὴ στιλπνότητα κι' ἡ ἀσπράδα του εἶχε πάρει μιὰ κιτρινίλα: Δὲν ἦταν πειὰ τὸ πουλὶ ἀπὸ χιόνι ἡ ζαχαρι, ποὺ θαυμάζαν τὰ ὁμορφα κοριτσάκια. Ἀκόμα κι' ἡ οὐρά του, πολλὰ ἀπ' τὰ φτερά της ὁποίας εἶχαν σπάσει εἶχε χάσει τὸ μεγαλεῖο της. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸ ἐμποδιζε νὰ καμαρώνη ὅπως πρῶτα.

— Κακόμοιρο πουλί! Ἐπιμένει νὰ θέλη ἀκόμα ν' ἀρέση σὰν τὶς γεραμμένες κυρίες ποὺ κάποτε ἦσαν ὄμορφες.

— Καὶ θὰ ἐξακολουθῆ ὥσπου νὰ πεθάνη. Εἶπε ἡ Λουκία. Πολλὲς γυναῖκες κάνουν τὸ ἴδιο.

— Τὸ καϋμένο τὸ πουλί! ξανάπε ὁ Βερνάρ. Θὰ λυπηθῶ πολὺ ὅμας. Θυμᾶσαι, μητέρα; Ἐγὼ ἐπέμεινα νὰ μὴ τὸ δώσετε.

— Καὶ παρὰ λίγο νὰ γίνης ἀφορμὴ νὰ μὴν πάρουν τὸν πύργο. Χρειάστηκε νὰ κοπιάση πολὺ ὁ κ. Καρτὲλ γιὰ νὰ ὑπογράψουν τὸ συμβόλαιο. Ἀλήθεια τί παιδιάτικο πεῖσμα ἦταν αὐτό; εἶπε ἡ κόμησσα χαμογελῶντας.

— Δὲ σᾶς τὸ εἶπα; Ὅπως θυμώσαστε, ἔφυγα πρὸς τὸ δάσος γιὰ νὰ μὴ συναντηθῶ μὲ τοὺς ἀγοραστές. Γυρίζοντας ὅταν νόμιζα πὼς θᾶχαν φύγει, βρέθηκα ἀπέναντί τους. Ἡ ἔγγονὴ τοῦ Λονστὰνζ κύτταζε μὲ θαυμασμὸ τὸ παγῶνι ποὺ ἄνοιγε μὲ ἀνόητη ὑπερηφάνεια τὴν οὐρά του, καλὴ ὥρα ὅπως τώρα...

Πραγματικὰ τὸ ἄσπρο πουλί, θαρρεῖς καὶ κατάλαβε πὼς ἀποτελοῦσε τὸ θέμα τῆς συζητήσεως ἄνοιξε μὲ θόρυβο ριπιδιοῦ τὴν οὐρά του καὶ κορδώθηκε ὑπερήφανα.

—/Ξαφνικά, συνέχισε ὁ Βερνὰρ ἡ μικρούλα Λονστὰνζ φώναξε μὲ ἀπαιτητικότητα ποὺ μοῦ τάραξε τὰ νεῦρα:

— Θέλω τὸ παγῶνι, θέλω τὸν πύργο...

Τότε, στὴ λύπη μου ποὺ μ' ἔκανε κακό, θέλησα νὰ τὴν κάνω νὰ δυσαρεστηθῆ, νὰ τὴν πικράνω. Καὶ βρῆκα πὼς θὰ τὸ κατάφερνα ἂν δὲν ἄφηνα ν' ἀποκτήση τὸ παγῶνι. Καὶ θαρρῶ πὼς τὴν στενοχώρησε αὐτὸ ἀρκετά.

— Τὴν ξανάειδες ἀπὸ τότε; Ρώτησε ἡ Λουκιανή.

— Ὄχι, ποτέ!

— Παράξενο.

— Γιατί; Στὰ πρῶτα χρόνια ποὺ ἐγκατασταθήκαμε στὸ Κομπέλ, προτιμοῦσα νὰ κάνω τὸν περίπατό μου στὴ λίμνη πηγαίνοντας μόνο ἀπ' αὐτὴν ἔδω τὴν ὄχθη ἢ ἀπὸ τὶς ἀπότομες κατωφέρειες τοῦ Σινιάλ. Κατόπιν ἔφυγα γιὰ τὴ Ρώμη καὶ ἀπὸ τότε δὲν ξαναγύρισα στὴ Σωζεραί.

— Ἂν πήγαινες θάβρισκες πολλὲς ἀλλαγές· εἶπε ἡ μητέρα του ὄχι χωρὶς θλῖψι.

— Ἔχετε πάει σεῖς, μητερούλα;

— Ναί, ἔπρεπε ν' ἀνταποδώσω μιὰν ἐπίσκεψι. Ἄ, Βερνάρ, δὲν

ξέρεις πόσο εἶνε σκληρὸ νὰ μπαίνη κανεὶς σὰν ξένος στὸ σπίτι ποὺ ἦταν δικό του.

— Δὲν πρόκειται νὰ πάω ποτέ!

— Κι' ἂν σὲ καλέσουν; γιατὶ ἔχουν αὐτὴ τὴ συνήθεια νὰ προσκαλοῦν συχνά.

— Θ' ἀρνηθῶ, γιὰ νὰ εἶμαι μαζύ σας.

Ἡ κόμησσα ἔσκυψε κοντά του καὶ τὸν φίλησε. Ἡ Λουκιανὴ τοῦ ἔσφιξε μὲ τρυφερότητα τὸ χέρι.

Ἡ πρώτη εἶπε:

— Ἔχουμε νὰ σὲ δοῦμε τόσο καιρό!

Ἡ δεύτερη πρόσθεσε:

— Καὶ πόσα ὡραῖα πράγματα θἄχης νὰ μᾶς πῆς ἀπ' τὴ ζωή σου στὴ Ρώμη, αἴ ἀδελφούλη μου;

Συγκινημένος γύρισε τὸ βλέμμα πρὸς τ' ἀγαπημένα πλάσματα. Ἡ χλωμὴ καὶ γερασμένη μορφὴ τῆς μιᾶς κι' ἡ ἀνώφελη ὡμορφιὰ τῆς ἄλλης γέμισαν τὴν καρδιά του οἴκτο. Γιατὶ νὰ μὴ μπορῆ νὰ δώση τὴν ὑγεία στὴ μιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ ἀπ' τὶς φροντίδες στὴν ἄλλη; Ἄξιζαν κάθε θυσία αὐτὰ τὰ δυὸ πλάσματα ποὺ ἡ καρδιές τους χτυποῦσαν μονάχα γι' αὐτόν, ποὺ κάθε σκέψι τους ἦταν ἀφιερωμένη σὲ κεῖνον. Μιὰ συναίσθησι πὼς εἶχε καθῆκον νὰ τοὺς σταθῆ ὁ προστάτης καὶ παρηγορητής, πλημμύρισε τὸ εἶναι του ὅλο.

— Ἀκοῦστε, εἶπε ξαφνικά, σὰ νὰ εἶχε πάρει μόλις μιὰν ἀπόφαση. Θὰ ρθῆτε νὰ μείνουμε μαζὺ στὸ Παρίσι, ποὺ ἀπαιτεῖ νὰ μένω ἡ ἐργασία μου. Θὰ ζήσουμε ὡραῖα ἐκεῖ.

— Θὰ σοῦ δώσουμε βάρος! εἶπεν ἁπλᾶ ἡ μητέρα του

— Κι' ἐγὼ ποὺ εἶμαι μιὰ μικρὴ ἄγρια Βερνάρ, δὲ θὰ σοῦ εἶμαι ἐμπόδιο; ψιθύρισε ἡ Λουκιανὴ ποὺ ἡ ζωηρὴ καὶ φλογισμένη ἀπ' τὸν πυρετὸ φαντασία της ἔκανε κιόλας μ' ἰλιγγιώδη ταχύτητα τὸ ταξίδι πρὸς τὴν πόλι τοῦ φωτός, τὸν ὀμφαλὸ — ὅπως λένε γι' αὐτή — τοῦ κόσμου.

— Ἐδῶ, μπορεῖ κανεὶς νὰ πεθάνη ἀπὸ πλῆξι τὸ χειμῶνα. Ἀλήθεια, μητερούλα, σὰν σκέπτομαι πὼς περάσατε τόσα χρόνια μονάχες, σᾶς θαυμάζω!...

— Μᾶς ζέσταινες μὲ τὸν ἥλιο ποὺ μᾶς ἔστελνες ἀπ' τὴ Ρώμη εἶπεν ἡ κόμησσα τρυφερά.

Ὁ Βερνὰρ ἔσκυψε τὸ κεφάλι μὲ τύψι.

— Δὲν σᾶς ἔγραφα ὅσο ἔπρεπε ταχτικά. Εἶπε.

Καὶ πρόσθεσε μὲ ζωηρότητα:

— Τώρα ὅμως ποὺ θὰ πᾶμε στὸ Παρίσι θὰ εἴμαστε εὐτυχεῖς ὅλοι.

Καὶ ἡ φωνή του πάλλονταν ἀπὸ εἰλικρίνεια.

Ἡ σιωπὴ ἁπλώθηκε πάλι ἀνάμεσά τους. Ὁ Βερνὰρ σηκώθηκε, ἀκούμπησε στὰ κάγκελλα τοῦ ἐξώστη ποὺ πρὶν λίγο καμάρωνε μὲ κομπασμὸ τὸ παγῶνι καὶ περιέφερε τὸ βλέμμα του πρὸς τὸ δάσος τῶν βαλανιδιῶν, ποὺ ἀπὸ κεῖ διακρινόταν καλύτερα.

— Μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς ἡμέρες εἶπε, θὰ ξαναπάω ἐκεῖ κάτω νὰ ξαναΐδῶ τὸ ἀγαπημένο μου δάσος καὶ νὰ πατήσω τὰ ξερὰ φύλλα του...

Σὰν νὰ τὴν τάραξε κάποιο κακὸ προαίσθημα ἡ Λουκιανὴ ἀπάντησε μὲ φωνὴ μελαγχολικὴ σ' αὐτά του τὰ λόγια:

— Χαμένος κόπος!... Τὰ δέντρα δὲν ἀναγνωρίζουν κανένα.

Ἐκεῖνος ὅμως, χωρὶς νὰ τῆς δώση ἀπόκρισι ἔμεινε ἀκίνητος στὴ θέσι του, ἐξακολουθῶντας νὰ κυττάζη μὲ προσήλωσι, στὸ ἴδιο πάντα σημεῖο...

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙ

ΕΙΝΕ ἀναμφισβήτητο, πὼς ἄμα συναντήσουμε ξαφνικὰ μετὰ μακροχρόνιο χωρισμὸ ἕνα πρόσωπο ποὺ εἴχαμε πολὺ ἀγαπήσει, στὴ χαρὰ τοῦ ἀπροσδόκητου αὐτοῦ συναπαντήματος, δὲν προσέχουμε, παρατηρῶντας το, τὶς ἀλλαγὲς ποὺ ἔχει ὑποστῆ στὸ μακρὸ διάστημα τοῦ χωρισμοῦ μας. Ὅπως ἡ μνήμη μας ἔχει διατηρήσει ζωηρὰ τὴ μορφή του, ἀρχικὰ τὸ βλέπουμε ὁπως ἄλλοτε ἦταν. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως, μὲ τὸ σβύσιμο τῆς πρώτης ἐντυπώσεως, ἡ μορφὴ ποὺ διατήρησε ἡ μνήμη μας ὑποχωρεῖ. Καὶ τότε, διακρίνοντας τὴν ἀλλαγή, νοιώθουμε στὴν ψυχή μας ν' ἁπλώνεται μιὰ βαρειὰ θλῖψι, θλῖψι θανάτου...

Κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο τοῦ Μαγιάτικου δειλινοῦ, ποὺκανε τὸ πράσινο χρῶμα τῶν νέων βλαστῶν χαρωπότερο, ὁ Βερνὰρ προχωροῦσε ἀνάμεσα ἀπ' τὶς ψηλόκορμες βαλανιδιές, ποὺ ὕψωναν πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του τοὺς γεροὺς κλώνους τους, ὁπως οἱ ἀθλητὲς τὰ στιβαρά τους μπράτσα. Ὁ νεαρὸς ντὲ Σωζεραί, χαμογελοῦσε μ' εὐχαρίστηση τὰ στιβαρὰ σι ποὺ βρίσκονταν στὰ γνώριμα αὐτὰ μέρη, ποὺ τοῦ στάθηκαν συντροφιὰ στὴν παιδικὴ ἡλικία. Ἕνα τέτοιο ἀκριβῶς δειλινὸ τὰ εἶχε ἀποχωρισθῆ πρὶν δέκα χρόνια. Καὶ στὸ διάστημα αὐτὸ δὲν τὰ ξέχασε. Τὸ ἔδεναν μαζύ τους σφιχτά, ἕνα σωρὸ ἀναμνήσεις.

Περιέφερε τὸ βλέμμα ὁλόγυρα. Δὲν φαίνονταν νἄχε τίποτ' ἀλλάξει. Σὲ ὅλο τὸ δάσος μὲ τὶς ἐρημικὲς δενδροστοιχίες βασίλευε μιὰ βαθειὰ ἡσυχία, ποὺ δὲν τὴν τάραζε παρὰ τὸ θρόϊσμα τῶν φύλλων καὶ τὸ φτερούγισμα κανενὸς ἀγριοπεριστεριοῦ ἀπὸ κορφὴ σὲ κορφή. Ἦταν ὅμως τόσο ἐλαφρό, ποὺ μᾶλλον τὸ μάντευε παρὰ ποὺ τὸ ἄκουγε. Ὡστόσο, σὲ ἀραιὰ διαστήματα, παρατεταμένες ἀνατριχίλες ταράζαν τὰ δέντρα καὶ τὰ ξηρὰ φύλλα σηκώνονταν μ' ἐλαφρὸ τρίξιμο σ' ἕνα τρελλὸ στροβιλισμό. Αὐτὲς ἡ πνοὲς τ' ἀλαφροῦ ἀνέμου, ξαναγυρίζοντας ἀπὸ κεῖ π' ἄρχισαν, σχημάτιζαν πλατεῖς κυματισμούς, ποὺ τοὺς συνώδευε ἕνας θόρυβος, ὅμοιος μὲ τὸ βουητὸ μακρυνῆς θάλασσας, ποὺ τὸν προκαλοῦσε τὸ κροτάλισμα τῶν μικρῶν κλαδιῶν τῶν βαλανιδιῶν, καθὼς συγκρούονταν μεταξύ τους.

Ὁ Βερνάρ, προχωρῶντας διαρκῶς, εἶχε ἀφήσει τὸ μονοπάτι, κι' εἶχε μπῆ στὰ βάθη τοῦ δάσους, στὸ πιὸ ἀπόκεντρο μέρος του. Στὸ πέρασμά του οἱ σωροὶ τῶν ξερῶν φύλλων ποὺ στὸ πάτημά του συντρίβονταν εἶχαν φτάσει στὸ ὕψος τῶν ἀστραγάλων του. Ἅμα ἔφτασε στὴν ἄκρη τοῦ δάσους, βρέθηκε ἀντίκρυ στὸ ὄρος Λεπίν, ποὺ τοὺς βράχους του τοὺς ἔκαναν νὰ φαντάζουν χρυσοπόρφυροι ἡ ἀχτῖδες τοῦ ἥλιου ποὺγερνε πειὰ πρὸς τὴ δύσι. Ὁ Βερνὰρ στάθηκε καὶ κύτταζε μαγεμένος. Σὲ λίγο ψιθύρισε:

— Θὰ ξαναγυρίσω ἀκολουθῶντας τὸν ἴδιο δρόμο καὶ θὰ κατέβω στὴ λίμνη, χωρὶς νὰ περάσω ἀπ' τὸν πύργο τῆς Σωζεραί. Αὐτὸ τὸ προσκύνημα στ' ἀγαπημένα μου μέρη δὲν μὲ λύπησε διόλου. Τὰ δέντρα μου, μοῦ κάναν καλὴ ὑποδοχή.

Μιὰ βαθειὰ ψυχικὴ εὐχαριστησι τὸν κατεῖχε ὁλόκληρο, λὲς κι' ἔνοιωθε ἐντός του ὅλη τὴ γλύκα τῆς ἄνοιξης. Ξαναπῆρε τὸν ἴδιο δρόμο κυττάζοντας τὴ χλόη ποὺ στολίζανε χίλια δυὸ ζωηρόχρωμ' ἀγριολούλουδα. Περνοῦσε τώρα μιὰ δεντροστοιχία ποὺ οἱ κλῶνοι της σχημάτιζαν θόλο καὶ φαίνονταν σὰ νὰ τέλειωνε σὲ μιὰ φωτεινὴ πόρτα. Ξαφνικὰ νόμισε πὼς εἶδε μιὰ σκιὰ νὰ διαγράφεται πέρ' ἀπ' τὰ δέντρα κι' ἀπόρησε τί μποροῦσε νὰ εἶνε. Μόλις ὅμως μπῆκε στὸ θόλο, ἡ σκιὰ φωτίστηκε. Καὶ τότε μπόρεσε νὰ διακρίνη πὼς ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ γυναῖκα ντυμένη στὰ λευκά.

— Ἀσφαλῶς θἆνε ἐκείνη ἡ δεσποινὶς Λονστὰνζ εἶπε καὶ ἔνοιωσε τὸ μέτωπό του νὰ σκοτίζεται.

Ὅλη ἡ ψυχικὴ εὐχαρίστησις ποὺ τοῦχε δώσει ὁ περίπατός του ἐξανεμίστηκε. Καθὼς συνέχισε τὸ δρόμο του μὲ τὸ κεφάλι σκυφτὸ καὶ τὸ βλέμμα στὴ γῆ, πρόσεξε πὼς ὁ γεμᾶτος ἄλλοτε ἀπὸ χόρτα δρόμος εἶχε στρωθῆ τώρα μὲ ἄμμο. Πρόσεξε ἀκόμα πὼς εἶχαν κοπῆ ἀρκετοὶ κορμοὶ βαλανιδιῶν, κι' εἶχε διευθετηθῆ διαφορετικὰ μιὰ γωνία τοῦ δάσους. Μιὰ δυσαρέσκεια γέμισε τὴν ψυχή του, σὰν ὅλ' αὐτὰ τὰ ἀγαπημένα του μέρη νὰ τὸν εἶχαν προδόσει. Κι' ἐνῷ ὡς τώρα συνεπαρμένος ἀπ' τὶς ἀναμνήσεις του τὰ εὕρισκε ὅλα ἀναλλοίωτα, τώρα προσπαθοῦσε ἐπίμονα νὰ ξεχωρίση καὶ τὰ πιὸ ἀπροσδιόριστα ἴχνη ἀλλαγῆς. Ἀπὸ εὐλαβικὸς προσκυνητὴς τῶν τόπων ποὺ τοῦ ἔδωσαν τὶς πρῶτες χαρὲς καὶ τοῦ στάθηκαν παρηγορητὲς στὶς παιδιάτικες λῦπες, ἔγινε ὁ ἀδιάφορος τυχαῖος ἐπισκέπτης, ποὺ ἐξετάζει τὰ πάντα μὲ ἰταμὴ προκατάληψι ἀναζητῶντας νὰ εὕρη σὲ ὅλα ψεγάδια.

Καὶ βρῆκε τώρα ἕνα πλῆθος ἀπὸ ἀναίσθητες διαφορές: ὅτι τὸ παληὸ καὶ παραμελημένο πάρκο, τὸ τόσο συμπαθητικὸ στὴν ἐγκατάλειψί του, εἶχε ἀντικαταστήσει ἕνα περιποιημένο, ποὺ εἶχε κάτι ἀπ' τὴν ψυχρότητα τῆς ἐκζητήσεως, ποὺ δύσκολα συγκινεῖ τὴν ψυχὴ τοῦ ἀληθινοῦ καλλιτέχνη.

Κάνοντας τὶς σκέψεις αὐτὲς ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι.

Ἡ ἀσπροφορεμένη κοπέλλα γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀνέκοψε τὸ βῆμα κάπως ταραγμένη. Γρήγορα ὅμως, ἐπανέλαβε τὸ δρόμο της.

— Χωρὶς ἄλλο φοβήθηκε. Θὰ μὲ πῆρε γιὰ κλέφτη, συλλογίστηκε ὁ Βερνάρ. Δὲν εἶμαι ὅμως τέτοιος καὶ δὲν πρέπει νὰ κρυφτῶ.

Καὶ παρὰ τὴν πρόθεσί του νὰ λοξοδρομήση, βάδισε κατ' εὐθεῖαν πρὸς ἐκείνη ποὺ θεωροῦσε ἐχθρά.

Ἡ δὶς Μικέλα Λονστάνζ — γιατὶ αὐτὴ πραγματικὰ ἦταν ἡ νέα — στὴν ἀρχὴ φοβήθηκε πραγματικὰ ξεχωρίζοντας στὸ βάθος τοῦ σκοτεινοῦ δάσους τὴ σιλουέττα τοῦ Βερνάρ. Εἶχε ὅμως δυνατὴ ὅρασι καὶ γρήγορα ξεχώρισε πὼς ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς νέου ποὺ δὲν εἶχε τίποτε τὸ ὕποπτο καὶ καθησυχάζοντας προχώρησε μὲ βῆμα σταθερό. Ἔτσι ἐφτασε πρώτη στὸ βράχο μὲ τὴν ἀνοιχτοπράσινη χλόη ποὺ σκίαζεν ἡ πυκνόφυλλη γέρικη βαλανιδιά. Ὁ νεαρὸς ντὲ Σωζεραὶ παρακολούθησε μὲ δυσφορία τὴν τόλμη μὲ τὴν ὁποία γαλήνια ἡ νέα κόρη πῆγε καὶ στάθηκε στὴ θέσι ποὺ τόσο προτιμοῦσε αὐτὸς ἄλλοτε. Καὶ ὅπως ἡ κόρη εἶχε πάρει μιὰ ἐπιτηδευμένη στάσι, ποὺ ἀνεδείκνυε ὅλη τοῦ κορμιοῦ της τὴν πλαστικότητα, θυμήθηκε τὸ παγῶνι, ποὺ πρὶν δέκα χρόνια, σ' αὐτὸ τὸ ἴδιο μέρος εἶχε ἀνοίξει μὲ κοῦφο μεγαλοπρέπεια τὰ λαμπρὰ φτερά του, γιὰ νὰ τὸν συγκινήση, ὅταν τὸν εἶχε θυμώσει. Ἡ δὶς Λονστάνζ μὲ τὴ μεταξωτή της τουαλέττα, τοῦ παρουσίαζε μιὰ εἰκόνα παρόμοια.

Ἡ ὠμορφιὰ τοῦ πουλιοῦ, τὸν εἶχε νικήσει τότε. Μήπως θὰ ἐπαναλαμβανόταν καὶ τώρα τὸ ἴδιο;

Ἡ Μικέλα Λονστάνζ στεκόταν ἀπέναντί του ξεκαπέλλωτη. Μιὰ δέσμη ἡλιακῶν ἀχτίδων, γλυστρῶντας ἀπαλὰ ἀπὸ ἕνα ἄνοιγμα τῶν φύλλων, φώτιζε τὰ πυρρόξανθα μαλλιά της, δίδοντάς τους τὸ χρῶμα φλογισμένου χρυσοῦ. Τὰ πόδια της καθὼς πατοῦσαν μὲ σταθερότητα πάνω στὸν τάπητα τῶν ξερῶν φύλλων, ἔπαιρναν μιὰ τελεία πλαστικότητα. Κι' ὁ Βερνάρ, καθὼς ἄφηνε τὸ βλέμμα του νὰ πλανηθῆ ἀπὸ τὰ σκοῦρα χρυσοκόκκινα μαλλιὰ στὴν κανονικὴ κατατομὴ τοῦ προσώπου, στοῦ στήθους τὴν θελκτικὴ καὶ σφριγηλὴ καμπυλότητα, τὴν ἐλαφρὰ τοῦ σκυμμένου κορμιοῦ ἁρμονία, ποὺ σὰν καλλιτέχνης ἀντιλαμβανόταν τὴν ἄψογη τελειότητα, φοβήθηκε μιὰ καινούργια ἦττα. Καὶ ἡ ὑπερηφάνειά του ἐπαναστάτησε. Ὕψωσε τὸ

νεανικό του κορμὶ μὲ πεῖσμα καὶ τάχυνε τὸ βῆμα του. Ἅμα πλησίασε τὴ νέα χαιρέτησε μὲ ψυχρὴν εὐγένεια καὶ θέλησε νὰ προχωρήσῃ. Μιὰ φωνή, ποὺ ὁ κρυστάλλινος ἦχος της τοῦ φάνηκε πὼς ἔκρυβε δόσι εἰρωνείας, τὸν ἔκανε νὰ σταματήσῃ ἀναψοκοκκινισμένος...

— Κύριε ντὲ Σωζεραί, εἶσθε στὸ κτῆμα σας...

— Λυποῦμαι, δεσποινίς, ποὺ πέρασα τὸ φράχτη ποὺ χωρίζει τὴν ἰδιοκτησία σας ἀπὸ τὸ Αἰγκβελὲτ καὶ σᾶς ζητῶ συγγνώμην.

Καὶ πρόσθεσε πιστεύοντας πὼς εἶχε βρῆ τὴν ἀπόλυτη δικαιολογία, ποὺ θὰ τὴν ἀπεστόμωνε.

— Ἄλλοτε βλέπεις ὁ φράχτης αὐτὸς ἦταν νυχτόημερα ἀνοιχτός.

Ἡ νέα ἀντελήφθη ὅτι ἡ παρατήρησις αὐτὴ τοῦ ἔδινε τὴν ὑπεροχή. Κι' ἔσπευσε νὰ δώσῃ τὴν ἀπάντησι ποὺ θὰ τὴ δικαιολογοῦσε.

— Οἱ χωρικοί, περνῶντας μὲ τὰ κάρρα τους μέσ' ἀπ' τὸ δάσος χαλοῦσαν τὸ δρόμο, ἔσπαζαν τὰ κλωνιά, κατέστρεφαν τὴ θέα... Κι' αὐτὸ μᾶς ἔκανε νὰ τὸν κλείσουμε.

Ἡ δικαιολογία αὐτὴ δὲν ἀφώπλισε τὸ Βερνάρ.

Καὶ παρετήρησε μὲ πεῖσμα:

— Ἐμεῖς δὲν δίναμε σημασία σ' αὐτὰ τὰ μικροπράγματα.

Αὐτὴ ἡ ὑπεροπτική, ἡ πεισματικὴ στάσι τοῦ νέου ἐπείραξε κάπως τὴ δεσποινίδα Λονστάνζ καὶ τὴν ἔκαμε ν' ἀπορήσῃ. Συνηθισμένη ὡς τώρα νὰ τὴν κολακεύουν καὶ νὰ τὴν ὑπακούουν ταπεινὰ δὲν μπορεῦσε νὰ νοιώσῃ πῶς αὐτὸς ὁ νέος τῆς ἀντιμιλοῦσε μὲ τόσο ἀφασιστικὴ σταθερότητα, ἂν καὶ δὲν φαινόταν ὁλωσδιόλου ἀσυγκίνητος στὴν ὠμορφιά της ὅπως ἤθελε νὰ δειχθῆ. Καὶ ἀποφασισμένη νὰ τὸν νικήσῃ, νὰ τὸν ὑποτάξῃ, νὰ τὸν κάνῃ φιλόφρονα ἀπέναντί της σὰν ὅλους τοὺς ἄλλους, ἀποφάσισε ν' ἀλλάξῃ τακτική. Ἀντὶ τῆς κατ' εὐθεῖαν ἐπιθέσεως ν' ἀρχίσῃ τοὺς ἐλιγμούς, τὴν κυκλωτικὴ κίνησι. Καὶ εἶπε:

— Ὑπάρχει ὡστόσο ἕνα ἄνοιγμα στὸ φράχτη...

Ὁ Βερνάρ βρῆκε τὴν περίστασι ν' ἀνταποδώσῃ τὴν πρώτη της εἰρωνεία.

— Πρέπει νὰ βάλετε νὰ τὸ φράξουν ἀμέσως, δεσποινίς.

Ἡ νέα ὑπεκρίθη πὼς δὲν εἶχε ἀκούσει.

— Θὰ σᾶς τὸ δείξω, κύριε Σωζεραί, ὥστε ὁπότε θέλετε θὰ περνᾶτε ἐλεύθερα γιὰ νὰ ἐπισκεφθῆτε τὰ δέντρα, τὰ λειβάδια σας κι' αὐτὸν ἀκόμα τὸν πύργο.

Σώπασε γιὰ λίγες στιγμὲς καὶ πρόσθεσε ἀμέσως μὲ σοβαρὸ τόνο:

— Ξέρετε, ἀγαπῶ τὸν πύργο καὶ ὅλα τὰ γύρω σὰν νἄχω γεννηθῆ ἀνάμεσα σ' αὐτά. Καταλαβαίνω λοιπὸν πολὺ καλὰ πόσο τ' ἀγαπᾶτε ἀκόμα.

— Κάνετε λάθος! Ἀπάντησε πεισματικὰ ὁ Βερνάρ. Δὲν τ' ἀγαπῶ πειὰ καθόλου. Πείσθηκα γι' αὐτὸ πρὶν ἀπὸ λίγο. Ἐν τούτοις σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν πρόσκλησί σας.

— Δὲ θὰ θελήσετε, λοιπόν, νὰ ἐπωφεληθῆτε;

— Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσετε γιὰ τὴν ἄρνησι, ἀλλὰ εἶμαι λίγο ἄγριος καὶ ἀγροῖκος...

Ἡ Μικέλα ἐπέμεινε:

— Θὰ εὐχαριστιόταν πολὺ ὁ παπποῦς μου νὰ σᾶς γνωρίσῃ. Ἂν καὶ σᾶς γνωρίζουμε ἤδη, ἀπ' τὴν ἔκθεσι τῆς ὁδοῦ Λαφίτ. Εἴχατε ἐκθέσει ἐκεῖ μιὰν Ἀμαδρυάδα καὶ μιὰ «Πηγή» ἀριστουργηματικές. Φαίνεται ὅτι τὰ νερὰ καὶ τὰ δέντρα σᾶς ἐμπνέουν πολὺ καὶ τ' ἀποδίδετε μὲ θαυμαστὴ ἐπιτυχία. Τὰ ζωντανεύετε θἄλεγε κανείς.

Ἡ χάρις καὶ ἡ εὐχέρεια μὲ τὴν ὁποία ἐκφραζόταν τὴν ἐμφάνιζαν σὰν μιὰ γυναῖκα τῶν σαλονιῶν συνηθισμένη νὰ δέχεται διαρ-

κῶς ἐκλεκτὸ κόσμο καὶ ὄχι σὰν μιὰ ἄπραγη νέα κοπέλλα ποὺ ἐφαινόταν.

Ὁ Βερνὰρ ὑποκλίθηκε χωρὶς νὰ πῇ λέξι. Ἡ Μικέλα ὅμως διεπίστωσε πὼς ἡ ὄψι του εἶχε κοκκινίσει ὁλη. Καὶ σκεφθῆκε χαμογελῶντας μ ἱκανοποίησι:

— Εἶνε παιδαρέλι ἀκόμη. Θὰ μ' ἀγαπήσῃ ὅμως κι' αὐτὸς μὲ τὸν καιρὸ ὅπως κι' οἱ ἄλλοι.

Ὁ Βερνὰρ ὅμως, στὴν ἀφελῆ ἀθωότητά του πῆρε τὸ χαμόγελο αὐτό, ποὺ δὲν ἦταν γιὰ κεινον, σὰν τὸ ἐπισφράγισμα τῶν ἐπαίνων της, ποὺ κολάκευανε τὴν νεανικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ του ματαιοδοξία. Ποιὸς καλλιτέχνης ἄλλωστε, καὶ πρὸ πάντων στὴν ἀρχὴ τοῦ σταδίου του, δὲν εἶνε ματαιόδοξος πολὺ ἢ λίγο;

Ἡ Μικέλα, συνεχίζοντας τὴν κατακτητικὴ τακτική της, συνέχισε:

— Θἄχετε τὴν καλωσύνη, τοὐλάχιστον, νὰ μὲ συντροφέψετε λίγο; Θὰ σας ὁδηγήσω στους νέους ἀνθῶνες καὶ στὸ νέο μικρὸ λιμανάκι ποὺ φτιάσαμε.

Ἡ ἀντίστασις του εἶχε ἀρχίσει νὰ κάμπτεται. Κι' ἕτοιμος νὰ δεχθῆ τὴν πρότασί της, ἀπάντησε:

— Ἐσεῖς τ' ἀλλάξατε σχεδὸν ὅλα, ἐνῶ ἐγὼ ζητῶ τὰ παληά.

— Ἀσφαλῶς θέλατε νὰ ζήσετε τὶς παιδικές σας ἀναμνήσεις... Τὸ κατορθωσατε;

— Ἀλλοίμονο, ὄχι! πρόφερε μὲ τραχὺ τόνο.

Ἡ νέα εἶχε προχωρήσει κι' αὐτὸς ακολουθοῦσε μηχανικά. Τὴν ὥρα ποὺ ἀφήνοντας πίσω τους τὸ δάσος περνοῦσαν ἔμπρὸς ἀπ' τὴν ἀγροικία σὰν γιὰ νὰ τὸν κομπλιμεντάρῃ ἡ Μικέλα, ἐπρόφερε:

— Ἀνταμωθήκαμε καὶ ἄλλοτε ἐδῶ, πρὶν ἀρκετὰ χρόνια. Ὀκτώ, δέκα, δὲ θυμᾶμαι καλά. Μήπως τὸ θυμώσαστε σεῖς;

— Πᾶνε ἀκριβῶς δέκα χρόνια, δεσποινὶς Λονστάνζ. Τὰ μαλλιά σας ποὺ διατηροῦν ἀκόμα τὸ ἴδιο χρῶμα, μὲ τὶς ἄλλοτε σκοῦρες καὶ ἄλλοτε φωτεινὲς ἀναλαμπές, τὰ ἀφήνατε νὰ κυματίζουν λεύτερα, λυτά, στοὺς ὤμους σας,..

— Ἤτανε ἀνοιχτότερα ξανθὰ τότε...

— Θαρρῶ πὼς γελοιόσαστε. Εἶχαν τὸ ἴδιο σημερινὸ ξανθὸ χρῶμα, ποὺ οἱ ζωγράφοι τὸ λένε Βενετικο ξανθό.

— Ποιὸς ὁ λόγος αὐτῆς τῆς ὀνομασίας;

— Γιατὶ ἡ γυναῖκες τῆς Βενετίας κατώρθωναν νὰ δίνουν στὰ μαλλιά τους τὴν ἀπόχρωσι αὐτὴ ἐκθέτοντάς τα στὸν ἥλιο τὶς πιὸ θερμὲς ὧρες τῆς ἡμέρας, ἀφοῦ φρόντιζαν νὰ προφυλάξουν κάτω ἀπὸ μιὰ μάσκα τὴν ἀσπρίλα τοῦ προσώπου τους.

Προσχρμόζοντας τὸ ἀνέκδοτο αὐτὸ στὸν ἑαυτό της, εἶπε, κάνοντας τὸ νέο νὰ προσέξῃ τὴν δροσερὴ σὰν φρεσκοκομμένα ροδόκρινα ἐπιδερμίδα τοῦ ὡραιστάτου προσώπου της:

— Κι' ἐγὼ ὅταν ἤμουνα μικρὴ ἐξέθετα τὰ μαλλιά μου στὸν ἥλιο, μὰ δὲ φοροῦσα μάσκα στὸ πρόσωπο.

Ἐνῶ τὰ μάτια τοῦ Βερνὰρ εἶχαν προσηλωθῆ θαυμαστικὰ στὸ λουλουδένιο προσωπάκι της, τοῦ εἶπε χαμογελῶντας:

— Τί ἀπόγινε τὸ ἄσπρο παγῶνι ποὺ μοῦ κλέψατε;

— Δὲν ἐσυνήθισα νὰ κλέβω! Δὲν σᾶς ἔκλεψα τίποτε! διαμαρτυρηθῆκε μὲ πεοηφάνεια ὁ νέος.

— Μπᾶ! δὲν θυμᾶσθε; Ἦταν ἐδῶ, σ' αὐτὴ τὴ θέσι ἕνα μεγάλο θαυμάσιο παγῶνι, ποὺ τὸ βρισκα ἄσπρο σὰν ἀπὸ χιόνι καὶ ποὺ μοῦ ἄρεσε πολύ. Ποτὲδὲν εἶχα δῆ τέτοιο... Κυττάξετε κεῖ. Ἀνόρασα μισὴ δωδεκάδα ἄσπρα παγώνια, ποὺ καμαρώνουν χωρὶς λόγο. Ὡστόσο δὲν ἀνοίγουν τὴν οὐρά τους γιὰ νὰ τὰ δοῦνε οἱ ἄλλοι ἢ μᾶλλον τὴν ἀνοίγουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους μοναχά. Τὰ βλέπετε; Εἶνε ὅλα

πολὺ μικρὰ ἐμπρὸς στὸ δικό σας ποὺ τὰ ξεπερνᾶ πολὺ σὲ μεγαλοπρέπεια.

— Αὐτὸ εἶνε ὀρθό...

— Γιὰ ποιὸ λόγο ἐπιμείνατε νὰ μὴ μᾶς τὸ δώσετε τότε; Ὁ παποῦς γι' αὐτὸ καὶ μόνο ἀγόρασε τὸν πύργο. Γιατὶ τοῦ ζήτησα τὸ παγῶνι καὶ πίστευε πὼς θὰ τὸ ἔπαιρνε σὰν ἕνα ἐξάρτημά του. Δυστυχῶς γελάστηκε... Καὶ ἡ αἰτία εἶσαστε σεῖς. Γιατὶ τὸ κάνατε;

— Τὸ ἤθελε τὸ κοριτσάκι καὶ τὸ κράτησε τὸ ἀγοράκι... ἀπάντησε ὁ Βερνάρ, πρᾶγμα ποὺ δὲν τὴν εὐχαρίστησε διόλου.

Γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ συναντοῦσε μιὰν ἀντίδρασι, ποὺ ἐπιθυμοῦσε νὰ συντριψη.

— Καὶ δὲ μοῦ λέτε, ρώτησε κάπως ἀδιάφορα ἡ Μικέλα, τί γίνεται; Ζῆ ἀκόμη;

— Ναί, ἀλλὰ γέρασε. Μ' ὅλο ποὺ ὁ χρόνος ἐσκίασε τὴν παληὰ ἀσπρίλα του καὶ τὰ σπασμένα φτερὰ τῆς οὐρᾶς του τὴν κάνουν νὰ μοιάζη μὲ σκοῦπα ποὺ ξέφτισε. Ὡστόσο ἐπιμένει νὰ καμαρώνη καὶ ζητεῖ ν' ἀρέση ἀκόμη.

— Ν' ἀρέση ἐνῷ δὲν εἶνε πειὰ ὥμορφο; Φρίκη!

— Μοιάζει κι' αὐτὸ μὲ τὶς ὡραῖες φιλάρεσκες ποὺ ἐννοοῦν ν' ἀρέσουν καὶ ὅταν τὰ χρόνια τὶς ἔχουν καταντήσει ἐρείπια.

Τὸ πρόσωπο τῆς Μικέλας πῆρε μιὰ σκληρὴ ἔκφρασι περιφρονήσεως κι' ἀηδίας ἐνῷ πρόφερε:

— Θὰ ἦταν καλύτερο νὰ τὸ ἔχετε σκοτώσει. Εἶνε ἐγκληματικὸ νὰ τ' ἀφήνετε νὰ ζῆ χωρὶς τὴν παληὰν ὠμορφιά του.

— Γιὰ ποιὸ λόγο; Αὐτὸ εἶνε εὐχαριστημένο καὶ χαίρεται ποὺ ζῆ. Ἐξ ἄλλου εἶνε πουλὶ ἱερὸ καὶ τὰ ἱερὰ πουλιὰ δὲν τ' ἀγγίζουν.

Ἡ δεσποινὶς Λονστανζ, δὲ ρώτησε γιὰ ποιὸ λόγο ἐθεωροῦσαν τὸ λευκὸ παγῶνι ἱερό, ὡστόσο πίστευε πὼς αὐτὸ τὸ ἔλεγε ὁ Βερνὰρ ἐπειδὴ κάποτε τὸ εἶχε ἐπιθυμήσει ἐκείνη.

Βαδίζοντας πλάϊ-πλάϊ κατέβηκαν ὥς τὴ λίμνη περνῶντας ἀπὸ ἕνα περιβόλι κατηφορικό. Τ' ἀκίνητα νερά της, καθρέφτιζαν ἀνεστραμμένη τὴν γύρω ὡραία τοποθεσία. Στὸ βάθος της ἀντιφεγγίζονταν μ' ἐλαφρὸ τρέμουλο τὰ φυτὰ κι' ἡ πρασινάδες ποὺ εἰχαν βλαστήσει κατὰ μῆκος τῶν ὀχθῶν. Ἕνα κοπάδι ἀγελάδων ποὺβοσκαν στὸ λειβάδι, κοντὰ στὸ Αἰγβελὲτ πλησίασε στὴν ὄχθη γιὰ πότισμα μὲ χαρωπὰ μουγκανητά. Ὁ ἥλιος γέρνοντας στὴ δύσι, πορφύρωνε μὲ τὶς στερνὲς ἀχτίδες του τὰ νερά, ποὺ καθὼς μιὰ μενεξεδένια ὁμίχλη ἁπλώνοντάν ἀργὰ στὸν ὁρίζοντα ἀντανακλοῦσαν ὅλα τὰ χρώματα τῆς ἴριδος ἀπὸ τὴν ποικιλία τοῦ πράσινου ὡς τὴν τελευταία ἀπόχρωσι τοῦ πορφυροῦ καὶ τοῦ μώβ... Ἕνα ἐλαφρὸ ἀεράκι γεμᾶτο μύρα ἔκανε τὴν ἀτμόσφαιρα ἐλαφρὰ κι' ἡ ἡσυχία τῆς ἑσπέρας ποὺ σίμωνε γέμιζε τὶς καρδιὲς γοητεία ποὺ μέθαγε. Μ' ἕνα ξαφνικὸ κίνημα ἡ Μικέλα ἀποσπάσθηκε ἀπ' τὸ πλευρὸ τοῦ συντρόφου της, πῆρε μὲ θῆμα γοργὸ τὸν ἀνήφορο, ἀνέβηκε ὡς τὸ ψηλότερο τοῦ περιβόλιοῦ μέρος κι' ἐκεῖ, ἀκουμπῶντας στὸν κορμὸ ἑνὸς ἀνθισμένου δέντρου στάθηκε ἀκίνητη σὲ στάσι ρεμβασμοῦ, μὲ τὸ βλέμμα γυρισμένο στὸν ἥλιο, ποὺ γέρνοντας πρὸς τὴ δύσι του ἄγγιζε, θαρρεῖς, τὸ βουνό. Κι' ὅπως στὴ στάσι αὐτὴ τὸ πλαστικώτατο σῶμα της διαγραφόταν σὲ ὅλη του τὴ χάρι θἄλεγε κανεὶς πὼς ἡ πεισματάρα αὐτὴ φιλάρεσκη ἐκμεταλλεύονταν τὸ θάνατο τοῦ ἥλιου γιὰ νὰ ζωντανέψη θριαμβικώτερα τὴν οὐράνια ὠμορφιά της.

Ὁ νεαρὸς ντὲ Σωζεραὶ ποὺ τὴν εἶχε παρακολουθήσει μὲ τὸ βλέμμα, δὲν μπόρεσε νὰ μὴ τὴ θαυμάση καθὼς φαινόταν λουσμένη στὸ φῶς. Ἡ λευκὴ ρόμπα της ἐφάνταζε ἀσημένια. Τὰ μαλλιά της, τὸ πρόσωπό της, τὰ μάτια ποὺ δὲν τὰ χαμήλωνε, ἔπαιρναν μιὰ καινούργια αἴγλη, ἕνα ἀπόκοσμο θέλγητρο ὅπως τἄλουζε τῶν ἀκτίνων

τὸ χρυσὸ φῶς. Ἦταν ἡ κυρίαρχος τῆς τοποθεσίας κι' ἐνῷ δεχόταν τὸ τελευταῖο φῶς τῆς ἡμέρας, φαινόταν σὰν αὐτὴ νὰ σκορπᾶ φῶς γύρω της. Καθρέφτιζε τὴ λαμπρότητα τῆς ὥρας καὶ πρόσθετε σ' αὐτὴ τὴ χάρι τῶν κανονικῶν τοῦ σώματός της γραμμῶν, τὸν παλμὸ τῆς συνειδητῆς ζωῆς, ποὺ κατέχει τὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου.

Λησμονῶντας ὅτι καμάρωνε ἀπὸ φιλαρέσκεια, ὅπως τὸ κοῦφο παγῶνι, ὁ Βερνὰρ τὴν ἀπεθαύμαζε σὰν ἕνα ὑπέροχο δημιούργημα τῆς τέχνης. Κυττάζοντας αὐτή, ἔβλεπε συγχρόνως καὶ τὴ δύσι τοῦ ἥλιου. Σιγά-σιγά, τὸ φωτοστέφανο ποὺ περιέβαλλε τὴ Μικέλα ἐμίκραινε, ἔχανε λάμψι καὶ σὲ λίγο ἔσβυσε. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἕνα στερνὸ φωτεινὸ σημεῖο ἔδωκε πιότερη ζωηρότητα στὰ ὡραῖα της μάτια κι' ὕστερα τὴν τύλιξεν ἡ σκιά. Πίσω της οἱ βράχοι τοῦ Λεπὶν διατηροῦσαν ἕνα ὁλόφλογο, αἱματένα κόκκινο χρῶμα.

Συγκινημένος, ταραγμένος ἀπ' τὸ θέαμα αὐτό, ἔτρεξε κοντά της. Ἡ νέα ποὺ τὰ μάτια της γεμᾶτα ἀκόμα ἀπὸ τὸ φῶς ποὺ τὰ ἐρέθισε, ἔκαναν τὰ βλέφαρά της ν' ἀνοιγοκλείνουν σπασμωδικὰ θαμπώνοντας τὴν ὅρασί της, τοῦ εἶπε μὲ κάποια προσποιητὴ ποιητικὴ ἀμηχανία:

— Ἔχω ἀκόμα στὰ μάτια τὸ ἡλιόφωτο. Δὲν βρίσκετε πὼς ἀξίζει τὸν κόπο νὰ βλέπη κανεὶς τὶς γραφικὲς αὐτὲς δύσεις;

— Καὶ μάλιστα σὰν ἀπόψε! τῆς εἶπε ὁ Βερνάρ.

— Μὰ ἐσεῖς δὲν ἐκκυτάζατε τὸν ἥλιο, τοῦ στρέφατε τὰ νῶτα σας.

— Ἔβλεπα σᾶς! Ἦταν ἡ ἀπάντησι τοῦ Βερνὰρ ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε ὑπὸ τὴν ἐπήρεια τοῦ δράματος ποὺ εἶχε ἀτενίσει πρὶν λίγο.

Ἡ καρδιὰ τῆς Μικέλας σκίρτησε ἀπὸ ἱκανοποίησι. Εἶχε πετύχει τὸ σκοπό της. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἔπαψε πειὰ νὰ τὴν ἐνδιαφέρη.

Τώρα ἔμεναν κι' οἱ δυὸ σιωπηλοί. Ὁ Βερνὰρ αἰσθάνονταν τὴν ἐπιθυμία νὰ τῆς ζητήση νὰ τοῦ γίνη μοντέλο γιὰ τὸ ἄγαλμα μιᾶς ἀρχαίας ἱέρειας, ἀλλὰ δὲν βρῆκε τὸ θάρρος. Ἂν τὸκανε, ἡ Μικέλα θὰ τὸ δεχότανε εὐχαρίστως σὰν μιὰν ἀκόμα κολακευτικὴ φιλοφρόνησι, σὰν μιὰ νέα ἐκδήλωσι τῆς ἐπιβλητικῆς ὠμορφιᾶς της.

Τέλος χωρὶς ν' ἀλλάξουν κουβέντα κίνησαν γιὰ τὶς κατοικίες τους. Ἐκείνη, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐπιμείνη, τὸν προσκάλεσε νὰ πᾶνε στὸν πύργο. Ἀρνήθηκε μὲ τὴν πρόφασι πὼς ἦταν ἀργὰ καὶ τὸν περίμενε ἡ μητέρα του. Ἔτσι ἡ γνωριμία αὐτή, ἡ χωρὶς συστάσεις ὅπου ἡ νέα μάντεψε τοῦ συνοδοῦ της τὸ ὄνομα κι' ὁ νέος ἀνεγνώρισε στὸ πρόσωπο αὐτῆς ποὺγινε φίλη του τὴν παιδικὴ ἐχθρά του, ἔπαιρνε τὸ ἀπότομο σὰν τὴν ἀρχὴ τέλος της.

Ἡ Μικέλα, παίρνοντας ἐκ νέου τὴ δενδροστοιχία τῶν πλατανιῶν ὁλομόναχη, γιὰ νὰ φτάση στὴν εἴσοδο τοῦ πύργου, χαμογελοῦσε ἱκανοποιημένη, καθὼς τώρα μόλις εὕρισκε τὴ σημασία τῆς ἀπαντήσεως ποὺ τῆς εἶχε δώσει ὁ παποῦς της ὅταν παιδούλα, πρὶν δέκα χρόνια τὸν ρώτησε:

— Παποῦ, αὐτὸ τὸ ἀγοράκι μὲ μισεῖ. Τί θὰ πῆ αὐτό;

— Ὅταν ὁ ἄνδρας σοῦ λέη σὲ μισῶ, σημαίνει πὼς δὲ θ' ἀργήση νὰ σ' ἀγαπήση...

Ἀλήθεια, ὁ παποῦς της δὲν εἶχε ἄδικο. Αὐτὸ μαρτυροῦσεν ἡ στάσις τοῦ νέου, πού, ἄλλοτε, τῆς εἶχε πῆ ἀπερίφραστα ὅτι τὴν μισεῖ.

* * *

Ἐνῶ ἡ Μικέλα μὲ χαμόγελο ὑπεροχῆς στὰ ρόδινα χείλη της, βάδιζε περήφανη πρὸς το πάρκο, ὁ Βερνάρ διέσχισε μὲ βῆμα βιαστικὸ καὶ σκυφτός, τὸ δάσος βαδίζοντας πρὸς τὴ φτωχική τους βίλλα. Κάθε λίγο σήκωνε τὸ βλέμμα κι' ἀνάμεσα ἀπ' τὰ ἀνοίγματα τῶν κλώνων ποὺ δὲν εἶχαν γεμίσει ἀκόμη ἀπὸ φύλλα κύτταζε τὶς κόκκινες ἀντανύγειες τοῦ ἡλίου ποὺ ἔδυε, καὶ τοὺς γαλάζιους ἀτμοὺς ποὺ ἀνέβαιναν ἀπ' τὴ λίμνη. Σουρούπωνε καὶ μία λεπτὴ ὑγρασία ἁπλωνότανε γύρω, ποὺ ὅλα ἦταν γαλήνια καὶ ἥσυχα, σὰν νὰ τὰ σκέπαζ' ἡ νάρκη ποὺ φέρνει ἡ νύχτα.

Βαδίζοντας μὲ τὸ ἴδιο, σύντομο, βῆμα, ξανάφερνε στὴ μνήμη του ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς παιδικῆς του ζωῆς καὶ τὴν εὕρισκε πιὸ ὥμορφη μέσα στὸ βράδυ, ποὺ κάνει θαμπότερες τὶς γραμμὲς καὶ τὰ χρώματα. Καὶ κάθε τόσο ἀναρωτιόταν, ἄν, τυχόν, εἶχ' ἀλλάζοντας τὸν ξιφομάχο καὶ κρατῶντας ἕνα παληόξυλο γιὰ σπαθὶ ἔταν σὲ λίγο ἀντικρυζε τὴν καταστροφὴ ποὖχε κάνει λυπῶταν κατάτὸ νὰ πολεμᾶ ἀσυλλόγιστα, γιὰ νὰ πάρη ἀπ' τὴ ζωὴ ὅλες τὶς χαρὲς ποὺ μποροῦσε νὰ δώση καὶ ποὺ ὄχι λίγες φορὲς τὸν εἶχαν κάνει νὰ δοκιμάση μιὰ θλιβερὴ ἀπογοήτευσι. Εὕρισκε ἀκόμα πὼς εἶχε ζήσει πολὺ στὸ λίγο τῆς ζωῆς του διάστημα, κι' ὅτι εἶχε μεγάλην ἐρωτικὴ πεῖρα, ἐπειδὴ εἶχε γνωρίσει τὴν εὔκολη ἡδονὴ στὴν ἀγκαλιὰ μερικῶν ὡραίων καὶ τρυφερῶν γυναικείων πλασμάτων, ποὺ προσφέρουν τὸν ἄστατον ἔρωτά τους ἀντὶ ἀμοιβῆς καὶ τέλος ἔπαιρνε ἕνα ὕφος γεμᾶτο μελαγχολία, ποὺ ὡστόσο δὲν ἦταν καθόλου πραγματική. Μάταια ἀναζητοῦσε νὰ βρῆ στὴν καρδιά του σημάδια πληγῶν. Δὲν εὕρισκε οὔτε κἂν ἴχνη κι' αὐτὸ τὸν παραξένευε, σὰ νἄχε κόψει ἄγρια ρόδα ἀπὸ τοὺς βάτους τοῦ δρόμου, χωρὶς νὰ ξεγδάρη κἂν λίγο τὰ χέρια του καὶ ν' ἀφήση μιὰ σταγόνα αἵματος πάνω στ' ἀγκάθια. Στὴν πραγματικότητα εἶχε ἀγαπήσει μονάχα τὸν ἔρωτα καὶ τὸν εἶχε ἀγαπήσει μὲ πάθος. Ἡ τέχνη καὶ ἡ γυναῖκες εἶχαν αὐξήσει τοὺς πόθους του καὶ τὸν εἶχαν προετοιμάσει γιὰ τὸ πάθος ὅπως προετοιμάζουν οἱ ὁπλοδιδάσκαλοι γιὰ τὶς μονομαχίες τοὺς ξιφομάχους. Γι' αὐτὸ ὁ γυρισμὸς στὸ πάρκο ποὺ πέρασε τὴν παιδικὴ ἡλικία του, τὸ γεμᾶτο ἁρώματα καὶ θαπλωρὴ ἀνοιξιάτικο ἀγεράκι, ἡ θελκτικὴ νέα ποὺ ἀντάμωσε στὸ ξαναγεννημένο δάσος τοῦ τάραξαν τὴν καρδιά!...

Σὲ μιὰ στιγμή, μὲ τὶς σκέψεις αὐτὲς λοξοδρόμησε πρὸς τὴ γνωριμή του μεγάλη βαλανιδιά, γιὰ νὰ τῆς ἐξομολογηθῆ τὴ συγκίνησί του. Κι' ὅπως ἄλλοτε, πρὶν δέκα ὁλόκληρα χρόνια, ἄνοιξε τὰ χέρια του καὶ τῆς ἀγκάλιασε τὸν χοντρὸ κορμὸ χωρὶς ν' ἀναρωτηθῆ αὐτὴ τὴ φορὰ ἂν σ' αὐτὸ τὸ τρελλό του ἀγκάλιασμα δὲν περικλείονταν σ' ἕνα παραξενο σύμφυρμα ἡ Μικέλα, τὸ βράδυ καὶ τὸ δάσος του.

Τὸ βέβαιο ἦταν ὅτι ἡ παληὰ λευκὴ ὀπτασία δὲν εἶχε μεταβληθῆ διόλου. Μποροῦσε νὰ τὴν πάρη ἀπὸ τὸ δάσος ἐκεῖ ποῦ θὰ πήγαινε καὶ νὰ τὴν κρατήση στὴν μνήμη του ἴδια σὰν τότε. Ἦταν ἕνα μεγάλο, ὁλόασπρο παγῶνι, σὰν ἀπὸ χιόνι, ποὺ ἄνοιγε ὅμοια μὲ βεντάλια τὴν πελώρια οὐρά του, καμαρώνοντάς την στὸν ἥλιο.

Ἀργὰ πολύ, ὅταν ἡ νύχτα εἶχε τυλίξει κάτω ἀπ' τὰ μαῦρα κρέπια της τὰ πάντα, γύρισε στὴ βίλλα. Στὴ διάρκεια τοῦ δείπνου, ἡ μητέρα του καὶ ἡ Λουκιανὴ τοῦ ἔκαναν χίλιες δυὸ ἐρωτήσεις γιὰ τὴν ἐπίσκεψί του στὸ δάσος, μὰ δὲν τοὺς ἀπάντησε παρὰ μὲ μονοσύλλαθα καὶ χωρὶς νὰ φανῆ εἰλικρινὴς ἀπέναντί τους.

— Ἔμεινες πολλὴν ὥρα ἐκεῖ κάτω; εἶπε πρώτη ἡ κόμησσα.

— Ναί, δὲν εἶχα τὴ δύναμι νὰ ἀπομακρυνθῶ.

— Κι' ὅμως αὐτὰ τὰ μέρη εἶνε γεμᾶτα γιὰ μᾶς ἀπὸ θλιβερὲς ἀναμνήσεις!..

Ἡ Λουκιανὴ ρώτησε ὁλοκάθαρα αὐτὸ ποὺ τὴν ἀνησυχοῦσε:

— Καὶ δὲν συναντήθηκες μὲ κανένα κεῖ κάτω;

Ὁ Βερνάρ, ἐρρίγησε. Ἐπεβλήθηκε ὅμως πολὺ σύντομα στὸν ἑαυτό του κι' ἀπάντησε βιαστικά:

— Δὲν εἶδα ἀπολύτως κανένα.

Καὶ στὸ ψέμα αὐτὸ κοκκίνισε ὁλόκληρος, σὰν νὰ τὸν τρόμαζε ἡ τολμηρότης της ψευτιᾶς του, ποὺ δὲν ἦταν παρὰ ἡ ὁμολογία τῆς ἥττης του, ἀπὸ τὴ γοητεία ἐκείνης, ποὺ θεωροῦσεν ἐχθρά!..

Γ'.

Η ΛΟΥΚΙΑΝΗ ΠΡΟΑΙΣΘΑΝΕΤΑΙ

ΤΕΡΝΩΝΤΑΣ τὸ δάσος τῶν βαλανιδιῶν ὁ κ. Λοντσὰνζ παρετήρησε στὴν ἐγγονή του:

— Θὰ ἔπρεπε νὰ βάλουμε νὰ κλείσουν αὐτὸ τὸ ἄνοιγμα τοῦ φράχτη.

— Δὲν συντρέχει λόγος! ἀπάντησε ζωηρὰ ἡ Μικέλα.

— Μὰ δὲν καταλαβαίνεις ὅτι θὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς εὐκαιρίας οἱ χωρικοὶ γιὰ νὰ περνοῦν διαρκῶς ἀπὸ δῶ καὶ θὰ μᾶς καταστρέψουν τὸ κτῆμα.

— Εἶνε πολὺ φυσικὸ ἀλλὰ θὰ τοὺς ἀνεχθοῦμε ὅπως οἱ προκάτοχοί μας μεγάλοι ἄρχοντες τῆς Σωζεραί.

Ὁ γέρος κούνησε τὸ κεφάλι μ' ἕνα ὕφος βαρυσήμαντο, ποὺ ὡστόσο δὲν ἀντελήφθη ἡ Μικέλα καὶ πρόφερε μέσ' ἀπ' τὰ δόντια του:

— Μεγάλοι ἄρχοντες ἀλήθεια!

Ἀναλογίστηκε, ὅτι ἂν εἶχαν ἔρθει ἔτσι νωρὶς στὴ Σωζεραί, ποὺ στενοχωριῶταν τρομερὰ στὴ μοναξιά του, ἦταν γιὰ νὰ κάνη κάποιες ἀπαραίτητες οἰκονομίες στὰ ἔξοδά του καὶ νὰ ἰσοφαρίση τὸν κάπως ἀνισοσκελῆ προϋπολογισμὸ τῶν ἐσόδων του, ποὺ εἶχαν ὑπερβῆ τὰ ἔξοδα τοῦ τελευταίου καιροῦ.

Ὁ κ. Λοντσὰνζ ἦταν ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ποὺ φοβοῦνται τὰ γηρατειὰ καὶ τὰ θεωροῦνε σὰν προσβολὴ καὶ γι' αὐτὸ τὰ καταπολεμοῦσε μὲ λύσσα, νομίζοντας πὼς θὰ τ' ἀποφύγη. Ὅσο μάλιστα ἔβλεπε νὰ πεθαίνουν πολλοὶ ἀπ' τοὺς συνομήλικούς του, τὸ πάθος του νὰ διατηρηθῆ στὴ ζωή, νὰ μείνη νέος, παρωξυνόταν. Εὐρίσκε τὸ πρόσωπό του, στὸ ὁποῖον ἡ γρυπὴ μύτη του ἔδινε ἕνα ἐπιβλητικὸ ὕφος, ἔβαφε τὰ μαλλιά του καὶ στόλιζε τό... στόμα του μὲ ὁλοκαίνουργα δόντια. Συνηθισμένος νὰ χορῆ διαρκῶς ρέντιγκότα στὴν πόλι ποὺ ἔκανε τὸ ψηλόλιγνο σῶμα του πιὸ ἀδύνατο, ἐξακολούθησε τὴ συνήθεια αὐτὴ καὶ στὴν ἐξοχή. Καὶ τριγύριζε ἀνάμεσα στὸ δάσος μὲ ψηλοὺς κολλάρους ποὺ τὸν ἀνάγκαζαν νὰ κρατῆ τὸ κεφάλι διαρκῶς ψηλά, καὶ ἄσπρες γκέττες.

Περπατοῦσε γοργά, μὲ βῆμα στρατιωτικὸ καὶ μιλοῦσε γρήγορα Πλασμένος γιὰ τὴν εὐθυμία καὶ τὴ χαρά, μισοῦσε τὴ μοναξιὰ γιατὶ ὑπῆρχε φόβος νὰ πλήξη καὶ ν' ἀντιληφθῆ τὸ ἄσκοπο τῆς ζωῆς. Ἔτρεμε κάθε τι ποὺ μποροῦσε νὰ τοῦ δημιουργήση θλιβερὲς ἐντυπώσεις. Ὁ χαρακτήρας του αὐτὸς ἦταν ἀφορμὴ νὰ μὴ πηγαίνη καὶ ὅταν ἀκόμη ἦταν νέος σὲ θέατρο, ἂν δὲν ἦταν ἀπὸ πρὶν βέβαιος πὼς τὸ ἔργο θὰ ἔχη εὐχάριστη λύσι. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτούς, δὲν δίσταζε νὰ ρίξη στὸν κάλαθο τῶν ἀχρήστων κάθε γράμμα ποὺ λά-

βαινε, ἂν τυχὸν τοῦ περνοῦσε ἀπ' τὸ νοῦ πὼς τὸ περιεχόμενό του θὰ τὸν δυσαρεστήση.

Ἡ φυσικὲς αὐτὲς διαθέσεις του, ποὺ γίνονταν πιὸ ἐπίμονες μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, τὸν ἔκαναν νὰ μένη διαρκῶς στὸ Παρίσι, ὅπου ἡ ζωὴ κυλᾶ χωρὶς νὰ τὸ ἀντιλαμβάνεται σχεδὸν κανεὶς ἀνάμεσα στὴ θορυβώδη κίνησι καὶ τὶς ἄπειρες εὐκαιρίες διασκεδάσεως ποὺ παρέχει. Ἡ μετάβασις στὴ Σωζεραὶ γινόταν μόνο γιὰ νὰ ξεκουρασθῆ καὶ ν' ἀνακτήση δυνάμεις καὶ τὴ συντόμευε ὅσο τοῦ ἦταν πιὸ πολὺ δυνατό. Ἀπὸ τὶς θελκτικὲς σκηνογραφίες ποὺ μᾶς δίνει ἡ φύσις, προτιμοῦσε τὶς τεχνητὲς τῆς ὄπερας. Τὸ χρόνο αὐτὸ ὅμως ἡ σοβαρὲς συστάσεις τοῦ συμβολαιογράφου νὰ περιορίση ὅσο μποροῦσε τὰ ἔξοδά του γιὰ νὰ μὴ δοκιμάση ἀργότερα δυσάρεστες ἐκπλήξεις, τὸν ἔκαναν νὰ ἐγκαταλείψη συντομώτερα τὴν Παριζιάνικη ζωή. Γιὰ νὰ δικαιολογήση αὐτὴ τὴν ἀπομάκρυνσι, εὗρῆκε πρόφασι τοὺς ἀρραβῶνες τῆς ἐγγονῆς του, ἡ ὁποία ἤθελε νὰ κάνη τοὺς γάμους της στὴν ἐξοχή. Τώρα μετάνοιωνε γιὰ τὸν ἐρχομό του καὶ γιὰ νὰ καταστείλη τὴ νευρικότητα ποὺ τοῦ προκαλοῦσε αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ τῶν συνηθειῶν του περιέφερε νευρικὰ τὴν ψηλὴ καὶ λιγνὴ σιλουέττα του στὸν ἔρημο πύργο.

Αὐτὸ τὸ πρωΐ, ποὺ ὁ Λονστὰνζ ὑπεδείκνυε τὴν ἀνάγκη νὰ φράξουν τὸ δάσος καὶ ἡ Μικέλα ἀντέκρουε, ἡ νέα τὸν παρέσυρε πρὸς τὸ δρόμο τοῦ Κομπέλ.

— Ποῦ μὲ τραβᾶς, λοιπόν, κατὰ δῶ τώρα; διαμαρτυρήθηκε σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Λονστάνζ.

— Σὲ μιὰ ἐπίσκεψι ποὺ χρωστᾶμε.

— Εἶσαι ἀκατανόητη. Σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο, τὴ χειρότερη ἀπ' τὴ Σαχάρα, δὲν ὑπάρχει οὔτε εἰρηνοδίκης, οὔτε κἂν δημόσιος εἰσπράκτορας ποὺ ν' ἀξίζουν τὸν κόπο νὰ ἐπισκεφθοῦμε.

— Ξεχνᾶτε ὅμως, πὼς ὑπάρχει ἡ κ. Σωζεραὶ παποῦ, ποὺ διαμένει ἐδῶ ὅλο τὸ χρόνο;

Ὁ γέρο Λονστάνζ στάθηκε ἀπότομα.

— Ἄκουσε δῶ, εἶπε. Ἐμένα δὲ μ' ἀρέσει νὰ βλέπω μικρὲς ἀνάπηρες καὶ διαρκῶς θλιμμένες μητέρες. Ἂν σ' ἀρέση, πήγαινε μόνη σου καὶ διαβίβασέ τους τὰ σέβη καὶ τοὺς χαιρετισμούς μου.

Ἡ κωμικὴ ἀντιπάθεια τοῦ παποῦ της, ποὺ ἄγγιζε τὰ ὅρια τοῦ φόβου, πρὸς κάθε τι θλιβερό, ἔκανε τὴ Μικέλα νὰ διασκεδάζη. Καὶ χαμογελῶντας μ' ἐλαφρὴ εἰρωνεία, ἀπάντησε:

— Μὴ βιάζεσαι καὶ τόσο παποῦ. Στὸ Κομπὲλ μένει τώρα καὶ ἕνας νέος.

— Νέος; Ποιός.

— Ἕνας λαμπρὸς νέος, κομψός, ὑποχρεωτικὸς καὶ μὲ θαυμάσιο μέλλον.

— Τὸν ἀγνοῶ.

— Κάθε ἄλλο. Εἶνε ὁ Βερνὰρ ντὲ Σωζεραί.

— Καὶ τί μπορεῖ νὰ κάνη αὐτὸς γιὰ νὰ ὑπόσχεται λαμπρὸ μέλλον; Ὅπως ξέρω ἐγώ, οἱ Σωζεραὶ εἶνε κατεστραμμένοι ἢ εὐρίσκονται στὰ πρόθυρα τῆς καταστροφῆς.

— Ὁ νέος αὐτὸς φτιάνει ἀγάλματα.

— Σπουδαῖο πρᾶγμα! Καὶ κερδίζουν λεπτὰ αὐτοὶ ποὺ κάνουν ἀγάλματα;

— Ἂν δὲν κερδίζουν πολλὰ λεπτά, κερδίζουν ὅμως πολλὴ δόξα. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ νεαρὸς Σωζεραὶ θὰ δοξασθῆ πολὺ κάποια μέρα. Ἔχω θετικὲς πληροφορίες γι' αὐτό.

— Δὲν ἀμφισβητῶ τὶς πληροφορίες σου, ἀλλὰ ποιὸς ὁ λόγος νὰ πᾶμε νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦμε;

— Ποιὸς ἄλλος ἀπ' τὸ νὰ διασκεδάσουμε τὴν πλῆξι μας τώρα

ποὺ λείπει ὁ ἀρραβωνιαστικός μου;

Ὁ γέρο Λονστὰνζ ἔστρεψε ἕνα βλέμμα ἀνήσυχο πρὸς τὴν ἐγγονή του. Ἔβλεπε ξεκάθαρα ὅτι τὰ διδάγματά του τὴν εἶχαν ἐπηρεάσει περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι εἶχε ὑπολογίσει.

— Ἄκουσέ με Μικέλα, τῆς ἀπάντησε. Χρειάζεται λίγη προσοχή, ἂν δὲν θὲς νὰ ἐξάψης τὸ φιλύποπτο ἀρραβωνιαστικό σου.

Ἡ νέα χαμογέλασε μὲ αὐταρέσκεια,

— Μὴ μὲ φοβᾶσαι. Μὲ ἀγαπᾶ πολὺ ἄλλωστε καὶ θὰ συνηθίση.

— Λαμπρά!

Τὴν ἀκολούθησε κατόπιν ὑπερήφανος γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαπαιδαγωγήσεως ποὺ τῆς εἶχε κάνει. Κι' ἐκδηλώνοντας τὶς σκέψεις του, πρόσφερε:

— Γιὰ μένα ποὺ δὲν κάνω ἀγάλματα, ἡ δόξα μου εἶσαι σύ, ὡραία φιλάρεσκη. Ὁ ἔρωτας τῶν ἄλλων πρὸς τὸ ἄτομό μας, εἶνε ὅ,τι μᾶς κάνει ἀληθινὰ εὐτυχισμένους.

Μ' ἀργὴ κίνησι ἡ νέα, ἁπλωσε τὸ κρινοδάχτυλο χέρι της κι' ἄνοιξε τὴ μικρὴ πορτούλα τοῦ πάρκου, κάνοντας τόπο στὸν παποῦ της, νὰ περάση.

Ὁ νεαρὸς ντὲ Σωζεραί, ποὺ ἔκανε βόλτες στὸ πάρκο, ἀπολαμβάνοντας τὴ θαλπωρὴ τοῦ ἀνοιξιάτικου ἥλιου, τοὺς εἶδε ὄχι χωρὶς ἔκπληξι νὰ μπαίνουν στὴ βίλλα. Ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ἀνταμώθηκε μὲ τὴ Μικέλα στὸ δάσος, δὲν ξαναπέρασε ἀπ' τὴν ἄλλη ὄχθη τῆς λίμνης, μένοντας πάντα κοντὰ στὴ μητέρα καὶ στὴν ἀδελφούλα του, καὶ μόνο ποῦ καὶ ποῦ τὶς ἀποχωρίζονταν γιὰ ν' ἀνέβη στὶς ἀποκρημνες πλαγιὲς τοῦ Σινιάλ.

Βλέποντας τὴ νέα νὰ πλησιάζη, ἀναρωτήθηκε:

— Γιατὶ μὲ κυνηγᾶ;

Ἀντιλαμβανότανε καλὰ πὼς ἡ ἐπίσκεψίς του στὴ βίλλα δὲν ἦταν γιὰ τὴ μητέρα καὶ τὴν ἀδελφούλα του. Μεταξὺ τῶν δυὸ ἀγαπημένων του πλασμάτων κι' αὐτῆς τῆς νέας κοπέλλας, γιὰ τὴν ὁποίαν εἶχε διαδοθῆ ὅτι ἦταν μοιραία, μιὰ σειρὴνα ἀναίσθητη καὶ ἐπικίνδυνη ποὺ τῆς ἄρεσαν ἡ κοσμικὲς συγκεντρώσεις γιὰ νὰ ἐπιδεικνύεται, νὰ κατακτᾶ καὶ νὰ συντρίβη δὲν μποροῦσε νὰ δημιουργηθῆ καμμιὰ συμπάθεια.

Αὐτὲς ἡ σκέψεις τὸν ἔκαμαν νὰ ὑποδεχθῆ τοὺς ξένους μὲ μιὰ εὐγένεια γεμάτη ὑπεροψία καὶ ψυχρότητα. Ἡ Λουκιανὴ ἐξ ἄλλου, ὅταν τοὺς ἀνεγνώρισε ἀπὸ τὴν αἰώνια πολυθρόνα ποὺ ἀνέπαυε τὸ ἀσθενικὸ σῶμα της, ἔγινε ὁλοπόρφυρη ἀπὸ ἀγανάκτησι κι' ἀτένισε γερὰ ἐχθρικὸ βλέμμα, σὰν νὰ προαισθανότανε τοὺς σκοποὺς αὐτῆς τῆς ἐπισκέψεώς τους. Ἀκόμα καὶ στὸν κ. Λονστάνζ ποὺ κάθησε πλάϊ της θαυμάζοντας τὰ λεπτὰ κι' ἁρμονικὰ χαρακτηριστικά της, ἀπάντησε μὲ ἀπροθυμία καὶ ψυχρότητα καὶ ὄχι λίγες φορὲς τοῦ διώρθωσε μὲ δεικτικὴ εἰρωνεία τὰ λάθη ποὺ ἔκανε μιλῶντας γιὰ τὰ μουσεῖα, πρᾶγμα ποὺ ἐξέπληξε τὸν περιποιητικώτατο κ. Λονστάνζ.

Μόνον ἡ κόμησσα ντὲ Σωζεραὶ τοὺς ἐπεριποιήθηκε μὲ ἄψογη εὐγένεια, χωρὶς νὰ ἐκδηλώση δυσφορία.

Χωρὶς νὰ φανῆ πὼς ἀντελήφθη τίποτε ἀπὸ τοὺς ψυχροὺς τρόπους τους ἡ Μικέλα, ἀπευθύνθηκε στὸν Βερνὰρ γιὰ νὰ ρωτήση, καθὼς ὁ παποῦς της συζητοῦσε μὲ τὴ Λουκιανὴ καὶ μὲ ὕφος ποὺ νὰ δείχνη πὼς ἐνδιαφερόταν μόνο γιὰ τὸ ἔργον του:

— Ἐργάζεσθε διόλου στὸ Αἰγκβελέτ;

— Δὲν ἄρχισα ἀκόμα, ἀλλὰ δὲν θ' ἀργήση νὰ γίνη αὐτό. Ἑτοίμασα ἤδη τὸ ἀτελιέ μου.

— Ἀλήθεια; Ἔχετε ἀτελιέ, λοιπόν, ἐδῶ; Ἂν δὲν ἦταν ἀδιακρισία θὰ σᾶς ζητοῦσα νὰ τὸ δῶ... Εἶμαι πολὺ περίεργη.

— Εἶμαι πρόθυμος πάντοτε νὰ ἱκανοποιήσω τὴν περιέργειά σας.

— Τότε ἂς μὴ χάνουμε καιρό.

Μὲ κίνησι χαϊδεμένου παιδιοῦ, συνηθισμένου νὰ τὸ ὑπακούουν ὅλοι, ἄφησε τὴ θέσι της καὶ ἦρθε πλάϊ στὸ Βερνὰρ ποὺ στεκόταν ὄρθιος ἀπέναντί της. Μὲ κάποια δυσφορία ὁ νέος τὴν ἔφερε ἔξω ἀπ' τὸ σαλόνι. Ἡ ἄρρωστη κοκκίνισε τώρα γιὰ δεύτερη φορὰ καὶ τοὺς παρακολούθησε μὲ τὸ βλέμμα, παύοντας νὰ προσέχη στὸν κ. Λονστάνζ ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ τῆς κουβεντιάζη.

Ὡς ἀτελιὲ ὁ νεαρὸς ντὲ Σωζεραὶ εἶχε χρησιμοποιήσει μιὰ παλιὰ σέρρα στὴν ὁποίαν μποροῦσε νὰ περάση κανεὶς χωρὶς νὰ βγῆ ἀπ' τὸ σπίτι... Ἐκεῖ σὲ μιὰ γραφικὴ ἀκαταστασία ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης εἶχε τοποθετήσει τὴν «Ἀμαδρυάδα» του καὶ μερικὰ προπλάσματα ἀρχαίκῶν ἀναπαραστάσεων ποὖχε φτιάσει ἀπὸ γύψο. Ἔτσι σκόρπια τὰ ἔργα αὐτά, καθὼς ἀνάμεσα, ἀπ' τὰ τζάμια τῆς σέρρας φαίνονταν τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων τοῦ πάρκου, κι' ἡ πράσινη λίμνη φάνταζαν σὰν στολίσματα τοῦ κήπου, παρὰ σὰν νὰ ἦταν ἐκεῖ ἀτελιέ.

Στὴ Μικέλα ἄρεσε πολὺ ἡ πλαστικὴ τέχνη καὶ τὴν ἀγαποῦσε ὅπως ὅλες ἡ σὰν αὐτὴ φιλάρεσκες γυναῖκες ποὺ μελετοῦν τὰ ἀγάλματα γιὰ νὰ παίρνουν στάσεις καὶ γιὰ ν' ἀντιλαμβάνωνται πιὸ συγκεκριμένα τὴν ὑπεροχὴ τῆς δικῆς τους ζωντανῆς ὠμορφιᾶς. Μελετοῦσε τὴν πλαστικὴ τέχνη ὅπως καὶ τὴ φύσι γιὰ νὰ ἐπωφελῆται στὸ νὰ δίνη περισσότερη ἔξαρσι στὴν ὀντότητά της, στὴ λατρεία τοῦ ἑαυτοῦ της, ποὺ ἀπετέλεσε τὴ βάσι τῆς ἀνατροφῆς ποὺ τῆς ἐδόθηκε καὶ ποὺ τὸ κατώρθωνε μὲ τόση χάρι κι' εὐχέρεια ποὺ κανεὶς νὰ μὴν ἀντιλαμβάνεται τὴν ἐπιτήδευσι καὶ τὴν καλομελετημένη σκοπιμότητα ποὺ εἶχεν ἡ κάθε φαινομενικὰ αὐθόρμητη κίνησί της.

Μιλῶντας μὲ τὸ νεαρὸ ντὲ Σωζεραί, ἀντελήφθη τὴν προτίμησί του ποὺ εἶχε γιὰ τὰ ἐκφραστικὰ μοντέλα. Ἀμέσως τότε, ἔσπευσε νὰ πῆ μιὰ ἰδέα, ποὖχε διαβάσει σὲ κάποιο βιβλίο.

— Ὅπως ἔχω προσέξει, τὰ εὐγενικώτερα καλλιτεχνήματα παριστάνουν πρόσωπα ἤρεμα, τὰ διακρίνει μιὰ ἀταραξία σὰν τῆς γαληνεμένης θάλασσας.

Ὁ νέος κούνησε τὸ κεφάλι ἀρνητικὰ καὶ σὰν πειραγμένος γιὰ τὴν πεποίθησι μὲ τὴν ὁποία τοῦ εἶχε μιλήσει, τῆς ἀποκρίθηκε:

— Τὰ ὡραιότερα, παραστατικώτερα καὶ ζωντανώτερα ἔργα τέχνης εἶνε ἐκεῖνα ποὺ δίνουν ἔντονα τὴν ἐντύπωσι ἑνὸς πάθους, τὴν ἐκδήλωσι τῆ ζωντανῆ τοῦ πόνου ἢ τῆς χαρᾶς. Τὰ ἔργα ποὺ δημιουργεῖ ὁ καλλιτέχνης μὲ τὴν πίστι ἢ τὴν ἀμφιβολία του, τὸν ἐνθουσιασμό, τὴ χαρὰ ἢ τὸν πόνο ποὺ τρικυμίζει τὰ στήθη του, μὲ τὸν ἔρωτά του. Μόνον τὰ τέτοια ἔργα ἔχουν στὴν ἀκινησία τους μιὰ θέρμη, ἕνα παλμὸ ζωῆς.

Ἡ Μικέλα τὸν κύτταξε μ' ἔκπληξι γι' αὐτὴ τὴν ἀντίστασί του στὴν παραδοχὴ τῆς γνώμης της:

— Μὰ γιὰ παρατηρῆστε, τοῦ εἶπε, τὶς Θεὲς καὶ τοὺς Θεούς, ὅλα τὰ ἀγάλματα τῶν μεγάλων ἀρχαίων Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν. Τὴ γαλήνη τῶν χαρακτηριστικῶν των δὲν φαίνεται νἄχουν ταράξει ἡ χαρὲς καὶ οἱ πόνοι ποὺ περνοῦν.

Μ' ἐπιβλητικὴ χειρονομία τῆς ἔδειξε δυὸ ἀπ' τὰ προπλάσματά του, ποὺ τὸ ἕνα παρίστανε τὴ Νίκη τῆς Σαμοθράκης καὶ τὸ ἄλλο τὴ Νιόβη στὴν προσπάθεια νὰ λυτρώση ἀπ' τὴν ὀργὴ τῶν Θεῶν τὸ τελευταῖο παιδί της.

— Κυττᾶξε, τῆς εἶπε ἔντονα. Νὰ ἡ γεμάτη ζωὴ κίνησις νὰ καὶ ἡ ἔκφρασι τῆς ἀπελπισίας. Αὐτὸ θὰ πῆ τέχνη. Νὰ κατορθώση κανεὶς ν' ἀποδώση γιὰ πάντα στὸ ψυχρὸ μάρμαρο καὶ τὰ πιὸ σφοδρὰ ψυχικὰ πάθη.

Θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ προσθέση «ἀφοῦ πρῶτα τὰ ὑπερνικήση». Μὰ δὲν τὸ εἶχε ἀκόμα ἀντιληφθῆ πόσο ἀπαραίτητο εἶνε αὐτό.

Ἡ Μικέλα ἀρνήθηκε τὴ θεωρία του μὲ τὴ σειρά της.

— Αὐτὸ ὄχι, εἶπε, δὲν τὸ παραδέχομαι. Τὸ πάθος ἔχει τὸ ἐλάττωμα νὰ καταστρέφη τὴν ἁρμονία τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ τοῦ πιὸ ὡραίου προσώπου. Ἑπομένως δὲν μπορεῖ ν' ἀποτελέση στοιχεῖο ὠμορφιᾶς.

Γύρισε καὶ τὴν ἐκύτταξε μὲ τὴν ἐπιθυμία νὰ τὴν κεραυνοβολήση, μὲ τὴ διάθεσι νὰ τῆς πῆ προσβλητικὰ λόγια. Ὅπως ὅμως τὸ βλέμμα του γλύστρησε σιγ-σιγὰ ἀπ' τὸ πυρρόξανθο κεφάλι στὴν γοητευτικὴ κατατομὴ τοῦ προσώπου της στὸ σφριγηλὸ ἀπὸ ζωὴ στῆθος καὶ στὴν πλασμένη γιὰ θερμοὺς ἐναγκαλισμοὺς μέση της ὅλη του ἡ ὀργὴ ἐξατμίσθηκε καὶ μιὰ τρελλὴ ἐπιθυμία νὰ ταπεινωθῆ μπροστά της τὸν κυρίεψε ὁλόκληρον.

Περνῶντας ἀπὸ τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων καὶ ἀπὸ τὰ τζάμια, μιὰ ροδόχρυση ἀχτίδα τοῦ ἥλιου γλύστρησε χαρωπὰ στὸ ἀτελιέ.

Ἡ Μικέλα ἄλλαξε ἀνάλαφρα καὶ μὲ μιὰ θελκτικὴ ἁπλότητα θέσι, ἔτσι ποὺ ἡ ἀχτίδα νὰ ρίξη τὸ φιλτραρισμένο χρυσάφι της ἐπάνω στὰ μαλλιά της. Ὕστερα, ἐγκαταλείποντας τὶς ἰδέες ποὺ τὶς χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ καλύπτη τὶς πραγματικές της ἐπιδιώξεις, ρώτησε τὸν Βερνάρ:

— Ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἔχετε μοντέλο στὸ Αἰγκβελέτ.

— Χρησιμοποιῶ τὴν ἀδελφή μου. Τῆς κάνω μιὰ προτομή.

Ἕνα «Ἄ!», ποὺ ξέφυγε ἀπ' τὰ χείλη της, τὸν ἔκαμε, μὲ τὸ πεῖσμα ποὺ ἐκρυβε ὁ τόνος του, νὰ μαντέψη τὸ σκοπό της. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ ρωτήση μ' ἕνα ζωηρὸ πορφύρωμα τῆς μορφῆς του;

— Μήπως θὰ εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ ποζάρετε, δεσποινίς;

— Βεβαιότατα... Πῶς θὰ μὲ φτιάσετε ὅμως;

Μὲ νευρικότητα ἀνασκάλεψε τὰ σχέδιά του, ἀναζητῶντας τὴ φωτογραφία κάποιας ἱέρειας. Τῆς τὴν ἔδωσε λέγοντας:

— Θὰ φτιάσω τὸ ἄγαλμα μιᾶς «Ἑστιάδας».

Ἡ Μικέλα ἔκαμε ἕνα μορφασμό.

— Δὲ θὰ μοῦ ταίριαζε. Ἔχω πάρα πολὺ μοντέρνα κατατομὴ προσώπου.

— Ὄχι ὅσο πιστεύετε. Τὰ χαρακτηριστικά σας εἶνε σχεδὸν τέλεια...

— Σχεδόν; ρώτησε ἡ νέα κάπως πειραγμένη.

— Βεβαίως. Εἶνε, βλέπετε, ἡ καμπύλη τῆς μύτης.

— Καὶ δὲν σᾶς ἀρέσει;

— Τὴν προτιμῶ ἀπὸ τὴν ἴσια γραμμή.

— Γιατὶ ὅμως μιὰ Ἑστιάδα; ξαναρώτησε προσπαθῶντας νὰ παρη μιὰ στάσι ποὺ θ' ἀνεδείκνυε τὴν κορμοστασιά της περισσότερο καὶ διαβλέποντας ἀπὸ τώρα στὴ συμβολὴ τοῦ ἀγάλματος ποὺ θὰ φτιαχνε ὁ βραβευμένος καλλιτέχνης, χρησιμοποιώντας την ὡς μοντέλο, στὸ νὰ διαδοθῆ ἡ φήμη τῆς συναρπαστικῆς ὠμορφιᾶς της περισσότερο.

Χαμογελῶντας ὁ Βερνάρ, ἀποκρίθηκε:

— Ξεχνᾶτε ὅτι τὸ πάθος παραμορφώνει. Λοιπὸν ἡ Ἑστιάδες ποὺ διατηροῦσαν τὸ ἱερὸ πῦρ καὶ περιφρονοῦσαν τὸν ἔρωτα, μᾶς δίνουν τὴν ἀπάθεια ποὺ ἐμφανίζει τὴν ἀπόλυτη, κατὰ τὴ γνώμη σας, ἁρμονία τῶν χαρακτηριστικῶν.

Ἡ ἐξήγησι αὐτή, παρὰ τὴν εἰρωνεία ποὺ ἔκρυβε τὴν ἱκανοποιοῦσε. Καὶ ρώτησε:

— Πότε λέτε ν' ἀρχίσετε;

— Ἅμα θὰ εἶσθε ἕτοιμη σεῖς.

— Αὔριο τότε.

Ἡ τελευταία αὐτὴ φράσις της τὸν ἔκαμε ν' ἀντιληφθῆ τὴν πραγματικότητα.

Γιὰ μιὰ δεύτερη φορὰ χωρὶς νὰ καταλάβη πῶς, τὸν εἶχε παρασύρει ἡ γοητεία αὐτῆς τῆς γυναίκας. Ἡ ἐπιθυμία νὰ τελειώση τὴν προτομὴ τῆς ἀδελφούλας του τὸν κυρίευσε ὁλόκληρο καθὼς κι' ἡ σκέψι πὼς οὔτε ἡ μητέρα του, οὔτε ἡ ἄρρωστη θὰ ἔβλεπαν μ' εὐχαρίστησι αὐτὴ τὴ σειρῆνα, ποὺ θαρχότανε, μὲ τὸ πρόσχημα νὰ ποζάρη, νὰ τοὺς στερήση γιὰ πολλὲς ὧρες τὴ γλυκειά του συντροφιά. Ἦταν λοιπὸν ἕτοιμος νὰ τῆς πῆ ν' ἀναβάλουν γι' ἀργότερα, ὅταν ἡ Μικέλα, σὰ νὰ μάντευε τὶς προθέσεις του, ἔσπευσε νὰ πῆ:

— Θὰ ἐργαζόμαστε στὸ σαλόνι τοῦ πύργου.

Ὁ Βερνὰρ δὲν μπόρεσε νὰ μὴ θαυμάση αὐτή της τὴν διορατικότητα. Γιὰ νὰ τηρήση τὰ προσχήματα ὅμως ρώτησε:

— Καὶ γιατὶ ὄχι ἐδῶ, τάχα;

— Γιατὶ δὲν ἔχομε ἀρκετὸ φῶς ὅπως ἐκεῖ.

— Ξεχνᾶτε, λοιπόν, τὸ πάχος τῶν τοίχων; Τῆς παρετήρησε.

— Κάθε ἄλλο. Ὑπάρχει ὅμως ἀπὸ τὸ μέρος τῆς λίμνης ἕνα παράθυρο ποὺ δίνει ἀρκετὸ φῶς.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἀπάντησε ὁ Βερνάρ, μὲ δόσι εἰρωνείας. Δὲν ἤξερα πὼς κάνατε ἄνω-κάτω τὴ Σωζεραί.

Κι' ἀπ' τὴ σκέψι του πέρασε τώρα, πολὺ ἀργὰ φυσικά, ὁ ὅρκος ποὺ εἶχε κάνει νὰ μὴ ξαναπάη στὴ Σωζεραί.

Ἡ Μικέλα, ποὺ ὁ εἰρωνικὸς τόνος τῆς φωνῆς του τὴν εἶχε ξενίσει, εἶπε βάζοντας στὴ φωνὴ καὶ στὴ στάσι της ὅ,τι θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ ἐπιβληθῆ:

— Αὔριο θὰ σᾶς περιμένω δὲν εἶν' ἔτσι;

Ὁ Βερνὰρ δὲν ἀπήντησε ἀμέσως. Καθὼς ὅμως τὴν ξανάφερνε στὸ σαλόνι, τῆς εἶπε:

— Δὲν θὰ μπορέσω νὰ ρθῶ αὔριο. Ἔχω διαθέσει τὴν ἡμέρα.

Ἐκείνη δὲν μίλησε. Ζούρριξε ὅμως ἕνα βλέμμα τόσο σκληρό, ποὺ ἂν τὸ ἔβλεπε θὰ τὸν ἔκανε νὰ ριγήση.

Ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης ἔκρινε ὑποχρέωσί του νὰ συνοδέψη τοὺς ἐπισκέπτες τους ὡς τὸ Αἰγκελέτ. Στὸ διάστημα ποὺ ἔλειπε ἡ μητέρα του κι' ἡ Λουκιανὴ προσπάθησαν νὰ διευκρινίσουν τὴν ἀφορμὴ τῆς ἐπισκέψεως τῶν ἀγοραστῶν τοῦ πύργου τους.

— Νᾶνε βέβαιο τάχα, εἶπε πρώτη ἡ κόμησσα στὴ Λουκιανὴ ὅτι ἡ δεσποινὶς Λονστὰνζ εἶνε ἀρραβωνιασμένη;

Ἡ μικρὴ ἄρρωστη, μὲ τὸ ξανθόμαλλο γλυκὸ σὰν Μαντόνας προσωπάκι, ποὺ ἔμενε ἀπ' ὥρα σκυθρωπὴ καὶ τὸ βλέμμα της εἶχε σκοτισθῆ καθὼς ἦταν προσηλωμένο ἀόριστα σὲ κάποιο σημεῖο τῆς ὀροφῆς, δὲν ἀντελήφθη ἀμέσως τὸ ἐρώτημα. Ἔτσι ἄργησε κάμποσο ν' ἀπαντήση:

— Τί νὰ σᾶς πῶ; Λένε πὼς πράγματι ἔχει μνηστευθῆ, ἀλλά...

Δὲν ἀποτέλειωσε τὴ φράσι της κι' ἡ σιωπὴ ἁπλώθηκε καὶ πάλι ἀνάμεσά τους.

Ἡ γηρασμένη πειὰ κόμησσα τὴ διέκοψε ἐκ νέου.

— Φαίνεται ὅτι ὁ Βερνάρ μας τῆς ἀρέσει πολὺ καὶ δὲν τὸ κρύβει καθόλου.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ ἀπάντησι τῆς Λουκιανῆς ἦρθε σύντομη καὶ ζωηρή

— Καλύτερο θὰ ἦταν νὰ λέγατε μαμὰ ὅτι δείχνει ὁλοφάνερα αὐτὴ τὴν προτίμησί της.

Μὲ τόνο ποὺ ἔκρυβε ἕνα ἐνδόμυχο πόθο, μιὰ λαχτάρα, μιὰν ἐλπίδα ἡ βλέψι ἡ κόμησσα πρόφερεν ἀργά:

— Ἴσως Λουκιανή, ποιὸς μπορεῖ νὰ τὸ ξέρη...

Ἡ φτωχὴ κόμησσα, ποὺ δὲν εἶχε ποτὲ συχωρέσει τὸν ἑαυτό της γιὰ τὴν πώλησι τοῦ πατρογονικοῦ πύργου καὶ ἀπὸ τὴ βεράντα τῆς βίλλας Κομπὲλ τὸν παραμόνευε ὅπως ὁ ἰδιοκτήτης κρυφοβλέπει τοὺς ἐνοικιαστάς της, ζοῦσε χρόνια τώρα μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τῆς δοθῆ εὐκαιρία νὰ τὸν ξαναποκτήση. Ἔτσι, παρ' ὅλον ὅτι στὶς δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς εἶχε δείξει τόση πρακτικότητα, ἦταν στιγμὲς ποὺ ὠνειροπόλοῦσε τὴν ἐπάνοδο στὸν πύργο. Καὶ τώρα, ποὺ εἶχε δῆ αὐτὴ τὴν ἐπίμονη προτίμησι τῆς νεαρᾶς Λονστὰνζ στὸ γυιό της, ὅλοι οἱ πόθοι, ἡ ἐλπίδες, ἡ λαχτάρες της γιὰ τὴν ἐπανάκτησι τοῦ πύργου, εἶχαν συνοψισθῆ στὸ γοητευτικὸ ὀνειροπόλημα ποὺ ἐκδήλωνε ἡ φράσι ποὺ δὲν εἰπώθη ἐξ ὁλοκλήρου.

Μ' ἕνα βλέμμα οἴκτου ἡ Λουκιανὴ εἶπε ζητῶντας νὰ τὴν ξαναφέρη στὴν πραγματικότητα καθὼς πάντεψε τὸ ζωηρό της πόθο, τὴν πρελλὴ ἐλπίδα της,

— Μὴν κάνης ἀνεκπλήρωτα ὄνειρα μητερούλα. Δὲν ἀγαπάει παρὰ τὸν ἑαυτό της μονάχα.

Ἡ κ. Σωζεραὶ δὲν εἶχε τὴ δύναμι νὰ δεχθῆ τὴν πικρὴ ἀλήθεια.

— Τὴν κρίνεις ἄσχημα, ἀπὸ προκατάληψι... ψιθύρισε.

— Τὴν φοβοῦμαι... εἶπε μὲ ἀνατριχίλια ἡ ἀνάπηρη.

Ἡ κ. ντὲ Σωζεραὶ πῆγε καὶ κάθησε κοντά της.

— Τί σὲ κάνει νάχης αὐτὴ τὴν ἀπέχθεια ἐναντίον της; ρώτησε παίρνοντας στις παλάμες της θωπευτικά, τὰ φλογισμένα χεράκια τῆς Λουκιανῆς.

— Τὴν κυττάξατε, μητερούλα, καθὼς ἔμπαινε;

Ἔρριξε πρῶτα ἕνα βλέμμα στὸν Βερνὰρ κι' ὕστερα τὴν εἰκόνα της στὸν καθρέφτη. Ἐμᾶς οὔτε μᾶς πρόσεξε κἄν. Ὕστερα τὰ μάτια της, τὰ ὑπερόχως ὡραῖα, ἔχουν μιὰ τέτοια σκληρότητα στὸ βάθος τους, ποὺ τρομάζει...

Ἄφησε ἕνα γεμᾶτο παράπονο στεναγμὸ καὶ πρόσθεσε:

— Ὅμως στοὺς ἄντρες, μόνον αὐτὰ τὰ μάτια ἀρέσουν!...

— Εἶσαι τρελλή! τὴ μάλλωσε χαϊδευτικὰ ἡ κυρία ντὲ Σωζεραί. Πῶς μπορεῖς νὰ τὸ ξέρης ἐσὺ αὐτά;

Ἡ μικρὴ ἄρρωστη χαμογέλασε πονεμένα:

— Ἀλλοίμονο, ξέρω πολλὰ πράγματα ἐγώ. Δυστυχῶς τὸ μυαλό μου δὲν εἶνε ἀνάπηρο σὰν τὰ πόδια μου... Λειτουργεῖ καλά, πολὺ καλὰ μάλιστα

Προσπάθησε νὰ γελάση δυνατά, μὰ δὲν κατώρθωσε παρὰ νὰ ξεσπάση σὲ ἀναφυλλητά.

Ἡ κόμησσα ἁπλωσε τὸ τρεμάμενο χέρι της καὶ χάϊδεψε τὶς ξανθές της μποῦκλες.

— Εἶσαι νευριασμένη ἀπόψε, ἡσύχασε.

Κι' ἀφήνοντας τὴ θέσι της γιὰ νὰ κρύψη τὰ δάκρυα ποὺ ἔλουσαν καὶ τὰ δικά της μάτια, ρώτησε:

— Θέλεις νὰ κλείσω τὸ παράθυρο; Κάνει ψύχρα αὐτὴ τὴν ὥρα.

— Προτιμῶ νὰ τ' ἀφήσης ἀνοιχτό. Αὐτὴ ἡ ὥρα, ποὺ ἡ λίμνη μας φαντάζει χρυσορρόδινη στὴ δύσι τοῦ ἥλιου, ἔχει μιὰ ξέχωρη γοητεία.

— Θὰ γίνη ὅπως θέλεις, ἀγαπημένη μου. Ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἐξάπτεσαι ἔτσι. Ἔλα ἡσύχασε κι' ὅταν σὲ λίγο ἔρθη ὁ Βερνάρ, θὰ σὲ διασκεδάση...

— Ὦ, ναί, εἶπε ἡ ἄρρωστη. Φτάνει ναρθῆ μόνο!...
— Τί θέλεις νὰ πῆς μ' αὐτό;
— Τίποτε· εἶμαι βεβαία πὼς θὰ ξανάρθη. Μονάχα μανούλα ποὺ δὲ θἄμαστε τίποτε πειὰ γι' αὐτόν!...
Ἡ φωνή της εἶχε ἕνα τρέμισμα πόνου κι' ἕνα δάκρυ κύλισε ἀπ' τὶς μακρυὲς μεταξένιες της βλεφαρίδες.
Ἡ κόμησσα πῆρε ὕφος στοργικὰ αὐστηρό.
— Λουκιανή, ἀπόψε παραλογίζεσαι, παιδί μου.
Ἡ νεαρὴ ἄρρωστη συνέχισε τὶς μεμψιμοιρίες της σὲ πικρὰ παραπονετικὸ τονο:
— Ἀλλοίμονο, μητερούλα! Θὰ τὸν περιπαίζη καὶ θὰ τὴν ἀγαπᾶ. Θὰ τὸν διώχνη ἀπότομα καὶ θὰ τὴν ἀκολουθῆ σὰ σκιά της! Ἦρθε μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ μᾶς τὸν πάρη καὶ θὰ τὸ πετύχη!... Κι' εἴμαστε τόσο εὐτυχισμένοι ἐμεῖς οἱ τρεῖς!... Ὦ, Θεέ μου, κι' ἂν ἤταν γιατὶ τον ἀγαπάει, καλά!... Μὰ μᾶς τὸν παίρνει μόνο γιὰ νὰ διασκεδάση λίγο καιρό. Ἐμεῖς εἴχαμε αὐτὸν καὶ μόνο, δὲν εἴμαστε χαϊδεμένες ὅπως αὐτή...
Ἡ κυρία ντὲ Σωζεραὶ ἔσφιγγε τὴν καρδιά της γιὰ νὰ μὴ παρασυρθῆ σὲ κλάμα.
— Ἄκουσέ με, τῆς εἶπε, μαλλώνοντάς την ὅσο μποροῦσε τρυφερώτερα. Τὰ μυθιστορήματα τὰ πολλὰ ποὺ διαβάζεις σοῦχουν ξεσηκώσει τὰ μυαλὰ καὶ σὲ κάνουν νὰ λὲς ἀνοησίες, ἔλα ἡσύχασε...
Μὰ τὰ λόγια της αὐτά, ποὺ δὲν τὰ πίστευε κι' ἡ ἴδια, δὲν εἶχαν καμμιὰ ἐπίδρασι στὴ Λουκιανή, ποὺ τὸ ἀνάπηρο, ἀλλὰ ὡραῖο της σωματάκι τὸ ἀνατάραζαν οἱ λυγμοί.
Τὴν ὥρ' αὐτὴ πρόβαλε στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας ὁ Βερνάρ, ρωτῶντας:
— Τί ἐπάθατε καὶ κλαῖτε σεῖς ἐδῶ;
— Μὴν ἀνησυχῆς ἀπάντησε ἡ πονεμένη μητέρα, δὲν εἶνε τίποτε. Ἡ Λουκιανὴ ἔχει νευριάσει λίγο καὶ κλαίει. Θὰ τῆς περάση γρήγορα.
Ὁ νέος ἀπέφυγε ν' ἀπαντήση. Ὅπως ὅμως ὅλες ἡ σκέψεις του ἦταν δοσμένες στὴ δίδα Λονστάνζ ἀπόδωσε χωρὶς δισταγμὸ ὅλη τὴ θλῖψι τῆς ἀδελφῆς του στὴ ζήλεια τῆς παρείσακτης...

Δ'.

ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΟΥ

Ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Βερνὰρ ξεχνῶντας τους ὅρκους καὶ τὸ πεῖσμα του, ἄρχισε νὰ συχνάζη στὴ Σωζεραί, οἱ ἔνοικοί της εἶχαν πάψει νὰ πλήττουν. Τὸν ὑποδέχονταν πρόσχαρα καὶ μολονότι τὰ σύνεργα τῆς γλυπτικῆς τἄβρισκαν κάπως ρυπαρὰ τὸν περνοῦσαν στὸ σαλόνι, ὅπου ὁ κ. Λονστάνζ τὶς περισσότερες φορὲς ἀποκοιμώτανε, ἐνῶ αὐτὸς τοῦ μιλοῦσε κρατῶντας του συντροφιά. Ἡ Μικέλα πάλι, ἔπαιρνε μπροστά του διάφορες πόζες, σὲ πολυποίκιλες στάσεις ποὺ ἔκαναν ν' ἀναδεικνύεται προκλητικώτερη ἡ καλλίγραμμη κορμοστασιά της καὶ μόνο στὴν πόζα της ὡς Ἑστιάδας ἔδινε κάποια ἁπλότητα.
Ἡ Λουκιανή, κάθε φορὰ ποὺ τοὺς ἄφηνε γιὰ νὰ περάση στοὺς Λονστάνζ ὁλόκληρες ὧρες — πρᾶγμα ποὺ γινότανε ἄλλωστε καθημερινά — παραπονιότανε μὲ τὴ χαδιάρικη, πονεμένη φωνή της:
— Πηγαίνεις πάλι νὰ βρῆς τὸ λευκό σου παγῶνι!...
Τὸ γυναικεῖο ἔνστικτό της, ποὺ ἤξερε νὰ κρίνη πιστὰ καὶ νὰ παραλληλίζη ἐπιτυχῶς τὰ γύρω της, εἶχε βρῆ αὐτὴ τὴν παρομοίωσι γιὰ νὰ χαρακτηρίση τὴ δεσποινίδα Λονστάνζ ποὺ ὅλο κι' ἀπεχθανότανε περισσότερο.

Ἡ παρομοίωσι αὐτὴ πείραζε πολὺ τὸ Βερνάρ, ποὺ ἐπέμενε νὰ μὴ παραδέχεται τὴν ὑποταγή του στὶς θελήσεις τῆς Μικέλας, ἀποδίδοντας τὴ στάσι του στὴν ὑποχρέωσι νὰ φανῆ εὐγενής, ἀπέναντι στὴν εὐγένεια ποὺ τοὔδειχνε ἐκείνη. Μ' ὅλο ὅμως ποὺ ἤθελε ν' ἀντιδράση καὶ νὰ μείνη στὸ Κομπέλ, δὲν μποροῦσε νὰ μὴ φύγη γιὰ τὸν πύργο τῆς Σωζεραὶ ὅταν ἔφθαν' ἡ ὥρα. Αὐτὸ τὸν ἔκαμε νὰ ὑποφέρη πολύ, περισσότερο ἴσως κι' ἀπ' τὶς δυὸ κατάκλειστες στὴ βίλλα γυναῖκες, ποὺ τοὺς στεροῦσε τὴν παρουσία του, ποὺ ἦταν ἡ μόνη χαρούμενη ἀνάπαυλα, στὴ μονοτονία τῆς μοναξιᾶς τους. Ἡ Μικέλα, μὲ τὴ γοητεία της, τὸν ἐπηρέαζε κι' ἀπὸ μακρυά, χωρίζοντάς τον ἀπ' αὐτὲς ποὺ τὸν λάτρευαν μ' ὅλη τὴ δύναμι τῶν ἀγνῶν καρδιῶν τους!...
Συχνά, διασχίζοντας τὸ δάσος γιὰ νὰ φτάση στὸν πύργο τῆς Σωζεραί, ποὺ τὸν περίμεναν μ' ἀνυπομονησία, ἀναθυμώτανε τὴ χαρακτηριστικὴ φράσι τῆς ἀδελφούλας του, ποὺ τὴν πρόφερε μὲ τόση πικρία:
«Πηγαίνεις τώρα νὰ βρῆς τὸ λευκὸ παγῶνι σου!»,
Καὶ τότε στὴ μνήμη του ξαναγύριζε τὸ παληὸ ἐπεισόδιο μὲ τὴν πεισματάρα πυρρόξανθη μικρή, ποὺ τὰ ἤθελε ὅλα δικά της καὶ θαρροῦσε, πὼς ἐκεῖ, στὴν ἄκρη τῆς δενδροστοιχίας ποὺ τὰ φύλλα της πυκνώνουνταν ὅσο ἡ ἄνοιξι προχωροῦσε, διέκρινε τὸ βράχο, πάνω στὸν ὁποῖο, σὰν σὲ θάθρο, εἶχε ἁπλώσει περήφανα τὴν ὁλόασπρη οὐρά του τὸ ἱερὸ πουλὶ κι' ὅπου πρὶν λίγο σὲ μιὰ ἐξ ἴσου περήφανη στάσι εἶχε ποζάρει ἡ Μικέλα... Κι' ἀκόμα θυμώταν ὄχι χωρὶς συντριβή, ὅτι ἔπως τὴν πρώτη φορὰ εἶχε ἀφήσει τὴν πέτρα, μὲ τὴν ὁποία τὸ παιδικὸ πεῖσμα εἶχε ὁπλίσει τὸ χέρι του γιὰ νὰ χτυπήση τὸ παγῶνι, ἔτσι καὶ τώρα στὸ ἴδιο αὐτὸ μέρος εἶχε ἀφήσει νὰ πέση ἡ περηφάνεια μὲ τὴν ὁποία τὸν ὥπλιζε ἡ νειότη του γιὰ ν' ἀμυνθῆ κατὰ τῶν ταπεινώσεων τῆς ζωῆς, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη. Καὶ τὶς δυὸ φορές, ἡ ὠμορφιὰ μὲ τὴ γοητεία της, τὸν εἶχαν ἀφοπλίσει...

* * *

Ὁ Μάϊος εἶχε διαβῆ πειά, κι' ὁ Ἰούνιος μὲ τὸν κάπως θερμότερο ἥλιο του, εἶχε δώσει μιὰν ἐντονώτερη γοητεία στὸ δάσος. Τὰ βράδυα, ἰδίως, μὲ τὸ ὁλόγιομο φεγγάρι, εἶχαν ἕνα ξεχωριστὸ θέλγητρο. Μιὰ τέτοια βραδυά, ποὺ εἶχαν προσκαλέσει τὸν Βερνὰρ σὲ δεῖπνο στὸν πύργο, ὕστερ' ἀπ' τὸ λικὲρ ἡ Μικέλα τὸν ἔφερε στὴ βεράντα. Ὁ κ. Λονστάνζ ἀρνήθηκε νὰ τοὺς ἀκολουθήση.
— Ἡ νύχτες τοῦ Ἰουνίου εἶνε ὑγρές, εἶπε, καὶ φοβοῦμαι πὼς θὰ μὲ πειράξουν στοὺς ρευματισμούς μου. Ἅμα βαρεθῆτε ἀπολαμβάνοντας τὸ μεγαλεῖο τῆς φύσεως κάτω ἀπ' τῶν ἄστρων τὶς μαρμαρυγὲς καὶ τὸ μελιχρο φῶς τῆς σελήνης,— πρᾶγμα ποὺ δὲ θ' ἀρνῆση καὶ πολύ — θὰ μ' εὕρετε στὸ σαλόνι, ὁπότε ἐλπίζω πὼς ὁ κ. ντὲ Σωζεραὶ δὲν θ' ἀρνηθῆ νὰ παίξουμε μιὰ παρτίδα ντόμινο. Τὸ παιχνίδι αὐτό, παίζεται βέβαια καλύτερα μὲ τέσσερες, μὰ τί νὰ γίνη. Κατ' ἀνάγκην θ' ἀφαιρέσουμε τὸ διπλὸ ἄσπρο...
Οἱ δυὸ νέοι κάθησαν σιωπηλοί, ὁλομόναχοι. Στὸ πίσω μέρος τοῦ πύργου, τὸ φεγγάρι ἔλαμπε ὁλόγιομο. Δὲν τὸ ἔβλεπαν, βέβαια, ἀλλὰ ὁλόκληρη ἡ τοποθεσία ἐλούζονταν ἀπὸ τὸ ἁπαλό, μελιχρό, φῶς του, ποὺ τῆς ἔδινε μιὰ μαγευτικὰ ἐξωτικὴ ὄψι. Κι' ὅπως γλυστρῶντας μεσ' ἀπ' τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων τῶν κατηφορικῶν περιβολιῶν, στάλαζε στὴ λίμνη, τὰ νερά της καθρέφτιζαν χίλιες τρεμουλιαστὲς ἀναλαμπές, σὲ κάθε ἀνατάραγμά τους ἀπ' τὸ ἀνάλαφρο βραδυνὸ ἀεράκι. Πέρα, στὸ ἕνα ἀπὸ τὰ νησιά, οἱ φρεσκασβε-

στωμένοι τοῖχοι μιᾶς μικρῆς ἐκκλησιᾶς, φάνταζαν σὰν ἀσημωμένοι, κι' οἱ σχιστόλιθοί τους λαμποκομοῦσαν σὰν νάχαν ραντισθῆ μὲ διαμαντόσκονη. Πιὸ πάνω ἀκόμα, ἀπὸ τὸ Σαὶντ Ἀλβὰν τοῦ Μοντβέλ τὸ γραφικὰ ἄσπρο σὰν χωριὸ ἑλληνικοῦ νησιοῦ, στὴν ἐλικοειδῆ γραμμὴ τῶν λόφων, ἀναδίνονταν σὲ δεντελλωτὰ συννεφάκια κακκιόχρωμοι ἀτμοί, σὰν χείμαρρος χρυσοῦ σπιθοβολήματος, ποὺ ξεπηδᾶ στὸ ἀνασκάλεμμα φωτιᾶς σὲ τζάκι... Ἀπὸ τὶς ἀνθισμένες τριανταφυλλιὲς τῶν κήπων καὶ τὰ αἰγοκλήματα ποὺ τυλίγαν τοὺς φράχτες κι' ἀναρριχόντουσαν πρὸς τὸν τοῖχο ἡ αὔρα ἔφερνε ὡς αὐτοὺς ἕνα μεθυστικὸ μοσκοβόλημα... Σιωπῶντας πάντα, κυττάζαν στὸν οὐρανό, σὰ νἄθελαν νὰ μετρήσουν τ' ἀστέρια, ἀπ' τὰ ὁποῖα πολὺ λίγα ξεχώριζαν καθὼς σκέπαζε τὴν ὠχρὴ λάμψι τους τὸ ἐντονο τοῦ φεγγαριοῦ φῶς.

Ἔχοντας ριγμένη στοὺς ὤμους μιὰ λεπτή, μετάξινη σάρπα, ἡ Μικέλα, στεκόταν ἀκίνητη, ἴδιο ἀρχαϊκὸ ἄγαλμα, ἀκουμπισμένη στὰ κάγκελλα τῆς βεράντας. Ἔτσι, καθὼς τὴν τύλιγεν ἡ σκιά, ὁ νεαρὸς ντὲ Σωζεραὶ δὲν ἐξεχώριζε καθαρὰ τὶς γραμμές της. Μὰ σὰν τὸ φεγγάρι, ἀνεβαίνοντας διαρκῶς τὸν αἰώνιο δρόμο του, ξεπέρασε τὴ στέγη τοῦ πύργου καὶ τὸ χρυσό του φῶς τὴν τύλιξε στὴν μελιχρὴ ἀχλύ του, ἡ θεϊκὴ ὡμορφιά της ἔλαμψε πρόσχαρη μπρὸς στὰ ἐκστατικὰ βλέμματά του. Ὡστόσο δὲν πρόφερε λέξι, μὰ ξαναγύρισε τὸ βλέμμα στὸν οὐρανὸ καὶ φάνηκε πάλι σὰ νὰ μετράη τ' ἀστέρια.

Αὐτὴ ἡ βαθειά, ἡ ἀτέλειωτη σιωπή, παραξένεψε κάπως τὴ Μικέλα καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ φάνηκε νὰ ζηλεύη τὴ μαγεύτρα αὐτὴ νύχτα, ποὺ τοῦ εἶχεν ἀποσπάσει τὴν προσοχή. Γύρισε καὶ τὸν κύτταξε προσεχτικὰ κι' ἀμέσως ἕνα χαμόγελο θριάμβου ἐχάραξε τὰ ρόδα τῶν χιλιῶν της. Ἡ ἐντύπωσι ποὺ τοῦ προκαλοῦσε ἡ ὡμορφιά της ἀντανακλῶταν σ' ὅλη τὴν ὄψι του.

Ἔσκυψε πρὸς αὐτὸν καὶ μὲ φωνὴ ἀπαλώτερη κι' ἀπ' τὸ ἁρμονικὸ θρόϊσμα τῶν φύλλων στὶς θωπεῖες τῆς αὔρας, τὸν ρώτησε:

— Τί συλλογιέσαι;

— Κάτι ἀπ' τὴν παιδική ζωή μου.

— Πάλι; Πάντα τὸ ἴδιο θέμα;

— Σχεδόν. Αὐτὸς ὁ πύργος κλείνει ἕνα σωρὸ ἀναμνήσεις γιὰ μένα.

— Ποιὰ εἶνε αὐτὴ ἡ ἀνάμνησί σας; Θέλω νὰ τὴν μάθω.

— Εἶνε τόσο ἀνόητη, ποὺ δὲν ἀξίζει τὸν κόπο.

— Θέλω νὰ τὴν μάθω. Μιλεῖστε.

— Τότε ποὺ ἤμουν μικρούλης, πολὺ μικρός, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔχω κάποιο ἄστρο ποὺ ἔλαμπε ἀπέναντι ἀπ' τὸ παράθυρο τοῦ δωματίου μου. Ἕνα ἄστρο, ποὺ ἡ μαρμαρυγές του ἀλλάζουν χρῶμα ἀπὸ τὸ πράσινο στὸ χρυσό... Ἀπόψε δὲ φαίνεται γιὰ νὰ σᾶς τὸ δείξω, τὸ κρύβει, ἴσως τὸ ἔντονο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ποὺ βαμπώνει τὸ φῶς του... Μὲ τὰ μικρά μου δαχτυλάκια τοῦ ἐξαπέστελλα φιλιὰ καὶ κάποτε ἡ ἐπιθυμία μου νὰ τ' ἀποκτήσω γινόταν τόσο ἔντονη, ποὺ μοῦκοβε τὸν ὕπνο... Τότε ἡ μητέρα μου ἐρχόταν κοντά μου, μοῦπιανε τὸ χέρι καὶ μοῦλεγε λόγια ὑποσχετικά, ὥσπου κοιμώμουν συντροφιὰ μὲ τὸ μεγάλο μου πόθο.

— Σοβαρά; Ἐπρόφερε ἡ νέα μονάχα μ' ἕνα τόνο ποὺ ἐξέφραζε μαζὺ εἰρωνεία καὶ δυσπιστία.

Κοκκίνισε ντροπιασμένος γι' αὐτὸ τὸ ρωμαντισμό του καὶ ζήτησε νὰ δικαιολογηθῆ.

— Μπορεῖ νὰ ἐκφράσθηκα μὲ κάποια ὑπερβολή, πιστέψτε με ὅμως πὼς ἐπεθύμησα τόσο πολλὰ πράγματα στὴ ζωή μου, ὥστε νὰ μὴν εἶνε ἀπίθανο καὶ τὸ ὅτι κάποτε θέλησα νάχω ἕνα ἀστέρι.

Στὰ χείλη τῆς κόρης ἄνθισ' ἕνα γλυκό, συγκαταβατικὸ χαμόγελο καὶ πρόφερε μὲ τὴν κρυσταλλένια φωνή της τρυφερά:

— Δὲν βρίσκω τίποτε ἐξωφρενικὸ σ' αὐτό. Ἀλλὰ γιατὶ νὰ ποθῆτε τόσα πράγματα;

— Μόνον ὁ πόθος κάνει τὴ ζωὴ ὡραία.

Δὲν τοῦ ἀπάντησε. Τοὺς τύλιξε καὶ τοὺς δυὸ ἡ σιωπὴ τῆς ἐξοχῆς, ποὺ δὲν τὴν διέκοπτε παρὰ τὰ καλλάδημα τῶν τρυγονιῶν ποὺ ἔφτανε ἀπ' τὸ λειβάδι καὶ τὰ διαπεραστικὰ κοάσματα τῶν βατράχων τῆς λίμνης. Τὸ βλέμμα τοῦ Βερνὰρ ἦταν προσηλωμένο στὴν κανανικὴ κατατομὴ τῆς Μικέλας, ποὺ στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ διαγραφόταν ἁρμονικώτερη. Κι' ὅσο τὴν παρατηροῦσε καὶ τὸ βλέμμα του γλυστρῶντας πρὸς τὰ κάτω ἀγκάλιαζε θωπευτικὰ τὴν πλήρη σφρίγους καμπύλη τοῦ στήθους, ποὺ ἐπάλλονταν ρυθμικά, τῶν λαγόνων τὸ γλαφυρὸ ἄνοιγμα, ἕνοιωθε νὰ τὸν κυριεύη ἕνας ἀκατανίκητος πόθος ν' ἀνοίξη τὰ χέρια του διάπλατα καὶ νὰ σύρη στὸ στῆθος του αὐτὸ τὸ σάρκινο ἄνθος σ' ἕνα τρελλὸ σφιχταγκάλιασμα, ποὺ νἀδινε στὰ νεανικὰ κορμιά τους, ὅλη τὴν ἡδονικὴ ἀνατριχίλα, ποὺ μεθᾶ τὶς ψυχὲς ἀπὸ ὑπέρτατη εὐτυχία. Τὴν ἡδονὴ ποὺ ὑψώνει πάνω ἀπ' τὴ ζωὴ καὶ μᾶς κάνει νὰ ξεχνοῦμε τὸ θάνατο...

Γιὰ νὰ δώση διέξοδο σ' αὐτὴ τὴν ἐπικίνδυνη διάθεσί του, ἀπεφάσισε νὰ μιλήση. Καὶ τὴ ρώτησε:

— Σεῖς δὲν ἔχετε ἐπιθυμίες;

— Πῶς ὄχι; Ἐπιθυμῶ νὰ κάνη καλὸ καιρὸ γιατί, ξέρετε, ἡ βροχὴ δὲ μ' ἀρέσει διόλου.

Καὶ μὲ ἐξαφνικὰ σκληρὸ κι' ἀπότομο τόνο στὴ φωνή, πρόσθεσε:

— Ἐπιθυμῶ ἀκόμη νὰ μὴν ὑποφέρω. Καταλαβαίνετε; Δὲν μ' ἀρέσει νὰ ὑποφέρω. Κι' ὁ πόθος εἶνε βάσανο!

— Ἀλλ' ὅταν πραγματοποιεῖται δίνει τὴν ἀπόλυτη εὐτυχία.

— Δὲν πραγματοποιεῖται ποτέ. Ἀλλὰ κι' ἂν κατὰ τύχη πραγματοποιηθῆ δὲν διαρκεῖ πολὺ καὶ τότε εἶνε ποὺ στενοχωριόμαστε περισσότερο!...

— Πῶς μπορεῖ νὰ τὸ ξέρετε σεῖς αὐτό; ρώτησε μὲ πυρετώδη ζωηρότητα ὁ Βερνάρ.

— Μοῦ τὸ εἶπαν. Μ' ἀγάπησαν πολλοὶ καὶ τοὺς εἶδα νὰ κλαῖνε, νὰ ὑποφέρουν ὅταν ἀρνήθηκα ν' ἀνταποκριθῶ!...

Αὐτὴ ἡ κουβέντα γύρω ἀπ' τοὺς φτωχοὺς ἐραστὲς ποὺ εἶχε περιφρονήσει καὶ ποὺ θὰ ἦταν καλύτερο ἀντὶ ν' ἀναφέρη νὰ σκέπτεται μὲ συμπόνια, γέμιζε τὴν ἀτμόσφαιρα ἀπὸ μιὰ ἐπικίνδυνη θέρμη, ποὺ ὁ Βερνὰρ τὴν ἀνέπνεε μὲ ἄπληστη εὐχαρίστησι.

— Σᾶς ἀγάπησαν πολλὲς φορές; ρώτησε μὲ μιὰ φλόγα ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήση κι' ὁ ἴδιος.

— Ναί, πάρα πολλές!...

— Καὶ σεῖς; ξαναρώτησε μὲ ὕφος ἀνακριτοῦ καὶ μὲ φωνὴ ποὺ εἶχε μιὰ βραχνάδα ἀνησυχίας καὶ πόθου.

— Ἐγώ; Ὅσο ἤμουν δεκαοχτὼ χρονῶν μοῦ ἄρεσε πολὺ ν' ἀκούω ἐρωτικὲς ἐξομολογήσεις. Εὕρισκα ἐξ ἴσου ὡραῖο νὰ μοῦ προσφέρωνται ἄνθη καὶ καρδιές...

— Ὕστερα; Τώρα; τὴν ξαναρώτησε μὲ μάτια γεμᾶτα πόθο κι' ἀνησυχία ὁ Βερνάρ.

Παίρνοντας ἕνα ὕφος συγκαταβάσεως εἶπε μὲ φωνὴ γεμάτη ὑπεροψία:

— Τώρα δὲν εἶμαι πλέον σκληρή.

— Εἴσαστε ὅμως πολύ, πάρα πολὺ ὡραία.

— Ὄχι καὶ πάρα πολύ!...

Μὴ δίνοντας σημασία σ' αὐτὴ τὴν ἀπάντησι ποὺ σκοπὸ εἶχε νὰ ἀποσπάση ἕνα κοπλιμέντο τῆς ξαναεῖπε:

— Ἀγαπᾶτε ὅμως τόσο πολὺ τὴν ὡμορφιά σας, ὥστε δὲν σᾶς περισσεύει ἴχνος στοργῆς νὰ τὸ διαθέσετε σ' αὐτούς, ποὺ σᾶς ἀγαποῦν καὶ νὰ νοιώσετε καὶ σεῖς τὴν εὐτυχία τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης, ποὺ εἶνε ἡ μεγαλύτερη χαρὰ τῆς ζωῆς!

Σώπασε. Τὰ λόγια ποὺ εἶχε προφέρει, χωρὶς νὰ θέλη σχεδόν, τὸν εἶχαν ἀνταριάσει.

Ἂν δὲν μ' ἐνδιαφέρη, σκεπτότανε, γιατὶ ἡ συντροφιά της σ' αὐτῶν μαλλιῶν της τὸ ἄρωμα, μὲ ὅλο της τὸ γοητευτικὰ ἐρεθιστικὸ σύνελο, μὲ τὴν τόση ἀπάθειά της ἀκόμα; Κάνοντας αὐτὲς τὶς σκέψεις ἔνοιωθε ταυτόχρονα καὶ τὴν ἐπιθυμία νὰ τὴν χτυπήση, ἐκδικούμενος ἔτσι καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους, ποὺ πρὶν ἀπ' αὐτὸν ἡ ὡραία αὐτὴ σειρῆνα εἶχε σύρει στὰ δίχτυα τοῦ ἔρωτά της.

Ἄλλοτε, πάλι, τοῦ ἐρχόταν ἡ ἐπιθυμία νὰ κλάψη... Συγκρατιόταν ὅμως στὴ συναίσθησι, ὅτι ἕνας δυνατὸς ἄντρας οὔτε κτυπᾶ τὶς γυναῖκες, οὔτε κλαίει γιὰ χάρι τους.

Στὴ σκέψι αὐτὴ ἔσκυψε, πῆρε τὸ χέρι της στὰ δικά του καὶ τὸ φίλησε. Ἐκείνη δὲν τὸ τράβηξε. Μονάχα τοῦ εἶπε:

— Ἡ μύτη σας εἶνε κρύα...

Ἡ φράσι της αὐτή, μ' ὅσο κι' ἂν διαπίστωνε μιὰν ἀλήθεια, διάλυσε ὅλη τὴ χαρὰ ποὺ εἶχε νοιώσει, ὅταν τὸν ἄφησε ἐλεύθερα νὰ φιλήση τὸ χέρι της. Τὸν πίκρανε. Ὡστόσο προσπάθησε νὰ γελάση, γιὰ νὰ κρύψη τὴ δυσαρέσκειά του. Ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε.

Ἡ Μικέλα κατάλαβε τὴν ψυχικὴ ταραχή του. Κι' ἀπὸ φόβο μήπως τὸν πρόσβαλε πάρα πολύ, τοῦ ξανάδωσε τὸ χέρι, λέγοντάς του:

— Εἶνε κι' αὐτὸ κρύο. Ζεστάνετέ το στὰ χέρια σας...

Τώρα ἡ κοκκινωπὴ καταχνιά, ποὺ πρόβαλε στὶς ἄκρες τοῦ ὁρίζοντα, ἄρχισε νὰ συγχέεται μὲ τὸ μπλάβο τ' οὐρανοῦ, ἐνῷ τὸ φεγγάρι, ποὺ ἦταν στὸ μεσουράνημά του, βύθιζε τὶς ἀργυρές του ἀχτῖδες σὰν ἀσημόχρυσες ρομφαῖες στῆς λίμνης τὰ νερά.

Ἐν τούτοις, μ' ὅλη τὴ μαγευτικὴ γοητεία τοῦ περιβάλλοντος, τὰ λόγια τῆς Μικέλας πέρασαν χωρὶς τὴν ἐπίδρασι ποὺ ἡ νέα περίμενε νάχουν... Κάποια ψυχρότης εἶχε εἰσχωρήσει ἀνάμεσά τους, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ διαλύση ἡ γλυκύτητα τῆς ὡμορφης νύχτας, ἡ τόσο εὐχάριστη ὅταν τὴν ἀπολαμβάνουν δυὸ νέοι ἀντιθέτου φύλου μαζύ.

Σ' αὐτὴ τὴν ὥρα τῆς ἀμφιβολίας καὶ τῆς ἀπορίας, ἡ παρέμβασι τοῦ κ. Λοντσάνζ ἦρθε νὰ ἐνισχύση τὴ θέσι τῆς γόησσας.

— Μικέλα, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ γέρου ἀπὸ μέσα, ἔλα σὲ παρακαλῶ, λίγο, γρήγορα.

Ἡ πρόσκλησι αὐτὴ στάλαξε στὴν ψυχὴ καὶ τῶν δυὸ τὴ λύπη. Καὶ ἀνταλλάσσοντας μιὰ φευγαλέα ματιά, ἔνοιωσαν καλύτερα τὴν ἀπερίγραπτη χάρι τοῦ τοπίου, καὶ τὶς σιωπηλὲς τρυφερές του συμβουλές.

Σηκώθηκαν καὶ πήγανε στὸ σαλόνι. Περνῶντας ἀπ' τὸ διάδρομο εἶδαν σ' ἕνα καθρέπτη τὶς σιλουέττες των πλάϊ-πλάϊ. Ταίριαζαν ἀπολύτως στὴν ἡλικία, στὴν ὡμορφιά, στὸ ἀνάστημα, στὴν κομψότητα. Καὶ βρῆκαν — χωρὶς νὰ τὸ ποῦνε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο — ὅτι τὰ πρόσωπά τους ἔμοιαζαν καταπληκτικά.

Συχνά — εἶνε ἀλήθεια — οἱ καθρέφτες μὲ τὴ βοήθεια τοῦ φωτὸς κολακεύουν πολὺ ἕνα ὡραῖο πρόσωπο. Τὸ ἴδιο στὴν ὥρα τοῦ λυκόφωτος κι' ὁ οὐρανός, σὰν καθρεφτίζεται στὰ νερὰ τῆς θάλασσας ἢ καὶ μιᾶς λίμνης, φαίνεται λαμπρότερος ἀπ' ὅ,τι εἶνε. Φτάνει, ὡστόσο, ἕνα κῦμα, νὰ διασκεδάση αὐτὴ τὴν ἀνταύγεια...

Ἔφτασαν, τέλος, στὸ σαλόνι, κι' ἡ Μικέλα ἄνοιξε τὴν πόρτα. Ἕνας χλωμός, ἀδύνατος, πραγματικὰ κοκκαλιάρης νέος,

συζητοῦσε μὲ τὸν κύριο Λονστάνζ, ποὺ τοῦ χειρονομοῦσε μ' ἕνα τρόπο προστατευτικὰ στοργικό. Ὅπως ἦταν χωρὶς κάπέλλο καὶ πανωφόρι, φαινόταν σὰν νὰ ἦταν ἄνθρωπος τοῦ σπιτιοῦ.

Στὸ τρίξιμο τῆς πόρτας ὁ κ. Λοντσάνζ γύρισε στὴν ἐγγονή του καὶ εἶπε χωρὶς νὰ δώση προσοχὴ στὸ Βερνάρ.

— Ἄ, ἦρθες; Ὁ ἀρραβωνιαστικός σου μᾶς ἔκανε μιὰ εὐχάριστη ἔκπληξι.

Ὁ κοντὸς κι' ἀδύνατος νέος ἔτρεξε πρὸς αὐτοὺς λέγοντας:

— Καλὴ μέρα, Μικελίτσα.

— Καλή σου μέρα, Λουΐ, τοῦ ἀπάντησε ἡ νέα μὲ δυσφορία μᾶλλον, παρὰ μ' ἐνθουσιασμό.

Ὕστερα διάστηκε νὰ συστήση τοὺς δυὸ νέους μεταξύ τους.

— Ὁ κ. Λουΐ Βουσσιέρ-Γαλάντ. Ὁ κ. Βερνὰρ ντὲ Σωζεραί.

Οἱ δύο νέοι ἀλλάξανε ἕνα ψυχρὸ χαιρετισμό. Εἶχαν συναντηθῆ στὸ ταξίδι τους κι' εἶχαν μισηθῆ ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή, χωρὶς νὰ περιμένουν νὰ γνωριστοῦν καλύτερα. Κι' εὐθὺς μετὰ τὸν τυπικὸ χαιρετισμό, ὁ Βερνὰρ ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ φύγη.

Ὁ κ. Λονστάνζ διάστηκε νὰ διαμαρτυρηθῆ:

— Τί, θὰ φύγετε κιόλας; Ἴσα-ἴσα τώρα ποὺ ἦρθε ὁ Λουδοβῖκος, θὰ μπορούσαμε νὰ παίξουμε μιὰ χαρὰ ἕνα ντόμινο κι' οἱ τέσσερες... Ἂν ἐπιμένετε, ὅμως, τἀναβάλλουμε γι' αὔριο. Γιατὶ αὔριο, βέβαια, θὰ ξαναρθῆτε, δὲν εἶν' ἔτσι;

— Πολὺ φοβοῦμαι ὅτι αὔριο δὲν θὰ ἔχω ὥρα διαθέσιμη, ἀπάντησε ὁ Βερνάρ.

Καὶ χαιρετῶντας κίνησε νὰ φύγη.

Ἡ Μικέλα τὸν συνώδεψε ὡς τὴν ἐξώπορτα. Στὸ κατῶφλι τοὺς ἔλουσε τὸ σεληνόφωτο, ποὺ λὲς περίμενε τὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας, σὰν ἐπισκέπτης ποὺ θέλει νὰ μπῆ.

Ἡ Μικέλα τοὔδωκε τὸ χέρι ψιθυρίζοντας:

— Αὔριο, λοιπόν, ἔτσι;

— Δὲν θὰ μπορέσω! ἐπέμεινε αὐτός.

Ἐντονώτερα, ζητῶντας νὰ ἐπιβληθῆ, ἡ νέα, ἐπέμεινε σφίγγοντάς του τὸ χέρι:

— Καὶ ἂν τὸ ἀπαιτήσω θὰ ἔλθετε, δὲν εἶνε ἔτσι; Τὸ ἄγαλμά μου θὰ γίνη τόσο ὡμορφο, ποὺ ὑπερηφανεύομαι ἀπὸ τώρα γι' αὐτό... Λοιπόν, θὰ ἔλθης, ἔ, Βερνάρ;

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τὸν ἀποκαλοῦσε μὲ τὸ βαπτιστικό του. Καὶ ταὐτόχρονα στὰ μαλλιά, στὰ μάτια της ἀντιφεγγίζονταν ἡ φευγαρίσιες ἀχτῖδες, σὰν στολίδια φωτεινά, ἐνῷ μὲ λίγο γυρμένο τῶμορφό της κεφάλι τὸν κυττοῦσε στὰ μάτια.

— Θὰ ἔλθω, ἀφοῦ ἐπιμένετε... Ψιθύρισε τέλος.

Τὸν ἄφησε κι' ἄρχισε ν' ἀνεβαίνη τὴ σκάλα χαμογελῶντας, ἐνῷ σκεπτότανε τοὺς λόγους τοῦ Βερνάρ:

«Ὁ πόθος ὡμορφαίνει τὴ ζωή». Ἐνῷ γι' αὐτὴν ὁ πόθος ἦτανε ὁ θρίαμβος καὶ ἡ εὐχαρίστησι τῆς αὐτοκυριαρχίας.

Στὸ διάστημα ποὺ ἡ Μικέλα συνώδευε τὸ Βερνάρ, ὁ κ. Λονστάνζ, στὸ σαλόνι, δικαιολογοῦσε στὸ μνηστῆρα της κ. Βουσσιέρ - Γαλὰντ τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Βερνάρ:

— Εἶνε διάσημος καλλιτέχνης. Ἔχει πάρει τὸ βραβεῖο τῆς Ρώμης. Μᾶς φτιάνει δὲ ἕνα ἀριστούργημα, ποὺ θὰ εἶνε γιὰ τὸ σπίτι σας ἕνα θαυμάσιο στολίδι...

— Νομίζω πὼς ἡ γυναίκα μου θὰ εἶνε τὸ στόλισμα τοῦ σπιτιοῦ μου... εἶπεν ὁ νέος φιλόφρονα.

Δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ συγκρατηθῆ καί, καθὼς ἡ Μικέλα ἀργοῦσε νὰ ἐπιστρέψη, ρώτησε σὲ λίγο κάπως εἰρωνικά:

— Ἀλήθεια, μήπως ὁ καλλιτέχνης σας συνηθίζει νὰ ἐργάζεται στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ;

— Ἂν μοῦ ἀρέση αὐτό, γιατὶ ὄχι; ἀπάντησε ἡ Μικέλα, ἡ ὁποία γύρισε ὅταν προφερόταν αὐτὴ ἡ φράσις.

Στενοχωρημένος, συγχισμένος ὁ ἀρραβωνιαστικός της γύρισε πρὸς τὸ μέρος της καὶ τῆς εἶπε μὲ πίκρα:

— Ἄκουσέ με, Μικελίτσα! Ἦρθα ἀπόψε γιὰ σᾶς χαρὰ κι' εὐτυχία γιὰ τὴν ἔκπληξι ποὺ θὰ σᾶς ἔκανα, καὶ σᾶς βρῆκα νὰ ρεμβάζετε, κυττάζοντας τ' ἄστρα, μ' ἕνα νεαρὸ ποὺ λέτε πὼς εἶνε γλύπτης. Αὐτὸ δὲν μοῦ εἶνε καθόλου εὐχάριστο!...

Τὸ πρόσωπο τῆς νέας, τὸ τόσο ὥμορφο συνήθως, πῆρε μιὰν ἔκφρασι σκληρότητος ποὺ τ' ἀσχήμηνε καὶ τὰ μάτια της ἄστραψαν ἀπὸ θυμό.

— Κι' ἂν αὐτὸ δὲ σοῦ εἶνε εὐχάριστο, τί; Ἐγὼ ἐννοῶ νὰ κάνω ὅ,τι μοῦ γουστάρει. Σᾶς τὸ δήλωσα δὲ ρητά, ὅταν μὲ ζητήσατε σὲ γάμο, ὅτι ἐννοῶ νὰ διατηρήσω τὴν ἐλευθερία μου. Τὸ δεχθήκατε αὐτὸ ἀπολύτως. Ἑπομένως ἦταν περιττὸ νὰ μοῦ κάνετε τώρα παρατήρησι.

— Ὅταν κανεὶς ἀγαπᾷ τὰ δέχεται ὅλα! Εἶπεν ἐκεῖνος μὲ πικρὸ στεναγμό.

— Ὀφείλει τότε νὰ κρατᾶ τὸ λόγο του! Τοῦ ἀπεκρίθη σκληρά.

— Ὅταν ἀγαπᾷ, κανένας, τοῦ εἶνε ἀδύνατο!

Ὁ κ. Λονστάνζ, ποὺ δὲν τοῦ ἄρεσαν καθόλου ἡ φιλονεικίες, ἔκρινε καλὸ νὰ παρέμβη.

— Ἐλᾶτε τώρα, εἶπε. Ἀφῆστε τὰ παιδιακίσια σας πείσματα. Σᾶς ἐξήγησα κ. Γαλὰντ πὼς ὁ Βερνὰρ εἶνε καλεσμένος μου καὶ ἡ Μικέλα τὸν δέχεται ὅπως κάθε ἄλλον.

Ὁ Λουδοβῖκος ὅμως, ντροπιασμένος καὶ καταθυμωμένος γιὰ τὴ στάσι της αὐτή, θέλησε νὰ ἐκδηλώση τὴ λύπη του. Καὶ μ' ἕνα παρατσπονιάρικο ὕφος, ποὺ ἤθελε νὰ τὸ κάνη μεγαλόψυχο, εἶπε:

— Μὲ δέχεσθε ἔτσι, σὰν ξένο, τὴν ὥρα ποὺ ἐρχόμουν νὰ παρακαλέσω νὰ ἐπιταχύνουμε τὸ γάμο μας; Ἂν σᾶς ἐνοχλῶ, νὰ μοῦ τὸ πῆτε νὰ φύγω.

— Κάνετε ὅ,τι θέλετε! ἀπάντησε ἡ Μικέλα διατεθειμένη γιὰ καυγᾶ, πρᾶγμα ὅμως γιὰ τὸ ὁποῖο μετάνοιωσε ἀμέσως

Ὁ ἀρραβωνιαστικός της σάστισε. Καὶ ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὴν πόρτα, προχώρησε πρὸς τὰ κεῖ λέγοντας:

— Καλά, λοιπόν, πηγαίνω!

Μὲ μιὰ ἐπιτακτικὴ χειρονομία ὁ κ. Λονστὰνζ τὸν σταμάτησε, πιάνοντάς τον ἀπὸ τὸ μπράτσο.

— Ὄχι κουταμάρες, ἀγαπητέ μου, ὄχι ἀνοησίες. Εἶνε περασμένη ἡ ὥρα! Ἐλᾶτε τώρα νὰ κοιμηθῆτε καὶ αὔριο τὰ ξαναλέτε. Θὰ χετε τότε καλύτερη διάθεσι κι' οἱ δυό σας, γιὰ νὰ τὰ συμβιβάσετε.

Κι' ὅπως ὁ καϋμένος νέος δὲν ἀντιστεκόταν καθόλου, ὁ κ. Λονστάνζ τὸν ἔσυρε στὸ δωμάτιο, ἐνῷ τὸν ἀπόπαιρνε στοργικά:

— Δὲν ξέρετε καθόλου τὶς γυναῖκες. Δὲν πρέπει νὰ τοὺς μιλῆ ποτὲ κανεὶς μὲ σκληρότητα. Πρὸ πάντων δὲ στὴ Μικέλα, ποὺ εἶνε τόσο καλὴ κατὰ βάθος, ἀλλὰ ἐννοεῖ νὰ κάνη πάντα ἐκεῖνο ποὺ θέλει. Σεῖς δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν παρεξηγῆτε. Μὲ τὸ χαρακτῆρα ποὺ ἔχει, θὰ πῆ πὼς σ' ἀγαπᾷ γιὰ νὰ σὲ διαλέξη ὡς σύζυγο....

— Εἶσθε πολὺ καλός... Σᾶς εὐχαριστῶ! ἐψέλισεν ὁ νέος.

Καὶ ὅταν ὁ Λονστάνζ τὸν ἄφησε, ἄρχισε νὰ κλαίη.

Ὁ κ. Λονστάνζ, ἀφήνοντας τὸ νέο μόνο, τράβηξε πρὸς τὴν ἐγγονή του, ψιθυρίζοντας:

— Εἶνε ἡ σειρὰ ἐκείνης τώρα.

Τὴν βρῆκε στὸ σαλόνι, ἀπορροφημένη τόσο πολὺ νὰ κυττάζη τὸ

φεγγάρι ἀπὸ τὸ παράθυρο, ὥστε δὲν στράφηκε καθόλου ὅταν τὴν πλησίασε.

— Γιατὶ κακομεταχειρίζεσαι τὸ Λουΐ; τὴ ρώτησε.

— Εἶνε ὁ ἀρραβωνιαστικός σου ὅμως.

— Δυστυχῶς!...

— Ὥστε δὲν θέλεις πειὰ νὰ γίνης γυναῖκα του;

— Ξέρω κι' ἐγώ;

Ὁ γέρο Λονστάνζ τὴν κύτταξε κατάπληκτος, καὶ σκέφθηκε νὰ τὴν ἀνακαλέση στὴ λογική, θυμίζοντάς της ὅτι ἡ περιουσία τους λιγώστευε ἐπικινδύνως, ἐνῷ ἀντιθέτως ἡ περιουσία, τὰ ἑκατομμύρια, τοῦ Βουσσιέρ-Γαλὰντ ὅλο κι' αὐγάταιναν. Γιὰ νὰ τὴν πείση, μάλιστα, τοῦ ἤρχετο νὰ μεταχειριστῆ μιὰ φράσι τοῦ Γαλάντ:

«Τὸ πλαίσιο συντελεῖ πολὺ στὴν ὠμορφιά».

Τὴν εἶχε πῆ ὅμως τόσες φορὲς ὡς τώρα αὐτὴ τὴ φράσι, ὥστε ἔκρινε περιττὸ νὰ τὴν ἐπαναλάβη. Πρὸ πάντων, ὅμως, βρῆκε πὼς ἡ φράσι αὐτὴ δὲν εἶχε τὴν ἀπαιτούμενη βαρύτητα γιὰ νὰ ἐπηρεάση τὴν ἰδιότροπη Μικέλα.

Ὅπως τὴν εἶχεν ἀναθρέψει αὐτός, ἄλλωστε, δὲν δεχόταν ἀπὸ τὴ ζωὴ παρὰ μόνο τὶς χαρές της κι' ἀπελάμβανε μ' ὅλη τὴν ἀταραξία τοῦ χαρακτῆρος της τὶς ἡδονὲς τοῦ κόσμου.

Ἀπότομα θυμήθηκε μὲ ἐξαιρετικὴ ζωηρότητα — θαρρεῖς καὶ ἦταν ἡ πιὸ εὐχάριστη ἐποχὴ τῆς ζωῆς του — τὶς μακρυνὲς ὧρες — τὶς ἐπὶ διάστημα περιφρονημένες — ποὺ εἶχεν ἀφιερώσει στὸν ἐρωτικὸ πόνο. Κι' ἀναρωτήθηκε, μήπως εἶχε γελασθῆ στὴν παιδαγωγικὴ μέθοδο ποὺχε ἐφαρμόσει στὴν ἀνατροφὴ τῆς Μικέλας, μήπως θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ἐπωφεληθῆ περισσότερο ἀπ' τὶς ἀνησυχίες παρὰ ἀπὸ τὴν ἠρεμία τῆς ζωῆς. Ὡστόσο δὲν ἐπέμεινε στὸ νὰ βγάλη ἕνα συμπέρασμα. Συνηθισμένος νὰ μὴ παρακουράζη τὴ σκέψι του μὲ προβλήματα ψυχολογικά, χάϊδεψεν ἁπαλὰ τὰ μαλλιὰ τῆς ἐγγονῆς του γιὰ νὰ μὴ τῆς ταράξη τὰ ὄνειρα κι' ἀπομακρύνθηκε ἀθόρυβα.

* * *

Γιὰ δεύτερη φορὰ ὁ Βερνὰρ τώρα, καθὼς ἀπομακρυνόταν, κάτω ἀπ' τὴ φεγγαρόλουστη νύχτα ἀπὸ τὸν πύργο τῆς Σωζεραί, εἶχε τὴ συναίσθησι πὼς ἔχανε τὰ πάντα. Κάτω ἀπ' τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ποὺ ξεπερνῶντας ἀπὸ τὰ κλωνιὰ τῶν δέντρων, πλημμύριζε τὸ δάσος μ' ἀσημένιους φωτεινοὺς χείμαρρους, ποὺ κυμάτιζαν ἁπαλὰ στὰ ξερὰ φύλλα, ὁ δρόμος του διαγραφότανε ὁλόασπρος. Ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς κορμοὺς τῶν δέντρων καὶ θὰ θαμνόφυτα ποὺ πλημμυρίζαν τὶς ἐγγράνες, ἀκουγόταν διαπεραστικὸ τὸ τραγούδι τῶν γρύλλων, τὸ ἐκνευριστικὰ μονότονο.

Σὲ μιὰ στιγμή, ὁ Βερνάρ, ποὺ βάδιζε μηχανικὰ βυθισμένος σ' ἄπειρες κι' ἀκαθόριστες σκέψεις, σταμάτησε. Ἀπ' τὰ φυλλώματα τῶν ψηλόκορμων βαλανιδιῶν ἀκουγόταν τῶν ἀηδονιῶν τὸ κελάδημα. Κι' ὅπως ἄλλοτε ἔβγαζον δυνατοὺς λαρυγγισμοὺς κι' ἄλλοτε σταματοῦσαν ἀπότομα, εἶχε τὴν ἐντύπωσι πὼς τὸν εἰρωνεύονται. Πότε ἄρχιζαν δυνατὲς μελωδίες καὶ πότε τὶς παρατοῦσαν στὴ μέση σὰν νὰ τοὺς ἔσβυνε ἡ πνοή. Ἄλλοτε ἔβγαζαν γιὰ πολλὴν ὥρα τὸν ἴδιον ἦχο δίνοντάς του κάθε τόσο καὶ μεγαλύτερη ἔντασι, ἔτσι ποὖπαιρνε τὸν τόνο μιᾶς τρεμουλιαστῆς, παθητικῆς νότας κι' ἀντηχοῦσε σ' ὅλη τοῦ δάσους τὴν ἔκτασι. Ὁ νεαρὸς ντὲ Σωζεραὶ τὴν ἄκουγε τότε ν' ἀντηχῆ στὰ βάθη τοῦ εἶναι του, σὰν νὰ ἦταν ὁ ἴδιος πόνος του ποὺ τραγουδοῦσε.

Ἔφερε τὸ χέρι πρὸς τὴν καρδιά του, μὰ τ' ἀπέσυρε ἀμέσως σὰ

χνης καὶ εἰκόνες μουσείων καὶ νὰ κάνη τὸ βράδυ τὸν ἀδελφό της νὰ ἀπορῆ μὲ τὴν τόση της πολυμάθεια, τὴν ἐξαιρετική της ἀντίληψι ποὺ τὴν ὡρίμαζε ἡ μοναξιά, τὴν ὀρθὴ κρίσι ποὺ τὸν τραβοῦσαν κοντά της καὶ κατώρθωναν πολλὲς φορὲς νὰ τὸν κάνουν νὰ λησμονῆ ἐκείνη ποὺ τοὔχε πάρει τὴν καρδιά. Καὶ τὴν καμάρωνε. "Ολες ἡ πηγὲς τῆς μητρικῆς της τρυφερότητος ποὺ ἡ φυσικὴ συμφορὰ καὶ ἡ ὑλικὴ ἀτυχία εἶχαν συγκεντρώσει στὴν ψυχὴ τοῦ τρυφεροῦ αὐτοῦ πλάσματος, σὰν τοὺς ποταμοὺς ποὺ συναντῶντας στὸ δρόμο τους ἐμπόδια, δίνουν τὴν ἐντύπωσι πὼς γυρίζουν πίσω γιὰ νὰ ριχθοῦν σὲ κάποια ἀκατάδεκτη θάλασσα, γιὰ τὴν ὁποία δὲν φαίνονται προωρισμένα τὰ κύματά τους. Καὶ ὅμως στὴν πραγματικότητα ὅλη αὐτὴ ἡ ἀγνὴ ἀφοσίωσις περνοῦσε ἀπαρατήρητη ἀπὸ τὸ Βερνάρ. Ὁ ἀδελφός της δὲν καταπιανόταν πειὰ μὲ τὴν προτομή της, ποὺ εἶχε μείνει λησμονημένη σὲ κάποια τοῦ ἀτελιέ του γωνιά. "Ολη τὴν δύναμι τῆς τέχνης του καὶ τὸ τάλαντό του τὰ σπαταλοῦσε γιὰ τὴν Ἑστιάδα, χωρὶς οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ σκεφθῆ πὼς ἡ Λουκιανὴ ἦταν ἐκείνη, ποὺ μ' εὐλαβικὴ φροντίδα διατηροῦσε στὸ εἶναι του τὴν ἱερὴ τῆς τέχνης φωτιά. Καὶ ἡ φτωχὴ μικρούλα, ποὺ χρόνια τόσα τώρα ἐξαρτοῦσε τὴ ζωή, τὴν εὐτυχία της ἀπὸ τὸν ἀδελφό της, ὅπως οἱ ἀσθενικοὶ κισσοὶ μεγαλώνουν καλύτερα πάνω στὶς γερὲς βαλανιδιές, ἔσβυνε τώρα ἀπ' τὴν ἀρρώστεια καὶ τὴν πίκρα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας της, ποὺ μάντευε τὸ σιωπηλὸ σπαραγμό της, χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ κάνη τίποτε, γιὰ νὰ διαλύση τὸ σκοτεινὸ καὶ θανατηφόρο αὐτὸ δράμα.

Ὕστερα ἀπὸ μακρυὰ σιωπή, ποὺ βάραινε πληκτικὴ ἀνάμεσα στὶς δυὸ γυναῖκες, ἡ Λουκιανὴ ξαναμίλησε.

— Ἄ, μητερούλα, νὰ τὸ ξέρετε. Θὰ ἦταν μιὰ μεγάλη συμφορὰ ἂν ἡ δεσποινὶς Λοιστάνζ ἔμπαινε στὴν οἰκογένειά μας.

— Μὰ ὁ Βερνὰρ δὲν μᾶς κάνει πειὰ λόγο γι' αὐτή! εἶπεν ἡ κ. ντὲ Σωζεραὶ ζητῶντας νὰ καθησυχάση τὴν κόρη της καὶ τὸν ἑαυτό της.

— Τὴν ἀγαπᾶ καὶ δὲν μᾶς συλλογίζεται, εἶπεν ἡ κόρη. Πολὺ γρήγορα μᾶς ξεχνᾶ. Δὲν θυσιάσαμε ὡστόσο τὸ πᾶν γιὰ τὸ μέλλον του; Δὲν ζοῦμε ὅλο τὸ χρόνο σ' αὐτὴ τὴν ἐρημιὰ γιὰ νὰ μπορῆ νὰ σπουδάζη;

— Λυπᾶσαι, Λουκιανή μου, γι' αὐτό; ρώτησε τρυφερὰ ἡ κόμησσα.

— Κάθε ἄλλο, διαμαρτυρήθηκε ἔντονα ἡ ἄρρωστη. Θὰ ἔδινα ὁλόκληρη τὴ φτωχή μου ζωὴ γιὰ χάρι τοῦ ἀδελφοῦ μου.

Καὶ μὲ φωνὴ λυγμική, πρόσθεσε ἤρεμα τὸ παράπονό της.

— Νόμιζα ὅμως πὼς μᾶς χρωστοῦσε τὴν εὐτυχία τῆς συντροφιᾶς του...

Ἡ κ. Σωζεραὶ πῆγε κοντά της. Τὴν ἀγκάλιασε τρυφερὰ καὶ εἶπε:

— Εἶσαι πολὺ νέα γιὰ νὰ μπορῆς νὰ φανῆς ἐπιεικής, ἀγαπημένη μου. Δὲν μπορεῖς ἐσὺ νὰ ξέρης πὼς ὁ ἔρωτας δὲν ἀναγνωρίζει καμιὰ ὑποχρέωσι.

— Τότε, μητερούλα, τὸν μισῶ τὸν ἔρωτα, φώναξε ἡ Λουκιανή. Πίστευα ὅμως. ὡστόσο, ὅτι κάποια μέρα ὁ Βερνὰρ θὰ μᾶς ἔφερνε ἐδῶ μιὰ νέα ἁπλῆ καὶ γλυκειά, ποὺ θὰ μπορούσαμε χαρούμενα νὰ τὴ δεχτοῦμε ἐσεῖς γιὰ παιδί σας κι' ἐγὼ γιὰ ἀδελφή. Μιὰ τέτοια νέα, σὲ βεβαιώνω, δὲ θὰ τὴν ἐζήλευα. Ὡρισμένως δὲ θὰ τὴν ἐζήλευα.

Μὲ πικρὸ στεναγμὸ ἡ κ. Σωζεραὶ ἐξωμολογήθη:

— Τὸ ἴδιο κι' ἐγὼ Λουκιανή, μιὰ τέτοια νέα περίμενα. Δυστυχῶς δὲν εἶνε ἡ μητέρες ποὺ ρυθμίζουν τὴν τύχη τῶν παιδιῶν τους. "Ετσι, ὅποια κι' ἂν εἶνε ἡ μνηστὴ τοῦ Βερνὰρ πρέπει νὰ τὴν ὑποδεχτοῦμε μὲ καλωσύνη.

Θυμωμένη πάντα ἡ Λουκιανὴ ἀποκρίθηκε:

— Τὴν δίδα Λονστάνζ, ὄχι, ποτέ!...

* * *

Σ' ὅλο το Αἰγκβελὲτ μιλοῦσαν τώρα γιὰ τὴ Μικέλα. Μολονότι τὸ καλοκαῖρι δὲν δίνονταν δεξιώσεις στὸν πύργο, ἡ φήμη ἔφερνε ὡς ἐκεῖ κάθε τι ποὺ γινόταν κι' ἔτσι ἀπὸ στόμα σὲ στόμα ἔφταναν στὸ Κομπὲλ ὅπου ἐμεναν πάντα ἡ κυρία Σωζεραὶ μὲ τὴν κόρη της. "Ετσι εἶχαν πληροφορηθῆ τὶς κοσμικές της ἐπιτυχίες, τὰ κολακευτικὰ σχόλια γιὰ τὴν ὡμορφιά της, γιὰ τὰ ἐρωτικὰ πάθη ποὺ θεληματικὰ ἢ ὄχι εἶχε δημιουργήσει.

"Ετσι ἡ δυὸ γυναῖκες ποὺ στὴ μοναξιά τους ἦταν συνδεδεμένες ἀπόλυτα, προσήγγιζαν τώρα, περισσότερο ἡ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη, φοβισμένες γιὰ τὸ μέλλον. Φοβώντουσαν τὶς μέρες ποὺ περνοῦσαν κι' αὐτὲς κυλοῦσαν χωρὶς τὰ πράγματα νὰ ξεκαθαρίζωνται.

Μακρυὰ ἀπ' τοῦ νὰ μαντεύη τὴν ἀνησυχία ποὖχε χαρίσει στὶς δυὸ γυναῖκες τοῦ Κομπὲλ ὁ Βερνάρ, ζοῦσε μὲ τὸ χωρὶς χαρὰ ἔρωτά του. Καθημερινὰ συναντοῦσε τὴ Μικέλα ποὺ τὸν δεχότανε στὸ σαλόνι τῆς Σωζεραὶ μὲ τὴν πρόφασι τοῦ ἀγάλματος καὶ τὶς περισσότερες φορὲς τὴ συνώδευε στὸν περίπατό της στὸ δάσος, ἢ πρὸς τὰ λειβάδια τοῦ Λεπίν. Σὰν ἀπὸ μιὰ μυστικὴ συμφωνία, τὰ βήματά τους δὲν τοὺς ὡδηγοῦσαν ποτὲ πρὸς τὸ πάρκο τοῦ Κομπέλ.

Στὸ διάστημα ποὺ περνοῦσε, μάταια ὁ Βερνὰρ προσπαθοῦσε νὰ μαντέψη τὰ ἀληθινὰ γι' αὐτὸν αἰσθήματα τῆς δίδος Λονστάνζ. Ὁλοένα τὸν ἐρέθιζε σὰν γιὰ νὰ προκαλέση τὴν ἐρωτικὴ ἐξομολόγησί του, ἀλλὰ καὶ ταὐτόχρονα τὸν συγκρατοῦσε ὅπως ἕνας καλὸς τζόκεϋ τ' ἄλογο τῶν ἱπποδρομιῶν. Πολλὲς φορὲς τὸ ἀντιλαμβανόταν καὶ ἔλεγε:

— Παίζει, σίγουρα, μαζύ μου. Δὲν μ' ἀγαπᾶ, οὔτε ποτὲ θ' ἀγαπήση κανένα.

Ὡρκιζότανε τότε νὰ τὴν ἀφήση καὶ νὰ τραβηχθῆ στὸ Κομπέλ. Αὐτὸ γινόταν τὶς βραδυὲς ποὺ ἡ ἐπιρροὴ τῆς Λουκιανῆς, τοῦ ξυπνοῦσε τὸ πάθος στὴν τέχνη του. Τὸ ἄλλο πρωῒ ὅμως στὴ θύμησι τῆς ὡραίας Λονστάνζ ξεχνιότανε. Κι' ἔτρεχε τότε νὰ τὴν συναντήση.

Μιὰ μέρα ποὺ ἦσαν στὸ δάσος πλησίασε τὰ χείλη της στ' αὐτί του καὶ τοῦ ψιθύρισε:

— Εἶνε ἀλήθεια ὅτι γιὰ νὰ βρίσκη κανεὶς ὠμορφη τὴ ζωή του πρέπει ν' ἀγαπᾶ;

Κι' ὅταν ἐκεῖνος τρικυμισμένος ἀπὸ ἐλπίδα καὶ πόθο ἔκανε νὰ σκύψη περισσότερο ἐπάνω της, ἀποτραβήχθηκε ἀπότομα κι' ἄρχισε νὰ γελᾶ.

"Ενα ὁλόκληρο μῆνα συνέχιζε αὐτὲς τὶς πονηριές της ποὺ ἐρέθιζαν τὸ Βερνάρ. Πλησίαζε πειὰ ὁ Ἰούλιος, ὅταν τοῦ ἀνήγγειλε ξαφνικὰ ὅτι ἐπρόκειτο νὰ φύγη σὲ λίγες μέρες.

— Κατόπιν προσκλήσεως μιᾶς φίλης μου ποὺ μένει στὰ περίχωρα τῆς Λυών, ἀποφάσισα νὰ πάω γιὰ λίγο.

Ἡ ἀπροσδόκητη αὐτὴ εἴδησι τὸν λύπησε κατάκαρδα.

— Ἀλήθεια πρόκειται νὰ φύγετε; ρώτησε.

— Βεβαίως. Αὔριο ἢ μεθαύριο τὸ πολύ.

— Καὶ θὰ λείψετε καιρό;

— Τοὐλάχιστο δεκαπέντε μέρες.

— Πολύ, πάρα πολύ! εἶπε.

Ἡ Μικέλα τὸν κύτταζε χαμογελῶντας καὶ περίμενε τὴν ἐρωτική του ἐξομολόγησι. Αὐτὸς ὅμως σιωποῦσε. Νομίζοντας τὴ σιωπή του δειλία, ζήτησε νὰ τὸν ἐνθαρρύνη.

— Θὰ προσπαθήσω νάρθω νωρίτερα. Θὰ σκεπτόσαστε τ' ἄγαλμά μου ὅσες μέρες θὰ λείπω;

— Καθημερινά. Τόχω σχεδὸν τελειώσει. Θὰ τὸ μεταφέρω στὸ ἀ-

τελιέ μου τοῦ Κομπέλ, γιὰ νὰ τὸ σκέπτωμαι συχνότερα.

Ἡ Μικέλα ἀπ' τὸ ἀνοιγμένο παράθυρο βύθισε τὸ βλέμμα της στὸν ἀνέφελο οὐρανό.

— Σιγά-σιγά βραδυάζει, εἶπε. Μ' ἀρέσουνε πολὺ αὐτὲς ἡ μεγάλες μέρες τοῦ καλοκαιριοῦ. Θέλετε νὰ διακόψουμε τὴν ἐργασία μας; Ξέρετε νὰ τραβᾶτε κουπί.

— Πολὺ καλά. Ξέρουν πάντα νὰ κολυμποῦνε καὶ νὰ κωπηλατοῦνε καλά, ὅσοι γεννήθηκαν στὶς ὄχθες μιᾶς λίμνης.

Ἄφησε μιὰ χαρούμενη φωνὴ καὶ χτύπησε φαιδρὰ τὶς δυό της παλάμες.

— Τότε θὰ μὲ πᾶτε νὰ μαζέψω νούφαρα στὸ νησί.

Βγῆκαν καὶ περνῶντας ἀπὸ τὰ περιβόλια φτάσανε στὴν ὄχθη. Κάτω ἀπὸ τὸ φύλλωμα μιᾶς ἰτιᾶς τῆς ἔδειξε μιὰ σκιάδα. Ἀνάμεσα στὰ καλάμια καὶ πλάϊ-πλάϊ ἦσαν δυὸ βαρκοῦλες. Τῆς ἔδειξε τὴν πιὸ μικρή. Ἔγραφε τὸ χαϊδευτικὸ της ὄνομα: «Μικελέττα». Καὶ σύροντάς την κοντά τους τὴ βοήθησε νὰ πηδήσει σ' αὐτή. Ὕστερα τὴν ἔλυσε κι' ἄρχισε νὰ κωπηλατῆ.

Ἀπὸ τὰ δυὸ μικροσκοπικὰ νησάκια τῆς λίμνης τὸ ἕνα εἶνε λειβάδι μισοφαγωμένο ἀπὸ τὰ νερὰ στὸν καιρὸ τῆς πλημμύρας. Τὸ ἄλλο ὅμως εἶνε ὁλόγιομο πρασινάδα μ' ἕνα δάσος ὡραίων βαλανιδιῶν. Ἀνάμεσα ἀπ' τὰ κλωνιά τους ξεχωρίζει ἕνα παρεκκλησάκι μὲ ὁλόλευκους ἀπὸ τὸ ἀσβέστωμα τοίχους.

Κωπηλατῶντας ἐπιδέξια ὁ Βερνὰρ ρώτησε τὴ νέα:

— Ξέρετε τί λέει ἡ παράδοσις γιὰ τὰ νησιὰ αὐτά;

— Ἔχουν λοιπὸν παράδοσι; Δὲν τὴν ξέρω.

— Ἔχουν κι' αὐτὰ τὴν παράδοσί τους, ὅπως ὁ πύργος τῆς Σωζεραὶ καὶ τὸ δάσος.

— Τότε νὰ μοῦ τὴν διηγηθῆτε! Τὸν παρεκάλεσε καθὼς αὐτὸς ἀποροῦσε γιατὶ ἐκείνη δὲν εἶχε ἐμβαθύνει στὴν ψυχὴ αὐτοῦ τοῦ τόπου, στὸν ὁποῖο ζοῦσε τὸ ἕνα τρίτο τοῦ χρόνου.

Ὁ Βερνὰρ παράτησε τὰ κουπιὰ κι' ἄρχισε τὴ διήγησί του, σὰ νὰ διάβαζε Εὐαγγέλιο:

— Κεῖνο τὸν καιρὸ ὁ Ἰησοῦς ντύθηκε ζητιᾶνος γιὰ νὰ δοκιμάση τὰ αἰσθήματα τῶν ἀνθρώπων. Ἐκεῖ ποὺ εἶνε τώρα ἡ λίμνη τοῦ Αἰγκελὲτ ἦταν μιὰ εὔφορη πεδιάδα. Στὴ θέσι τοῦ νησιοῦ, ἕνα χωριὸ εὐτυχισμένο. Εἶχε πειὰ νυχτώσει. Ὁ Χριστὸς περνῶντας ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα τοῦ χωριοῦ, ζητοῦσε νὰ τὸν φιλοξενήσουνε γιὰ μιὰ νύχτα. Ἀπὸ παντοῦ ὅμως τὸν ἔδιωχναν μὲ βρισιές. Τέλος ἔφτασε σὲ μιὰ φτωχικὴ καλύβα. Ἐκεῖ ἔμενε μιὰ χήρα μὲ τὴν κόρη της καὶ περνοῦσαν μὲ μεγάλες στερήσεις. Παρ' ὅλα αὐτὰ δέχτηκαν μὲ προθυμία τὸ Χριστό, μοιράστηκαν μαζύ του τὸ φαΐ τους καὶ τὸν ἔβαλαν νὰ κοιμηθῆ σὲ στεγνὰ ἄχυρα. Τὴν ἄλλη μέρα τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ...

— Ποιανοῦ ποταμοῦ; Τὸν διέκοψε ἡ Μικέλα.

— Ἀλήθεια ξέχασα νὰ σᾶς πῶ. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ ποὺ κατέβαινε ἀπὸ τὸ βουνὸ καὶ τὸ ὁποῖο γονιμοποιοῦσε τὰ χωράφια, ξεχείλισε, ἁπλώθηκε καὶ σκέπασε τὴν πεδιάδα, ἐξαφάνισε τὸ χωριό. Μόνο τὸ σπίτι τῆς εὐσπλαχνικῆς χήρας γλύτωσε ἀπ' αὐτὴ τὴν πλημμύρα. Τὸ ἐκκλησάκι αὐτό, ποὺ βλέπετε ἐκεῖ κάτω, εἶνε κτισμένο στὸ ἴδιο μέρος.

— Ἡ παράδοσι μιλεῖ γιὰ τὸ μεγάλο νησί, τὸν διέκοψε καὶ πάλι ἡ κόρη γυρεύοντας νὰ τὸν φέρη σ' ἀμηχανία. Τὸ μικρὸ ὅμως;

— Λίγη ὑπομονὴ καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω: Ἡ κόρη τῆς χήρας εἶχε βγῆ πολὺ πρωῒ γιὰ νὰ βοσκήση τὴ γίδα της. Ἡ πλημμύρα τὴν βρῆκε στὸ δρόμο. Τὰ νερὰ ὅμως σταμάτησαν γύρω στὸ χωράφι της καὶ ἔτσι ἐσώθη.

— Ἦταν ὅμως μακρυὰ ἀπ' τὴ μητέρα της...

— Βεβαιότατα. Ἔκανε ὅμως τὴν προσευχή της καὶ δὲν δίστασε νὰ βαδίση πάνω στὰ νερὰ γιὰ νὰ φτάση κοντά της... Καθὼς βλέπω, ὅμως, δὲν σᾶς ἀρέσουν ἡ παραδόσεις.

— Ἴσα-ἴσα τὶς ἀγαπῶ πολύ. Τοῦ εἶπε, χωρὶς ὅμως νὰ προσέχη σ' αὐτὸν εὐχαρίστως.

Καὶ ἀληθινὰ ἡ φύσις καὶ ἡ ποίησις ἦταν γιὰ τὴ Μικέλα δυὸ ἀντίζηλοι ἱκανὲς ν' ἀσκήσουν κι' αὐτὲς μιὰ μεγάλη ἐπιρροὴ στὴν ἀνδρικὴ καρδιά. Τόσο μεγάλη, ποὺ νὰ ἐξουδετερώνη τὴ δική της. Πόσες, ἀλήθεια φορὲς δὲν εἶχε μαντέψει στὴν ψυχὴ τοῦ Βερνάρ, ὅταν τῆς μιλοῦσε γιὰ τὴ γλυπτικὴ καὶ τοὺς πρώτους δασκάλους της, ἢ ὅταν διάβαζε μιὰ περικοπὴ ὡραίου βιβλίου, ὅτι τὴν ξεχνοῦσε! Κι' αὐτὴ τὸν ἤθελε δικό της κι' αὐτόν, καθὼς καὶ κάθε νέο ποὺ μποροῦσε νὰ τῆς ἀρέσῃ.

Ἐπειδὴ δὲν τὸ αἰσθάνθηκε ποτέ, δὲν μποροῦσε ν' ἀντιληφθῆ ὡς ποιὸ σημεῖο ὁ ἔρωτας, προκαλῶντας μας νὰ δρέψουμε μαζὺ μὲ τὰ ἄνθη του, τὴν ἐφήμερη ὡμορφιὰ τῆς νειότης ἐξάπτει τὴν αἰσθηματικότητά μας, τὴν παροξύνει, τὴν κάνει νὰ βρίσκη θελκτικώτερη τοῦ ἀέρα τὴν ἀπαλότητα, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τὴν ὡμορφιὰ τ' οὐρανοῦ.

* * *

Γιὰ νὰ προσεγγίση κανεὶς στὸ νησί, πρέπει νὰ στραφῆ στὸ μέρος ποὺ εἶνε ἀντίκρυ ἀπ' τὸ Σαὶντ Ἀλβὰν τοῦ Μοντμπέλ. Ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες πλευρές, τὰ νερὰ ἔχουν μισοπλημμυρίσει ἔτσι τὶς ὄχθες του, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ προσεγγίση κανένας. Εἶνε σὰν τέλματα καὶ κινδυνεύει νὰ κολλήση ἡ βάρκα. Ἐξ ἄλλου ἡ ὄχθες εἶνε γεμᾶτες καλάμια ποὺ ἐμποδίζουν τὴ διάβασι, ἀλλὰ κάνουν τὴ λίμνη τοῦ Αἰγκελὲτ νὰ μοιάζη μ' ὁλοπράσινο λειβάδι. Τὸ λειβάδι τῆς ἀρχαίας παράδοσις.

Σιγά-σιγὰ ὁ Βερνὰρ ἔφερε τὴ βάρκα σ' αὐτὰ τὰ καλάμια καὶ ἄρχισε νὰ περνᾶ κοντά τους. Μ' ἕνα τρίξιμο ποὺμοιαζε σχίσιμο μεταξωτοῦ, στὸ χτύπημα τῶν κουπιῶν τὰ καλάμια ἔσκυβαν τὰ στελέχη τους, κι' ἀμέσως ὕστερα τὰ ξανασήκωναν μ' ἀπαλὸ θρόϊσμα.

Μετὰ λίγη ὥρα, ὁ νεαρὸς Σωζεραὶ ἄραξε σὲ κατάλληλο μέρος τὴ βάρκα καὶ πήδησεν ἔξω, γιὰ νὰ δώση τὸ χέρι στὴ συντρόφισσά του, νὰ περάσῃ.

Ἡ Μικέλλα φοροῦσε ἕνα ἄσπρο φόρεμα καὶ μπλούζα μενεξεδιά, ποὺχε τὸ ἀπαλὸ χρῶμα φθινοπωρινῶν κυάνων, κι' ἕνα μικρὸ ἄσπρο ψάθινο καπελλάκι, γαρνιρισμένο μὲ ρὸς τριαντάφυλλα.

Ἡ Μικέλα ἄρχισε νὰ τρέχη. Καὶ καθὼς ἀπομακρυνόταν ἀπὸ τὸ μονοπάτι, ποὺ διασχίζει τὸ δάσος, ὁ Βερνὰρ τὴν ἀποθαύμαζε ὡραιότερη, μέσα στὸ πλαίσιο τῶν φυλλωμάτων καὶ τῶν κορμῶν τῶν βαλανιδιῶν.

Τὴν ἔφθασε στὸ παρεκκλήσι. Καὶ τότε, βαδίζοντας πλάϊ-πλάϊ προχώρησαν μαζὺ στὴν ὄχθη. Ἀπὸ κεῖ, διακρινότανε ὀγκώδης ὁ πύργος τῆς Σωζεραί, τὰ φυλλώματα τῶν βαλανιδιῶν, καὶ ἐμακρὰ ἡ πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ, ποὺ ἡ στερνὲς ἀχτῖδες τοῦ ἡλιου ἔβαφαν ροζ καὶ μενεξεδί. Στ' ἀριστερά, φάνταζε γελαστὴ ἡ πεδιάδα, ποὺ ἀπὸ τὴ λίμνη προχωρεῖ πρὸς τὸ Αἰγκελέτ, κι' ὅπου τὸ Κομπὲλ ἐξέχει σὰν κάστρο πάνω στὸ λόφο του.

Ἡ γαλήνη ποὺ φέρνει τὸ σούρουπο, ἁπλωνόταν σ' ὁλόκληρο τὸ τοπίο.

— Ἀρχίζει νὰ σκοτεινιάζῃ, πρέπει νὰ φεύγουμε! εἶπεν ἡ δὶς Λονστάνζ.

Ὁ Βερνάρ, ποὺ θυμήθηκε πὼς αὔριο, μεθαύριο ἐπρόκειτο νὰ φύγη, ἀναταράχτηκε. Ἐνόμιζε πὼς ἂν χώριζαν τώρα, θὰ τὴν ἔχανε γιὰ

πάντα. Καὶ σὰν γιὰ νὰ τὴν κρατήση τῆς ἔπιασε τὸ χέρι.

— Γιατὶ βιάζεστε νὰ φύγετε; ρώτησε.

— Μὰ γιὰ νὰ πᾶμε νὰ δειπνήσουμε. Ἀπόψε θὰ δειπνήσετε μαζύ μας.

Ὁ Βερνὰρ ἀναστέναξε.

— Δὲν ἐπρόκειτο γιὰ τώρα, εἶπε. Γιατὶ θέλετε νὰ φύγετε αὔριο...

— Μὰ θὰ ξαναγυρίσω σύντομα.

— Ἴσως. Εἴμαστε, ὅμως, τόσο εὐτυχισμένοι τώρα.

— Ἀλήθεια, εἴμαστε εὐτυχισμένοι!... τοῦ ἀπάντησε.

Καὶ μ' ἕνα γεμᾶτο σαγήνη χαμόγελο, πρόσθεσε, κυττάζοντάς τον στὰ μάτια:

— Εὐτυχεῖς σὰν δυὸ ἐρωτευμένοι.

Ἦταν ἕνας τρόπος μεγαλόψυχης ἐνθαρρύνσεως γιὰ νὰ τῆς ἐξομολογηθῆ τὸν ἔρωτά του.

Ὁ Βερνὰρ τὴν πλησίασε περισσότερο καὶ σκύβοντας τῆς εἶπε:

— Τὸ ξέρετε, ὑποθέτω καλά, πόσο σᾶς ἀγαπῶ Μικέλα!...

Ἀκίνητη, χωρὶς νὰ χαμηλώση τὰ μάτια, ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸν κυττάζη μὲ τὸ ἴδιο χαμόγελο. Μόνο τῶν ρουθουνιῶν της ὁ ἀναπαλμός, πρόδινε τὴν ψυχικὴ εὐχαρίστησί της.

Ὁ Βερνάρ, μὲ σταθερὴ φωνὴ συνέχισε:

— Ναί, σᾶς ἀγαπῶ. Σᾶς ἀγαπῶ, μοῦ φαίνεται ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ σᾶς εἶχα πῆ πως σᾶς μισοῦσα. Θὰ τὸ θυμώσαστε ἐλπίζω καὶ σεῖς... Ἦταν ἡ ἡμέρα ποὺ ὁ πάπος σας σᾶς ἔδινε τὸ σύμπαν, ὅ,τι ζητούσατε. Ἐγὼ δὲν εἶχα ἄλλο νὰ προσφέρω παρὰ μόνο τὴ φτωχή μου καρδιά.

Ἡ Μικέλα βρῆκε τὴν περίστασι ν' ἀπαντήση. Καὶ μὲ τὸ μαγευτικό της χαμόγελο στὰ χείλη ψιθύρισε:

— Κρατήσατε ὡστόσο τ' ἄσπρο παγῶνι...

— Ναί, τὸ θυμοῦμαι. Μὰ μοῦ τὰ παίρνατε ὅλα. Τὸν πύργο, τὸ δάσος μὲ τὶς παιδικὲς ἀναμνήσεις μου, τὴν καρδιά μου. Ἦταν τὸ ἀντάλλαγμα.

— Δώσετέ μου τὸ καὶ θὰ σᾶς ἀγαπήσω! Τοῦ εἶπε μ' ἕνα παιδιάτικο μορφασμό.

Γεμᾶτος ἀπελπισία ὁ νέος φώναξε:

— Ἄ, σκληρόκαρδη Μικέλα, δὲν μ' ἀγαπᾶς διόλου.

Τὸν πλησίασε περισσότερο. Ἔπιασε τὰ χέρια του, τὰ ἄνοιξε καὶ τοῦ εἶπε:

— Σφῖχτε με στὸ στῆθος σας. Ἀπὸ τόσο καιρὸ τώρα βλέπω τὸν ἔρωτα καθρεφτισμένο στὰ μάτια σας, ὥστε ποθῶ νὰ γείρω στὴν ἀγκαλιά σας...

Καὶ κάνοντας τὸν οἶκτο της τρυφερότητα, ἀφέθηκε στὴ διάθεσί του.

Μὲ παραφορὰ ὁ Βερνὰρ τὴν ἔσυρε στὴν καρδιά του. Δὲν ἔκανε καμμιὰ κίνησι ν' ἀποτραβηχτῆ. Δὲν ἀπέφυγε τὰ χείλη του, ποὺ ἀποζήτησαν τὰ δικά της.

Ἀνασηκώνοντας τὸ πυρρόξανθο κεφάλι της νὰ τὴ φιλήση, εἶδε στ' ἀνοιγμένα διάπλατα μάτια της νὰ καθρεφτίζεται τὸ σβύσιμο τῆς ἡμέρας.

Αὐτὸ τὸ γυναικεῖο βλέμμα, ποὺ ἔκλεινε μέσα του ὅλη τὴν ὠμορφιὰ τοῦ φωτός, τὰ ρόδινα χείλη ποὺ ἀπέπνεαν ὅλων τῶν λουλουδιῶν τὰ ἀρώματα, κι' αὐτὸ τὸ σῶμα τὸ γεμᾶτο ζωή, τὸν μεθοῦσαν. Κάθε της φιλὶ τοῦ ἔδινε ὅλες μαζὺ τὶς ὠμορφιὲς τοῦ κόσμου.

Ἐν τούτοις εἶχε τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἡδονικὴ ἀπόλαυσι κάτι ἔλειπε γιὰ νὰ εἶνε πλήρης! Ἀληθινά. Ἔλειπε ἀπὸ τ' ἀγκάλιασμά της τὸ ρῖγος τῆς συγκινήσεως ποὺ συγκλόνιζε αὐτόν. Δὲν τοῦ ἀπέδιδε τὴν ἱερὴ φλόγα ποὺ δονοῦσε τὴν ὕπαρξί του. Δεχόταν

τ' ἀγκάλιασμά του μ' ἀπάθεια. Δὲν τὸν ἀγαποῦσε!...

Ὅταν τὸ σφίξιμο χαλαρώθηκε, ἐκείνη χαμογελοῦσε καὶ μόνη της ἐνέργεια ἦταν νὰ διορθώση τ' ἀλαφρὸ τσαλάκωμα τοῦ καπέλλου της. Καὶ κεῖνος, ἔχοντας τὴν ἐντύπωσι ὅτι αὐτὴ ἡ εὐτυχία ποὺ δοκίμασε ἀπόψε δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἔχη συνέχεια, εὐχόταν ὁλόψυχα νὰ πέθαινε αὐτὴ τὴν ὥρα.

Τώρα ὁ ἥλιος εἶχε δύσει. Τὸ λυκόφωτο, μακραίνοντας γύρω τοὺς ἴσκιους, ἁπλωνε σ' ὅλη τὴν πλάσι μιὰ βαθειά, βαρειά, μελαγχολία. Μόνον οἱ βράχοι τοῦ Λεπὶν φάνταζαν ὁλοπόρφυροι, σὰν νὰ ἐφλέγοντο.

Ἡ Μικέλα πλησίασε.

— Καιρὸς νὰ γυρίσουμε φίλε μου, εἶπε.

Ἄρχισαν νὰ προχωροῦν χειροπιασμένοι, ἀφήνοντας τὸ παρεκκλῆσι πίσω τους. Διέσχισαν τὸ δάσος τῶν βαλανιδιῶν, κι' ἔφτασαν στὴν βάρκα. Ὁ Βερνὰρ τῆς ἔδωκε τὸ χέρι νὰ περάση πρώτη. Ὑστερα, καθὼς βύθιζε τὰ κουπιὰ στὰ χρυσωμένα νερὰ τῆς λίμνης, εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ πάλλονταν ἀπὸ συγκίνησι:

— Γιοτὲ δὲν εἶδα ὡραιότερο βράδυ...

Τὸν κύτταξε μὲ τὸ ἴδιο αἰνιγματικὸ χαμόγελο καὶ ἀπεκρίθη:

— Κι' ἐγὼ φίλε μου...

Ὅταν ἐφταναν πειὰ στὸ τέλος τῆς ἐκδρομῆς ὁ Βερνὰρ ξαναμίλησε γιὰ νὰ πῆ τρεῖς λέξεις μόνο.

— Σ' ἀγαπῶ Μικέλα.

Βάζοντας τὸ δάχτυλο στὰ χείλη ψιθύρισε:

— Σώπα φίλε μου. Δὲν πρέπει νὰ μιλοῦμε γι' ἀγάπη, παρὰ στὰ ἔρημα νησιά...

Δὲν τῆς εἶπε τίποτε. Ἀναρωτήθηκε μόνο, μήπως ὅ,τι ἔγινε, καὶ ποὺ τὸ θεωροῦσε γιὰ τὴν ὡραιότερη ἀνάμνησί του, δὲν τὸ εἶχε προσχεδιάσει ἡ γόησσα.

Η ΛΟΥΚΙΑΝΗ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ

Ἡ Μικέλα ἦταν τώρα μακρυά. Κάθε μέρα ὁ Βερνὰρ φρόντιζε νὰ δῆ τὸ Λονστάνς, νὰ ρωτήση ἂν εἶχε νέα της. Τέλος, ὕστερα ἀπὸ 15 μέρες, ἀκτινοβολῶντας ἀπὸ χαρὰ ὁ στοργικὸς παποῦς τὸν πληροφόρησε:

— Φτάνει αὔριο. Δὲν ξέρετε πόσο εἶμαι εὐτυχισμένος.

—Τὸ καταλαβαίνω πολὺ καλά.

— Δὲν μπορεῖτε νὰ τὸ καταλάβετε. Στὴν ἀπουσία της ἔγινε κάτι πολὺ σπουδαῖο.

— Σπουδαῖο πολύ; Τί τάχα; Ρώτησε ὁ Βερνὰρ μὲ μιὰν ἀνεξήγητη ἀγωνία.

Κατὰ κανόνα, στὸ Λονστάνς δὲν ἄρεσε νἄχη μυστικά. Νόμιζε πὼς λιγοστεύει τὶς στενοχώριες του ὅταν τῆς ἐκμυστηρευότανε σὲ κάποιο. Καὶ ἀπάντησε:

— Τὰ κοριτσια, φίλτατε, εἶνε γεμᾶτα καπρίτσια. Τὸ ἴδιο κι' ἡ Μικέλα. Κι' ἀπὸ καπρίτσιο τὰ χάλασε μὲ τὸ μνηστῆρα της, πρᾶγμα ποὺ λύπησε ὅλους τοὺς συγγενεῖς μας. Ἡ στάσις της δὲν ἦταν λογική. Δὲν διώχνουν ἕνα γαμπρὸ σὰν τὸν κ. Βουσσιέρ-Γαλάντ. Εὐτυχῶς ἡ μακρυνὴ συγγενής μας κ. Μανσὰρδ Λοππέ, ποὺ σχεδίασε αὐτὸ τὸ συνοικέσιο κατώρθωσε νὰ πείση τὸν κ. Γαλὰντ νὰ συγχωρήση τὴ Μικέλα. Πράγματι, οἱ δυὸ νέοι συναντηθήκανε στὸ σπίτι της στὸ Σαταινιραί, ποὺ εἶνε κοντὰ στὴ Λυών, καὶ τὰ φτιάσανε. Σᾶς τὸ λέγω γιατὶ εἶσθε φίλος μας καὶ θὰ χαρῆτε.

Ὁ φτωχὸς νέος προσποιήθηκε ὅτι χαιρότανε. Ἡ ψυχή του ὅμως εἶχε ματώσει.

Αὐτὴ εἴδησις ποὺ διέλυε τὰ ὄνειρα καὶ σάρωνε τὶς ἐλπίδες

του, τὸν εἶχε συντρίψει. Κι' ἡ φωνή του ἔτρεμε ὅταν θέλησε νὰ εὐχαριστήση τὸ Λονστάνζ γιὰ τὴ λεπτότητά του, νὰ τοῦ ἀνακοινώση τὴν εὐχάριστη εἴδησι.

Ὁ γέρος γύρισε ταραγμένος καὶ κύτταξε τὸ νεαρὸ Σωζεραὶ ποὺ χαμογελοῦσε μὲ κόπο. Τὸ χαμόγελο αὐτό, διέλυσε τὴν ταραχὴ ποὺ τοῦχε προκαλέσει τὸ τρέμουλο τῆς φωνῆς του. Ἄλλωστε θεωροῦσε τὸ Βερνὰρ ἀρκετὰ λογικὸ γιὰ νὰ τολμήση νὰ σηκώση τὰ μάτια του ὡς τὴ Μικέλα. Εὕρισκε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ παρεξηγήση τὴ φιλοφροσύνη μὲ τὴν ὁποία τὸν δεχότανε ἡ νέα, τὴ φιλία ποὺ τοῦ χάριζε. Ἔπειτα, ἕνας καλλιτέχνης ὅσο φημισμένος κι' ἂν εἶνε, γιὰ τὸν Λονστάνζ ἦταν ἕνας κοινὸς ἐπαγγελματίας, ὅπως οἱ γιατροὶ καὶ οἱ δάσκαλοι. Καί, ὅπως οἱ ἄνεργοι σὰν αὐτόν, ποὺ ἀποζοῦν ἀπ' τὰ εἰσοδήματά τους δὲν ἐκτιμοῦν τοὺς ἐργαζομένους, θεωροῦσε φυσικώτατο τὸ νὰ μὴ μπορῆ νὰ τολμήσουν νὰ ἐρωτευθοῦν μιὰν ἀνώτερή τους.

Πολλὲς φορὲς μάλιστα συλλογιζότανε γιατὶ ὁ Σωζεραὶ ποὺ εἶχεν ἕνα εὐγενικὸ τίτλο κατατριβότανε στὴν ἐργασία καὶ δὲν χρησιμοποιοῦσε τὸν τίτλο του νὰ κάνη ἕνα πλούσιο γάμο καὶ νὰ ζήση μεγαλοπρεπῶς, μὴ κάνοντας τίποτα. Καὶ κατέληγε ἀποφθεγματικά:

— Δὲν εἶνε ἔξυπνος. Οἱ ἔξυπνοι ἀριστοκράτες ἀσκοῦν γιὰ μόνο ἐπάγγελμα τὸ γάμο καὶ τὸ τιμοῦν ὅσο τοὺς ἀξίζει.»

Μὲ πολλὴ φυσικότητα ὁ Βερνάρ, φρόντισε ν' ἀλλάξη τὸ θέμα ποὺ ἀφοροῦσε τὴ συμφιλίωσι τῆς Μικέλας μὲ τὸ μνηστῆρα της. Κι' ὅταν νόμισε ὅτι ἐκοίμισε κάθε ὑποψία τοῦ γέρου, ὅτι μποροῦσε νάχη βλέψεις γιὰ τὴν ἐγγονή του, σηκώθηκε νὰ φύγη.

Χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ ἐξηγήση γιατὶ ὁ γέρος, συνοδεύοντας τὸ Βερνὰρ ὡς τὸ φράχτη, μάλλωνε ἐνδομύχως τὸν ἑαυτό του, γιατὶ εἶχε ἀνακοινώσει στὸ νέο τὴν εἴδησι... Τὴν ὥρα ποὺ τὸν ἀποχαιρετοῦσε τοῦ ἔκανε χωρὶς λόγο ἄπειρες φιλοφρονήσεις. Μὰ καὶ ἡ τελευταῖες φράσεις ποὺ τοῦ ἀπηύθυνε ἦταν ἀδέξιες.

— Σᾶς περιμένω συντομα στὸν πύργο. Ἡ Μικέλα εὐχαριστιέται πολὺ μὲ τὴ συντροφιά σας...

Λίγο ἀκόμα καὶ στὴν ἐπιθυμία ποὺ ἔνοιωθε νὰ τοῦ φανῆ εὐχάριστος, θὰ τὸν προσκαλοῦσε ἀπὸ τώρα καὶ στὸ γάμο. Γυρίζοντας στὸν πύργο, δικαιολογοῦσε τὶς τόσες περιποιήσεις του στὸ Βερνάρ, λέγοντας:

— Αὐτὸς ὁ νέος εἶνε λεπτός, ὅλος τάκτ στοὺς τρόπους... Ἂν εἶχε τὰ ἑκατομμύρια τοῦ Γαλάντ θὰ τὸν προτιμοῦσα χίλιες φορὲς γιὰ τὴ Μικέλα.

* * *

Στὸ δεῖπνο, κοντὰ στοὺς δικούς του, ὁ Βερνὰρ ἦταν μελαγχολικὸς κι' ἀφηρημένος. Δὲν ἄγγιξε κἂν τὸ φαγητό. Στὸ σερβίρισμα τῶν φρούτων δικαιολογήθηκε πὼς ἔχει πονοκέφαλο κι' ἀπεσύρθη στὸ ἀτελιέ του. Ἐκεῖ ἄνοιξε ὅλα τὰ τζάμια γιὰ νὰ τὸν δροσίση στὸ ἀνὸς ἀέρας καὶ μετὰ ξαπλώθηκε σ' ἕνα ντιβάνι, ἀπ' ὅπου μποροῦσε νὰ βλέπη τὰ δέντρα τοῦ πάρκου. Ἡ νύχτα δὲν εἶχε ἁπλωθῆ ἀκόμα. Τὸ σκοτάδι ποὺ ἀποζητοῦσε δὲν ἔφτανε. Ὡστόσο τὸν περικύκλωνε ἡ σιωπή. Τ' ἀηδόνια τώρα — ἦταν Αὔγουστος πειά — δὲν τραγουδοῦσαν. Θὰ τοὔκανε τόσο καλὸ τὸ τραγοῦδι τους, σὰν κάποια ἄλλη βραδυά, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ νοιώση τὸν πόθο σὰν γλυκὸ πόνο.

Ἀναπνέοντας ἀχόρταγα τὸ χλιαρὸ τοῦ καλοκαιριοῦ ἀέρα, ἔνοιωθε τὰ χείλη του στεγνὰ καὶ σὰν μιὰ γεῦσι σκόνης. Ἦταν ἄκριβῶς ἡ γεῦσις τοῦ ἄτυχου ἔρωτά του. Στὸ βραδυνὸ σκιόφως ποὺ ἁπλωνόταν στὸ ἀτελιὲ δὲν ξεχώριζε κανένα ἀπ' τὰ προπλάσματά του.

Μόνο κάπου κεῖ ἐλεύκαζε ἡ σιλουέττα ἑνὸς ἔργου του ἀπὸ μάρμαρο. Σὰν νὰ τὸν ἔσερνε μιὰ ἀκατανίκητη δύναμι πρὸς τὰ ἐκεῖ, σηκώθηκε καὶ τὸ πλησίασε. Χωρὶς καμμιὰ βοήθεια ἄρχισε νὰ πελεκᾶ τὴν ἐστιάδα του, τῆς ὁποίας εἶχε τὸ πρόπλασμα τελειώσει. Τὸ πρόσωπο ἦταν ἐν τάξει. Ἐπίσης ὁ λαιμὸς μὲ τὴ γραμμὴ τῶν ὤμων. Τὸ στῆθος μόνο περίμενε τὸ ἄγγιγμα τῆς σμίλης του γιὰ νὰ πάρη κι' αὐτὸ ζωή. Αὐτὴ ἡ ἀπεικόνισι τῆς Μικέλας, ἀντανακλοῦσε τὴ διφορούμενη ἔκφρασί της. Ἀδιάφορη, ἤρεμη, τρυφερὴ ἢ εἰρωνικὴ δὲν θὰ μποροῦσε κι' ὁ ἴδιος νὰ προσδιορίση.

— Εἶνε αὐτή, ὁλόϊδια! εἶπε κυττάζοντας τὸ ἔργο του καὶ πάλι. Τὴν ἔκανα παρόμοια ὅπως εἶνε στὴν πραγματικότητα. Καὶ μάλιστα πρὶν τὴ γνωρίσω καλά-καλά, τότε ποὺ ἡ καρδιά μου ἀμφέβαλε γιὰ τὸ χαρακτῆρα της καὶ τὰ μάτια μου μάντευαν τὴ σκληρότητά της.

Τὴν ξανακύτταξε καὶ πρόφερε μ' ἀναστεναγμό:

— Τί ὡραία ποὺ εἶνε!...

Κι' ἐπόθησε νὰ φιλήση τὰ μαρμάρινα χείλη της.

— Εἶνε ψυχρά, πρόφερε, ὅσο καὶ τὰ ζωντανά της χείλη. Τὸ φιλὶ ποὺ μοῦδωσε στὸ νησὶ δὲν ἦταν ἀγάπη, μὰ οἶκτος.

Τὸν κατέλαβε θυμὸς στὴ διαπίστωσι αὐτὴ καὶ θέλησε νὰ σπάση τὸ ἔργο τῶν χεριῶν του, τὸ ἔργο ποὺ τοῦ ξυπνοῦσε τὶς ἀναμνήσεις αὐτές. Τὴν ψυχή του πλημμύριζε τώρα μῖσος γιὰ τὴν τέχνη του καὶ γιὰ τὸν ἔρωτά του.

— Γιατί, ρωτοῦσε τὸν ἑαυτό του, γιατὶ νὰ μοῦ ὑποσχεθῆ τόσα καὶ τώρα μοῦ τὸ ἀρνιέται; Μήπως ἐγὼ ἐπῆγα νὰ τὴ βρῶ; Ἐκείνη ἦρθε μοναχη της. Ἦρθε νὰ χαλάση τὴ γαλήνη τῆς ψυχῆς μου, τὴ χαρὰ τῆς οἰκογενείας του. Ἔνοιωσε τὴν ἀγάπη ποὺ μοῦχεν ἐμπνεύσει πρὶν τὴν ἀντιληφθῶ ἐγώ, καὶμὲ προκάλεσε νὰ τῆς τὴν ἐκμυστηρευθῶ. Ἀκούμπησε ὕστερα στὸ στῆθος μου,μοῦδωκε τὰ φιλιά της κι'ὡστόσο δὲν μ' ἀγάπησε οὔτε τόσο δά. Τώρα παντρεύεται μ' ἕναν ἄλλο!...

Ἕνας λυγμὸς ἐφούσκωσε τὸ στῆθος του καὶ ξέσπασε ἀπελπισμένα:

— Δὲν θέλω, ὄχι δὲν θέλω ν' ἀνήκη σὲ ἄλλονε!...

Εἶχε ἐπὶ τέλους νυχτώσει καὶ μέσα στὸ σκοτάδι π' ἁπλώνονταν στὸ ἀτελιέ, ὅπου τώρα ἡ βραδυνὴ αὔρα ἔφερνε τ' ἀρώματα τῶν λουλουδιῶν, μποροῦσε νὰ κλάψη χωρὶς νὰ τὸν ἰδῆ κανένας.

Ξαφνικὰ τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε κάτι, σὰν θόρυβο φύλλων σὲ ὥρα θυέλλης, κι' ἀντίκρυσε συγκεχυμένα ν' ἀκουμπάη στὸ πρεβάζι τοῦ παραθυριοῦ μιὰ ἄσπρη μάζα. Αὐτὸ τὸν ἀνησύχησε. Ποιὸς νὰ ἦταν; Σιγά-σιγά ὅμως μπόρεσε νὰ ξεχωρίση τὴ σιλουέττα τοῦ ἄσπρου παγωνιοῦ, ποὺ γύριζε ἐλεύθερα στὸ πάρκο τῆς βίλλας τους καὶ ποὺ ἐνωχλημένο ἀπὸ τὶς κόττες εἶχε φτάσει ὡς ἐκεῖ. Σὰ νὰ τὸ πῆρε γιὰ προμήνυμα δυστυχίας, τὸ ξανάδιωξε ὅπως ἄλλοτε στὸ δάσος τῶν βαλανιδιῶν. Τὸ γέρικο πουλὶ ἔφυγε, βγάζοντας μιὰ τρομαγμένη στριγγὴ φωνή, ποὺ γέμισε τὴ σιωπὴ τῆς νύχτας.

Στηριζομένη στὰ δεκανίκια της, μπῆκε τὴ στιγμὴ αὐτὴ στὸ ἀτελιὲ ἡ ἀδελφή του. Ἀπορροφημένος μὲ τὴ σκέψι τοῦ ἄσπρου παγωνιοῦ δὲν τὴν ἀντελήφθη. Πρὶν νὰ μπῆ ἡ ἄτυχη κόρη εἶχε σβύσει τὴ λάμπα τῆς κάμαράς της.

Ὅταν στὸ κλείσιμο τῆς πόρτας ὁ θόρυβος τὸν συνέφερε, ρώτησε:

— Ποιὸς εἶνε;

Ἀναγνωρίζοντας τὴ Λουκιανή, ρώτησε μὲ τραχύτητα, ποὺ μάτωσε τὴν καρδιὰ τῆς νέας:

— Τί ἦρθες ζητῶντας ἐδῶ;

Δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε... Ἡ προσπάθεια νὰ φτάση ἐκεῖ, παρ' ὅλον

γιὰ τὸ Παρίσι. Ἡ Λουκιανὴ ποῦχε ἁρπάξει ἕνα δυνατὸ κρυολόγημα ἔμεινε τὴν ἡμέρα κείνη στὴν κάμαρά της. Ἦταν ὅμως εὐτυχισμένη, γιατὶ νίκησε.

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΙΚΕΛΑΣ

ΣΤΙΣ δημοκρατικὲς χῶρες σὰν τὴ Γαλλία, τίποτε δὲν ἐνδιαφέρει τὸν κόσμο περισσότερο ἀπὸ τὶς πράξεις τῶν πλουσίων ποὺ εἶνε ἄρχοντες τοῦ σύγχρονου φεουδαλισμοῦ. Ἔτσι ὅ,τι ἐγινόταν στὸν πύργο τῆς Σωζεραὶ ἐκοινολογεῖτο ταχέως σὲ ὅλη τὴν περιφέρεια. Τὸ Λεπὶν καὶ τὸ Αἰγκβελὲτ δὲ συζητοῦσε τελευταῖα ἄλλο ἀπὸ τοὺς προσεχεῖς γάμους τῆς Μικέλας. Ἡ πληροφορία μάλιστα ὅτι θὰ ἤρχοντο πολλοὶ καλεσμένοι εἶχε κινήσει τὴν πλεονεξία τοῦ κόσμου τῶν ψαράδων, κρεοπωλῶν, ἀρτοποιῶν καὶ ξενοδόχων, ποὺ ἐξωμολογοῦντο ὁ ἕνας στὸν ἄλλο τὶς ἐλπίδες τους γιὰ κέρδη, ἀλλὰ καὶ τοὺς φόβους των.

— Ἂν δὲν ψωνίσουν ἀπὸ τὴ Λυὼν κάτι θὰ κάνουμε.

— Γιατὶ ἀπ' τὴ Λυὼν κι' ὄχι τὸ Σαμπερύ;

— Ὅπου καὶ νὰ πᾶν ὅμως δὲν θὰ βροῦν σὰν τὰ λαυράκια μας.

Καθένας ἐξεθείαζε τὸ εἶδος του. Τὰ ψωμιά, τὰ λαχανικά, τὶς φράουλες τοῦ βουνοῦ. Ὅταν διεδόθη πὼς ὁ γάμος ματαιώθηκε τὴν ἄλλη φορὰ ὅλοι κατακρίνανε τὴ Μικέλα. Ἡ γυναῖκες ἰδίως τὴν κρίνανε αὐστηρότερα. Στὰ πλυντήρια τὴν κατηγορούσανε πὼς ἦταν ἐλεεινῶν ἠθῶν.

Ἡ μιὰ ἔλεγε γιὰ τὰ πονηρά της μάτια. Ἡ ἄλλη γιὰ τὰ κόκκινά της μαλλιά.

— Καὶ μ' ὅλα ταῦτα — εἶπε κάποια — ὅλοι τρέχουν κατόπι της.

— Ὅμως δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἄνδρα.

— Ναί, τῆς χρειάζονται πολλοί, ὄχι ἕνας.

Μιὰ κακόγλωσση ἐξέφρασε μὲ μιὰ παροιμία τὴν ἀντίληψι τῆς κοινῆς γνώμης.

— Ἐγὼ ξέρω ὅτι τὸ πλουσιοκόριτσο ποὺ δὲν παντρεύεται μ' ἕναν ἄντρα, παντρεύεται μὲ τὸ διάβολο.

Ἔπειτα, ἀπὸ φλυαρίες τῶν ὑπηρετῶν ἴσως μάθανε, ταὐτόχρονα μὲ τὸν παποῦ της σχεδὸν τὴ συμφιλίωσι καὶ ὅτι ὁ γάμος θὰ γινόταν τὸ Νοέμβριο.

Αὐτὴ ἡ ἡμερομηνία τοὺς φαινόταν ἀκατάλληλη γιὰ χαρὲς κι' ἄρχισαν τὰ σχόλια ἐκ νέου.

— Ἄσχημος μῆνας ὁ Νοέμβριος γιὰ χαρές.

— Πρὸ παντὸς ἀκατάλληλη γιὰ τὸ Αἰγκβελέτ.

— Αὐτὸ ὅμως δὲν τοὺς ἐνδιαφέρει αὐτούς.

— Καὶ βέβαια δὲν τοὺς ἐνδιαφέρει. Οἱ ξένοι δὲν πονοῦνε τὸν τόπο.

Οἱ περισπασμοὶ αὐτοὶ ποὺ προκαλοῦσε ἡ ἐπιστροφὴ τῆς δίδος Λονστὸνζ ἔκανε νὰ περάσῃ ἀπαρατήρητη ἡ ἀναχώρησι τοῦ Βερνὰρ γιὰ τὸ Παρίσι. Ἡ Μικέλα τὸν περίμενε ὥρα σ' ὥρα νὰ ξεπροβάλῃ στὸν πύργο. Κι' ὅσο δὲν φαινόταν ἀπορροῦσε καὶ στενοχωριότανε.

— Μὰ τὸν εἰδοποιήσατε ὅτι ἤρθα; ρωτοῦσε καὶ ξαναρωτοῦσε τὸν παποῦ της, ποὺ τῆς εἶχε ἀναφέρει τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἔδειξε ὁ Βερνὰρ στὴν ἀπουσία της.

— Μὰ τοῦ τὸ εἶπα, μικρή μου, τοῦ τὸ εἶπα! Τὴ βεβαίωνε ὁ γέρος.

Ἡ δυσφορία της ὅλο καὶ μεγάλωνε μέρα μὲ τὴ μέρα.

— Καὶ τὸ ἄγαλμά μου μένει ἀτελείωτο. Κι' εἶνε τόσο ὡραῖο! ἔλεγε. Ὁ φίλος μας Σιλβάρ, ποὺ περνῶντας γιὰ νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ τὸ εἶδε καὶ ὁ ὁποῖος νοιώθει ἀπὸ τέχνη, τὸ βρῆκε ἀριστούργημα. Καὶ τότε δὲν ἦταν τελειωμένο.

Βλέποντας πὼς ὁ Βερνάρ, κακιωμένος ἀσφαλῶς μαζύ της δὲν ἐρχόταν, ἀπεφάσισε νὰ πάῃ αὐτὴ νὰ τὸν βρῆ. Τὰ ἐμπόδια τὴν ἐρέθιζαν δὲν τὴν συγκρατοῦσαν... Μὲ ρουθούνια παλλόμενα, χείλη σφιγμένα καὶ ἐκφρασι προσώπου ἐπιθετικὴ ἀνηφόριζε πρὸς τὸ Κομπέλ. Βαδίζοντας ἐσκεπτόταν:

— Οἱ νέοι εἶνε κουτοί. Δὲν συλλογίζονται ἄλλο ἀπ' τὸ νὰ κατακτήσουν τὴν καρδιὰ μιᾶς νέας. Θαρρεῖς καὶ φτάνει μιὰ τελετὴ γιὰ νὰ τοὺς ἐξασφαλίσῃ τὴν κατοχὴ μιᾶς γυναίκας. Ἕνας σύζυγος μᾶς εἶνε ἀπαραίτητος γιὰ νὰ μᾶς ἐξασφαλίζῃ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν ἀνεσί μας. Ἀξίζει ὅμως νὰ ζηλεύῃ κανεὶς ἕνα σύζυγο;

Πίστευε ὅτι ὁ Βερνὰρ δὲν ἔπρεπε νὰ ζηλεύῃ τὸ Γαλὰντ ποὺ τὸν παντρευόταν μὲ ὅρους. τόσο βαρεῖς ἀφοῦ τὸν ὑποχρέωναν νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὶς πράξεις της καὶ νὰ ἀρκῆται στὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ τῆς εἶχε: «Ἄμα κανεὶς τὰ παραδέχεται ὅλα» τοῦ εἶχε τονίσει. Καὶ ἀδύνατος στὸ χαρακτῆρα, ἀσθενικὸς στὸ σῶμα, τὸ παραδέχθη γιατὶ ἔνοιωθε γι' αὐτὴν ἕναν ἀπὸ τοὺς ἔρωτες ἐκείνους ποὺ σβύνουν τὴν ὑπερηφάνεια καὶ ὑποθάλπουν τὴ ματαιοδοξία στὸν ἄντρα ὅτι ἡ γυναῖκα του δὲν τὸν ἀπατᾶ.

Γιὰ τὸ Βερνὰρ ὡστόσο ἡ Μικέλα ἔνοιωθε τώρα ἕνα ἀλλόκοτο, πρωτόγνωρο γι' αὐτὴν αἴσθημα, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ καθορίσῃ. Κανένας ἄλλος νέος δὲν τῆς εἶχε ἀρέσει ὅσο αὐτός. Κοντὰ στὴ γεμάτη ἐνθουσιασμὸ καὶ μεγαλοφροσύνη ψυχή του δοκίμαζε τὴν εὐχάριστη ψευδαίσθησι ὅτι ἦταν κι' αὐτὴ μεγαλόψυχη κι' ἐνθουσιαστική, νόμιζε πὼς τὸ αἷμα κυλοῦσε στὶς φλέβες της γοργώτερα κοντά του. Κι' ἡ ἐρωτικὴ ἐξομολόγησί του στὸ νησί, ποὺ αὐτὴ εἶχε προκαλέσει ἀπὸ φιλαρέσκεια παρὰ ἀπὸ πόθο, ἦταν ἡ μόνη ποὺ τὴν εἶχε ταράξει. Αὐτὴ ποὺ ἦταν τόσο ὑπερήφανη γιὰ τὴν ἐπιρροὴ ποὺ ἐξασκοῦσε στοὺς ἄλλους, ἀκουμπῶντας στὸ δυνατὸ στῆθος του, ἔνοιωθε τὴν ἡδονικὴ εὐχαρίστησι νὰ πιστεύῃ πὼς ἦταν κι' αὐτὴ ἕνα ἀδύνατο κι' εὐαίσθητο πλασματάκι. Θυμᾶται τώρα ὅτι καθὼς μὲ τὴ βάρκα γυρίζαν τότε ἀπ' τὸ νησάκι στὸν πύργο τῆς ἦρθε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ ἐπιθυμία νὰ γείρῃ στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τοῦ πῇ:

— Ἄφησε τὰ κουπιὰ κι' ἂς μᾶς πάῃ τὸ ρεῦμα ὅπου τύχει. Εἴμαστε τόσο καλὰ μαζὺ οἱ δυό μας.

Κι' ἴσως ἂν ἐκεῖνος ἐπέμενε, νὰ δεχόταν ἐκεῖνο τὸ βράδυ ν' ἀπαρνηθῇ γιὰ χάρι του τὴν πολυτέλεια ποὺ ὠνειροπολοῦσε, ὅλου τοῦ κόσμου τὰ ἑκατομμύρια. Πρόφτασε ὅμως νὰ κυριαρχήσῃ τοῦ ἑαυτοῦ της νὰ βρῇ τὴν ψυχραιμία της καὶ νὰ τοῦ πῇ μ' εἰρωνεία:

«Δὲν πρέπει νὰ μιλοῦμε γιὰ ἔρωτα, παρὰ μόνον στὰ ἐρημικὰ νησάκια».

Ἀλλὰ ἂν δὲν μποροῦσε νὰ παντρευτῇ ἕνα κατεστραμμένο κόμητα, ἀφοῦ καὶ τὰ δικά τους οἰκονομικὰ δὲν ἦσαν ἀνθηρὰ τώρα, δὲν ἐννοοῦσε καὶ νὰ τὸν χάσῃ. Δὲν ἔβλεπε καθαρὰ τὴν ἀμοιβαία θέσι τους, μὰ οὔτε καὶ ἤθελε νὰ τὴν καλοεξετάσῃ. Ἐννοοῦσε τοὺς τρεῖς μῆνες ποὺ μεσολαβοῦσαν ὡς τὸ γάμο της νὰ τοὺς χαρῇ μὲ τὴ συντροφιὰ τοῦ Βερνάρ. Στὸ μεταξὺ ὁ ἀρραβωνιαστικός της, ποὺ τὸν εἶχε ἐπιφορτίσει νὰ ἑτοιμάσῃ τὴ μελλοντικὴ κατοικία τους στὸ Παρίσι, μποροῦσε ὅπως τοῦ ὑπέδειξε νὰρχεται σ' ἀραιὰ διαστήματα νὰ τὴ βλέπῃ. Τὸν κυβερνοῦσε ἀκόμα κι' ἀπὸ μακρυά.

Μ' αὐτοὺς τοὺς συλλογισμοὺς ἔφτασε στὸ Κομπέλ. Ἄνοιξε τὴν ξύλινη πόρτα καὶ μπῆκε. Θάταν εὐτυχισμένη νὰ συναντοῦσε τὸ Βερνὰρ σὲ καμμιὰ δενδροστοιχία γιὰ νὰ μὴ δῇ τὴν κόμησσα καὶ τὴ Λουκιανή. Μάντευε τὴν ἐχθρότητα τῆς πρώτης καὶ τὸ μῖσος τῆς δεύτερης. Τοῦ κάκου ὅμως βάδιζε μ' ἀργὸ βῆμα. Ὁ Βερνὰρ δὲν φαινόταν.

Ἡ γρηὰ ὑπηρέτρια τῆς βίλλας ποὺ τὴν ἀντελήφθη ἔτρεξε νὰ τὴν πληροφορήση πὼς ἡ κυρία εἶχε βγῆ ἔξω καὶ ὅτι ἡ Λουκιανὴ ἦταν ποπασμένη μὲ ὡραιὰ σκεπάσματα παρ' ὅλη τὴν τρομερὴ ζέστη τῆς ἡμέρας καὶ νὰ βήχη.

Ἡ δὶς Λονστὰνζ ὅταν ἔβλεπε τὴ μικρὴ ἄρρωστη αἰσθανόταν μιὰ δυσφορία. Ἀντίθετα ἐκείνη μ' ὅλο ποὺ τὴν ἀποστρεφότανε, θαύμαζε τὴν ὡμορφιά, τὴ γεμάτη ζωὴ εὐλυγισία της. Ἡ δυὸ γυναῖκες ἄλλαξαν βλέμμα ὅμοιο μὲ διαξιφισμό. Ἡ φτωχὴ Λουκιανὴ μ' ὅλο ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ σαλέψη, ἦταν ἕτοιμη νὰ ὑπερασπίση τὸν ἀδελφό της ἀπὸ τὴν κατακτήτρια μὲ κάθε θυσία.

Ὡστόσο μὲ ἀρκετὰ εὐγενικὸ ὕφος δικαιολόγησε τὴν ἀπουσία τῆς μητέρας της ποὺ ἦταν ἀνάγκη νὰ λείψη στὸ Σαμπερὺ καὶ κράτησε ἀμυντικὴ στάσι. Ἀντιθέτως ἡ Μικέλα ἄνοιξε τὴν ἐπίθεσι.

— Ὁ Βερνὰρ εἶνε στὸ ἀτελιέ; ρώτησε μὲ τὴ μελιστάλακτη φωνή της.

— Ὄχι δεσποινίς, ὁ ἀδελφός μου λείπει.

— Γιὰ σήμερα μόνο;

— Ἄ, ὄχι. Θὰ λείψη καιρό...

Πρόφερε τὴ φράσι αὐτὴ μ' εὐχαρίστησι, πιστεύοντας ὅτι θὰ τὴν πίκραινε. Ἡ Μικέλα ὅμως δὲν φάνηκε νὰ στενοχωρήθηκε διόλου.

— Καὶ ποῦ πῆγε; ρώτησε ἁπλᾶ.

— Στὸ Παρίσι.

— Γράψετέ του λοιπὸν νὰ γυρίση. Εἶπε ἡ Μικέλα ἁπλᾶ σὰ νὰ ζητοῦσε κάτι χωρὶς σημασία.

— Καὶ γιατί; ρώτησε μ' ἀσυγκράτητη ἔκπληξι ἡ ἄρρωστη.

— Μὰ γιὰ νὰ τελειώση τὸ ἄγαλμά μου, δὲν τελείωσε ἀκόμα. Εἶπε μὲ χαμόγελο ἡ δὶς Λονστάνζ.

Ὁ κάπως κοροϊδευτικὸς τόνος τῆς φωνῆς της ἔκανε τὴ Λουκιανὴ νὰ ταραχθῆ.

— Τὸ πρόπλασμα τελείωσε, εἶπε μὲ εἰλικρίνεια κι' ἄρχισε νὰ τὸ δουλεύη στὸ μάρμαρο. Εἶνε ἀριστούργημα χωρὶς ὑπερβολή.

— Εἶνε εὔκολο νὰ τὸ δῶ;

— Δυστυχῶς ἐκλείδωσε φεύγοντας τὸ ἀτελιέ του. Ὅταν γυρίση θὰ εἶσθε παντρεμένη. Ἀλήθεια τὰ συγχαρητήριά μου γιὰ τοὺς ἀρραβῶνες σας...

Ἡ δὶς Λονστὰνζ εὐχαρίστησε χαμογελῶντας, μὲ ἔκφρασι φιλικοῦ ἐνδιαφέροντος στὸ ὡμορφο πρόσωπό της. Στὸ βάθος της ὅμως αὐτὴ ἡ ἀναχώρησις τὴν εἶχεν ἀναστατώσει. Κατηγοροῦσε τώρα τὸ Βερνὰρ ὡς ἄνανδρο. Ὡστόσο ἐκείνη τὴν ὥρα εἶχε νοιώσει πόσο τὸν ἀγαποῦσε, ὥστε μὲ κίνδυνο νὰ καταστρέψη τὸ μέλλον της, ξαναεῖπε:

— Σᾶς παρακαλῶ γράψετέ του νὰ γυρίση πάλι.

— Εἶνε ἀδύνατο! ἀπάντησε ἡ Λουκιανή. Δὲν θὰ γυρίση ἄλλωστε.

— Νὰ τοῦ γράψετε πὼς τὸν περιμένω.

— Καὶ πάλι δὲν θὰ γυρίση. Σᾶς τ' ὀρκίζομαι.

— Νὰ τὸν βεβαιώσετε ὅτι τὸν ἀγαπῶ.

— Δεσποινίς! ἔκανεν αὐστηρὰ ἡ Λουκιανὴ ποὺ ἡ ἀναίδειά της αὐτὴ τὴν εἶχεν ἀναστατώσει.

Ἡ δεσποινὶς Λονστὰνζ τὴν κύτταξε μὲ κεῖνο τὸ ὑπεροπτικὸ της βλέμμα ποὺ ἔκανε τὰ βλέμματα τῶν ἄλλων νὰ χαμηλώνουνε καὶ ἄρχισε νὰ λέη ὅ,τι νόμιζε πὼς θὰ φέρη στὴν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ της.

— Τὸν ἀγαπῶ! ναί, αὐτὴ τὴ στιγμὴ τ' ἀντιλήφθηκα. Καὶ θὰ πάντρευτῶ αὐτὸν εὐθὺς ἅμα μοῦ τὸ ζητήση...

Ἔπειτα μὲ τὴ θελκτικὴ ἐκείνη χάρι ποὺ τῆς ἔδινε τὴ σαγήνη ποὺ νικοῦσε κάθε ἀντίστασι, εἶπε:

— Πέστε μου εἰλικρινὰ Λουκιανή, δὲν θὰ θέλατε νὰ σᾶς κάνω ἀδελφούλα;

Ἡ μικρὴ ἄρρωστη στὸν τρόπο της αὐτὸ ἀνταριάστηκε καὶ κατέβαλε κάθε προσπάθεια ν' ἀπαλλαγῆ ἀπ' τὴ γοητευτικὴ ἐπήρεια τῆς ὡραίας Λονστανζ. Τὸ ὡραῖο αὐγύατο πρόσωπό της, τὰ φλογισμένα ἀπ' τὸν πυρετὸ ποὺ ξέραινε τὰ δάκρυά τους μάτια, ἐξέφραζαν ἕνα θαυμασμὸ ἀνάμικτο μὲ τρόμο. Τέλος κατάφερε νὰ συγκεντρωση τὴν ψυχραιμία της καὶ ψιθύρισε γλυκά, μὲ τὸν τονο τῆς φωνῆς ποὺ παίρνουν ἡ μητερες ὅταν περιποιοῦνται πληγωμένο παιδὶ γιὰ νὰ μὴ τὸ κάνουν νὰ πονεση.

— Ἀκοῦστε με δεσποινίς. Ὁ Βερνὰρ ἔφυγε ἐξ αἰτίας σας. Μὴ τὸν ξαναπροσκαλεσετε, σᾶς παρακαλῶ, νὰ ζῆτε.

— Δὲν θέλετε νὰ γίνετε ἀδελφή μου; ξαναρώτησε ἡ Μικέλα.

— Ὢ, τώρα καταλαβαίνω γιατὶ σᾶς λατρεύει τόσο!... Εἶσαστε ὡμορφη σὰν Θεὰ κι' ἡ φωνή σας ἔχει μιὰ τόσο χαϊδευτικὴ ἐπιβλητικοτητα. Μὴ τὸν καλῆτε σᾶς παρακαλῶ, θὰ ξαναρθη!...

— Μα ἀφοῦ τὸν ἀγαπω;

— Ὄχι, δὲν τὸν ἀγαπᾶτε ὅσο πρέπει. Σᾶς περνᾶ ἡ ἰδέα πὼς τὸν ἀγαπᾶτε αὐτὴ τὴ στιγμη, μὰ κεῖνος ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ παντοτεινὴ ἀφοσίωσι. Εἶνε νευρικός, ανυπόμονος, θέλει νὰ φτάση στὸ ἰδανικό του, Ἐκείνη ποὺ θὰ γίνη γυναῖκα του πρεπει ν' ἀγαπᾶ τὸ στάδιό του, τὴν τεχνη, τὴ φήμη του περισσότερο ἀπ' τὸν ἑαυτό της. Στοὺς ἄνδρες μὲ ἀξία χρειάζεται μιὰ γυναῖκα ποὺ θὰ θέλη νὰ γίνη σκιά τους. Ἐσεῖς, χωρις νὰ φταιτε γι' αὐτό, δὲν μπορεῖτε.

— Καὶ γιατί;

— Εἶστε πάρα πολὺ ὡραία. Σᾶς τὸ εἶπαν πολλὲς φορὲς καὶ δὲν μπορεῖτε νὰ τὸ ξεχάσετε. Κι' οἱ ἄλλοι δὲν θὰ μποροῦν νὰ σᾶς ξεχάσουν.

Ἡ Μικέλα μετὰ μικρὴ σιωπὴ ἐπανέλαβε:

— Θὰ τοῦ γράψετε ναρθη, ἔτσι δὲν εἶνε;

— Δὲν μπορῶ!...

— Δὲν θέλετε δηλαδή.

— Ὄχι, σᾶς ὁρκιζομαι ὅτι δὲν μπορῶ. Ἐπιθυμῶ τὴν εὐτυχία του ὅσο καὶ τὴν ἰδική σας. Δὲν πρέπει νὰ ἔλθη.

— Ζηλεύετε τὴν ἀγάπη;

— Δὲν ζηλεύω τίποτε, κανένα. Στὴν ἡλικία μου δὲν ζηλεύουν πειά.

— Στὴν ἡλικία σας; πρόφερε μὲ τόνο ἡ Μικέλα.

Ἕνα πικρὸ χαμόγελο χάραξε τὰ χλωμὰ χείλη τῆς ἄρρωστης. Παρὰ λίγο νὰ ξεφωνίση: «Εἶμαι σὲ ἡλικία θανάτου». Ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ προκαλέση τὸν οἶκτο.

Ἡ Μικέλα εἶχε πειὰ ἐκνευρισθῆ. Σηκώθηκε ἕτοιμη νὰ φύγη. Πρὶν τὸ κάνη εἶπε μὲ ἀλλοιωμένη ἀπὸ κακία φωνή:

— Ἀκοῦστε με σᾶς παρακαλῶ. Ἤρθα ἐδῶ σὰν καλὴ φίλη καὶ σεῖς μὲ διώχνετε ἀπ' τὴν οἰκογένειά σας σὰν ἐχθρά. Πολὺ καλά. Ξέρετε ὅμως ὅτι καὶ παρα τὴ θέλησί σας ὁ Βερνὰρ θὰ γυρίση. Ἔχετε τὸ λόγο μου γι' αὐτό. Τότε, θὰ μετανοιώσετε γι' αὐτὸ ποὺ κάνατε, γιατὶ θὰ παντρευτῶ τὸν κ. Βουσσιέρ-Γαλάντ.

Χωρίστηκαν χωρὶς νὰ δώσουν τὰ χέρια. Μένοντας μόνη ἡ Λουκιανή, σκέφτηκε:

— Ἂν ἡ Μικέλα τὸν ἀγαποῦσε εἰλικρινὰ δὲ θὰ σκεπτόταν ποτὲ νὰ παντρευτῆ ἕναν ἄλλον. Δὲν τὸν ἀγαπᾶ, εἶμαι βεβαία. Κολακεύει τὴ ματαιοδοξία της. Ὁ Θεὸς ἂς προστατέψη τὸν ἀδελφό μου.

Παρ' ὅλον ὅτι εἶχε πετύχει ν' ἀπομακρύνη τὸν ἀδελφό της, δὲν μποροῦσε νὰ εἶνε ἥσυχη. Καὶ ψιθύρισε: «Ὁ Θεὸς νὰ δώση νὰ μὴν ξαναγυρίση σὲ πρόσκλησί της.»

Ἡ μέρα ἔγερνε στὴ δύσι. Ἡ ψύχρα ἦταν αἰσθητή. Ἡ Λουκιανὴ κρύωνε καὶ κάλεσε τὴ γρηὰ ὑπηρέτριά τους.

— Τουανέττα, εἶπε, βοήθησέ με νὰ πάω μέσα.

Ἐνοιωθε μιὰ μεγάλη ἐξάντλησι. Ριγοῦσε. Δὲν φοβᾶταν ὡστόσο τὸ θάνατο. Φοβᾶταν μόνο τὴν εὐαισθησία τῆς καρδιᾶς τοῦ ἀδελφοῦ της.

Η ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΜΙΚΕΛΑΣ

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ στὶς τελευταῖες ἡμέρες τοῦ Σεπτεμβρίου. Παρ' ὅλη τὴ λάμψι τοῦ ἡλιου, μιὰ σκιὰ μελαγχολίας πλανιέται στὴν πλάσι, καὶ στὰ πρῶτα ρίγη τοῦ φθινοπώρου π' ἀρχίζει, τὰ φύλλα παίρνουν τὸ χρυσοκόκκινο χρῶμα τοῦ μαρασμοῦ.

Ὁ Βερνὰρ Σωζεραὶ παίρνοντας πάλι, ὅπως εἶχε κάνει στὶς ἀρχὲς τοῦ Μάη, τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο πρὸς τὸ Κομπέλ, δὲν διάζεται ὅπως τότε νὰ φτάση γοργώτερα. Τότε σκεπτόταν τὴ χαρὰ ποὺ θὰ ἔδινε ὁ γυρισμός του στὴ μητέρα καὶ τὴν ἀγαπημένη του ἀδελφή. Ἐνῶ τώρα ἤξερε πὼς ὁ γυρισμός του θὰ τὶς λυποῦσε. Καὶ ντρεπόταν γι' αὐτό... Πῶς θὰ χαρακτήριζε τὴν ἀνανδρεία του αὐτὴ ἡ Λουκιανή; Ἀπὸ τὸ κρεββάτι τοῦ πόνου της, εὕρισκε τὴ δύναμι νὰ τοῦ γράφη παρακινῶντας τον μὲ θέρμη νὰ ἐργάζεται γιὰ νὰ δημιουργήση τὰ ἔργα ποὺ εἶχε κατὰ νοῦ πρὶν νὰ φύγη. Πρὸ πάντων τοῦ συνιστοῦσε νὰ μὴ γυρίση στὸ Κομπέλ. Καὶ πραγματικῶς εἶχε ὅλη τὴν καλὴ διάθεσι νὰ τὴν ὑπακούση. Μὰ ἐστάθη ἀδύνατον νὰ ἀντιδράση στὴ θέλησι τῆς ἐρωτευμένης καρδιᾶς του, ποὺ τὸν παρώτρυνε νὰ ὑπακούση στὰ τρία ἀλλεπάλληλα γράμματα ποὺ τοὔστειλε, καλῶντας τον κοντά της, ἡ ὡραία δεσποινὶς Λονστάνζ.

Πῶς μποροῦσε, ἄλλωστε, ὁ φτωχὸς ἐρωτευμένος νὰ μὴν πειθαρχήση στὶς τρεῖς προσκλήσεις τῆς γόησσας, ποὺ τὶς ὑποστήριζαν τόσες ἀναμνήσεις, τόσοι πόθοι κι' ἐλπίδες; Ἀσφαλῶς θὰ τῆς εἶχε δώσει τὴ διεύθυνσί του κάποιος ἀκριτόμυθος ταχυδρομικός. Καὶ τὴν πρώτη φορὰ ποὺ ἔγραψε: «Γιατὶ δὲν ἔρχεσθε;» Τὴν ἄλλη: «Ἐλᾶτε κοντά μου». Καὶ βλέποντας νὰ μὴν ἀπαντᾶ, ἔγραψε ἐπὶ τέλους: «Σᾶς περιμένω, γιατὶ σᾶς ἀγαπῶ»!...

Παρ' ὅλους τοὺς φόβους του ἡ Λουκιανὴ τὸν ὑπεδέχθη μὲ πολλὴ τρυφερότητα.

— Εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ σὲ βλέπω κοντά μας. Τοῦ εἶπε.

— Ἦρθες γιὰ μένα; τοῦ εἶπε χαμογελῶντας θλιβερά.

— Μόνο γιὰ σένα ἀδελφούλα μου. Μὰ ἡσύχασε τώρα.

Βγαίνοντας ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς ἄρρωστης, βρῆκε τὴ μητέρα του νὰ σιγοκλαίη.

— Τί ἔχει μητέρα; Τὴν βρίσκω πολὺ ὠχρή. Ὑπάρχει κίνδυνος μήπως;

Ἡ κόμησσα, ποὺ ἡ ἀλλεπάλληλες δυσκολίες τῆς ζωῆς εἶχαν χαλυβδώσει τὸ χαρακτῆρα της κατώρθωσε νὰ πνίξη τὴ συγκίνησί της.

— Ὑποφέρει ἀπὸ τότε ποὺφυγες καὶ μέρα μὲ τὴ μέρα σιγοσβήνει. Φαίνεται πὼς κρυολόγησε σοβαρά. Τὸ μεγάλο θάρρος της τὴν κάνει νὰ μὴ παραπονιέται γιὰ τίποτα. Ὁ γιατρός μας ὅμως, ἀπὸ τὸ Σαμπερύ, δὲν μοὔκρυψε πὼς φοβᾶται γιὰ τὴν ὑγεία της. Μόλις πάρη τὸ καλύτερο θὰ πᾶμε στὶς Κάννες.

— Θὰ ρθῶ καὶ γώ! εἶπε μὲ ἐνθουσιασμὸ ὁ νέος.

— Θὰ κάνης πολὺ καλά. Ἡ παρουσία σου τῆς δίνει ζωή. Ἔχει τὰ γοῦστα σου, τῆς ἀρέσουν τὰ βιβλία, ἡ εἰκόνες. Ἡ καϋμένη σ' ἀγαπᾶ τόσο πολύ... Μαζύ μου πλήττει... Ἀπασχολημένη μὲ τόσες φροντίδες δὲν βρίσκω καιρὸ νὰ τὴν παρηγορῶ.

Ὁ Βερνὰρ ἔσκυψε τὸ κεφάλι κι' ἀπόμεινε σκεπτικός. Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ συλλογιζόταν τὸ ρόλο ποὖχε παίξει στὴ ζωή του ἡ ἄρρωστη ἀδελφή. Ἡ Λουκιανή τους, ἦταν γι' αὐτὸν ἡ ἱερὴ φλόγα ποὺ ὁδηγεῖ τὸν καλλιτέχνη στὸ δρόμο τοῦ πεπρωμένου του. Μὲ ἀφοσίωσι Ἑστιάδος, αὐτὴ διατηροῦσε ἐντός του ἄσβεστο τὸ ἱερὸ πῦρ τῆς λατρείας στὴν Τέχνη. Ἐνοιωθε τώρα τύψεις, γιατὶ εἶχε παραγνωρίσει ὅλη αὐτὴ τὴ στοργή της καὶ τὴν ἀφοσίωσι. Ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὴ σιωπή, γύρισε στὴ μητέρα του:

— Δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ φροντίσετε σεῖς γιὰ τὸ ταξίδι στὶς Κάννες. Θὰ σᾶς πάω ἐγώ. Εἶχα τώρα τελευταῖα στὸ Παρίσι ἐπιτυχίες ποὺ δὲν τις περίμενα.

— Εἶσαι πολὺ καλὸς Βερνάρ... εἶπε τρυφερὰ ἡ κόμησσα, θλίβοντας τὸ χέρι του στὰ δικά της.

Σιώπασε γιὰ λίγο. Ἔπειτα, χαμηλώνοντας τὴ φωνή της, σὰν νὰ ντρεπόταν ποὺ θ' ἀνακατεύονταν στὴν ἰδιαίτερη ζωὴ τοῦ γιοῦ της, ψιθύρισε.

— Μὴν πᾶς, σὲ παρακαλῶ ἐκεῖ κάτω... Κι' εὐθὺς ἀμέσως πρόσθεσε πονεμένα:

— Ἂν πᾶς, φρόντισε τοὐλάχιστον νὰ μὴ τὸ μάθη ἡ Λουκιανή.

Κι' ἀφήνοντας τὸ χέρι του ἀπομακρύνθηκε χωρὶς νὰ περιμένη τὴν ἀπάντησί του.

Στὶς ἡμέρες που ἀκολούθησαν, ὁ νεαρὸς ντὲ Σωζεραὶ ἔνοιωσε ὅλη τὴν τυραννικὴ κυριαρχία τοῦ ἐρωτικοῦ πάθους, ποὺ συγκινεῖ καὶ ταπεινώνει τὴν ὑπερηφάνεια τῶν ἀνθρώπων. Στὶς ὧρες τῆς ἡμέρας ποὺ ἡ κατάστασις τῆς Λουκιανῆς βάραινε ἔμενε σκυμμένος στὸ προσκέφαλό της νὰ τὴν παρηγορῆ μὲ γλυκόλογα κι' ἐλκυστικὲς ὑποσχέσεις γιὰ τὸ μέλλον. Μόλις ὅμως ἡ πρῶτες σκιὲς τῆς νύχτας ἔμπαιναν στὴν κάμαρα, τὸν ἔπιανε μιὰ τρελλὴ ἐπιθυμία, σὰν νὰ τὸν καταλάμβανε μιὰ ξαφνικὴ ἀρρώστεια ποὺ τοὔφερνε πυρετό.

— Ἀσφυκτιῶ, ἔχω ἀνάγκη νὰ βγῶ, νὰ πάρω λίγο ἀέρα καὶ ξαναγυρίζω... ἔλεγε ζητῶντας δικαιολογία καθὼς ἔβγαινε.

Ἡ ἄρρωστη ποὺ μάντευε τί συνέβαινε δὲν ἐπροσπάθησε ποτὲ νὰ τὸν κρατήση, οὔτε ἀνέφερε ποτὲ τὸ ὄνομα τῆς δίδος Λονστάνζ. Ἀφηνε μόνο τὸ λιπόσαρκο χέρι της στὰ χέρια τῆς μητέρας της ποὺ ἐρχόταν νὰ τὴ συντροφέψη καὶ σιωποῦσε καρτερικά.

Ἀφήνοντας τὶς δυὸ γυναῖκες μόνες ὁ Βερνάρ, κατέβαινε τρέχοντας τὸ δρόμο τοῦ Κομπὲλ γιὰ νὰ φτάση στὸ δάσος τῶν βαλανιδιῶν, ποὺ τὸν περίμενεν ἡ Μικέλα. Κοντά της αἰσθανόταν καλύτερα τὴν ὠμορφιὰ τῆς φθινοπωρινῆς γαλήνης καὶ τὴ δίψα τῶν λουλουδιῶν, ποὺ γιγαντώνεται στὴ σκέψι τοῦ θανάτου. Ἀπὸ τὰ ἀρκετὰ ἀραιὰ πεῖα δενδροφυλλώματα, ἔφταναν ὡς αὐτοὺς ἡ τελευταῖες ἀχτίδες τοῦ ἡλιου ποὺ ἐβασίλευε καὶ γλυστρῶντας ὡς τὸ παχὺ στρῶμα τῶν ξερῶν φύλλων ποὺ πατοῦσαν τάκανε νὰ μοιάζουν μὲ κόκκινο χαλί, ποὺ ὁ χρόνος εἶχε ξεθωριάσει καὶ κιτρινίσει. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἐξωτικὴ ὠμορφιὰ τοῦ δάσους καὶ τῆς νύχτας ποὺ ἄρχιζε, οἱ δυὸ νέοι πίστευαν πὼς θὰ εὕρισκαν τὴν ὑπέρτερη εὐτυχία σὲ ἕνα τους σφιχταγκάλιασμα.

Ὁ Βερνὰρ μὲ τὴν πεποίθησι πὼς ἡ Μικέλα θᾶταν ἀδύνατο νὰ νοιώση καὶ ἐλάχιστο μέρος τοῦ πόνου του, δὲν τῆς ἀνέφερε τίποτε ἀπολύτως γιὰ τὴν ἐπικίνδυνη ἀρρώστεια τῆς Λουκιανῆς. Ἐκείνη πάλι δὲν τοὔκανε νύξι γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ γάμου της. Ἦταν ἀλήθεια πὼς ἂν τώρα τὸν ἔφερνε κοντά της ἦταν γιατὶ τὸν ἀγαποῦσε εἰλικρινά. Ὡστόσο ἀρνιόταν νὰ τοῦ χαρίση ὅλη τὴν ὕπαρξί της, ὅλο τὸ εἶναι της. Ἡ ἀπέραντη ὑπερηφάνειά της τὴν ἔκανε νὰ πιστεύη

πὼς μπορεῦσε, ὅπως τὸν παποῦ της, νὰ διευθύνη καὶ τὸν ἔρωτα κατὰ τὸ κέφι της.

Συχνὰ ὁ Βερνάρ, μὲ τὴν ἀμφιβολία στὸ αἴσθημά της, ἐρεθιζόταν ἢ ἀπελπιζόταν θανάσιμα. Καὶ τότε σκεπτόταν νὰ τραβηχτῆ ἀπὸ κοντά της. Ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωνε. Ἀποφάσιζε νὰ τῆς ἐπιβληθῆ, ἀλλὰ μόλις βρισκόταν κοντά της, γινόταν παιχνίδι στὰ χέρια της. Συχνὰ τὴ ρωτοῦσε·

— Τί θέλετε πειὰ ἀπὸ μένα;

— Τὴν ἀγάπη σου. Χωρὶς αὐτὴ θὰ μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ ζήσω.

— Ἂς παντρευθοῦμε λοιπόν.

— Γιὰ ποιὸ λόγο Βερνάρ; Ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς δὲν εἶμαι ὅλη δική σου;

— Δὲν μὲ φθάνει, χρυσῆ μου. Θέλω νὰ ξέρω πὼς μοῦ ἀνήκεις ὁλοκληρωτικά.

— Αὐτὸ πάει πολύ.

— Πές μου τοὐλάχιστον Μικέλα πὼς δὲν εἶσαι ἀρραβωνιασμένη.

— Τί σημασία θὰ εἶχε κι' ἂν ἤμουνα;

— Τότε λοιπὸν δὲν μὲ ἀγαπᾶς. Παίζεις μαζύ μου.

Μὲ ναζιάρικο κίνημα τότε τοῦ πρότεινε τὰ ὁλόδροσα χείλη της, λέγοντας:

— Κουτέ, τί μπορεῖ νὰ ξέρουμε γιὰ τὸ μέλλον; Τὸ εὐτυχισμένο παρὸν δὲν σοῦ ἀρκεῖ;

Ἄλλοτε ὑποσχομένη τὰ πάντα κι' ἄλλοτε ἀναιρῶντας ὅλα ματριμμένη τὴν ὑπερηφάνειά του. Ἔπαιζε μαζύ του ἕνα παιγνίδι ἐπικίνδυνο, στὸ ὁποῖο ὅμως διακινδύνευε καὶ τὴ δική της καρδιὰ ἐξ ἴσου.

Γυρίζοντας ἀργὰ τὴ νύχτα στὸ Κομπὲλ εὕρισκε τὴ Λουκιανὴ νὰ τὸν περιμένη. Τὸ γλυκὸ βλέμμα μὲ τὸ ὁποῖο τὸν ὑποδεχόταν ἡ ὄρωστη ἔκρυβε οἶκτο ἀντὶ παραπόνου.

Κάθε μέρα ποὺ περνοῦσε, ἡ κατάσταση τῆς Λουκιανῆς χειροτέρευε. Στὴν ἐρωτικὴ παραφορά του ὅμως ὁ Βερνὰρ δὲν μποροῦσε ν' ἀντιληφθῆ πὼς ἡ ζωή της ἦταν πειὰ πολὺ λίγη.

Ἕνα βράδυ ἡ Λουκιανὴ βυθισμένη σὲ λήθαργο δὲν ἀντελήφθη τὸν Βερνὰρ ὅταν ἔφευγε. Ἡ μητέρα του ὅμως τὸν σταμάτησε στὸ διάδρομο γιὰ νὰ τοῦ ψιθυρίση:

— Μὴ βγῆς ἀπόψε... Εἶνε πολὺ ἄσχημα. Παρήγγειλα νάρθη ὁ παπᾶς ἀπὸ τὸ Αἰγκβελὲτ νὰ τὴν μεταλάβη.

Ὁ Βερνὰρ ὅμως βιαζόμενος νὰ βγῆ τῆς παρετήρησε:

— Ἀνησυχεῖτε ἐντελῶς ἄδικα. Κοιμᾶται τόσο ἤσυχα ἀπόψε.

Ἡ φτωχὴ μητέρα ἀναστέναξε.

— Μὴ φύγης σὲ παρακαλῶ, Βερνάρ, φοβοῦμαι. Ὁ σφυγμός της ἐξασθένησε. Ἡ ἀναπνοή της δὲν ἀκούγεται διόλου...

— Ἀνησυχεῖς, μητέρα, ἄδικα, σὲ βεβαιώνω. Δὲν θ' ἀργήσω ἄλλωστε πολύ. Σὲ μιὰ ὥρα τὸ πολὺ θὰ ἐπιστρέψω. Ἂν ὑπῆρχε σοβαρὸς κίνδυνος. θὰ μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ φύγω.

Κι' ἐνῶ ἐκείνη τοῦ ψιθύριζε ἀπελπισμένα πὼς φοβᾶται, τὴν ἀγκάλιασε γιὰ νὰ τὴν ἐνθαρρύνη καὶ βιάστηκε ν' ἀπομακρυνθῆ. Κοντὰ στὴν ὄχθη τῆς λίμνης, ντυμένη ἄσπρα καὶ μ' ἕνα λευκὸ σάλι στοὺς ὤμους ποὺ ἡ στερνὲς ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου χρύσωναν, τὸν περίμενε ἡ Μικέλα.

— Ἄργησες πολύ, τοῦ ψιθύρισε. Κι' ἐγὼ λογάριαζα νὰ πᾶμε στὸ νησί. Στὸ νησάκι πού...

Κύτταξε τὸ ἀλλοιωμένο ἀπ' τὴ θλῖψι πρόσωπό του καὶ διακόπτοντας τὴ φράσι της, τὸν ρώτησε:

— Μὰ τί ἔχεις λοιπόν;

— Ἐγώ; Τίποτε ἀπολύτως! ἀπάντησε μὲ φωνὴ ποὺ προσπαθοῦσε νὰ κάνη σταθερή. Καὶ χωρὶς νὰ ἐξηγῆ τὴν αἰτία πρόσθεσε. Δὲν θὰ μείνω ἀπόψε πολύ.

Τὸν κύτταξε μὲ ἀπορία καὶ μὲ τόνο ἐπιθετικὸ εἶπε:

— Δὲν θα σᾶς ἐμποδίσω...

Καὶ ὅπως ἐκεινος ἔδειξε διάθεσι νὰ φύγη ἀμέσως τὸν σταμάτησε:

— Πάρτε τὰ χέρια μου...

Ἔπιασε τὶς κρινορόδινες παλάμες της καὶ τὶς ἐφίλησε εὐλαβικὰ καὶ τρυφερά, ψιθυρίζοντας:

— Μυρίζουν σὰν λουλούδια...

— Καὶ τὸ κορμί μου τὸ ἴδιο, τοῦ εἶπε χωρὶς ἐρύθημα ντροπῆς.

Κάθε συνάξι τοῦ ἡλιου εἶχε πειὰ σβύσει ὅταν ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν πρὸς τὸ Κομπὲλ χωρὶς ν' ἀνταλλάξουν μιὰ λέξι. Σιγά-σιγὰ τὸ σκοτάδι συνάμωνε. Τὴν ὥρα ποὺ πλησίασαν τὸ φράχτη ὁ Βερνὰρ εἶπεν ἀποφασιστικά:

— Εἶνε καιρός, Μικέλα, νὰ δοθῆ ἕνα τέλος... Πρέπει νὰ διαλυθοῦν...

Ἂν καὶ κατάλαβε καλὰ τί τῆς ζητοῦσε ἐρώτησε λοξοδρομῶντας κατὰ τὴ συνήθειά της:

— Ἡ ἀγάπη κι' ἡ φιλία μας;

— Οἱ ἀρραβῶνες σου μὲ τὸν ἄλλον.

Πολλὲς φορές, ἀποκαμωμένη ἀπὸ τὸ διπλὸ παιχνίδι της, λογάριαζε νὰ φτάση σ' αὐτὸ ποὺ τῆς ζητοῦσε μ' ὅλο ποὺ τὸ εὕρισκε ἀνόητο. Μάλιστα εἶχε σκεφθῆ νὰ τοῦ ἀνακοινώση τὴν ἀπόφασι στὸ κατάλληλο πλαίσιο. Κι' εἶχε διαλέξει τὸ ὡραῖο νησάκι, ὅπου τῆς ἔκανε τὴν πρώτη ἐρωτική του ἐξομολόγησι. Καὶ μὲ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ποῦ εἶχε ὁρίσει αὐτο τὸ βράδυ ραντεβοῦ στὴν ὄχθη. Ἴσως ἔπαιρνε ξαφνικὰ ἀπόψε κιόλας την ἀπόφασι. Ἡ καθυστέρησις ὅμως τοῦ Βερνὰρ καὶ ὁ ἀποψινὸς ἐνευρισμός του, ἐμπόδισαν τὴν ἐκτέλεσι τῆς προθέσεως αὐτῆς. Ἡ τραχύτης ἄλλωστε μὲ τὴν ὁποία διατύπωνε τὴν ἀξίωσί του νὰ θυσιάση πρὸς χάριν του τὸν ἄλλον, τὴν ἐρέθιζε καὶ τὴν ἔκανε ν' ἀντιδράση Ἐκτὸς αὐτοῦ ἐνστίκτως τῆς ἐγεννήθη ὁ δισταγμὸς ἂν θᾶταν φρόνιμο νὰ θυσιάση μιὰ καλὰ διωργανωμένη ζωὴ γιὰ ἕνα ἀμφίβολο μέλλον. Καὶ τοῦ εἶπε:

— Νὰ διαλύσω τοὺς ἀρραβῶνες μου; Γιατί; Μήπως δὲν εἴμαστε κι' ἔτσι εὐτυχισμένοι;

Ὁ Βερνὰρ ἐπέμεινε σφοδρότερα:

— Πρέπει. Δὲν μπορῶ νὰ σκέπτωμαι ὅτι μετὰ ἕνα μῆνα θ' ἀνήκετε σὲ ἕναν ἄλλο.

— Θὰ ἀνήκω στὸν ἑαυτό μου μόνο, σὲ κανένα ἄλλονε.

— Δὲν μοῦ ἀρέσει τέλος πάντων αὐτὴ ἡ μοιρασιὰ ποὺ δὲν ταιριάζει οὔτε σὲ σας, οὔτε σὲ μένα.

Ἔστρεψε τὸ βλέμμα της πρὸς αὐτόν, ἀναγκάζοντάς τον νὰ χαμηλώση τὸ δικό του.

— Δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ τὸ κάνω κι' αὐτὸ τὸ ξέρετε πολὺ καλά.

Αὐτὴ ἡ ἐξομολόγησις τῆς ἀδυναμίας του ποὺ θὰ ἱκανοποιοῦσε κάθε ἄλλη γυναῖκα, δὲν ἔφτανε στὴ Μικέλλα. Καὶ εἶπε:

— Ἀφοῦ δὲν ἔχετε καθόλου θέλησι, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθῆτε τὴ δική μου. Αὐτὸ θὰ σᾶς εὐχαριστοῦσε πολύ.

Ὑπερτιμῶντας πολὺ τὴν ἐμπιστοσύνη της στὰ θέλγητρά της εἶχε βγῆ πολὺ ἔξω ἀπ' τὰ ὅρια.

Ὁ Βερναρ ποὺ εἶχε ἀπὸ μέρες ἐκνευρισθῆ καὶ ἀνεχόταν τὴν ἀνανδρεία του μὲ κόπο, εἶχε φτάσει, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιλαμβάνεται,

στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ποὺ μᾶς κάνει ν' ἀποτινάζουμε ξαφνικὰ ἕνα μας ἐλάττωμα. "Οπως οἱ παληοὶ πρόγονοί του ποὺ τὴ στιγμὴ τοῦ κινδύνου γίνονταν ἐξόχως ἡρωϊκοὶ κι' ἀργὰ ἐξεδήλωναν τὴν κρυφὴ ἐνεργητικότητά των, σ' αὐτά της τὰ ταπεινωτικὰ λόγια ἀνατινάχτηκε. Καὶ μὲ ἀπροβλεπτη γι' αὐτὴν ἀποφασιστικοτητα, εἶπε:

— Πολὺ καλά. Ἀντίο Μικέλα.

Καὶ πέρασε τὸ φράχτη. Κατάπληκτη μπρὸς σ' αὐτή του τὴν ἀποφασιστικότητα ἔτρεξε πίσω του καὶ πιάνοντάς του τὸ χέρι, φώναξε:

— Μὰ μὴ φεύγετε ἔτσι!... Σταθῆτε μιὰ στιγμή.

Τὴν κύτταξε μ' αὐστηρότητα καὶ τῆς ἐπεβλήθη ἀμέσως:

— Ἀφῆστε με, φτάνει πειὰ τὸ παιχνίδι!...

Ταπεινώθηκε, ἔγινε τρυφερὴ καὶ χαδιάρα κι' ἐνῷ τὰ τελευταῖα ἀντιφεγγίσματα τῆς δύσεως ἐφώτιζαν τὸ ὡραῖο χαμόγελό της, τοῦ εἶπε:

— Βερνάρ, ζητῆστε μου μὲ γλυκὸ τρόπο νὰ γίνω γυναῖκα σας καὶ θὰ δεχθῶ.

— Τὸ ἔκανα ἐπανειλημμένως καὶ ἀρνηθήκατε. Τώρα εἶνε ἀργὰ πειά.

— Ὄχι, Βερνάρ μου, ποτὲ δὲν εἶνε ἀργά!... Κύτταξε τί ὥμορφο ποοῦνε το βράδυ καὶ πόσο σὲ ἀγαπῶ.

Ὡρθώνοντας τὸ ἀνάστημά του ποὺ ποτὲ δὲν τὸ εἶχε δῆ ἔτσι ψηλὸ κι' ἐπιβλητικὸ τὴν ἐκύτταξε μὲ συντριπτικὴ περιφρόνησι.

— Δὲν μ' ἀγαπᾶς, ὄχι! εἶπε τέλος. Ποτὲ δὲν ἀγάπησες ἄλλον ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου καὶ τὴ ματαιοδοξία σου. Ναί.. Κι' ἐνῷ ἐγὼ ὁ κουτὸς κάθομαι καὶ σ' ἀκούω, ἡ Λουκιανή, ἡ ἀγαπημένη μου ἀδελφούλα πεθαίνει. Δὲν σᾶς τὸ εἶπα, γιατὶ δὲν μποροῦσα νὰ πιστέψω πὼς θὰ συμμερισθῆτε τὸν πόνο μου. Εὐτυχῶς διαλύσατε μόνη σας τὴ σαγήνη ποὺ μὲ κρατοῦσε κοντά σας. Καὶ σᾶς ξεφεύγω. Μὴν ἐλπίζετε νὰ μὲ δῆτε πειά. Ποτὲ τ' ἀκοῦτε;

Τὴν ἐσπρωξε ἀπότομα κι' ἄρχισε νὰ τρέχη γιὰ τὴ βίλλα του χωρὶς νὰ στρέψη νὰ δῆ πίσω, μ' ὅλο ποὺ τὸν καλοῦσε κατ' ἐπανάληψι. Ἔτρεξε κυτόπι του ζητῶντας οἶκτο. Ἀλλὰ ἄδικα. Στὴ διασταύρωσι τοῦ δρόμου τοῦ χωριοῦ ἄκουσε πένθιμο ἦχο καμπάνας καὶ στρέφοντας εἶδε ἕνα παπᾶ τοῦ ὁποίου προηγεῖτο ἕνας μικρός, νὰ φέρνη εὐλαβικὰ ντυμένος στ' ἄσπρα τὴν Ἁγία Μετάληψι. Κατάλαβε πὼς ἦταν γιὰ τὴ Λουκιανή. Ταραγμένη παραμέρισε νὰ περάση ἡ συνοδεία. Γονάτισε στὴ χλόη καὶ δεήθη γιὰ τὴν ἄρρωστη. "Οταν σήκωσε τὸ βλέμμα ἡ συνοδεία εἶχε περάσει. Βαθειὰ θλῖψι τῆς ἔσφιγγε τὴν καρδιά Κύτταξε γύρω σὰν χαμένη. Δὲν ἔφεγγε διόλου. Ἡ λίμνη καὶ τὰ λειβάδια συχχέονταν στὸ σκοτάδι. Ἡ νύχτα ἀπόψε ἔπεφτε θλιβερὴ κι' ὁ πόνος ἔσφιγγε τὴν καρδιὰ τῆς Μικέλας, ποὺ ὡς τώρα δὲν γνώρισε τί θὰ πῆ δυστυχία.

Σκεπτική, λυπημένη γύρισε στὴ Σωζεραί. "Εμαθε τέλος κι' αὐτή, ὅτι ἡ ζωὴ δὲν εἶνε γεμάτη μόνον ἀπὸ χαρές, ὅτι ὁ πλοῦτος δὲν εἶνε ἐκεῖνο ποὺ κάνει πάντα τὴν εὐτυχία κι' ὅτι εἶνε κάτι χωρὶς καμμίαν ἀξία ὅταν λείψη ἡ ἀγάπη ἢ ἐνσκήψη ὁ θάνατος!...

Η ΦΙΛΑΡΕΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΗΣ

ΝΥΤΜΕΝΗ ἕνα σκοῦρο σεμνὸ φόρεμα, σκυμμένη καὶ μ' ἔκφρασι πόνου ἡ Μικέλα Λονστὰνζ ἦρθε καὶ χτύπησε τὴν πόρτα τῆς βίλλας τῶν Σωζεραί. Τῆς ἄνοιξε ἡ γρηὰ ὑπηρέτρια ποὺ πρόβαλλε δακρυσμένη μὲ τὰ μάτια πρισμένα ἀπ' τὸ κλάμα καὶ τὶς ἀγρύπνιες. Χωρὶς προθυμία ρώτησε:

— Τί ζητᾶ ἡ δεσποινίς;

— Εἶνε εὔκολο νὰ δῶ τὴν κυρία; Ἤθελα νὰ τῆς ἐκφράσω τὴ λύπη μου.

— Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λυπᾶσθε περισσότερο ἀπὸ κείνη, εἶπε ἡ ὑπηρέτρια θυμωμένη.

Μὲ τὴν ἐπιθυμία νὰ μὴ φύγη ἄπρακτη, ἡ Μικέλα ἐπέμεινε:

— Μπορῶ νὰ προσευχηθῶ πλάϊ στὴν μικρή μου φίλη Λουκιανή;

— Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ κύριος κι' ἡ κυρία ποὺ εἶνε κοντά της δὲν θέλουν κανενα!...

Καὶ ἡ γρηά-Τουανέττα ξέσπασε σὲ πικρὸ κλάμα.

— Φτωχή, καϋμένη Λουκιανή! ἔκανε μὲ θλῖψι ἡ Μικέλα. Νὰ πεθάνη τόσο νέα!... Τί κρῖμα!.. Ἀλλὰ πῶς, πότε πέθανε;

— Χθὲς τὴν ὥρα ποὺ ἄρχισε νὰ σουρουπώνη. Τὸ σούρουπο εἶνε ἡ κακιὰ ὥρα γιὰ τοὺς ἄρρωστους. Ἔσβυσε ἤρεμα, σὰν πουλάκι, χωρὶς νὰ χάση τὶς αἰσθήσεις της. Ζήτησε νὰ δῆ τὸν ἀδελφό της, ἀλλὰ ὁ Βερνὰρ ἔλειπε. Μὰ κι' ὁ παπᾶς δὲν εἶχε φτάσει. Ὑπέφερε πολύ, μὰ δὲν παραπονιόταν καθόλου.

Ἡ Μικέλα τῆς ἔδωκε τὰ λουλούδια ποὺ κρατοῦσε, ψιθυρίζοντας:

— Εἶνε γιὰ κείνη!...

Καθὼς ἡ καμαριέρα ἔπαιρνε τὴν ἀνθοδέσμη ποὺ ἦταν ἀπὸ ὡραιότατα χρυσάνθεμα, πρόσθεσε:

— Σὲ λίγο θὰ στείλω κι' ἄλλα. "Ολα ὅσα εἶνε στὸν κῆπο μας.

Στὸ βλέμμα τῆς γρηᾶς καμαριέρας εἶδε κάποια φευγαλέα συγκίνησι. Καὶ δὲν ἄφησε τὴν εὐκαιρία νὰ παρέλθη ἄκαρπη.

— Θὰ ἦταν εὔκολο νὰ δῶ τὸ Βερνάρ; εἶπε.

Χωρὶς ἀντίρρησι ἡ Τουανέττα τὴν ὡδήγησε στὸ σαλόνι, ποὺ καθὼς ἡ γρίλλιες ἦσαν κατεβασμένες, μόλις φωτιζότανε.

— Περιμένετε ν' ἀνάψω, εἶπε κι' ἀπομακρύνθη κρατῶντας τὴν ἀνθοδέσμη.

"Επειτα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα, ἐκεῖνος πρόβαλε στὴν πόρτα. Τρέχοντας μὲ τὴν πρόθεσι νὰ ριχτῆ στὴ ἀγκαλιά του ἡ Μικέλα τοῦ φώναξε:

— Ἀγαπημένε μου, ἡ γυναῖκα σου ἔρχεται νὰ θρηνήση μαζύ σου τὴ νεκρὴ ἀδελφή.

Μὲ μιὰ σκληρὴ ἀδιαφορία ποὺ τὴν ἔκανε πικρότερη ὁ σκαιὸς του τρόπος, ὁ Βερνὰρ τὴν ἐμπόδισε:

— Ἡ μητέρα μου σᾶς ἐκφράζει τὶς εὐχαριστίες της γιὰ τὰ λουλούδια, τῆς εἶπε.

Καὶ χωρὶς δισταγμό, χωρὶς τρέμολο φωνῆς, πρόσθεσε:

— Καὶ τώρα ἂς ἀποχαιρετισθοῦμε.

"Ενοιωσε τὰ πόδια της νὰ τρέμουν.

— Ν' ἀποχαιρετισθοῦμε; πρόφερε ἔκπληκτη.

— Ναί, Μικέλα. Πρέπει.

— "Οχι, δὲν τὸ θέλω, δὲν θέλω, Βερνάρ!...

— Δυστυχῶς πρέπει. Ἂν χθὲς τὸ βράδυ λέγατε μιὰ λέξι ἡ ζωές μας θὰ ἐνώνονταν γιὰ πάντα. Δὲν τὴν εἴπατε ὅμως αὐτὴ τὴ λέξι...

— "Οχι, Βερνόρ, τὴν εἶπα, τὴν ξαναλέω τώρα!...

— Ἀλλοίμονο. Εἶνε τόσο ἀργά. Τώρα ἡ Λουκιανή, ἡ μικρὴ ἀγαπημένη μου ἀδελφή, ἡ ἐμπιστή μου καὶ φίλη ἔχει πεθάνει χωρὶς νὰ τῆ δῶ. Ναί... Ἐνῷ αὐτὴ πέθαινε καὶ μ' ἀποζητοῦσε ἐγὼ ἤμουν μὲ σᾶς, παίγνιο τῆς ὑπερηφανείας σας.

— Δὲν εἶνε ἀλήθεια!...

— "Εχετε τὴν τόλμη νὰ τὸ λέτε; Ποδοπατούσατε τὴν καρδιά μου γιὰ νὰ φτάσετε τὴν περιουσία τοῦ Γαλάντ.

Συστρέφοντας τὰ χέρια μ' ἀπελπισία, ξαναφώναξε:

— Δὲν εἶν' ἀλήθεια, ὄχι, δὲν εἶν' ἀλήθεια.

Τῆς ὑπέδειξε ἐπιτακτικὰ νὰ σωπάσῃ.

— Σιγά! τῆς εἶπε... Εἶνε ἐκεῖ. Ἐσεῖς τῆς δηλητηριάσατε τὶς τελευταῖες της μέρες. Ἀφήσετέ την τώρα ἥσυχη. Ἡ ἀγάπη μου γιὰ σᾶς πέθανε ὅπως ἐκείνη. Μὰ ἂν τὴ μνήμη τῆς Λουκιανῆς θὰ τὴν ἐ-θὰ τὴν μνημονεύω μ' ἀποστροφή.

Κλαίγοντας σὰν μικρὸ κοριτσάκι, ἱκέτεψε:

— Ὦ, νὰ ζῆτε μὴ μοῦ μιλᾶτε ἔτσι, Βερνάρ! Κανεὶς δὲν μοῦ μί-λησε ποτὲ ἔτσι.

Τὰ κλάματά της τὸν συγκράτησαν καὶ μὲ γλυκύτητα περιφρο-νητικώτερη ἀπ' τὸ θυμό του, τῆς εἶπε:

— Μεταξὺ μας Μικέλα ὀρθώνεται κάτι ἀνεπανόρθωτο. Ἕνας νεκρός. Ἂς χωρισθοῦμε λοιπόν, γιὰ πάντα. Τώρα νοιώθω καλὰ πό-σο διαφορετικοὶ εἶνε οἱ δρόμοι μας. Ἡ Λουκιανὴ τὄχε νοιώσει πο-λὺ πρὶν καὶ μοῦ τὸ εἶπε. Δὲν τὴν πρόσεξα. Σεῖς ἀγαπᾶτε γιὰ τέρ-ψι. Ἐνῶ πρέπει νὰ ἀγαπᾶ κανεὶς μέχρι πόνου. Ἂς γυρίσουμε λοιπὸν σεῖς στὴν πολυτελῆ ζωή σας κι' ἐγὼ στὴν ἐργατική. Καὶ ξέρετε ὁ πόνος τῆς ἀγάπης μου εἶνε πολὺ μικρότερος ἀπ' τὸν ἄλλο. Ἀντίο σας.

Καθὼς ἐκεῖνος μιλοῦσε αὐτὴ ἀναταραζόταν σὰν πουλὶ ἁρπα-κτικὸ σὲ κλουβί, νοιώθοντας μέσα της νὰ παλεύουν τὸ πεῖσμα τῆς ὑπερηφάνειας κι' ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ Βερνάρ. Μιὰ σκεπτόταν νὰ μετα-χειριστῇ τὸ ἀνίκητο θέλγητρο τῆς ἀγκαλιᾶς καὶ τῶν φιλιῶν της καὶ μιὰ νὰ βρῇ τρόπο νὰ τὸν ταπεινώσῃ. Τέλος ἐνίκησε ἡ περηφάνεια της. Καὶ ξαναπαίρνοντας τὸ παληὸ ἀλαζονικό της ὕφος, εἶπε:

— Ἀντίο. Στεῖλτε μου τὸ ἄγαλμά μου στὸν πύργο μὲ τὸ σή-μείωμα τῆς ἀξίας του.

Δὲν πέτυχε ὅμως ἐκεῖνο ποὺ ἐπεδίωκε, γιατὶ χωρὶς νὰ θυμώσῃ μὴν ἐπιδιώξετε νὰ μὲ ξαναδῆτε. Ἕνας νεκρός, ὁ νεκρὸς τῆς ἀγα-πημένης μου ἀδελφῆς μᾶς χωρίζει...

Ἔτσι τέλειωσε ἡ ἀγάπη τους...

* * *

Ἦταν μιὰ συννεφιασμένη, μελαγχολικὴ φθινοπωριάτικη μέρα. Φεύγοντας μὲ τρικυμισμένη τὴν ψυχὴ ἀπ' τὸ Κομπὲλ ἡ Μικέλα, διέ-κρινε κάτω ἀπὸ τὰ μισόγυμνα ἀπὸ φύλλα δέντρα τὸ γέρικο πειὰ ἄσπρο παγῶνι νὰ βαδίζῃ μὲ κόπο. Τὸ πουλὶ βλέποντας πὼς τὸ πρό-σεχαν στηρίχθηκε καλὰ στὰ γέρικα πόδια του καὶ μὲ τριγμοὺς ποὺ θύμιζαν χαλασμένο μηχάνημα ἄνοιξε σιγά-σιγὰ τὴν οὐρά του, τὴν κιτρινισμένη ἀπ' τὸ χρόνο καὶ λερή.

Μὲ μαδημενο ἀξιοθρήνητα τὸ ριπίδι τῆς οὐρᾶς παρουσίαζε ἕ-να ἀποκαρδιωτικὰ θλιβερὸ θέαμα. Ὡστόσο, κουνοῦσε τὸ χωρὶς λο-φίο πειὰ κεφαλι του ὅπως καὶ στὰ νειᾶτα του ποὺ ἦταν ὡραῖο. Συ-νηθισμένο νὰ τὸ θαυμάζουν ἐπεδίωκε νὰ τὸ πετύχῃ καὶ τώρα ποὺ μόνοι τὸν οἶκτο μποροῦσε νὰ προκαλέσῃ.

Αὐτὸ τὸ θέαμα τοῦ κωμικοῦ παγωνιοῦ τὴν ἐρέθισε καὶ τὸδιω-ξε. Ἕνα καιρὸ ὁ Βερνὰρ ποὺ θέλησε νὰ τὸ διώξῃ στὸ δάσος στα-μάτησε σαγηνευμένος ἀπ' τὴν ὠμορφιά του. Ἡ Μικέλα εἶδε σ' αὐτὸ τὴν εἰκόνα τῆς διαρκοῦς φιλαρεσκείας. Καὶ ξαναπῆρε τὸ δρόμο τοῦ πεπρωμένου της, βεβαία ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ...

ΤΕΛΟΣ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΩΝ ΜΑΞ ΚΑΙ ΑΛΕΞ ΦΙΣΣΕΡ

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ, 2 Αὐγούστου

Τὸ ἐπάγγελμά μου, διευθύντρια ζαχαροπλαστείου, δὲν εἶνε διόλου διασκεδαστικὸ τοὺς θερινοὺς μῆ-νες. Εὐτυχῶς ἄρχισαν πάλι νὰ γυ-ρίζουν ἀπὸ τὶς ἐξοχὲς οἱ πελάτες μου, κι' ἔτσι τοὺς ξαναβλέπω μὲ μεγάλη μου χαρά.

Στὶς τέσσερες τὸ ἀπόγευμα ἔρ-χεται ὁ Κορμός.

Ὁ Κορμὸς εἶνε ἕνας κύριος, ποὺ ἔρχεται κάθε μέρα, δυὸ χρόνια τώ-ρα, πάντοτε στὶς τέσσερες τὸ ἀπό-γευμα. Ὅπως καταλαβαίνετε βέ-βαια, τὸ ὄνομα ποὺ τοῦ δώσαμε τὸ χρωστάει στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτόν του. Τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ γλυκὰ ποὺ πα-ραγγέλνει, εἶνε πάντα κορμός.

Ὁ κ. Κορμός, κάθεται στὸ συνη-θισμένο του τραπεζάκι. Τρώει τὰ δυό του γλυκὰ μὲ τὸ συνηθισμένο του εὐχαριστημένο ὕφος.

Στὶς τεσσερεσήμισυ φτάνει ἡ Πουτίγκα. Ἡ Πουτίγκα εἶνε μιὰ κυρία, ποὺ μᾶς ἔρχεται κάθε μέρα, τρία χρόνια τώρα, καὶ παίρνει δυὸ γλυκά, τακτικώτατα, στὶς τεσσερε-σήμισυ.

Κάθεται πάντα στὸ συνηθισμένο της τραπεζάκι καὶ τρώει τὰ δυὸ γλυκὰ της, πάντοτε μιὰ πουτίγκα κι' ἕνα ἄλλο, μὲ τὸ συνηθισμένο της εὐχαριστημένο ὕφος.

* * *

ΤΡΙΤΗ

Κάτι ἔπαθε φαίνεται σήμερα τὸ ραλόγι τῆς πλατείας, κι' οἱ πελά-τες μας ἦρθαν σὲ ἀσυνήθιστες ὥ-ρες. Ὅλοι σχεδὸν οἱ «τακτικοὶ» ἄλλαξαν τὴν ὥρα τους σήμερα.

Ὁ Κορμὸς εἶνε ἀργοπορημένος.

— Χαίρετε, δεσποινίς. Εἶνε κιό-λας τέσσερες καὶ τέταρτο ;

Ἡ Πουτίγκα ἔφτασε νωρίτερα ἀ-πὸ τὴ συνηθισμένη της ὥρα.

— Χαίρετε, δεσποινίς. Πῶς ; τέσ-σερες καὶ τέταρτο ἀκόμη ;

Καμμιὰ ἄλλη ἀνωμαλία ἀξία λό-γου.

Ὁ Κορμὸς καὶ ἡ Πουτίγκα κά-θησαν στὰ τραπεζάκια τους. Ἔφα-γαν, ὅπως πάντα, τὰ γλυκά τους, κατευχαριστημένοι. Εἶνε δυὸ ἀν-θρωποι, ποὺ ἔχουν συγκεντρώσει τὴν εὐτυχία τῆς ζωῆς στὴ λιχουδιὰ κι' ἐκτιμοῦν τὴν αἴσθησι τῆς γεύ-σεως περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο δῶρο τοῦ καλοῦ Θεοῦ.

Στοιχηματίζω πὼς ἂν ὁ Κορμὸς ἔχη ἕξη χιλιάδες φράγκα εἰσόδη-μα θἄχη δίχως ἄλλο λογαριάσει πὼς θὰ μποροῦσε μ' αὐτὸ τὸ ποσὸν ν' ἀγοράσῃ σαράντα χιλιάδες κορ-μούς. Κι' ἂν ἡ Πουτίγκα ἔχη ἀνά-λογη περιουσία, δὲν θὰ ἀγνοῇ βέ-βαια πὼς μπορεῖ νὰ τὴν μεταβάλῃ σὲ τριάντα χιλιάδες πουτίγκες τὸ χρόνο.

Καθὼς ἔτρωγε εὐτυχισμένος ὁ κ. Κορμός, ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν κ. Πουτίγκα. Τὸ βλέμμα του εἶχε τὴν ἔκφρασι : «Νόστιμη γυναικούλα ! Χαριτωμένη !...» Ἀλλὰ καὶ τὰ μά-τια τῆς Πουτίγκας ἔπεσαν πρὸς τὸ τραπεζάκι τοῦ Κορμοῦ, κι' ἦταν εὔκολο νὰ καταλάβῃ κανεὶς τὴν ἐντύπωσί τους : «Πολὺ καθὼς πρέ-πει αὐτὸς ὁ κύριος ! Πάρα πολὺ

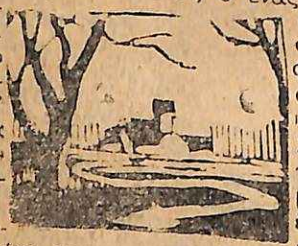
καθὼς πρέπει !...».

* * *

ΤΕΤΑΡΤΗ

Καὶ σήμερα τὸ ἴδιο φαινόμενο, χωρὶς ὅμως νὰ ὑπάρχη καμμιὰ δικαιολογία Τὸ ρολόγι τῆς πλατείας πηγαίνει θαυμάσια. Κι' ὅμως ὁ Κορμὸς κ' ἡ Πουτίγκα μᾶς ἤρθαν σχεδὸν τὴν ἴδια ὥρα. Ὁ Κορμὸς μάλιστα φοροῦσε ἕνα θαυμάσιο κυνούριο καπέλλο κι' ἡ Πουτίγκα μιὰ τουαλεττίτσα θαῦμα, ἂν καὶ δὲν συνήθιζε νὰ περιποιῆται τόσο πολὺ τὸ ντύσιμό της.

Ἡ Πουτίγκα παράγγειλε φυσικὰ μιὰ πουτίγκα καὶ μιὰ πάστα φυστίκι. Κάθησε κατόπιν στὸ συνηθισμένο της τραπεζάκι κι' ἄρχισε νὰ τρώη μὲ κάποια ἀσυνήθιστη λεπτότητα. Τὸ καταπληκτικώτερο ὅμως ἦταν ἄλλο : Ὁ Κορμὸς. μάλιστα ὁ Κορμός, δὲν παράγγειλε κορμό ! Ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸ πιάτο τῆς Πουτίγκας, κι' ὁμέσως παράγγειλε κι' αὐτὸς μιὰ πουτίγκα καὶ μιὰ πάστα φυστίκι. Φαντάζεσθε τὴν κατάπληξί μου !

Ὁ Κορμὸς δὲν ἀπομονώθηκε στὸ συνηθισμένο του τραπέζι. Κάθησε ἀντίκρυ στὸ τραπεζάκι τῆς Πουτίγκας κι' ἀντὶ νὰ καταβροχθίζη τὰ γλυκά του, πιάνοντάς τα μὲ τὰ δάχτυλα, ὅπως ἔκανε ἄλλοτε, μεταχειρίστηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ κουταλάκι του.

Ὁ Κορμὸς ἔφυγε ἀπὸ τὸ μαγαζὶ σχεδὸν τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ ἔφυγε κ' ἡ Πουτίγκα. Δὲν ἀκολούθησε ἀντίθετη διεύθυνσι. Τὴν παρακολούθησε καὶ τὰ μάτια του εἶχαν μιὰ παράξενη φλόγα.

* * *

ΠΕΜΠΤΗ

Ποιὸς θἄρθη ἀρά γε σήμερα πρῶτος; Ὁ Κορμὸς ἢ ἡ Πουτίγκα;

Ἦρθαν κι' οἱ δυὸ μαζύ.

Κάθησαν κι' οἱ δυὸ στὸ ἴδιο τραπεζάκι !...

Παράγγειλαν διάφορα γλυκά. Τοὺς τὰ πῆγα ἡ ἴδια, μέσα σὲ μιὰ κρυστάλλινη φρουτιέρα, γιὰ νὰ διαλέξουν ὅποιο προτιμοῦν. Ἔβαλα κι' ἕνα βαζάκι μὲ λουλούδια στὸ τραπέζι τους καὶ μ' εὐχαρίστησαν μὲ τὸ γλυκύτερο χαμόγελό τους κι' οἱ δυό, καθὼς καὶ τὸν μικρό, ποὺ πῆρε τὰ καπέλλα τους καὶ τὰ κρέμασε.

— Θὰ πάρετε κανένα ποτό, ἀγαπητὴ κυρία ; ρώτησε περιποιητικώτατος κ. Κορμός. Ἕνα ποτηράκι παληὸ κρασί, μιὰ Μαδέρα ;

— Ἴσως... Ναί... Μᾶλλον προτιμῶ ἕνα ἄσπρο Πορτό, εἶπε σχεδὸν τραγουδιστὰ, ἡ κ. Πουτίγκα.

—Δυὸ ἄσπρα Πορτό, δεσποινίς, παρακαλῶ !

Τὸ ἄσπρο Πορτὸ εἶχε σωθῆ. Χωρὶς νὰ τὸ καλοσυλλογισθῶ, τοὺς πῆγα δυὸ κόκκινα Πορτό.

Ἔμειναν πολλὴ ὥρα καθισμένοι ἔτσι, ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλο, κι' ἄλλοτε κυτταζόντουσαν μὲ ἕνα τρυφερό, ἄφωνο χαμόγελο, κι' ἄλλοτε κύτταζαν τὸ κενό, μπροστά τους. Σχεδὸν δὲν ἄγγιζαν τὰ γλυκά. Κι' εἶχα γεμίσει τὴ φουρτιέρα μὲ ἐλκυστικώτατους μοσχομυρουδάτους κορμούς, γευστικώτατες πουτίγκες κι' ὅλα τ' ἄλλα θέλγητρα τοῦ ζαχαροπλαστείου. Μήπως δὲν τὰ πέτυχε τὰ γλυκὰ σήμερα ὁ μάστορας; Αὐτὸ ὅμως ἀποκλείεται: Ἔφαγα δυὸ κι' ἦταν θαῦμα. Ἀλλὰ καὶ τὸ κρασὶ μόλις τὸ δοκίμασαν, μόλις ἔβρεξαν λιγάκι τὰ χείλη τους. Μήπως ἐπειδὴ τοὺς πῆγα κόκκινο κρασί, ἀντὶ γιὰ ἄσπρο, ποὺ παράγγειλαν; Ἀλλὰ κι' αὐτὸ ἀποκλείεται ἀπολύτως : Φεύγοντας ὁ κ. Κορμός, ρώτησε :

— Τί ὀφείλω ; Ἔχουμε δυὸ ἄσπρα Πορτὸ καὶ δυὸ γλυκά...

Ἀνεξήγητα πράγματα, νὰ σᾶς πῶ !...

Ἔφυγαν σχεδὸν ἀγκαλιασμένοι. Τόσο σφιχτὰ κρατοῦσε τὸ μπράτσο τῆς Πουτίγκας ὁ κ. Κορμός.

* * *

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Μέτρησα πενῆντα ἑπτὰ πελάτες, ψηλούς, κοντούς, χοντρούς, λιγνούς, νέους, γέρους καὶ παιδιά, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, πεινασμένους κι' ἀνόρεχτους. Ὁ Κορμὸς ὅμως κι' ἡ Πουτίγκα, γιὰ πρώτη φορὰ στὰ ἱστορικὰ τοῦ ζαχαροπλαστείου μας, δὲν φάνηκαν.

* * *

ΚΥΡΙΑΚΗ

Κανεὶς !... Τί πάθανε οἱ εὐλογημένοι; Μήπως τοὺς συνέβη κανένα δυστύχημα ;...

* * *

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ὁ Κορμὸς ἦρθε στὶς τέσσερες ἀκριβῶς. Φοροῦσε τὸ παληό του καπέλλο. Μόνος. Μὲ ὕφος ἀποφασιστικό, παράγγειλε τρεῖς κορμούς, δυὸ σοκολατίνες, κι' ἕνα γαλατομπούρεκο. Κάθησε ἀναπαυτικὰ στὸ συνηθισμένο του τραπεζάκι. Παράγγειλε κι' ἕνα καλὸ κονιὰκ κι' ἄρχισε νὰ τρώη ἀπολαυστικώτατα τὰ ἔξη γλυκά του. Ἔφυγε μόνος πάλι, κατὰ τὶς τέσσερες καὶ τέταρτο, ἀφοῦ μ' ἀποχαιρέτησε, λέγοντάς μου:

— Ὡρεβουάρ, δεσποινίς !... Τὰ συγχαρητήριά μου... Θαῦμα ὁ κορμὸς σήμερα, ἀριστούργημα !...

Ἡ κ. Πουτίγκα μᾶς ἦρθε στὶς τεσσερεσήμισυ. Καμμιὰ ἐξαιρετικὴ τουαλέττα, τὸ συνηθισμένο της ἁπλὸ φορεματάκι περιπάτου. Παράγγειλε τρεῖς πουτίγκες καὶ δυὸ «σοῦ». Ἔφαγε ἀπολαυστικώτατα σιγὰ - σιγά, νὰ τὰ καταλάβη, τὰ πέντε της γλυκά, καὶ ζήτησε κατόπιν καὶ μιὰ σοκολάτα μὲ γάλα. Ἔφυγε μὲ τὸ συνηθισμένο πεταχτὸ βάδισμά της, χωρὶς νὰ λησμονήση νὰ μὲ χαιρετήση :

— Ὡρεβουάρ, δεσποινίς !...

Τρέλλα ἡ Πουτίγκα σας σήμερα. Τὴν προτιμῶ ἀπὸ ὅλα τ' ἄλλα γλυκὰ καὶ προπάντων ἀπὸ τὶς πάστες.

Τὸ εἰδύλλιο εἶχε τελειώσει...

Μ. καὶ Α. ΦΥΣΕΡ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ E. L. WHITE

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ

Ὅταν, ἀπὸ ἕνα ἀσυγχώρητο λάθος τοῦ σταθμάρχου, ἔγινε ἡ σύγκρουσις τῶν δυὸ ἀμαξοστοιχιῶν, ἡ καταστροφὴ δὲν ἦταν καὶ τόσο μεγάλη. Ἕνα φορτηγὸ βαγόνι μόνο κατεστράφη, κι' αὐτὸ ἦταν ὅλο. Μονάχα ὁ μικρὸς σταθμός, στὴν ἡσυχη Κόρνγουαϊλ, ἀναστατώθηκε, ὡς ὅτου νὰ κατορθώσουν νὰ συγκεντρώσουν τὰ θηρία κάποιου ἱπποδρομίου, τὰ ὁποῖα βρισκόντουσαν μέσα σ' αὐτὸ τὸ βαγόνι. Μονάχα ἕνα ἀπὸ τὰ θηρία κατώρθωσε νὰ ξεφύγη καὶ ν' ἀπολαύση γιὰ μερικὲς ὧρες τὴν ἐλευθερία του. Ὡστόσο, οἱ φύλακες δὲν ἄργησαν ν' ἀνεύρουν τὰ ἴχνη του, ἀνάμεσα στὰ χωράφια μὲ τὸ φρεσκοθερισμένο χόρτο καὶ τώρα τὸ κατεδίωκαν, βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ τοὺς ξέφευγε κι' αὐτό.

. . . . . .

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, τὰ νερὰ τῆς λίμνης ἔμοιαζαν μ' ἕνα μαῦρο γυαλιστερὸ καθρέπτη. Ἡ πυκνὴ σκιὰ τῶν δέντρων κ' ἡ σιγαλιὰ τῆς νύχτας, εἶχαν κάτι τὸ ἀπειλητικό, τὸ ἀπαίσιο κι' ἔκαναν τὴ λίμνη νὰ φαίνεται σὰν ἕνα ἀπέραντο πηγάδι

τοῦ ὁποίου ὁ θυθὸς χανόταν στὰ κατάβαθα τῆς γῆς. Πελώρια κούπσουρα, ἀπὸ κάποιο μεγάλο δένδρο, τὸ ὁποῖο εἶχε κόψει, βρισκόντουσαν ἀπάνω στὰ σκοτεινὰ νερὰ τῆς λίμνης.

Τόση ἦταν ἡ νηνεμία, ὥστε φύλλο δὲν κουνιῶταν, καὶ σ'ὅλη τὴ χώρα ἁπλωνόταν ἕνα κῦμα ἀφόρητης ζέστης. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν βαρειὰ, πνιγηρή. Ἡ νυχτερινὲς ἐκδρομὲς καὶ τὰ νυχτερινὰ μπάνια εἶχαν γίνει τῆς μόδας.

Λίγο πρὶν ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ἡ Λαίδη Πάρμ, ἡ οἰκοδέσποινα τοῦ μεγάλου, ἄσπρου σπιτιοῦ, ποὺ ἦταν χτισμένο ἀπάνω στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου κατέβηκε κατὰ τὴ συνήθειά της, γιὰ νὰ κάνη τὸ μπάνιο της μέσα στὰ δροσερὰ νερὰ τῆς λίμνης. Πάνω ἀπὸ τὸ μπανιερό της φοροῦσε μιὰ μαύρη μπέρτα, καὶ στὰ πόδια της εἶχε περάσει πλεκτά, ἐλαφρὰ σανδάλια. Ἡ νεαρὴ γυναῖκα προχωροῦσε σιγοτραγουδῶντας κάποιο τραγουδάκι τῆς μόδας. Γιὰ πρώτη φορά, τόσα χρόνια, ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό της ξαλαφρωμένο ἀπὸ κάποιο βάρος, ἀπὸ ἕνα βραχνᾶ, ποὺ πίεζε τὸ στῆθος της !

Ἀπόψε ἡ Κλέμενσυ, ἦταν πολὺ χαρούμενη, ὥστε θὰ ἤθελε νὰ τρέξῃ, νὰ κάνη τρέλλες σὰν μικρὸ παιδί ! Ὅταν ἔφτασε κοντὰ στὴ λίμνη, πέταξε τὴν μπέρτα της, ἔβγαλε τὰ σανδάλια της, κι' ἑτοιμαζόταν νὰ πέσῃ στὸ νερό. Ὡστόσο, κοντοστάθηκε ἀναποφάσιστη, τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, ἡ νεκρικὴ γαλήνη τοῦ περιβάλλοντος, τὴν ἔκαναν ν' ἀνατριχιάσῃ... Δίσταζε νὰ μπῇ στὰ σκοτεινὰ νερά... Κι' ἀποφάσισε νὰ περιμένῃ τὴν ἀνατολὴ τῆς σελήνης. Κάθησε λοιπὸν στὴν ὄχθη καὶ βούτηξε τὰ δάχτυλα τῶν ποδιῶν της μέσα στὸ νερό. Ὀλίγα μέτρα πιὸ πέρα, διέκρινε ἕνα μισοβυθισμένο κορμὸ δένδρου. Ξεχώριζε ἀπὸ τ'ἄλλα κούτσουρα ποὺ ὑπῆρχαν τριγύρω, τὰ φρεσκοκομμένα. Αὐτὸ φαινόταν μαῦρο, σὰν μουχλιασμένο, μισοσαπισμένο ἀπὸ τὴν ὑγρασία, λεπιασμένο ! Ἡ Κλέμενσυ ἀνατρίχιασε.

Μοιάζει μὲ κροκόδειλο ! σκέφθηκε...

Γέλασε μόνη της μὲ τὴν ἀνόητη σύγκρισί της, βούτηξε τὰ πόδια της περισσότερο μέσα στὸ νερό, κατόπιν ἄναψε ἕνα σιγάρο καὶ βυθίστηκε σὲ σκέψεις..

Ἡ Κλέμενσυ, ὅπως ἦταν συλλογισμένη, δὲν πρόσεξε ποιὰ ἦταν ἡ διεύθυνσις τοῦ ρεύματος τῆς λίμνης, ἀλλοιῶς ἴσως θὰ τῆς ἔκανε ἐντύπωσι, γιατὶ τὸ πελώριο ἐκεῖνο κούτσουρο, χωρὶς νὰ τὸ σπρώχνη τὸ ρεῦμα, πλησίαζε ὁλοένα περισσότερο στὰ ποδαράκια της. Ἡ Κλέμενσυ σκεπτόταν τὰ περασμένα...

Ἡ νέα κύτταζε μ' ἀγάπη τὸ δακτυλίδι τοῦ γάμου, ποὺ φοροῦσε στὸ χέρι της ! Σχεδὸν δὲν πίστευε κ' ἡ ἴδια τὴν εὐτυχία της ! Πόσο εὐτυχὴς ἦταν μὲ τὸν ἀγαπημένον της ἄνδρα, τὸν σὲρ Σίμον Πάρμ !

Ἡ περασμένη ἀγωνία της μήπως τὸν χάση , τὴν ἔκανε τώρα νὰ νοιώθῃ πιὸ βαθειὰ τὴν εὐτυχία της καὶ τὴν ἀγάπη της γι' αὐτόν. Θυμῶταν τὴν νεανικὴ τρέλλα της, τὸν ἀνόητα παιδικὸ ἐνθουσιασμό της — ἦταν τότε μόλις δέκα ἕξη χρόνων — μὲ τὸν Οὐίντχαμ Πράϊς, ἕναν νεαρὸ ἠθοποιό, τὸν ὁποῖο εἶχε γνωρίσει κι' ἀγαπήσει καὶ ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ γίνῃ αἰτία τῆς παντοτεινῆς δυστυχίας της.

Εἶχε φύγει μάλιστα μαζύ του κι' ἔμειναν οἱ δυό τους μιὰ ἑβδομάδα ὁλόκληρη σ' ἕνα μικρὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Ντεβονσάϊρ.

Ἀλλὰ ἡ συμβίωσις αὐτὴ τῆς μιᾶς ἑβδομάδος, ἔφτασε γιὰ νὰ ἀντιληφθῇ τὸν δύστροπο χαρακτῆρα του, τὴν ἐπιπολαιότητά του καὶ τὴν διπλοπροσωπία του !

Ἕνας δυνατὸς καυγᾶς τοὺς εἶχε χωρίσει ὁριστικῶς, κι' ἀπάνω στὸ θυμό του ὁ Πράϊς τὴν ἀπείλησε πὼς θὰ τὴν σκότωνε, ἂν τυχὸν παντρεύόταν μὲ κανέναν ἄλλο. Ἡ κακότυχη μικρούλα ζοῦσε ἀπὸ τότε σὲ μιὰ διαρκῆ ἀγωνία, ἀρνιῶταν νὰ δεχθῇ τὶς προτάσεις τῶν νέων ποὺ τὴ ζητοῦσαν σὲ γάμο, καὶ ὅταν γνώρισε καὶ ἀγάπησε τὸν σὲρ Σίμον, ἡ ἀπελπισία της κορυφώθηκε. Ἐννέα ὁλόκληρα χρόνια ἔζησε σὲ μιὰ ἀφάνταστη ἀγωνία, ὡς ὅτου μιὰ μέρα πληροφορήθηκε πὼς ὁ Πράϊς εἶχε φύγει γιὰ τὴν Ἄπω Ἀνατολή. Ἀποφάσισε τότε νὰ παντρευτῇ. Ὡστόσο, ζοῦσε κι' ἀπολάμβανε τὴν εὐτυχία της, μ' ἕνα κρυφὸ φόβο, μὴ τυχὸν παρουσιαστῇ ξαφνικὰ ὁ Πράϊς κι' ἀποκαλύψει τὸ παληὸ ἐκεῖνο σκάνδαλο. Καὶ νὰ ποὺ ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ ἀπόγευμα, τὴν ὥρα ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ βγῇ ἔξω γιὰ νὰ παρευρεθῇ σὲ κάποια φιλανθρωπικὴ ἀγορά, ἦρθε ἕνας ἄγνωστος, κάποιος Μόργκαν, ὁ ὁποῖος τῆς ἀνήγγειλε τὸ θάνατο τοῦ Πράϊς.

—Πέθανε στὴ Μπούρμα, εἶπε ὁ Μόργκαν, κι' ἔτυχε νὰ παρευρεθῶ στὶς τελευταῖες του στιγμές. Μὲ παρακάλεσε νὰ σᾶς εἰδοποιήσω..

Ἡ Κλέμενσυ μὲ κόπο συγκρατήθηκε, γιὰ νὰ μὴ φανερώσῃ τὴν ταραχή της. Εὐχαρίστησε τὸν Μόργκαν κι' ἑτοιμαζόταν νὰ μπῇ στὸ αὐτοκίνητό της, ὅταν ὁ ξένος πρόσθεσε :

— Ἔχω μερικὰ γράμματα, δικά σας, τὰ ὁποῖα μοῦ εἶπε νὰ σᾶς ἐπιστρέψω...

Ἡ καρδιὰ τῆς νέας ἄρχισε νὰ χτυπᾷ πιὸ γρήγορα. Τὰ εἶχε ξεχάσει ἐντελῶς ἐκεῖνα τὰ γράμματα, μέσα στὰ ὁποῖα δὲν ἔκρυβε τὸ τρελλὸ ἐκεῖνο αἴσθημά της γιὰ τὸν Πράϊς. Ἀλλὰ ἐνῶ ἡ Κλέμενσυ ἄπλωνε τὸ χέρι της, περιμένοντας πὼς θὰ τῆς τὰ ἐπέστρεφε, ὅπως εἶχε λάβει ἐντολή, ὁ Μόργκαν κούνησε τὸ κεφάλι του, λέγοντας :

— Λυποῦμαι, μὰ ξέχασα νὰ τὰ πάρω μαζύ μου ! Θὰ σᾶς τὰ φέρω...

Ξαφνικὰ ἡ καρδιὰ τῆς νέας σφίχτηκε μὲ ἕνα καινούριο φόβο. Μήπως αὐτὸς ὁ Μόργκαν εἶχε σκοπὸ νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸ μυστικό της ; Τοῦ εἶχε πῆ τάχα ὁ Πράϊς τὴν ἀλήθεια ;...

Ἡ Κλέμενσυ ἄρχισε νὰ χτυπᾷ τὸ νερὸ μὲ τὰ πόδια της, λίγο νευριασμένη κι' ἀνήσυχη. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ ταράχτηκε, καί, καθὼς σχηματίσθηκαν κύκλοι, ποὺ ὁλοένα μεγάλωναν κι' ἁπλωναν, ἔφθασαν ὡς τὸ μαυρειδερὸ ἐκεῖνο κούτσουρο ποὺ στεκόταν ἀκίνητο σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὰ χιονάτα πόδια τῆς νέας. Κάτι γυάλισε μέσα στὸ σκοτάδι, σὰν ἕνα μάτι ποὺ ἄνοιξε.

Τὸ κούτσουρο πλησίασε λίγο περισσότερο καὶ τὸ μάτι ἐκεῖνο καρφώθηκε ἀπάνω στὶς δυὸ ὀρεκτικὲς μπουκιές τὰ ἀφράτα ἐκεῖνα πόδια ποὺ τάραζαν τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ..

Ἴσως νὰ ξύπνησαν παληὲς, ξεχασμένες ἀναμνήσεις μέσα στὸ μυαλὸ τοῦ κροκοδείλου ποὺ παραμόνευε ! Μελαγχροινὰ κορμιά, ποὺ κολυμποῦσαν μέσα στὰ κίτρινα, χλιαρὰ νερὰ κάποιου μακρυνοῦ ποταμοῦ, καὶ τὰ ὁποῖα εἶχαν χρησιμεύσει γιὰ νὰ καταπραΰνουν τὴν πεῖνα του. Καὶ πλησίασε περισσότερο ! Βρισκόταν τώρα μέσα στὴ σκιὰ τῆς ὄχθης, σὰν ἕνας ἀπαίσιος, σκοτεινὸς ὄγκος,

Κι' ἀργά, τεμπέλικα, κουραμσένα ἀπὸ τὴν ἀποφευματινὴ διαδρομή του ἀνάμεσα στὰ χωράφια, ἄνοιξε διάπλατα τὶς μασσέλες του !

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, μιὰ ἀνδρικὴ φωνὴ διέκοψε τὴν μαγευτικὴ σιγὴ τῆς νύχτας :

— Συγγνώμην, ὃν ἡ παρουσία μου ἐδῶ εἶνε μιὰ παράβασις !

Ἡ Κλέμενσυ πετάχθηκε ὀρθὴ κι' ἀνίκρυσε τὸν Μόργκαν.

Τὸ βέβαιον εἶνε, εἶπε ἡ νέα, πὼς ἡ λίμνη αὐτὴ κι' ὅλη ἡ περιοχὴ τριγύρω εἶνε κτῆμα ἰδιωτικὸ καὶ μάλιστα μοῦ ἀνήκει προσωπικῶς. Δὲν πειράζει ὅμως...

— Ξέρετε, περνοῦσα γιὰ νὰ πάω στὸ σταθμό, κι' ἂν καὶ εἶδα τὴν ἀπαγορευτικὴ πινακίδα... Ὡστόσο σκέφθηκα νὰ συντομεύσω τὸ δρόμο...

— Φυσικά ! Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο θὰ ἔκανα ἂν ἤμουν στὴ θέσι σας ! εἶπε ἡ νέα καὶ γέλασε εὔθυμα.

Στὸ ἄκουσμα τοῦ γέλιου, τὸ κούτουσρο τῆς λίμνης ἀποτραβήχτηκε ἀπότομα καὶ κρύφτηκε μέσα στὴ σκιὰ τῶν δένδρων. Θὰ περίμενε ! Ἀργότερα !...

Ὡστόσο ὁ Μόργκαν δὲν ἔφευγε, τριγύριζε σὰν νὰ ἤθελε νὰ πιάσῃ κουβέντα. Τέλος ρώτησε :

— Κάνατε τὸ μπάνιο σας ;

—"Οχι, ἀκόμα ! Περιμένω ν' ἀνατείλῃ ἡ σελήνη ! Σεῖς φεύγατε; Ρώτησε ἡ νέα, βλέποντας τὴ βαλίτσα ποὺ κρατοῦσε ὁ Μόργκαν. "Ισως τότε ἔχετε ἐκεῖνα τὰ γράμματα μαζύ σας ; Θὰ μπορούσατε νὰ μοῦ τὰ δώσετε τώρα !

— Νὰ σᾶς τὰ δώσω! εἶπε ὁ Μόργκαν κι' ἀμέσως κάθησε χάμω κι' ἄνοιξε τὴ βαλίτσα του."Εβγαλε ἀπὸ μέσα ἕνα μικρὸ σιδερένιο κουτὶ καὶ τῆς τὸ ἔδωσε.

— Αὐτὰ εἶνε ! εἶπε καὶ κατόπιν πρόσθεσε :

— "Ωμορφο μέρος ἐδῶ ! Ἀλλὰ νὰ σᾶς πῶ δὲν θ' ἀποφάσιζα νὰ κολυμπήσω μέσα στὴ λίμνη, μέσα σ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι ! Ποιὸς ξέρει τί κρύβει τὸ νερὸ μέσα στὸ βυθό του! Αὐτὰ τὰ κούτσουρα ! Πουά ! μοῦ θυμίζουν τοὺς κροκοδείλους μέσα στὰ τέλματα τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς !

— Περίεργο, νὰ σᾶς κάνῃ ἐντύπωσι τὸ ἥσυχο αὐτὸ Ἀγγλικὸ τοπίο ! Κυττάξετε ! Ἡ σελήνη ἀνατέλλει !... Δὲν μοῦ εἴπατε, πότε πέθανε ὁ Πράϊς ;

— Πάνε τρία χρόνια τώρα ! "Αργησα ἴσως νὰ ἐκτελέσω τὴν τελευταία ἐπιθυμία του, ἀλλὰ πιοὶς θὰ μοῦ πλήρωνε τὰ ναῦλα μου γιὰ νὰ ἔρθω στὴν Ἀγγλία ; εἶπε ὁ Μόργκαν μ' ἕνα πικρὸ γέλιο.

Ἡ νέα στεκόταν συλλογισμένη μὲ τὸ σιδερένιο κουτὶ στὸ χέρι. Σκεφτόταν πὼς ἔπρεπε νὰ τὰ ἐξαφανίσῃ αὐτὰ τὰ γράμματα καὶ μονομιᾶς τῆς ἦρθε μιὰ ἰδέα... θὰ τὰ ἔριχνε στὴ λίμνη ! Θὰ ἔμεναν ἐκεῖ ὥσπου τὸ νερὸ θὰ τὰ κατάστρεφε. Μὲ μιὰ αὐθόρμητη κίνησι, ἡ Κλέμενσυ πέταξε τὸ κουτὶ μέσα στὴ λίμνη, σ' ἕνα σημεῖο ποὺ τὸ φώτιζε ἡ σελήνη. Συγχρόνως ψιθύρισε :

— Σώθηκα ! !

Ἀλλὰ ὁ Μόργκαν ἄκουσε αὐτὴ τὴ λέξι κι' ἔγινε σκεπτικός."Ερριξε ἕνα ἐξεταστικὸ βλέμμα στὴ νέα, κατόπιν τὴν ἀποχαιρέτησε καὶ προσποιήθηκε πὼς ἀπομακρύνονταν. Μετὰ δυὸ λεπτὰ ὅμως ἐπέστρεψε καὶ κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους.

Σκεπτόταν πὼς ἦταν καλὸς δύτης καὶ θὰ τοῦ ἦταν εὔκολο νὰ ξαναπάρῃ τὸ κουτί. Τὰ γράμματα αὐτὰ ἦσαν πολύτιμα, ὅπως κατάλαβε ἀπὸ τὴν ἄστοχη λέξι τῆς νέας ! Δὲν ἔπρεπε νὰ χάσῃ τέτοια εὐκαιρία ! Θὰ ἐξεβίαζε τὴν πάμπλουτη λαίδη...

Ἡ Κλέμενσυ ξέγνοιαστη κολυμποῦσε τώρα μὲ ἀπόλαυσι μέσα στὰ δροσερὰ νερὰ τῆς λίμνης. Ξαφνικὰ εἶδε ἐκεῖνο τὸ μαῦρο κούτσουρο κ' ἡ θέα του τὴν ἔκανε ν' ἀνατριχιάσῃ. Φαινόταν γλοιῶδες, φρικτὸ σαπισμένο κι' αὐθόρμητα ἀπομακρύνθηκε. Κολύμπησε πρὸς τὴν ἀντίθετη διεύθυνσι, ὡσότου, ξαφνικά, τῆς ξαναγύρισε στὸ νοῦ ἡ παρομοίωσις τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου μὲ κροκόδειλο. Μὲ μιὰ φωνὴ φρίκης, ἡ Κλέμενσυ ἄρχισε νὰ κολυμπᾶ πρὸς τὴν ὄχθη, πετάχτηκε ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ ἀφήνοντας τὴν μπέρτα της καὶ τὰ σανδάλια της ἐκεῖ ποὺ τὰ εἶχε ἀκουμπήσει, ἀπομακρύνθηκε τρέχοντας πανικόβλητη....

Μονάχα ὅταν ἔφθασε στὸ σπίτι της, λίγο ντροπιασμένη μὲ τὸν ἀδικαιολόγητο φόβο της, γέλασε νευρικά...

. . . . . .

Ὁ Μόργκαν βγῆκε ἀπὸ τὴν κρυψῶνα του, γδύθηκε, ἀκούμπησε τὰ ροῦχα του δίπλα στὴ βαλίτσα καὶ βούτηξε μέσα στὸ νερό, στὸ σημεῖο ποὺ τὸ φώτιζε ἡ σελήνη κι' ὅπου ὀλίγα λεπτὰ πρωτήτερα ἡ Λαίδη Πὰρμ εἶχε πετάξει τὰ ἐνοχοποιητικὰ γράμματα. Ἐκεῖ δίπλα του ἐπέπλεε κάτι σὰν μεγάλο μαῦρο κούτσουρο. Ὁ Μόργκαν ὅμως δὲν τὸ πρόσεξε τὴ στιγμὴ ποὺ βουτοῦσε στὸ νερό. Μὰ ὁ κροκόδειλος ὥρμησε ἐναντίον του μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὅλα εἶχαν τελειώσει... Σ' ἕνα δένδρο ἐκεῖ κοντὰ μιὰ κουκουβάγια φώναζε λυπητερά, πένθιμα... Κι' ἀμέσως ὅλα τριγύρω πῆραν πάλι τὸ ἤρεμο ὕφος τους...

Δὲν εἶχαν περάσει δυὸ - τρία λεπτά, ὅταν ἔτυχε κάποιος ἁλήτης νὰ περάσῃ δίπλα στὴ λίμνη. Εἶδε τὰ ροῦχα τοῦ Μόργκαν καὶ τὴ βαλίτσα του, κι' ἐπειδὴ αὐτὸς ἦταν ἕνας δυστυχισμένος κουρελῆς, σκέφθηκε νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὴν εὐκαιρία. "Ερριξε μιὰ σύντομη ματιὰ τριγύρω του, δὲν εἶδε κανέναν, ἄρπαξε τότε τὴ βαλίτσα καὶ τὰ ροῦχα κι' ἔφυγε τρέχοντας.

Καὶ πάλι ἁπλώθηκε ἡ ἴδια γαλήνη. Τὰ μαῦρα γυαλιστερὰ νερὰ τῆς λίμνης ἔμειναν ἀκίνητα σὰν ἕνας πελώριος καθρέφτης, τὸν ὁποῖον φώτιζε ἡ σελήνη. Ἡ λίμνη θὰ κρατοῦσε καλὰ τὸ μυστικό της! Κι' ὅταν κοντὰ στὰ ξημερώματα οἱ φύλακες οἱ ὁποῖοι ἀναζητοῦσαν τὸν δραπέτη κροκόδειλο, τὸν βρῆκαν στὴν ὄχθη τῆς λίμνης, τὸ θηρίο ἦταν ναρκωμένο καὶ βαρὺ ἀπὸ τὸ [illegible] ἀνέλπιστο γεῦμα του...

Καὶ κανεὶς δὲν ἔμαθε ποτὲ πὼς ἡ τόσο σύντομη ἐλευθερία του εἶχε ἀλλάξει τὴν μοῖρα μιᾶς γυναίκας...

ΓΝΩΜΕΣ, ΣΚΕΨΕΙΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ἡ γυναῖκα μοιάζει μὲ τὸ μικρὸ παιδί. "Οταν ἐπιθυμήσῃ κάτι τι, ἀμέσως ἐλπίζει, περιμένει καὶ πιστεύει ἀκράδαντα, ὅτι ἡ ἐπιθυμία της θὰ ἐκπληρωθῇ.

Μοντὰιν

* * *

"Οσο λιγώτερη ἀξία ἀποδίδει μιὰ γυναῖκα στὸν ἑαυτό της, τόσο μεγαλείτερη ἀξία ἔχει.

Σεγκὺρ

* * *

Δὲν εἶνε δύσκολο πρᾶγμα ν' ἀπατηθῇ ἕνας φρόνιμος ἄνθρωπος ἀπὸ μιὰ γυναῖκα. Μονάχα ὁ μωρὸς δὲν ἀπατᾶται, ἀλλὰ δαμάζεται.

Κασεβινιὲ

* * *

Ἡ γυναῖκα εἶνε πάντοτε φρονιμώτερη ἀπὸ ἕνα τετράποδο. Ἐνῶ ὁ ἄντρας ὄχι καὶ πολὺ σπάνια, εἶνε μωρότερος κι' ἀπ' τὸ ἠλιθιώτερο ζῶο.

Μπουαλὼ

* * *

Ἡ καρδιὰ τοῦ ἄντρὸς συνήθως κυβερνιέται ἀπ' τὸ λογικό. Στὴ γυναῖκα ὅμως συμβαίνει τὸ ἀντίθετο.

Κασεβινιὲ

* * *

Ἡ ὡραῖες γυναῖκες μοιάζουν μὲ τοὺς ἄντρες ποὺ κατέχουν ὑψηλὰ ἀξιώματα. "Ολοι ὑποκλίνονται μπροστά τους, ὄχι ὅμως καὶ ἀφιλοκερδῶς.

Φερριὲ

* * *

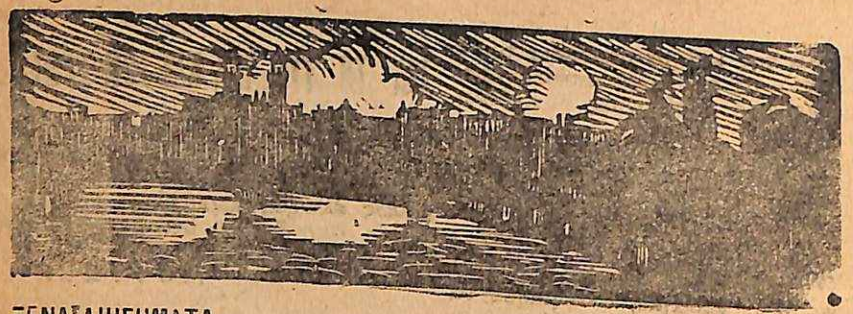
"Οταν μιὰ γυναῖκα δὲν τὴν κυττάζετε καθόλου, νομίζει ὅτι τὴν ἀτιμάζετε. Ἂν δικεῖτε, ὅταν τὴν κυττάζετε πάρα πολύ, νομίζει ὅτι τὴν προσβάλλετε.

Βοατοὺρ

* * *

Ὁ ἄντρας ἐπιδιώκει πάντοτε τὸ ὠφέλιμο, ἡ γυναῖκα τὸ ὡραῖο. Ἀλλὰ καὶ τοὺς δυό τους ἀποσπᾶ ἀπ' τὸ σκοπό τους τὸ ἀπολαυστικὸ καὶ τὸ εὐχάριστο.

Βοατοὺρ

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ ΜΠΡΑΝΤ

ΜΟΛΛΥ

Ἀπὸ χρόνια τώρα ἡ γρηὰ ἐφημεριδοπῶλις στεκόταν μπροστὰ στὴν εἴσοδο ἑνὸς μεγάλου θεάτρου τοῦ Μπροντγουαίη. Τὰ μαλλιά της ἦσαν κάτασπρα καὶ τὰ μάτια της εἶχαν τὴν ἔκφρασι ἐκείνου ποὺ δοκίμασε πολὺ μεγάλες χαρές, μὰ καὶ πολὺ μεγάλες λύπες. Τὸ πρόσωπό της τέλος εἶχε λεπτὰ κι' εὐγενικὰ χαρακτηριστικὰ ποὺ ἔδειχναν ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν ἄλλοτε μιὰ ἀπὸ τὶς κυρίες τοῦ καλοῦ κόσμου. Κι' ὄχι μόνο αὐτό, μὰ κι' ὅτι ἦταν μιὰ σπάνια ὡμορφιά.. Οἱ φίλοι της τὴν ἔλεγαν μ' ἕνα χαμόγελο «κυρία Ἀστορμπιλτ». Ποιὸς ξέρει ὡστόσο ποιὸ ἦταν τὸ πραγματικό της ὄνομα.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ λοιπὸν ἔτυχε νὰ τὴν προσέξῃ κ' ἡ Μόλλυ Ο'Λήαρ ποὺ πήγαινε στὸ θέατρο μὲ τὸ φίλο της. Ἡ δυὸ γυναῖκες κυττάχτηκαν στὰ μάτια πολὺ παράξενα. Ἡ «κυρία Ἀστορμπιλτ» εἶχε δῆ στὴ ζωή της πολλὲς νέες σὰν τὴν Μόλλυ Ο'Λήαρ. Ἡ κοπέλλα ἦταν χαριτωμένη, μὲ γλυκὸ πρόσωπο κι' ἀθῶα μάτια. Ὅσο γιὰ τὸ φόρεμά της, ἦταν συγκινητικό. Τὸ ἔμπειρο μάτι μιᾶς γυναίκας καταλάβαινε ἀμέσως ὅτι εἶχε κάνει πολλὲς θυσίες καὶ πολλὲς ἡρωϊκὲς προσπάθειες γιὰ νὰ φανῇ ὥμορφη, λουσάτη, μὲ λίγα ἔξοδα.

Μόλις ἡ «κυρία Ἀστορμπιλτ» ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸν ἄντρα ποὺ συνώδευε τὴ νέα, κατάλαβε ὅτι ἡ κοινωνικὴ τάξι τους ἦταν διαφορετική. «Εἶνε ἕνας δανδῆς!» συλλογίσθηκε. Ὁ συνοδὸς τῆς Μόλλυ Ο'Λήαρ ἦταν ὑψηλόσωμος, νευρικὸς κύριος μὲ τὴν κρύα καὶ σταθερὴ ματιὰ ἐκείνου ποὺ πετυχαίνει πάντα ὅ,τι θελήσει.

Ἡ ἐφημεριδοπῶλις χαμογέλασε στὴν κοπέλλα. Ἡ Μόλλυ ἔξαφνα, πέρασε τὸ χέρι της στὸ μπράτσο τοῦ φίλου της....

— Πάρτε μου μιὰ ἐφημερίδα, μίστερ Φάρνσγουορθ... Φρέντ... διώρθωσε γρήγορα κοκκινίζοντας ἀπὸ τὴν ντροπή της.

— Μὰ τί θὰ τὴν ἰκάνης ; τὴν ρώτησε ἐκεῖνος ἀδιάφορα.

— Δὲν ξέρω... τοῦ ἀπάντησε δισταχτικά. Μοῦ πέρασε ἡ ἰδέα ὅτι θὰ μοῦ φέρῃ τύχη...

Ὁ φίλος της χαμογέλασε εἰρωνικά...

— Μὴν εἶσαι δὰ τόσο προληπτικὴ μικρούλα μου, τῆς εἶπε.

— Ὤ, δὲν εἶνε κακό, Φρέντ... Ἔπειτα, ποιὸς ξέρει ;....ψιθύρισε ἡ Μόλλυ.

— Ἀνοησίες ! τῆς ἀπάντησε ὁ μίστερ Φρανσγουορθ. Ἂν περιμένῃς ἀπ' τὴν τύχη...

—Δὲν περιμένω τίποτα ! διαμαρτυρήθηκε ἡ Μόλλυ. Μήπως ἔκανα τίποτα γιὰ νὰ ἐπέμβω καὶ νὰ θέλω νὰ τὸ ἐπανορθώσω ;...

«Κι' ὅμως...» ἔλεγε ἡ λαμπερὴ ματιὰ τῆς «κυρίας Ἀστορμπιλτ» ποὺ ἔστεκε ἀκεῖ κοντά τους.

Ὁ μίστερ Φρανσγουορθ ἔσφιξε πάνω του τὴν Μόλλυ, μιὰ στιγμή, ἀνάμεσα στὸν κόσμο τῆς εἰσόδου.

— Βέβαια δὲν ἔκανες κανένα κακό, ἀγάπη μου... τῆς εἶπε. Μά, καμμιὰ φορά, δὲν ξέρει κανεὶς τί μπορεῖ νὰ τοῦ συμβῇ... Ἄκουσε λοιπόν : ἂν σοῦ συμβῇ τίποτα νὰ μὴ διστάσῃς νἄρθῃς σ' ἐμένα. Θὰ σὲ συγχωρήσω Μόλλυ...

Ἡ «κυρία Ἀστορμπιλτ» κατάλαβε ὅτι ὁ μίστερ Φρανσγουορθ δὲν εἶχε καλὴ ψυχή. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἤθελε τὸ κακὸ τῆς Μόλλυ Ο'Λήαρ.

— Μ' ἀγαπᾶς ; τὸν ρώτησε μὲ τρυφερότητα ἡ νέα.

Κι' ἔβλεπε κανεὶς καθαρὰ ὅτι ἤθελε λιγάκι ἔρωτα, γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ ὅ,τι κ' ἂν συνέβαινε. Δὲν εἶνε κανένα κακὸ ὁ ἔρως.

— Μὰ ναί, ξέρεις πόσο σ' ἀγαπῶ... τῆς ἀπάντησε ὁ μίστερ Φρανσγουορθ. Σοῦ ἔφερα μάλιστο καὶ κάτι, γιὰ νὰ σοῦ δείξω πόσο σ' ἀγαπῶ. Θὰ σοῦ τὸ δώσω ὕστερ' ἀπὸ τὸ θέατρο...

Καὶ κύτταξε τριγύρω του. Ἡ «κυρία Ἀστορμπιλτ» τοῦ ἔρριξε μιὰ διαπεραστικὴ ματιά.

— Παληόγρηα ! γκρίνιαξε ὁ μίστερ Φρανσγουορθ καὶ χαμογέλασε...

«Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν μοῦ ἀρέσει — συλλογίθηκε ἡ «κυρία Ἀστορμπιλτ» — γιατὶ φαίνεται ὅτι εἶνε παντρεμένος. Ἡ γυναῖκα του θὰ λείπῃ στὴν Εὐρώπη. Ἡ κοπέλλα αὐτὴ δουλεύει, δίχως ἄλλο στὸ γραφεῖο του. Τέτοιοι ἄνθρωποι κάνουν φίλες τους τὶς δακτυλογράφους τους... Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι βρῆκε τὸ δάσκαλό του... Δὲν μ' ἀρέσει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, δὲν μ' ἀρέσει»

Καὶ πῆγε πιὸ κοντὰ στὴν εἴσοδο.

Μὰ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ μίστερ Φρανσγουορθ κ' ἡ Μόλλυ Ο'Λήαρ μπῆκανε στὸ θέατρο.

* * *

Δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμη ἡ παράστασις, ὅταν ἄρχισε νὰ βρέχῃ. Ἡ ὑγρασία ἀνέβαινε ἀπὸ τὴ μαύρη ἄσφαλτο καὶ πάγωνε τὴν «κυρία Ἀστορμπιλτ». Πῶς ἀνατρίχιαζε ἀπὸ τὸ κρύο ἡ καϋμένη ! Καμμιὰ βέβαια δὲν τὴν μπόδιζε νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι της. Κι' ὅμως, ἂν ἔμενε ἀκόμη λίγο, θὰ μποροῦσε νὰ μαζέψῃ κι' ἄλλη μιὰ φούχτα δεκάρες κι' ἔτσι θὰ στεκόταν στὸ γυρισμὸ νὰ πιῇ ἕνα ποτῆρι τζὶν στὸ μπὰρ τοῦ Τόνυ. Ὁ Τόνυ δὲν ἦταν κακός, μὰ εἶχε κόψει τὰ βερεσέδια. Κι' ἡ «κυρία Ἀστορμπιλτ» εἶχε συνηθίσει τόσο τὸ πιστό ! Ἂς εἶνε... Ἔπρεπε νὰ τελειώνῃ καὶ γιὰ κάποιον ἄλλο λόγο. Ἐκείνη ἡ κοπέλλα μὲ τ' ἀθῶα μάτια τῆς εἶχε θυμίσει τὴν παληὰ ζωή της κι' εἶχε ξυπνήσει ἕνα σωρὸ παληὰ φαντάσματα...

Μὰ νὰ τώρα, ἄρχισαν πειὰ νὰ βγαίνουν οἱ πρῶτοι θεαταί. Τὰ πολυτελῆ αὐτοκίνητα καὶ τὰ ταξὶ ξεχύθηκαν κοντὰ στὸ πεζοδρόμιο. Ὁ Μπίγκ Τζίμ, ὁ μεγαλοπρεπὴς πορτιέρης τοῦ θεάτρου, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατὰ κι' ἐπίσημα τὰ ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα. Κι' ἔβρεχε. Ἔβρεχε σιγανά, πένθιμα...

— Ἐφημερίδες ! Τελευταία ἔκδοσις ! φώναζε μὲ τὴ ραγισμένη φωνή της ἡ «κυρία Ἀστορμπιλτ». Ὁ κόσμος σιγὰ - σιγὰ ἀραίωσε.

Ἄξαφνα ἡ «κυρία Ἀστορμπιλτ» σήκωσε τὸ κεφάλι. Τὸ ζευγαράκι ἦταν δίπλα της.

—Μὲ κορόϊδεψε, αὐτὸς ὁ θλάκας ὁ Μπίλ ! φώναξε μὲ λύσσα ὁ μίστερ Φρανσγουορθ. Περίμενέ με δῶ

πέρα Μόλλυ. Πάω νὰ βρῶ ἕνα ταξί...

Κι' ὅταν ἔφυγε ὁ μίστερ Φράνσγουορθ, ἡ γρηὰ «κυρία "Αστορμπιλτ» πλησίασε τὴν Μόλλυ.

— "Ακουσε... τῆς εἶπε τότε, ξαφνικά.

Ἡ Μόλλυ ἀνατρίχιασε.

— "Ακουσε, τῆς ξαναεἶπε ἡ «κυρία "Αστορμπιλτ», κι' ἐγὼ μιὰ φορὰ ἤμουν ὤμορφη. Καὶ φρόνιμη. "Ω, πάρα πολὺ φρόνιμη...

Ἡ Μόλλυ ἔκανε νὰ τραβήξη πιὸ πέρα.

— Ἤμουν κι' ἐγὼ ἐρωτευμένη, σὰν κι' ἐσένα, ἐξακολούθησε ἀτάραχη ἡ γρηά, ναί... σὰν ἐσένα ! Δὲν εἶνε κακό... Βέβαια ! Δὲν εἶνε κακό... Ἐκεῖνος ἦταν πλούσιος.. Ἐγὼ ἤμουν ὑπάλληλός του... Ναί... Καὶ μ' ἄφησε... "Ημουν τότε δεκαοχτὼ χρόνων... Δὲν λέω: μοῦ ἔδινε λεφτά, μὰ γιὰ κύττα πῶς κατάντησα, τώρα.

— Γιατὶ μοῦ τὰ λέτε ὅλα αὐτά ; ψιθύρισε ἡ Μόλλυ Ο'Λήαρ.

Ἡ γρηὰ ἔκανε ἕνα βῆμα πιὸ μπροστὰ κι' εἶπε:

— Ξέρεις πῶς τὸν ἔλεγαν ; Τὸν ἔλεγαν Φράνσγουορθ... Κι' ἔμοιαζε μὲ τὸ φίλο σου... Ποιὸς ξέρει. Μπορεῖ νὰ ἦταν ὁ πατέρας του... Πῶς τὸν λένε τὸν καλό σου ;

Ἡ Μόλλυ Ο'Λήαρ ἔτρεμε σύγκορμη, ἰκάτω ἀπὸ τὴ βροχή. Κι' ἄξαφνα, μὲ μιὰ πνιγμένη κραυγή, ἔσκυψε τὸ κεφάλι κι' ἄρχισε νὰ τρέχη σὰν τρελλή, ὥσπου χάθηκε στὸ βάθος τοῦ δρόμου.

Ἡ «κυρία "Αστορμπιλτ» μάζεψε τὶς βρεγμένες ἐφημερίδες της καὶ τράβηξε κι' ἐκείνη γιὰ τὸ μπὰρ τοῦ Τόνυ. "Α, ἕνα ποτηράκι τζὶν θὰ τῆς τὸ ἔδινε ὁ Τόνυ, θὰ βρεσὲ πάλι, θὰ βρεσέ...

—"Αλήθεια, πῶς τὸν ἔλεγαν αὐτὸν τὸν ὠμορφονιό ; ἀναρωτιῶταν. Φράνσγουορθ ; Εἶχα ἀκούσει ἀράγε καλά ; Μά, ναί, ἔτσι θὰ τὸν ἔλεγαν : Φράνσγουορθ. Παράξενο ὄνομα ! Τ' ἀκούω γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου...

ΟΜΙΛΕΙ ΕΝΑΣ ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

ΠΩΣ ΑΓΑΠΟΥΝ Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ἡ Ἱσπανίδες, εἶνε ἡ πιὸ πιστὲς στὸν ἔρωτα ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες τῆς Εὐρώπης. Τὰ αἰσθήματά τους εἶνε εἰλικρινῆ καὶ σταθερά. Ἀλλοίμονο σ' ἐκείνους ποὺ θὰ θελήσουν νὰ παίξουν μὲ τὴν καρδιά τους. Μέσα στὴν καρδιὰ κάθε Ἱσπανίδας εἶνε κρυμμένο ἕνα στιλέττο.

* * *

Ἡ Ἰταλίδες, εἶνε πολὺ ἐρωτιάρες.

* * *

Ἡ Ἀγγλίδες, εἶνε παραπονιάρες, ἀγαποῦν μὲ πάθος, ἀλλὰ τὸ κρύβουν ἀπὸ σεβασμὸ στὴν ἐθιμοτυπία !

* * *

Ἡ Γερμανίδες, εἶνε τρυφερὲς καὶ γλυκειές, ἀλλὰ τόσον μονότονες, ποὺ σὲ κάνουν νὰ τὶς βαρυέσαι γρήγορα.

* * *

Ἡ Γαλλίδες, εἶνε πνευματώδεις, κομψὲς καὶ ἡδυπαθεῖς, ἀλλὰ πάντα λένε ψέματα.

* * *

Ἡ Ρωσσίδες εἶνε ἐρωτιάρες, μὰ καὶ καλόκαρδες.

ΣΤΙΧΑΚΙΑ

ΜΙΑ ΚΑΡΔΙΑ ΣΤΟ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ

— Μία.... δύο.... παίρνει τέλος... τὴν καρδιά μου τὴν πουλῶ !
— Τὴν πουλεῖς;... καὶ τί γυρεύεις δι' αὐτήν, παρακαλῶ ;

— "Ενα φίλημα...—Τὴν παίρνω.
— Τρέ!... πουλήθηκε, παιδιά !...
.....

"Αχ, μὲ ἕνα φίλημά της
μοῦ ἐπῆρε τὴν καρδιά !...

Κι' ἡ «κυρία "Αστορμπιλτ» ἦταν ὁλόχαρη ποὺ εἶχε σώσει ἀπὸ μιὰ συμφορὰ τὴν ἐρωτευμένη Μόλλυ Ο'Λήαρ.

ΒΕΡΕΝΙΚΗ ΜΠΡΑΝΤ

ΑΓΓΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ HEADON HILT

ΤΟ ΔΙΑΔΗΜΑ

Εἶχα ἀποκοιμηθῆ ἀπάνω σὲ μιὰ πολυθρόνα, κοντὰ στὸ παράθυρο, στὴν κρεββατοκάμαρα τῆς κυρίας μου, περιμένοντάς την νὰ ἐπιστρέψη. Ἦταν τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυχτα ὅταν ἐπὶ τέλους γύρισε. Σηκώθηκα ἀμέσως, ἕτοιμη νὰ τὴν βοηθήσω νὰ γδυθῆ ἀλλὰ ἦταν τόσο ταραγμένη, ὥστε δὲν ἀντελήφθη κἂν τὴν παρουσία μου. Τὸ πρόσωπό της ἦταν χλωμὸ καὶ φαινόταν τόσο ἀπελπισμένο, ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ στάθηκα μπροστά της ἀκίνητη, ἀναποφάσιστη.

— Εὐτυχῶς, μουρμούριζε ἡ Λαίδη Ντόλλυ, νομίζοντας πὼς ἦταν μόνη της μέσα στὸ δωμάτιο, εὐτυχῶς ποὺ ἡ Μίλσομ δὲν μὲ περίμενε ἀπόψε, γιατί... ἀσφαλῶς θ' ἀντιλαμβανόταν τὴν ταραχή μου !... καὶ θὰ μ'ἐνωχλοῦσε μὲ τὸ ἐξεταστικὸ βλέμμα της, μόλις ἔβλεπε τὰ χάλια μου... Γιατί... ἔχω πραγματικὰ χάλια...Τί καλὰ ποὺ ὁ Χοῦμπερτ βρίσκεται στὸν πύργο τοῦ Τρέγγουελ !... Γιατί... τί θὰ τοῦ ἔλεγα, Θεέ μου !... Πῶς νὰ τοῦ ὁμολογήσω πὼς ἔχασα σχεδὸν τρεῖς χιλιάδες λίρες στὸ «μ'ρίτς»... Καὶ ὁ ἄθλιος ὁ Σέλιγμαν, ποὺ ἀπειλεῖ νὰ καταφύγη στὸν Χοῦμπερτ, ἂν δὲν τοῦ τὶς πληρώσω ὡς αὔριο ! Τί νὰ κάνω, Θεέ μου ; Νὰ ἐνεχυριάσω τὸ διάδημα τῶν Τρέγγουελ ἢ νὰ πάρω... περισσότερες σταγόνες χλωράλης ;... Νομίζω πὼς προτιμῶ τὸ θάνατο, ἀπὸ τὸ θυμὸ τοῦ Χοῦμπερτ....

Ἡ Λαίδη Ντόλλυ Τρέγγουελ στάθηκε μιὰ στιγμὴ σκεφτικὴ καὶ κατόπιν εἶπε ἀργά :

— ...Θὰ πάω νὰ φέρω τὴ ρουλέττα ἀπὸ τὴν τραπεζαρία... "Αν βγῆ μονὸς ἀριθμός, θὰ ἐνεχυριάσω τὸ διάδημα, ἂν βγῆ ζυγός, θὰ πάρω χλωράλη...

Μόλις ἡ Λαίδη Ντόλλυ βγῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο, ἔτρεξα ἀποφασιστικὰ στὸ ντουλαπάκι, ὅπου ἦταν τὸ πρόχειρο φαρμακεῖο, ἄρπαξα τὸ μπουκαλάκι μὲ τὴ χλωράλη, τὸ ἄδειασα καὶ τὸ γέμισα μὲ ἀθῶο νεράκι. "Επειτα τὸ ἔβαλα πάλι στὴ θέσι του, κι' ἔφυγα σιγὰ ἀπὸ τὸ δωμάτιο, ἥσυχη γιὰ τὴ ζωὴ τῆς κυρίας μου.. «"Ως αὔριο, σκέφθηκα, ἔχει ὁ Θεός !»

Μόλις μπῆκα τὸ πρωῒ στὴν κρεββατοκάμαρα τῆς κυρίας μου, τὴ βρῆκα σ' ἐλεεινὴ κατάσταση. Ἀπὸ τὰ λόγια της κατάλαβα πὼς εἶχε πάρει τή...χλωράλη... Μοῦ μίλησε νευρικά, χωρὶς νὰ πάρη ἀνάνπνοή.

—"Α ! ἦλθες, Μίλσομ ; "Ωστε ζῶ ἀκόμα !... "Εχω τὰ χάλια μου σήμερα ! Ἡ χλωράλη δὲν ἦταν καλή ! Δὲν ἔκλεισα μάτι ἀπόψε... Τὴ λυπήθηκα. Τὴν συμβούλευσα νὰ πιῆ τὸ τσάϊ της καὶ νὰ μείνη στὸ κρεββάτι της ν' ἀναπαυθῆ.

— Καλά ! εἶπε. Θὰ σ' ἀκούσω... Ἀλλὰ θὰ κάνης κάτι γιὰ μένα... "Ακουσε ! Τελευταῖα εἶχα ἀτυχία στὰ χαρτιά... Μοῦ χρειάζονται χρήματα... Σκέφθηκα νὰ σοῦ δώσω τὸ διάδημα τῶν Τρέγγουελ νὰ τὸ πᾶς ἀμέσως στὴ Μπόντ - Στρήτ, στοῦ Πράττς. Θὰ ζητήσης νὰ ἰδῆς τὸν ἴδιο καὶ θὰ τοῦ πῆς ἐκ μέρους

μου νὰ σοῦ δώση... τέσσερες χιλιάδες λίρες καὶ νὰ κρατήση τὸ διάδημα ὡς ἐνέχυρο. Κατάλαβες;.....

Δὲν τόλμησα νὰ τῆς φέρω καμμιὰ ἀντίρρησι. Ἀσφαλῶς, σκέφθηκα, αὐτὴ εἶνε ἡ καλύτερη λύσις, ἀδιάφορον ἂν ἡ Λαίδη Ντόλλυ εἶχε δικαίωμα ἢ ὄχι νὰ διαθέση ἕνα οἰκογενειακὸ κειμήλιο, ποὺ δὲν τῆς ἀνήκε, παρά.... προσωρινῶς !.... Ὡστόσο, ἔφυγα ἀμέσως. Πῆγα στοῦ Πράττς καὶ ζήτησα νὰ μιλήσω στὸν ἴδιο. Μ' ἔμπασαν στὸ γραφεῖο του. Χωρὶς πολλὲς περιστροφές, τοῦ εἶπα ἀμέσως τί ζητοῦσα ἀπ' αὐτόν.

— Σᾶς εἶπε ἡ Λαίδη Τρέγγουελ ὅτι θέλει δάνειο ἢ μήπως σᾶς εἶπε πὼς θέλει νὰ πουλήση τὸ κόσμημα γι' αὐτὸ τὸ ποσόν ; ρώτησε ὁ Πράττς, μ' ἕνα εἰρωνικὸ χαμόγελο.

Δυσαρεστήθηκα μὲ τὸν τρόπο του καὶ ἀνοίγοντας τὴ θήκη μὲ τὸ διάδημα, τοῦ ἔδειξα τὸ κόσμημα, λέγοντας ξηρά :

— Ζητεῖ δάνειο τεσσάρων χιλιάδων λιρῶν. Πιστεύω πὼς γνωρίζετε ἐκ φήμης τὴν ἀξία αὐτοῦ τοῦ κοσμήματος !

Ὁ Πράττς γέλασε καὶ εἶπε :

— φυσικά, γνωρίζω τὴν ἀξία του, ἀφοῦ ἔχω ἐδῶ, μέσα στὴν κάσσα τὸ διάδημα τῶν Τρέγγουελ !

Λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ Πράττς ἄνοιξε τὸ χρηματοκιβώτια κι' ἔβγαλε ἀπὸ μέσα ἕνα διάδημα ἐντελῶς ὅμοιο μ' ἐκεῖνο ποὺ εἶχα φέρει. Ἔμεινα κατάπληκτη...

— Δὲν καταλαβαίνω !... τραύλισα.

— Νὰ σᾶς ἐξηγήσω λοιπὸν τί συμβαίνει !... Ὁ Σὲρ Χοῦμπερτ Τρέγγουελ μοῦ ἔφερε, πρὶν ἀπὸ τρεῖς μῆνες τώρα, τὸ διάδημα αὐτό. Τοῦ δάνεισα πέντε χιλιάδες λίρες καὶ μοῦ παράγγειλε νὰ τοῦ κάνω μιὰ ἀπομίμησι τοῦ κοσμήματος — αὐτὸ ποὺ μοῦ φέρατε — καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο ἡ κυρία σας ζητεῖ τέσσερες χιλιάδες λίρες. Λυποῦμαι, μὰ ὅλη ἡ ἀξία του δὲν ὑπερβαίνει τὶς δέκα λίρες !

Κατόπιν ὁ Πράττς μὲ χαιρέτησε εὐγενικὰ κι' ἔφυγε, μὴ ξέροντας τὶ νὰ σκεφθῶ ! Ἡ πρᾶξις τοῦ Σὲρ Χοῦμπερτ ἦταν ἀκατανόητος !... Μὲ τόσα πλούτη !... Μὰ αὐτὸς οὔτε χαρτοπαίχτης ἦταν, οὔτε στὶς κοῦρσες ἔπαιζε... ἐκτὸς ἂν. ἂν ὑπῆρχε καμμιὰ γυναῖκα στὴ μέση...

Ὡστόσο ἀναγκάστηκα νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια στὴν κυρία μου. Μόλις ἄκουσε τὰ λόγια μου, ἀνασηκώθηκε στὸ κρεββάτι της καὶ εἶδα στὸ πρόσωπό της νὰ διαγράφωνται διάφορα ἀλλεπάλληλα συναισθήματα, κατάπληξις, θυμός, περιφρόνησις καὶ ἀπόγνωσις. Τέλος ξέσπασε σὲ ἀκράτητα νευρικὰ γέλια.

— Ὡραῖα ! Θαυμάσια ! Κι' ἐγὼ ποὺ δίσταζα νὰ ἐνεχυριάσω τὰ κοσμήματα τῆς οἰκογενείας ! Ὥστε, ἔτσι; Ὁ ἄνδρας μου μὲ πρόλαβε ! Ποτὲ δὲν θὰ φανταζόμουν πὼς ὁ Χοῦμπερτ ἔχει οἰκονομικὲς στενοχώριες !... Οὔτε παίζει... οὔτε... Ὦ ! Μίλσομ, ὑπάρχει κάποια γυναῖκα σ' ὅλα αὐτά !...

Κατόπιν ψιθύρισε :

— Μένει ἄλλη λύσις ! Ἄκουσε, Μίλσομ, πρόσθεσε δυνατά. Ἐννοῶ νὰ διασκεδάσω σήμερα ! Θὰ ντυθῶ καὶ θὰ πάω στὸ Ἤτον νὰ ἰδῶ τὸ παιδί μου, τὸν Ρέτζι μου, θὰ τὸν πάρω μαζύ μου νὰ φᾶμε σὲ κανένα ἑστιατόριο καὶ θὰ ἐπιστρέψω μὲ τὸ νυχτερινὸ τραῖνο... Ἂν στὸ διάστημα ποὺ θὰ λείπω, ἔλθη ὁ κ. Σέλιγμαν καὶ ζητήση νὰ μὲ ἰδῆ, νὰ ποῦ πῆτε πὼς πῆγα στὴν ἐξοχὴ καὶ πὼς αὔριο θὰ κανονίσω τὸ ζήτημά του !... Ἄ !...καὶ μὴ ξεχάσης, Μίλσομ, νὰ μοῦ πάρης ἕνα ἄλλο μπουκάλι χλωράλη, γιατί.... θέλω νὰ κοιμηθῶ ἀπόψε !

Ὅταν ἡ κυρία μου ἔφυγε, ἐγὼ ἔμεινα πολὺ στενοχωρημένη, κυριευμένη ἀπὸ μιὰ φοβερὴ ἀγωνία. Ἀπ' ὅσα εἶχα ἀκούσει τὸ περασμένο βράδυ, κατάλαβα πὼς ὁ Σέλιγμαν θὰ ἐρχόταν νὰ ζητήση τὰ χρήματά του καὶ πὼς ἡ δυστυχισμένη κυρία μου, στὴν ἀπελπισία της, μὴ ξέροντας τί νὰ κάνη, θὰ προτιμοῦσε ν' αὐτοκτονήση, παρὰ νὰ ὁμολογήση στὸν ἄνδρα της τὸ σφάλμα της ! Ὁ Σὲρ Χοῦμπερτ ἦταν βέβαια ἀπότομος, μὰ δὲν ἦταν καὶ κακός !... Ἀλλὰ ἐγώ, τί ἔπρεπε νὰ κάνω, Θεέ μου ; Τὸ φοβερὸ αὐτὸ μυστικὸ βάραινε τὴν ψυχή μου... Δὲν εἶχα κανένα ἀπὸ τὸν ὁποῖο μποροῦσα νὰ ζητήσω συμβουλή. Γι' αὐτό, τὸ ἀπόγευμα, ὅταν μοῦ εἶπε ἡ οἰκονόμος πὼς ὁ Σὲρ Χοῦμπερτ εἶχε γυρίσει ξαφνικά, ἔνοιωσα μεγάλη ἀνακούφισι κι' ἔσπευσα νὰ ζητήσω νὰ τὸν ἰδῶ. Στὴν ἀπελπισία ποὺ βρισκόμουν, τοῦ τὰ εἶπα ὅλα. Στὸ τέλος τὸν ρώτησα ἂν ἔπρεπε νὰ πάρω χλωράλη ἢ ὄχι. Ὁ Σὲρ Χοῦμπερτ μὲ ἄκουσε προσεχτικὰ ὡς τὸ τέλος. Ἕνα παράξενο χαμόγελο φάνηκε στὰ χείλη του καὶ μὲ καταπληκτικὴ ἀπάθεια μοῦ εἶπε : «Νὰ κάνω ἀκριβῶς ὅ,τι μὲ εἶχε διατάξει ἡ κυρία μου!»

.....

.....

Ὅπως κάθε βράδυ, τὸ κρεββατοκάμαρα τῆς κυρίας μου, γιὰ νὰ ἑτοιμάσω τὸ κρεββάτι της. Ἡ ὥρα θὰ ἦταν δέκα περίπου. ὅταν ἄκουσα τὴν κυρία ν' ἀνεβαίνη τὶς σκάλες. Ἦταν τόσο χλωμή, φαινόταν τόσο κατάβεβλημένη, ὥστε ἔνοιωσα τὴν καρδιά μου νὰ πλημμυρίζη ἀπὸ οἶκτο γι' αὐτήν.

— Εἶμαι πολὺ κουρασμένη, μοῦ εἶπε, καὶ θὰ ἑτοιμασθῶ ἀμέσως νὰ πλαγιάσω, Μίλσομ... Μοῦ πῆρες τὶς σταγόνες ;

Ἄ!... εὐχαριστῶ !... Δὲν χρειάζομαι πειὰ ἀπόψε !...

Ἡ Λαίδη Ντόλλυ ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς τουαλέττας της καὶ ἐγὼ ἑτοιμαζόμουν νὰ φύγω, ὅταν ἄκουσα φωνὴ τρόμου τῆς κυρίας μου μ' ἔφωνε νὰ σταθῶ ἐκεῖ ποὺ βρισκόμουν. Ὁ Σὲρ Χοῦμπερτ μὲ τὶς πυτζάμες του στεκόταν στὴ μέση τῆς κάμαρας μ' ἕνα ποτῆρι στὸ ἕνα χέρι, ἐνῶ στὸ ἄλλο κρατοῦσε τὸ μικρὸ μπουκαλάκι ποὺ εἶχα φέρει ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο καὶ ἔχυνε τὴ χλωράλη στὸ ποτῆρι. Ἡ Λαίδη Ντόλλυ χύμηξε σὰν τρελλὴ καὶ πέταξε τὸ ποτῆρι ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἀνδρός της. Καθὼς ἔπεφτε τὸ ποτῆρι καὶ γινόταν χίλια κομμάτια, ἡ Λαίδη Ντόλλυ ἄρχισε νὰ γελᾶ καὶ νὰ μιλᾶ συγχρόνως νευρικά.

— Σὲ τέτοιο σημεῖο ἔφθασες λοιπόν, Χοῦμπερτ ; Ἤξερα πὼς ἐνεχυρίασες τὸ διάδημα προτοῦ... τὸ ἐνεχυριάσω ἐγώ... μὰ ἐγὼ παίζω στὰ χαρτιά... ἐσὺ ὅμως .... Καμμιὰ γυναῖκα μήπως ;...

— Ναί! ἀποκρίθηκε ὁ Σὲρ Χοῦμπερτ μὲ ψυχραιμία, ὑπάρχει μιὰ γυναῖκα σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, Ντόλλυ, καὶ ἡ γυναῖκα αὐτή... εἶσαι ἐσύ ! Ἐνεχυρίασα τὸ διάδημα, γιατὶ ἤξερα πὼς γρήγορα ἢ ἀργά, ἐκεῖ θὰ κατέληγες... Θεώρησα λοιπὸν προτιμότερο καὶ... ἀξιοπρεπέστερο νὰ ζητήσης συνδρομὴ ἀπὸ τὸ βιβλιάριο τῶν τσὲκ τοῦ ἀνδρός σου ... ἀλλά ... γιὰ μικρότερα χρέη στὸ ἑξῆς, σὲ παρακαλῶ !

Ἡ Λαίδη Ντόλλυ τὸν κύτταξε σαστισμένη, κατόπιν εἶπε :

— Καλά ! Μά... γιατὶ θέλησες τότε ν' αὐτοκτονήσης ;

— Ὦ ! ἦταν κι' αὐτὸ ἕνα μικρὸ μάθημα γιὰ σένα! Συγχώρησέ με γιὰ τὴ μικρὴ αὐτὴ κωμωδία ποὺ σοῦ ἔπαιξα. Ἀλλὰ φοβήθηκα μήπως δὲν μοῦ ἐμπιστευθῆς τὴ δύσκολη οἰκονομικὴ θέσι σου. Ὁ τρόμος σου, σὲ ἀνάγκασε νὰ μοῦ ἐκμυστηρευθῆς τὴν ἀλήθεια. Πὲς μου, πόσα χρήματα σοῦ χρειάζονται, Ντόλλυ, γιὰ νὰ σοῦ ὑπογράψω ἕνα τσὲκ καὶ αὔριο θὰ πάω νὰ πάρω πίσω τὸ διάδημα ἀπὸ τὸν Πράττς...

Διακριτικά, ἔφυγα σιγὰ - σιγά, ἐνῶ ἡ Λαίδη Ντόλλυ ἔπεφτε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἀνδρός της. Δὲν μοῦ ἔκαναν πειὰ λόγο γι' αὐτὸ τὸ συμβάν. Μονάχα δυὸ μέρες κατόπιν ὁ Σὲρ Χοῦμπερτ, καθὼς περνοῦσε κοντά μου στὸ διάδρομο, μοῦ ἔβαλε κρυφά, στὸ χέρι ἕνα φάκελλο. Εἶχε μέσα ἕνα τσὲκ ἑκατὸ λιρῶν στ' ὄνομά μου !....

ΗΝΤΟΝ ΧΙΛΛ

ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ ΜΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΚΑΒΑΦΗ

Στὸν Ἀλεξανδρινὸ ποιητὴ Καβάφη ἄρεσε πολὺ νὰ κολακεύη. Ἔξυπνη, λεπτή, χαϊδευτικὴ ἡ κολακεία του, θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ ἐξασφαλίση λαμπρὴ θέσι σὲ καμμιὰ βασιλικὴ Αὐλὴ τοῦ μεσαίωνος. Ἤξερε καλὰ τὶς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες (ποὺ εἶχε ἄλλωστε καὶ ὁ ἴδιος), κι' ἐννοοῦσε νὰ εὐχαριστήση κάθε φίλο του. Δὲν ἔχανε τίποτα, κατὰ τὴ γνώμη του, ἂν ἔλεγε σ' ἕναν ἄνθρωπο μερικὰ λόγια, ἔστω κι' ἂν δὲν ἀνταποκρινόντουσαν μὲ τὴν πραγματικότητα. Ἔτσι κατώρθωνε ν' ἀνακαλύπτη στὸν καθένα χαρίσματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε πάντα.

Πρὸ χρόνων, μεταξὺ τῶν νέων ποὺ σύχναζαν στὸ σπίτι του, ἦταν κι' ὁ ποιητὴς Νῖκος Σαντορινιός. Ἕνα βράδυ, ἀργά, ὅταν ἡ παρέα σηκώθηκε νὰ φύγη, ὁ Καβάφης εἶπε στὸν Σαντορινιὸ νὰ μείνη πέντε ἀκόμα λεπτά. Αὐτὸ ἦταν ἔνδειξις ξεχωριστῆς εὐνοίας, ποὺ θὰ κολάκευε τὸν καθένα. Ὅλο περιέργεια ὁ Σαντορινιός, κάθησε πάλι. Σὰν ἔμειναν μόνοι, ὁ Καβάφης συνέχισε τὴ φιλολογικὴ κουβέντα ἀποκεῖ ποὺ τὴν διέκοψε προτήτερα.

Ξαφνικά, μὲ τὸ ποτῆρι τοῦ οὐΐσκυ στὸ χέρι, σταμάτησε, τὸν κύτταξε καλὰ καὶ τοῦ εἶπε :

— Τί ὡραῖα μάτια ποὺχεις, καϋμένε Νῖκο !...

Ὁ Σαντορινιός, ἁπλὸς καὶ ἀθῶος καθὼς ἦταν, πειράχτηκε γιὰ τὴν κολακεία καὶ εἶπε μισοθυμωμένος :

— Τί ὡραῖα, κύριε Καβάφη, ἀφοῦ τὸ ενα εἶνε... ἀλλοίθωρο !...

Ὁ Καβάφης τοῦ χτύπησε φιλικὰ τὸν ὦμο καὶ τοῦ εἶπε μὲ περισσότερη θέρμη :

— Ἤξερα πάντα πὼς δὲν σ' ἀρέσουν ἡ κολακεῖες.

Στὴ δεύτερη αὐτὴ καὶ μεγαλείτερη κολακεία, ὁ Σαντορινιὸς ἐπροτίμησε νὰ μὴν ἀπαντήση. Τὴν κατάλαβε ὅμως.

* * *

Κάποιο ἄλλο βράδυ ἐπεσκέφθη τὸν Καβάφη ἕνας φίλος του, ποὺ λεγόταν Καραουλάνης. Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ἕνα - δυὸ Ἀλεξανδρινοὶ τοῦ εἶχαν στήσει φιλολογικὸ πόλεμο. Ὁ Καβάφης, εἴτε γιὰ νὰ τὸν τραβήξη περισσότερο μὲ τὸ μέρος του, εἴτε γιὰ νὰ τὸν κάνη νὰ γράψη καὶ νὰ τὸν ὑπερασπίση, ζήτησε νὰ τὸν κολακέψη. Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἐνθουσιασμοῦ, μὴ βρίσκοντας τίποτ' ἄλλο νὰ τοῦ ἐπαινέση, φώναξε :

— Καραουλάνης ! Τί ὡραῖο ὄνομα !...

* * *

Ὁ Καβάφης δὲν ἐπέτρεπε νὰ κυκλοφορήση κανένα σκίτσο του, ἂν δὲν τοῦ ἄρεσε τοῦ ἴδιου. Καὶ τοῦ ἄρεσαν συνήθως ὅσα τὸν παρουσίαζαν νεώτερο καὶ ὅσα τὸν κολάκευαν. Διαφορετικὰ τὰ ἔσκιζε. Κάποτε ὁ γνωστὸς ξυλογράφος Κεφαλληνὸς κατώρθωσε νὰ φτιάξη ἕνα σκίτσο ὅπως τὸ ἤθελε ὁ ἴδιος κι' ὄχι σύμφωνα μὲ τὸ γοῦστο τοῦ ποιητῆ. ..

Ἔπιναν στὸ σπίτι του οὐΐσκυ, ὅταν ὁ καλλιτέχνης τὸν παρεκάλεσε νὰ ποζάρη.

— Ἂν δὲν μ' ἀρέση, θὰ τὸ σκίσης, εἶπε ξερὰ ὁ Καβάφης.

Καμμιὰ ἀντίρρησις.

Τὸ σκίτσο ἔγινε, ὁ Καβάφης τὸ ἐξέτασε κι' ἔμεινε... ἐνθουσιασμένος. Οὔτε ρυτίδες, οὔτε τραχειὲς γραμμές. Παρουσιαζόταν νεώτερος σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία του, καὶ ὡραῖος...

— Αὐτὸ εἶνε γιὰ σένα, κύριε Καβάφη, εἶπε τότε ὁ Κεφαληνός. Τώρα πρέπει νὰ φτιάξω ἀκόμα ἕνα.

— Ἀκόμα ἕνα... ψιθύρισε ὁ Καβάφης, μὲ κάποια ἀνησυχία.

Φανταζόμενος ὅμως ὅτι θὰ τὸ ἔκανε σὰν τὸ πρῶτο, δέχτηκε. Μὰ ὅταν τὸ σκίτσο ἑτοιμάστηκε, ὁ Καβάφης εἶδε πὼς τὸν παρουσίαζε γεμάτον ρυτίδες.

— Νὰ τὸ σκίσης ! φώναξε ὁ ποιητής, μὲ συγκρατημένο θυμό.

— Εἶνε γιὰ μένα, εἶπε ἤρεμα τότε ὁ Κεφαληνός.

Καὶ φύλαξε τὸ σκίτσο μὲ τὸν πραγματικὸ Καβάφη.

* * *

Στὸν Καβάφη δὲν ἄρεσε νὰ ταξιδεύη. Πρῶτον γιὰ νὰ μὴ διαλύση τοὺς θρύλους, ποὺ εἶχαν δημιουργηθῆ γι' αὐτὸν στὴν Ἑλλάδα γύρω ἀπὸ τὴ ζωή του, δεύτερον ἀπὸ ἀδιαφορία καὶ τρίτον γιατί ἀγαποῦσε τόσο πολὺ τὴν πόλι τῶν Πτολεμαίων, ὥστε δὲν ἤθελε ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπ' αὐτήν.

Στὸν κ. Ἀντώνη Μπενάκη, ἕναν ἀπὸ τοὺς καλούς του φίλους, ποὺ τὸν ἔβιαζε νὰ ἔρθη καὶ νὰ ἐγκατασταθῆ στὴν Ἀθήνα, ἔλεγε :

— Δὲν γίνεται. Ἡ πλατεῖα Μωχάμετ Ἄλυ εἶνε θεία μου, ἡ ὁδὸς Σερὶφ εἶνε πρώτη μου ἐξαδέλφη καὶ ἡ ὁδὸς Ραμλίου δεύτερη !... Πῶς νὰ τὶς ἀφήσω, καϋμένε ;

* * *

Οἱ Ἀθηναῖοι δὲν θὰ ἐλησμόνησαν βέβαια τὸν Ἑλληνογάλλο ποιητὴ καὶ τραγουδιστὴ (βαρύτονο) Ἄλεκ Σκούφη, ὁ ὁποῖος δολοφονήθηκε ἀγρίως πρὸ πέντε χρόνων καὶ μυστηριωδῶς στὸ Παρίσι. Ὁ Σκούφης ἦταν Ἀλεξανδρινός. Ἔζοῦσε ὅμως στὸ Παρίσι. Ἔπειτα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀπουσία, ἀνηγγέλθη ἡ ἐπιστροφή του στὴν Ἀλεξάνδρεια μὲ μεγάλα προγράμματα στοὺς τοίχους. Παχειὰ ψηφία Γαλλικὰ ἀνήγγειλαν ὅτι ὁ «Ἄλεκ Σκουφὶ» θὰ ἐμφανισθῆ εἰς τὸν «Ριγολέτον» μὲ Ἰταλικὸ θίασο.

Τὸ γεγονὸς ἐσχολιάζετο στὸ σαλονάκι τοῦ Καβάφη. Ἕνας ἀπὸ τοὺς νέους λογογράφους, ποὺ δὲν ἐγνώριζε διόλου τὸν παληὸ Ἀλεξανδρινό, ρώτησε τὸν Καβάφη μὲ ἀπορία :

— Μὰ ἐπιτέλους ποιὸ εἶνε τ' ὄνομά του, Σκοῦφος ἢ Σκουφί, ὅπως λέει τὸ πρόγραμμα ;

Καὶ ὁ Καβάφης, μὲ παιγνιῶδες διάπλοκο ὕφος :

— Τί σκοῦφος, τί σκουφί,, τὸ ἴδιο κάνει...

* * *

— Ἔλα στὴν Ἀθήνα, τοῦ ἔλεγε ἕνα βράδυ ἡ Μαρίκα Κοτοπούλη, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ὅταν ἔπαιζε στὸ θέατρο «Ἀλάμπρα» τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἐκεῖ θὰ μποροῦσαμε νὰ σὲ περιποιηθοῦμε. Βρισκόμαστε στὸ καμαρίνι της κι' ἦταν μπροστὰ σ'

Χέλμης καὶ ὁ μακαρίτης Γιῶργος Πετρίδης. Ὁ Καβάφης εὐχαρίστησε τὴ Μαρίκα, προσθέτοντας ὅτι δὲν ταξιδεύει ποτέ.

— Μὰ γιατί, τέλος πάντων, δὲν τ' ἀποφασίζεις ;

Ὁ ποιητὴς μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες, δὲν ἀπαντοῦσε. Ἐπειδὴ ὅμως τὸν στενοχωροῦσαν καὶ οἱ ἄλλοι, ἀναγκάστηκε νὰ μιλήσῃ :

— Ἐγὼ κι' ὁ Λιάτσης (ὁ διευθυντὴς τοῦ «Ταχυδρόμου» τῆς Ἀλεξανδρείας), μοιάζουμε σὰν δυὸ μυῖγες, κολημένες στὸν τοῖχο τὸν χειμῶνα. Οὔτε ἐκεῖνος τὸ καημὸ ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια, οὔτ' ἐγώ.

Γέλια γενικὰ ἀκούστηκαν. Μὰ ἡ Μαρίκα ἀνασηκώθηκε ἀμέλιχτη :

— Καλά, ξανάπε, ἂν καμμία φορὰ ἔρθῃς στὴν Ἀθήνα, σὲ τίνος τὸ σπίτι θὰ μείνῃς ;

Τσιμουδιὰ ὁ Καβάφης. Κατέβασε τὰ μεγάλα ματόφυλλά του.

Ἡ τυραννικὴ ὅμως ἐρώτησις ἀκούστηκε ξανά :

— Σὲ τίνος τὸ σπίτι ;

— Σὲ τίνος ; ἀκούστηκε καὶ μιὰ ἄλλη φωνή.

Ἦταν τοῦ Μήτσου Μυράτ, ποὺ μπῆκε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὸ καμαρίνι τῆς Μαρίκας νὰ ζητήσῃ κάτι.

Ἡ ἀμηχανία τοῦ Καβάφη μεγάλωσε. Σήκωσε τὸ βλέμμα, ὕψωσε τὰ φρύδια κι' ἄρχισε νὰ κυττάζῃ πότε τὴ μιὰ καὶ πότε τὸν ἄλλο.

— Δὲν ξέρω, μὰ ἂν καμμιὰ φορὰ ἀποφάσιζα νὰ ταξιδέψω, κοντά σου βέβαια θὰ ἐρχόμουν !...

— Χρυσὸ τὸ στόμα σου ! φώναξε ἡ Μαρίκα.

Καὶ σηκώθηκε ὁρμητικὰ ἀπὸ τὴ θέσι της καὶ κατὰ τὴ γνωστή, τὴν πολὺ γνωστὴ συνήθειά της, τὸν φίλησε στὸ στόμα !...

Μὰ ὁ ποιητής, ὅπως καὶ ὁ Λιάτσης, δὲν ταξίδεψαν. Ὁ πρῶτος γιὰ νὰ μὴν ἀλαργιέψῃ ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια, ὁ δεύτερος ἀπὸ ἀμέλεια. Μόνον ἡ ἀμείλιχτη ἀνάγκη τοὺς ἔφερε στὴν Ἑλλάδα πρόπερσι καὶ τοὺς δυό.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΑΠΛΟΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ

Ἕνας δημοσιογράφος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ 1869 ἐπεσκέφθη στὸ σπίτι του τὸν ἀείμνηστο πρωθυπουργὸ Κουμουνδοῦρο, περιγράφει ὡς ἑξῆς τὶς ἐντυπώσεις του :

«Μπῆκα στὸ ἰδιαίτερο δωμάτιο τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὁ ὁποῖος ἦταν ντυμένος, ἀλλὰ χωρὶς παπούτσια καὶ καθόταν σταυροπόδι ἀπάνω στὸ κρεββάτι του. Ὁλόγυρά του, μερικοὶ ὑπουργοί του, καθόντουσαν κι' αὐτοὶ σὲ ψάθινες καρέκλες. Θυμᾶμαι ὅτι τὸ κρεββάτι τὸ σκέπαζε μονάχα μιὰ κουβέρτα κι' ὅτι δὲν εἶχε καθόλου σεντόνι.. Τὸ πάτωμα τοῦ δωματίου ἦταν ἐντελῶς γυμνό. Ἡ ὑπερβολικὴ αὐτὴ ἁπλότης τοῦ δωματίου μέσα στὸ ὁποῖο ἐζοῦσε ὁ πιὸ λιτοδίαιτος πολιτευτὴς τῆς Ἑλλάδος, σοῦ ἔδινε τὴν ἐντύπωσι ὅτι μπαίνεις σὲ κελλὶ μοναχοῦ. Ἐνῶ ὅμως ὁ Βούλγαρης δὲν ἀνέχθηκε καὶ δὲν φόρεσε ποτὲ εὐρωπαϊκὸ κοστούμι, ἀντιθέτως ὁ Κουμουνδοῦρος, παρ' ὅλη τὴν λιτότητά του, φοροῦσε πάντα εὐρωπαϊκὰ καὶ φαίνεται ὅτι τὰ πρῶτα μαθήματα πολιτισμοῦ τὰ πῆρε ἀπὸ τοὺς Βαυαροὺς τοῦ Ὄθωνος.

Ὁ Κουμουνδοῦρος ἦταν ἁπλὸς καὶ ἀφελής. Δὲν ἤθελε ποτὲ νὰ θυμᾶται ὅτι ἀνῆκε σὲ οἰκογένεια, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα δὲν ἔγινε γνωστὸ μόνο μὲ τὴ δική του προσωπικότητα.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Τὰ μικρὰ ρυάκια φλυαροῦν θορυβωδῶς, γιατὶ δὲν ἔχουν βάθος. Οἱ μεγάλοι ποταμοὶ ὅμως κυλοῦν σιωπηλοί.

Τζὼν Λοῦμποκ

* * *

Ἡ λογικὴ εἶνε ὁ θυρωρὸς τοῦ νοῦ. Ἀπαγορεύει μόνον νὰ μπαίνουν καὶ νὰ βγαίνουν ὑποπτες καὶ ἀνόητες ἰδέες.

Βολταῖρος

ΑΓΓΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΤΖΙΜ ΚΛΑΪΜΠΟΡ

Η ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΗΜΕΝΗ

Γοργὴ καὶ σβέλτη, παρὰ τὴν ἡλικία της, ἡ γηραιὰ λαίδη Μπέρτινγκαμ, ὑποδέχτηκε τὸν λόρδο κόμητα Σπένσερ στὸ προσκέφαλο, μόλις τὸν ἀντίκρυσε νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπῆ ἁμαξά του.

— Θὰ σᾶς μαλώσω, μιλόρδε !... τοῦ εἶπε μὲ ἀγαθὸ χαμόγελο, μόλις ἐκεῖνος τῆς φίλησε ἀβρὰ τὸ χέρι. Εἴπαμε νὰ μὲ ἐπισκέπτεσθε συχνότερα, μὰ ἐσεῖς φαίνεσθε στὴ χάσι καὶ στὴ φέξι τοῦ φεγγαριοῦ !...

Ἕνα θλιμμένο χαμόγελο φώτισε τὴν ἀχρή, ἀρχοντικὴ μορφὴ τοῦ λευκόμαλλου λόρδου, καὶ οἱ δυό τώρα τράβηξαν πρὸς τὴ δροσερὴ βεράντα.

Παρ, ὅλα ὅμως τὰ ἀναψυκτικά, ποὺ σερβιρίστηκαν, καὶ παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες τῆς λαίδης νὰ δώσῃ μιὰ πρόσχαρη ὄψι στὴν συνομιλία των, τὸ πρόσωπο τοῦ κόμητος Σπένσερ ἦταν πιὸ σκυθρωπὸ ἐκείνη τὴ ἡμέρα, ἀπ' ὅ,τι ἦταν ἄλλοτε. Κι' ἡ λαίδη, ἀνήσυχη πραγματικὰ τώρα, δὲν μπόρεσε πειὰ νὰ κρατηθῇ κι' εἶπε ἐπιπληκτικά :

— Μὰ τί ἔχετε, ἐπιτέλους, παληὰ καὶ καλέ μου φίλε; Ἡ σημερινὴ λύπη σας ξεπερνάει κατὰ πολὺ τὸ συνηθισμένο ὁριό της... Θἄλεγε κανένας ὅτι ἀνιᾶτε μαζύ μου!...

— Τὸ εὐγενικὸ ἐνδιαφέρον σας μεγαλώνει τὴ συγκίνησί μου μυλαίδη !... ἀποκρίθηκε θλιμμένα ὁ κόμης. Ὅσο γιὰ τὴν ἀνία ποὺ μοῦ λέτε ὅτι αἰσθάνομαι δὲν ἀπολογοῦμαι, γιατὶ εἶνε ἄδικη ἡ κατηγορία σας αὐτή... Ξέρετε καλά, ὅτι σὲ σᾶς πάντα εὕρισκα τὴν πιὸ στοργικὴ παρηγοριά, ὕστερα ἀπὸ τὸν σκληρὸ χαμὸ τῆς ἀγαπημένης μου γυναίκας... Κι' ὕταν, ἀργότερα, ἡ... ἡ δυστυχισμένη ἐκείνη κόρη μου φαρμάκωσε τὰ γηρατειά μου μὲ τὸν ἀνάξιο γάμο της πάλιν ἐσεῖς παρασταθήκατε στοὺς θρήνους καὶ στὴν ἀπελπισία μου...

— Δὲν ἀντιλέγω ! ψιθύρισε μὲ συγκίνησι ἡ λαίδη. Μὰ ἡ σημερινὴ θλῖψι σας ξεπερνάει κάθε ἄλλη προηγούμενη, τῶν τελευταίων αὐτῶν μηνῶν... Τί ἆρά γε καινούριο σᾶς συνέβη καὶ σᾶς βασανίζει τόσο ;

Ὁ γηραλέος λόρδος δίσταζε. Ἔπειτα ὅμως, σὰν νὰ τὸ πῆρε ἀπόφασι, σκούπισε τὸν ἱδρῶτα τῆς κρυφῆς του ἀγωνίας καὶ ψιθύρισε ἀργά :

— Εἶδα τὴ Μαρία, ἀπόψε... Μὴν τρομάζετε... Στὸν ὕπνο μου, δυστυχῶς, τὴν εἶδα, τὴ φτωχὴ μὰ ἀγαπημένη κόρη μου... Μοῦ παρουσιάσθηκε γονατιστὴ καὶ μοῦ ζητοῦσε θερμὰ συγγνώμη... Εἶχε κι' ἕνα ἀγγελοῦδι στὴν ἀγκαλιά της, ὡς τριῶν-τεσσάρων χρόνων... Ὅσο ἀκριβῶς θὰ εἶνε τώρα, πάνω - κάτω, τὸ παιδάκι της, ἀφοῦ μόλις πρὸ τεσσάρων χρόνων ὁ ἀνάξιος σύζυγός της τὴν πλάνεψε καὶ τὴν τράβηξε μακρυὰ ἀπὸ τὴν πατρικὴ ἀγκαλιά μου... Ἡ Μαρία μου ἔκλαιγε κι' ὁ μπεμπές της χαμογελοῦσε ἄδολα... Στὴν ἀρχὴ τὴν ἔβιωνα. Οὐρλιαζα πὼς ἦταν ἀποπαῖδι πειὰ κι' ἄξια τῆς τύχης της καὶ τῆς παρακοῆς της... Μὰ παρευθὺς λύγισα... Εσφιξα καὶ

τὶς δυὸ ἐκεῖνες λατρευτὲς ὑπάρξεις στὴν ἀγκαλιά μου καὶ μὲ τόση λαχτάρα φιλοῦσα τὸ πρόσωπο καὶ τὰ μαλλιά τους, ὥστε... ξύπνησα, ἀλλοίμονο ἔκλαψα, ἄϋπνος ὅλη τὴ νύχτα, πικρά, γιατί... γιατὶ δὲν ἦσαν ὅλ' αὐτὰ παρὰ ἕνα ὄνειρο... Ὄνειρο πλάνο καὶ τίποτε ἄλλο !...

Ὁ λόρδος Σπένσερ ἀγκομαχοῦσε τώρα ἀπ' τὴν ὀδύνη του, κι' ἡ λαίδη Μπέρτιγκαμ σκούπιζε λαθραῖα ἕνα θερμὸ δάκρυ της. Ἔπειτα ψιθύρισε :

— Μακάρι τὸ ὄνειρό σου, καλέ μου φίλε, νὰ γίνῃ μιὰ γρήγορη πραγματικότης... Εἶνε μεγάλος ὁ Θεός, κι' εἶνε κι' Αὐτὸς πατέρας !...

— Γιατὶ νὰ μὲ φαρμακώσῃ ἔτσι, ἡ ἄτυχη καὶ ἄμυαλη κόρη μου ;... ψιθύρισε μὲ ζωηρεμένον ἀπ' τὴν ἀνάμνησι τὸν πόνο του ὁ κόμης. Ἤμουν γιὰ κεῖνη τόσα χρόνια καὶ πατέρας, μὰ καὶ μητέρα συγχρόνως, ὕστερα ἀπὸ τὴν πρόωρη χηρεία μου.. Τὴν καμάρωνα εὐτυχισμένος, σὰν δροσερὸ λουλουδάκι ποὺ ἦταν, καὶ φρόντιζα νὰ προικίσω τὴν ψυχή της μ' ὅλες τὶς ἐπίκτητες ἀρετές, μιὰ ποὺ ἡ φύσις τὴν εἶχε προικίσει τόσο πλούσια μὲ τὰ δικά της δῶρα... Μὰ ἄδικα προσπαθοῦσα νὰ προσθέσω στὰ ἀμφίβολα δῶρα τῆς τρυφερότητος καὶ τῆς εὐαισθησίας της καὶ λίγη φρονιμάδα. Ἦταν ἔρμαιο τῶν πρώτων ἐντυπώσεών της, ἔκρινε τοὺς ἄλλους μὲ τὴ δική της ἀγνότητα καὶ φανταζόταν πὼς τὸ χαριτωμένο ἐξωτερικὸ ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ κρύβῃ κι' ὥμορφη ψυχή... Τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ θλιβερό, τὸ ξέρετε, μυλαίδη... Ἕνας κομψὸς καὶ θελκτικὸς ἀξιωματικός, ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας, μὰ ἄσωτος καὶ διεφθαρμένος, πλάνεψε τὴν κόρη μου. Τόσο τυφλώθηκε ἀπὸ τὸ ὀλέθριο αἴσθημά της, ὥστε περιφρονῶντας καὶ συμβουλὲς κι, ἐπιπλήξεις κι' ἀπειλές, τὸν παντρεύτηκε κρυφά, τὸν ἀκολούθησε στὶς Ἀποικίες, καὶ τώρα θὰ εἶνε χήρα δυστυχισμένη... Γιατὶ πληροφορήθηκα μὲ τρόπο ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο, ὅτι ἐκεῖνος σκοτώθηκε μιὰ βραδυὰ σ' ἕνα βρωμερὸ καταγώγιο, χαρτοπαίζοντας... Ποῦ νὰ βρίσκεται, ἀρά γε, τώρα, τὸ φτωχό μου κορίτσι ;... Σὲ τὶ ἀθλιότητα κυλιέται, κάτω ἐκεῖ, στὰ βάθη τῶν Ἰνδιῶν ;... Ἀπὸ μῆνες οἱ ἄνθρωποί μου, ποὺ τὴν ἀναζητοῦν ἐκεῖ κάπω, μὲ πληροφόρησαν καὶ μὲ πλοροφοροῦν ἀκόμη ὅτι ἐ ἄνδρας της ἦταν καταχρεωμένος κι' ὅτι τῆς κόρης μου τὰ ἴχνη χάηκαν, γιατὶ τὴν κυνηγοῦν οἱ δανεισταί του... Φρίκη Θεέ μου !... Φρίκη !...

Ἔμειναν σιωπηλοὶ ἀρκετὴ ὥρα κι' οἱ δυό τους, λυγισμένοι ἀπὸ τὸ βάρος τῶν θλιβερῶν τους ἀναμνήσεων. Κι' ἔπειτα, ἐπειδὴ τὸ δειλινὸ ἄρχισε νὰ γίνεται ψυχρό, ὁ κόμης ἀποχαιρέτησε τὴ λαίδη Μπέρτιγκαμ, ἀνέβηκε στὸ ἁμάξι του κι' ἔφυγε θλιμμένος, ὅπως ἦταν ὅταν ἦρθε...

Θὰ κόντευαν μεσάνυχτα, ὅταν ὁ καμαριέρης τοῦ λόρδου μπῆκε διαστικὸς στὸν κοιτῶνα του καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα ἐπεῖγον σημείωμα τῆς λαίδης. Ἄϋπνος ἀκόμη ὁ λόρδος Σπένσερ, δὲν ἀποφάσιζε νὰ πέσῃ στὸ κρεββάτι του, ἀλλὰ ἔσερνε τὰ κουρασμένα πόδια του σ' ἕνα ἀτέλειωτο στριφογύρισμα μέσα στὸ δωμάτιό του. Ἀνήσυχος γιὰ τὴν ἀσυνήθιστη ἐκείνη πρόσκλησι τῆς μυλαίδης, διάβασε τὰ ἑξῆς, στὸ λιγόλογο γράμμα της, τὸ ὁποῖο ἀποσφράγισε μὲ χέρια τρεμάμενα :

«Ἀκριβέ μου φίλε...

Μοῦ συμβαίνει κάτι τὸ ἀπρόοπτο, μὰ ὄχι κι' ἀνησυχητικό. Ἡ παρουσία σου ὅμως εἶνε ἀπαραίτητη ἀμέσως, παρ' ὅλο τὸ ἀκατάλληλο τῆς ὥρας... Χίλιες συγγνῶμες.

Λαίδη ΜΠΕΡΤΙΓΚΑΜ

Ὁ κόμης Σπένσερ ντύθηκε διαστικά, καὶ σὲ λίγο ἀνέβαινε μὲ λαχτάρα στὸ φωτισμένο μέγαρο τῆς φίλης του. Τὴν βρῆκε αἰνιγματικὴ ξαπλωμένη ἥσυχα στὸ κρεββάτι της, κι' ἀπ' τὸ ἐπιτήδεια ἀπαθὲς πρόσωπό της δὲν μποροῦσε νὰ μαντέψῃ οὔτε κάτι τὸ δυσάρεστο, μὰ οὔτε καὶ κάτι τὸ εὐχάριστο.

— Καθῆστε, φίλτατέ μου. ἐδῶ κοντά μου ! .. εἶπε γαλήνια ἡ λαίδη. Μοῦ συμβαίνει κάτι τὸ αὐστηρὰ προσωπικὸ καὶ θέλω ἀμέσως τὴν γνώμη σας, ἐπειδὴ εἶνε κάτι τὸ πολὺ σοβαρό... Θέλετε ἕνα τσάϊ ;... Ναί ;... Χτυπῆστε τότε τὸ κουδοῦνι, σᾶς παρακαλῶ, νἄρθῃ ἡ καμαριέρα.

Ὁ λόρδος Σπένσερ, συγκρατῶντας τὴν περιέργειά του, χτύπησε τὸ κουδοῦνι. Ἀντὶ νἄμπῃ ὅμως μέσα ἡ καμαριέρα, φάνηκε χαρωπὸ ἕνα ὁλόξανθο ἀγγελοῦδι, ὡς τριῶν - τεσσάρων χρόνων, τὸ ὁποῖο ἔτρεξε παρευθὺς στὴ λαίδη, φωνάζοντας :

— Γιαγιά Γιαγιά !... Νυστάζω.. Μὰ ἡ μαμὰ δὲν μ' ἀφήνει ἀκόμη νὰ κοιμηθῶ...

—Νὰ μὴ βασκαθῇ, τὸ καϋμένο ! εἶπε ὁ λόρδος μὲ τρυφερὴ συγκίνησι, χαϊδεύοντάς το. Τίνος εἶνε ;... Γιατὶ δὲν τὸ εἶδα ἀπὸ νωρὶς ἐδῶ, τὸ μικρὸ αὐτὸ Χερουβεῖμ ;

— Κάποιας μακρυνῆς ἀνεψιᾶς μου ! εἶπε γαλήνια ἡ μυλαίδη. Μόλις ἦρθε πρὸ ὀλίγων ὡρῶν, μὲ τὸ νυχτερινὸ τραῖνο, καὶ γι' αὐτὴ τὴν ἀνεψιά μου θὰ σᾶς μιλήσω τώρα... Χτυπῆστε, λοιπόν, καὶ πάλι, φίλε μου, γιὰ τὴν καμαριέρα....

Μὰ ὁ λόρδος Σπένσερ δὲν ἄκουγε. Τὰ μάτια του ἦσαν προσηλωμένα στὰ ὡραῖα μάτια τοῦ μικροῦ, μάτια ἀσυνηθίστου γαλάζιου χρώματος. Τὸ χρῶμα αὐτὸ τοῦ θύμιζε τὸ χρῶμα δυὸ ἄλλων ἀγαπημένων ζευγαριῶν ματιῶν : Τῶν ματιῶν τῆς γυναίκας του καὶ τῆς ξενητεμένης κόρης του !...

— Θεέ μου ! ψιθύρισε δακρυσμένος στὴ λαίδη. Πόσο τὰ χαρακτηριστικά του μοιάζουν τῆς γλυκειᾶς μου Μαρίας... Ἔτσι θὰ εἶνε φαντάζομαι καὶ τὸ δικό της ἀγοράκι !

— Ναί ;... εἶπε ἡ λαίδη, ἀδιάφορα, μὰ ἡ κρυφὴ προσπάθειά της τώρα, ἔδινε ἕνα ἀλλόκοτο τρεμούλιασμα στὴ φωνή της.

Ὑποψιασμένος δυνατὰ ὁ λόρδος χλώμιασε σὰν νεκρός. Τινάχτηκε ὄρθιος, ἔσφιξε μὲ ἀνέκφραστη λαχτάρα τὸ παιδάκι στὴν ἀγκαλιά του καὶ κυττάζοντας θαθειὰ στὰ μάτια τὴν συγκινημένη λαίδη, ξεφώνισε βραχνά :

— φίλη μου !... Ἐλᾶτε... Πέστε μου... Μὴ φοβᾶστε !... Θ' ἀνθέξω στὴ χαρά, στὴν εὐτυχία... Σᾶς τὸ ὑπόσχομαι... Πέστε μου... Μήπως ; Μήπως ;...

Ἀνέπνεε μὲ δυσκολία καὶ τὰ μάτια του πετοῦσαν σπίθες.

— Μήπως εἶν, ἐδῶ ἡ Μαρία μου ; Καὶ τὸ παιδάκι αὐτό ;.. Μήπως εἶνε ὁ ἔγγονός μου ;...

— Ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος ! ψιθύρισε δακρυσμένη ἡ λαίδη Μπέρτιγκαμ. Τὸ ὄνειρό σου ἔγινε πραγματικότης... Ναί, ἡ κόρη σου εἶν' ἐδῶ, ἦρθε σὲ μένα, γιὰ νὰ μεσολαβήσω, μὰ ἡ συγγνώμη σου μὲ πρόλαβε !...

Δὲν τὴν ἄκουγε ὅμως πειά. Ἡ κόρη του εἶχε μπῆ ἄξαφνα μέσα, εἶχε ριχτῆ στὴν ἀγκαλιά του καὶ κλαίγανε, κλαίγανε μαζύ, ἀπὸ χαρὰ εὐτυχία, ἐνῶ πλάϊ της ὁ μικρὸς γυιὸς τῆς Μαρίας, ὁ ἔγγονος τοῦ λόρδου, ἔκλαιγε κι' αὐτὸς, χωρὶς νὰ ξέρῃ ὡστόσο, γιατί...

ΤΖΙΜ ΚΛΑΡΚ ΜΠΟΡ

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

ΤΟΥ PENE NT' ANZOY

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Πρόσωπα:

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΕΡΡΙΚΟΣ Ο Β'. ΘΩΜΑΣ ΜΠΙΚΕ, ἔμπιστος τοῦ βασιλέως.

(Στὸ βασιλικὸ παλάτι. Ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Θωμᾶς Μπικὲ συνομιλοῦν)

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ἀγαπητέ μου φίλε καὶ πολύτιμέ μου σύμβουλε, ἔχω μιὰ χάρι νὰ σοῦ ζητήσω.

ΘΩΜΑΣ. — Εἶμαι στὰς διαταγάς σας, Μεγαλειότατε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Εἶσαι ὁ ὡραιότερος ἄνδρας τῆς Αὐλῆς μου, ὅλες ἡ γυναῖκες τῶν εὐγενῶν εἶνε ἐρωτευμένες μαζύ σου.

ΘΩΜΑΣ, (χαρούμενος). — Μεγαλειότατε!...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ναί, ναί εἶσαι τόσο ἔξυπνος, ὅσο καὶ ὡραῖος. Κανεὶς ἄλλος δὲν ἔχει τὴν ἑτοιμότητά σου, τὴν ἐξυπνάδα σου, τὴ διπλωματική σου ἱκανότητα.

ΘΩΜΑΣ. — Ἡ καλωσύνη σας, Μεγαλειότατε...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Μὴν ἀρχίζεις τὶς μετριοφροσύνες, Θωμᾶ. Μοῦ ἀρέσεις προπάντων γιατὶ εἶσαι εἰλικρινής. Λοιπόν, εἶσαι ὡραῖος, ἔξυπνος, εἶσαι ὁ ἔμπιστος τοῦ βασιλέως. Εἶσαι ζηλευτός, πολυθαυμασμένος. Καὶ εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπ' τὴ ζωή σου, δὲν εἶν' ἔτσι;

ΘΩΜΑΣ. — Ναί, εἶμαι εὐχαριστημένος, Μεγαλειότατε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Θὰ ἤθελες νὰ κάνῃς κι' ἕνα λαμπρὸ γάμο καὶ νὰ πάρῃς καμμιὰ ὡραία καὶ πλουσιωτάτη λαίδη;

ΘΩΜΑΣ. — Μεγαλειότατε, ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς πῶ, ὅτι δὲν θέλω νὰ παντρευτῶ...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Γιατί;

ΘΩΜΑΣ. — Γιατὶ ὅσο μένω ἐλεύθερος, εἶμαι ὁ κύριος ὁποιασδήποτε λαίδης θέλω.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Χά! Χά! Εἶσαι χαριτωμένος, ἀγαπητέ μου καγκελάριε...

ΘΩΜΑΣ. — Λοιπόν, τί ζητάει ἀπὸ μένα ὁ βασιλεύς μου;

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Μιὰ μεγάλη θυσία, ἀγαπητέ μου Θωμᾶ. Πολὺ μεγάλη ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀφοῦ εἶσαι τόσο εὐτυχὴς τώρα...

ΘΩΜΑΣ. — Θὰ κάμω ὅ,τι μοῦ ζητήσει ὁ κραταιός μου βασιλεὺς καὶ σεπτός μου φίλος.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ὅ,τι κι' ἂν σοῦ ζητήσω Θωμᾶ;

ΘΩΜΑΣ. — Ὅτι κι' ἂν μοῦ ζητήσετε, Μεγαλειότατε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Κι' ἂν σοῦ ζητήσω νὰ γίνῃς παπᾶς;

ΘΩΜΑΣ. — Νὰ γίνω παπᾶς; Χά! Χά! Ἐπιτρέψατέ μου νὰ γελάσω, Μεγαλειότατε. Ὡρισμένως θέλετε νὰ ἀστειευθῆτε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Δὲν ἀστειεύομαι, φίλε μου. Μιλῶ σοβαρά, πολὺ σοβαρά. Τὸ συμφέρον μου ἀπαιτεῖ νὰ γίνῃς ἱερωμένος.

ΘΩΜΑΣ. — Ἱερωμένος, ἐγώ, ὁ πρῶτος γλεντζὲς τῆς Ἀγγλίας!

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Μὴ σὲ φοβίζει ἡ λέξις «ἱερωμένος». Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ζῇς καὶ σὰν ἀσκητής. Θὰ μπορῇς νὰ ζῇς ὅπως σοῦ ἀρέσει.

ΘΩΜΑΣ. — Μεγαλειότατε. Μὲ φαντάζεσθε μὲ ράσα ἐμένα;

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ τὰ φορῇς μὲ τόση χάρι, μὲ ὅση φορεῖς καὶ τὰ πολυτελῆ κοστούμια τῆς Αὐλῆς.

ΘΩΜΑΣ. — Μεγαλειότατε.... Γιὰ σκεφθῆτε... Νὰ ὑποκλίνωνται μπροστά μου μὲ σεβασμὸ καὶ νὰ μοῦ φιλοῦν τὸ χέρι ἡ χαριτωμένες κυρίες τῆς Αὐλῆς...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Δὲν θὰ σοῦ τὸ φιλοῦν μὲ λιγωτερη προθυμία ἀπὸ τώρα. Ἔχεις, ἀλήθεια, ἕνα χέρι θαυμάσιο, τόσο κατάλληλο γιὰ νὰ τὸ φιλοῦν ἡ εὐλαβεῖς κυρίες...

ΘΩΜΑΣ. — Καὶ θέλετε, Μεγαλειότατε, νὰ γίνω ὁ ἐπίσημος ἱερεὺς τῆς Αὐλῆς σας, καὶ νὰ ἐξομολογῶ τὶς ὡραῖες ἀρχόντισσες, γιὰ νὰ μαθαίνω τὰ μυστικά τους;

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Θέλω νὰ γίνῃς κάτι περισσότερο ἀπὸ ἁπλὸς παπᾶς καὶ πνευματικός... Θέλω νὰ γίνῃς ἐπίσκοπος καὶ σὲ λίγο ἀρχιεπίσκοπος.

ΘΩΜΑΣ. — Ἀρχιεπίσκοπος, ἐγώ;...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ἀρχιεπίσκοπος, ναί. Πριμάτος τῆς Ἀγγλίας.

ΘΩΜΑΣ. — Καὶ γιατὶ ὅλ' αὐτά, Μεγαλειότατε;

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Γιατὶ σὲ κανένα ἄλλον δὲν ἔχω τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ ἔχω σ' ἐσένα. Καὶ γιὰ ἀρχιεπίσκοπο τῆς Ἀγγλίας, ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα πολὺ - πολὺ ἔμπιστό μου ἄνθρωπο.

ΘΩΜΑΣ. — Ναί, Μεγαλειότατε... Ἀλλά...

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Μὴ μοῦ φέρεις ἀντιρρήσεις, σὲ παρακαλῶ. Μὰ δὲν μοῦ εἶπες πρὸ ὀλίγου ὅτι εἶσαι ἕτοιμος νὰ θυσιαστῆς γιὰ μένα;

ΘΩΜΑΣ. — Μάλιστα, Μεγαλειότατε... Ἀλλὰ εἶνε λίγο παράξενο...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Δὲν εἶνε δίκαιο καὶ σωστὸ ὅ,τι θέλω ἐγώ;

ΘΩΜΑΣ. — Δὲν ἀντιλέγω, Μεγαλειότατε. Ἀλλά....

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Πᾶψε τὸ «ἀλλὰ», σὲ παρακαλῶ. Καὶ πές μου καθαρά, θέλεις νὰ ἐξακολουθῆς νὰ ὑπηρετῆς τὸν βασιλέα σου καὶ τὴν πατρίδα σου;

ΘΩΜΑΣ. — Βέβαια, θέλω.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Τότε δέξου αὐτὸ ποὺ σοῦ ζητῶ. Ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς δὲν θὰ μὲ ὑπηρετῆς παρὰ μόνο ὡς ἀρχιεπίσκοπος. Τί ἔχεις νὰ χάσῃς ἀλλωστε; Θὰ σὲ τιμοῦν καὶ θὰ σὲ προσκυνοῦν περισσότερο καὶ ἀπὸ τώρα. Θὰ ἀμείβεσαι πιὸ πλουσιοπάροχα. Καὶ θὰ εἶσαι πολὺ πιὸ ἐπιβλητικὸς μὲ τὴ στολὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἀπὸ ὅσο εἶσαι τώρα μὲ τὸ αὐλικό σου κοστούμι. Δὲν θὰ σοῦ λείψῃ τίποτα ἀπὸ ὅσα ἔχεις τώρα, καὶ μάλιστα θὰ ἔχῃς καὶ περισσότερα προνόμια.

ΘΩΜΑΣ. — Μεγαλειότατε...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ἄ!... Μήπως θὰ ἤθελες νὰ παντρευτῆς; Μήπως εἶσαι ἐρωτευμένος καὶ δὲν μοῦ τὸ λές; Ἔ;

ΘΩΜΑΣ. — Σᾶς εἶπα, Μεγαλειότατε, δὲν θέλω νὰ παντρευτῶ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Τότε, δὲν ὑπάρχει κανένα ἐμπόδιο, γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ ποὺ θέλω. Καὶ σοῦ ἐπαναλαμβάνω, μὴ στενοχωριέσαι καθόλου ἂν δὲν αἰσθάνεσαι μέσα σου καμμιὰ κλίσι γιὰ παπᾶς. Τὸ ράσο σκεπάζει πολλά. Θὰ μπορῇς νὰ ζῇς ὅπως καὶ τώρα. Εἶσαι ἀρκετὰ ἔξυπνος γιὰ νὰ τὰ καταφέρῃς ὅλα καλά. Εἶσαι τέλειος διπλωμάτης καὶ ἱκανὸς γιὰ κάθε μυστικὴ συνωμοσία. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς θέλω νὰ γίνῃς ἐσὺ ἀρχιεπίσκοπος.

ΘΩΜΑΣ. — Μεγαλειότατε, ἀφοῦ νομίζετε πὼς ἔτσι θὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος, τότε δέχομαι.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ (χαρούμενος). — Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, καλέ μου φίλε! Δὲν φαντάζεσαι τί μεγάλη ἐκδούλευσι μοῦ κάνεις. Θὰ μὲ διευκολύνῃς σὲ πολλὰ δύσκολα θρησκευτικὰ ζητήματα. Θὰ λύσῃς ἐσὺ μὲ τὴν ἐξυπνάδα σου καὶ μὲ τὴ διπλωματία σου τὶς ἐκκλησιαστικές μας διαφορές. Καὶ θὰ ξέρῃς νὰ τιμωρῇς τοὺς ἐχθρούς μου.

ΘΩΜΑΣ. — Θὰ κάνω ὅ,τι μοῦ διατάξῃ ὁ βασιλεύς μου.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ποῦ θἄβρω ἕναν ἄλλο ἀρχιεπίσκοπο τόσο πειθαρχικὸ καὶ τόσο δραστήριο συγ-

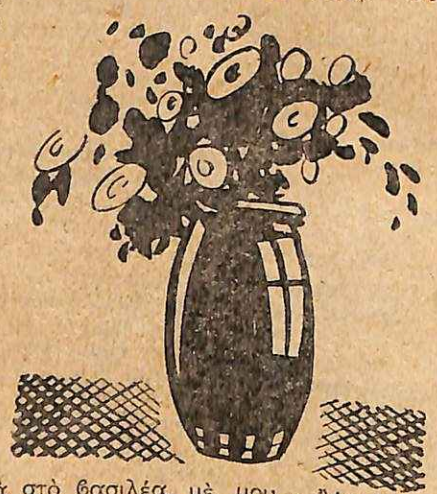
χρόνως ; Καὶ θέλω γρήγορα νὰ τελειώση αὐτὸ τὸ ζήτημα. Θὰ σὲ κάνω πρῶτα ἐπίσκοπο, καὶ σὲ λίγο ἀρχιεπίσκοπο... Θὰ σοῦ ἀναθέσω καὶ κάτι πολὺ δύσκολο, πολὺ λεπτό... Ἀλλὰ ἐσὺ θὰ τὰ καταφέρης ὅλα. Εἶμαι βέβαιος.

ΘΩΜΑΣ. — Θὰ ἐκτελῶ πιστὰ τὶς διαταγὲς τοῦ βασιλέως μου, ὅπως καὶ τώρα.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Εἶμαι ὑπερήφανος γιὰ σένα, Θωμᾶ. Θὰ εἶσαι τώρα περισότερο κι' ἀπὸ πρὶν ὁ ἔμπιστός μου. Θὰ ἰδῆς...

* * *

(Μετὰ τρεῖς μῆνες. Καὶ πάλι ὁ βασιλεὺς Ἐρρῖκος καὶ ὁ Θωμᾶς Μπεκὲ βρίσκονται μόνοι στὴν ἴδια αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ καὶ συνομιλοῦν. Μὰ ὁ Θωμᾶς πειὰ δὲν εἶνε ὁ ἴδιος. Φορεῖ τὴ μεγαλοπρεπῆ στολὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἀλλὰ δὲν ἔχει πειὰ τὸ πρῶτο του ταπεινωμένο ὕφος μπροστὰ στὸ βασιλέα. Εἶνε σκεπτικός, χλωμός, ἀδύνατισμένος, ἀλλὰ στέκεται ἐπιβλητικὸς μπροστὰ στὸ βασιλέα, μὲ τὸ σταυρὸ στὸ χέρι).

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Νὰ λοιπόν, ἔγινες ἀγαπητέ μου Θωμᾶ, καὶ ἀρχιεπίσκοπος. Ἀλλά, τὶ νὰ σοῦ πῶ, δὲν μοῦ φαίνεσαι πολὺ εὐχαριστημένος.

ΘΩΜΑΣ, (κυττάζοντας θαρρετὰ τὸν βασιλέα).— Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος, Μεγαλειότατε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Εἶσαι πολὺ ἀδύνατος καὶ χλωμός.

ΘΩΜΑΣ. — Ἀπὸ τὴν αὐστηρὴ νηστεία καὶ τὶς ἀδιάκοπες προσευχές, Μεγαλειότατε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Τὸν πῆρες λοιπὸν στὰ σοβαρὰ τὸ ρόλο σου ;

ΘΩΜΑΣ. — Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ξέρεις λοιπὸν ὅτι σοῦ πηγαίνει θαυμάσια ἡ στολὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ;

ΘΩΜΑΣ. — Μοῦ εἶνε ἐντελῶς ἀδιάφορο αὐτό, Μεγαλειότατε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ἡ ὡραῖες κυρίες θὰ σὲ κυττάζουν τώρα μὲ μεγαλείτερο θαυμασμό.

ΘΩΜΑΣ. — Μοῦ εἶνε ἐντελῶς ἀδιάφορο κι' αὐτό.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Μὰ τόσο ἄλλαξες λοιπὸν ἐσύ, ὁ κομψότερος κι' ἐρωτικώτερος ἄντρας τῆς Ἀγγλίας !...

ΘΩΜΑΣ. — Μεγαλειότατε... Δὲν εἶμαι πειὰ παρὰ ἕνας ἱερεύς, ἕνας ὑπηρέτης τοῦ Θεοῦ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Καὶ τοῦ βασιλέως.

ΘΩΜΑΣ. — Τοῦ Θεοῦ μόνο.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Τί εἶνε αὐτά, Θωμᾶ; Ξέχασες λοιπὸν τὴ συμφωνία μας ; Ξέχασες ὅτι σ' ἔκανα ἀρχιεπίσκοπο γιὰ νὰ ἐκτελῆς καὶ πάλι τὶς διαταγές μου ; Ἂν δὲν τὸ ἤθελα ἐγώ, δὲν θὰ φοροῦσες αὐτὴ τὴ στολή.

ΘΩΜΑΣ. — Δὲν τὸ θελήσατε σεῖς, τὸ θέλησε ὁ Θεός...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Θωμᾶ !...

ΘΩΜΑΣ. — Ναί, ὁ Θεὸς τὸ θέλησε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ὁ αὐλικὸς διάβολος ἔγινε ἔξαφνα ἅγιος !

ΘΩΜΑΣ. — Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.— Κι' ὕστερα λένε πὼς τὸ ράσο δὲν κάνει τὸν καλόγερο. Τέλος... Μπορεῖ νὰ ἔγιναν ἔξαφνα ἅγιος. Ἀλλὰ εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ κάνης ὅ,τι διατάζω. Πάρε αὐτὸ τὸ ἔγγραφο. (Τοῦ δίνει ἕνα χαρτί). Ἐδῶ μέσα εἶνε γραμμένες ἡ ὁδηγίες μου γιὰ τὴ δίωξι τοῦ κλήρου. Εἶνε πολλοὶ κληρικοὶ ποὺ δὲν τοὺς χωνεύω. (Ὁ Θωμᾶς παίρνει τὸ ἔγγραφο καὶ τὸ σχίζει).

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Πῶς τολμᾶς;

Ο ΘΩΜΑΣ. — Ὁ Θεὸς μὲ φώτισε καὶ μὲ καθωδήγησε. Χτὲς ἀκόμα δὲν εἶχα συναίσθησι τῶν καθηκόντων μου, σήμερα εἶμαι ἕτοιμος νὰ πεθάνω γιὰ νὰ τὰ ἐκτελέσω. Θέλω νὰ ἐξαγνισθῶ ἀπὸ τὴ μάταιη καὶ ἀνανδρη ζωὴ ποὺ ἔζησα ὡς τώρα. Δὲν θὰ σὲ ὑπακούσω πειὰ βασιληᾶ. Θ' ἀκούω μόνο τὴ συνείδησί μου, ποὺ εἶνε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ. Ὡς τώρα κοιμῶταν μέσα μου αὐτὴ ἡ συνείδησις, μὰ τώρα πειὰ ποὺ ξύπνησε, τίποτα δὲν θὰ μπορέση νὰ τὴ νικήση. Ἔπρεπε νὰ βρεθῶ μόνος, μακρυὰ ἀπὸ τὰ ὄργια καὶ τὴ διαφθορὰ τῆς Αὐλῆς, γιὰ νὰ συνέλθω...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ξεχνᾶς ὅτι ἐγὼ ποὺ σὲ ἀνύψωσα, μπορῶ καὶ νὰ σὲ συντρίψω, ἀχάριστε ;

ΘΩΜΑΣ. — Εἶσαι βασιλεύς, ἀλλὰ εἶσαι ἕνας περαστικὸς βασιλεὺς αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ εἶνε μεγαλείτερη ἀπὸ τὴ δική σου. Μ' ἔκανες ἀρχιεπίσκοπο γιὰ νὰ μὲ κάνης ἀκόμα πιὸ τυφλὸ ὄργανό σου. Μὰ τί συνέβη; Ἐγὼ ἔξαφνα εἶδα τὴν ἀλήθεια καὶ συγχάθηκα τὴν πρώτη μου ζωή, ἀπαρνήθηκα τὸν πρῶτο ἑαυτό μου καὶ ὑψώνομαι τώρα ἀντιμέτωπός σου. Βασιληᾶ Ἐρρῖκε, μετάνοιωσε κι' ἐσύ... Εἶνε καιρός. Ἐξαγνίσου κι' ἐσύ, ἀπὸ τὰ κρίματά σου...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ἂν δὲν κρατοῦσες τὸν σταυρὸ στὸ χέρι σου, θὰ σὲ χτυποῦσα. Φύγε γρήγορα.

ΘΩΜΑΣ (φεύγει ἀργὰ). — Πόσο εἶσαι ἀξιολύπητος !... ἀργά, ψιθυρίζοντας).

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ, (μόνος). — Τί ἔπαθα !... Θέλησα νὰ τοῦ κάμω ἀκόμα περισσότερο καλό, δημιούργησα ἕναν ἐχθρό. Δὲν θέλει νὰ εἶνε πειὰ τυφλὸ ὄργανό μου. Ἀλλοίμονό του !... Θὰ μετανοιώση φριχτὰ γιὰ τὴ θρασύτητά του...

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

Στὸ δικαστήριο :

Ὁ Πρόεδρος.— Ὥστε, κατηγορούμενε, ὁμολογεῖς, ὅτι πέταξες τὴν πεθερά σου ἀπ' τὸ παράθυρο ;

Ὁ κατηγορούμενος. —Μάλιστα,κύριε πρόεδρε. Τὸ ἔκαμα ὅμως αὐτὸ σὲ στιγμὴ τρέλλας.

Ὁ Πρόεδρος. — Καλά, εὐλογημένε μου, δὲν σκεφτόσουν, ὅτι πέφτοντας στὸ δρόμο ἀπὸ τόσο ὕψος ἕνας τέτοιος ὄγκος, μποροῦσε νὰ χτυπήση... κανένα ἀθῶο διαβάτη ;

* * *

— Εἶνε ἐδῶ, παρακαλῶ, ὁ κύριος Ἀριστομένης;

— Ὄχι.

— Καὶ πότε θὰ γυρίση ;

— Ὅταν ὁ κύριος Ἀριστομένης μᾶς παραγγείλη νὰ ποῦμε ὅτι λείπει, δὲν ξέρουμε ποτὲ τὶ ὥρα θὰ γυρίση...

* * *

Ὁ μικρός.—Τί θέλεις νὰ σοῦ χαρίσω στὴ γιορτή σου, μαμά;

Ἡ μαμά.— Σ' ἀν τί θέλεις παιδί μου ;

Ὁ μικρός.— Ἕναν καθρέφτη τῆς τουαλέττας !

Ἡ μαμά.—Μὰ ἔχω, παιδί μου, ἕνα ὡραῖο καθρέφτη.

Ὁ μικρός.—Ναί, ἀλλά... αὐτὸν τὸν ἔσπασα πρὸ ὀλίγου!

* * *

Ἐκεῖνος.— Λοιπόν, ἀγάπη μου, εἶσαι ἕτοιμη ;

Ἐκείνη. — Ναί, ἀμέσως. Μόνο τὰ χείλη μου ἔχω νὰ βάψω.

Ἐκεῖνος.— Ἄ, καλά... Θὰ ξανάρθω σὲ μιὰ ὥρα !...

Ἔχω ἀρκετοὺς αὐλικοὺς πραγματικὰ ἀφωσιωμένους σ' ἐμένα. Θὰ βρεθῆ κάποιος νὰ μ' ἀπαλλάξη ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀχάριστο. Θὰ βάλω νὰ τὸν σκοτώσουν μέσα στὴν ἐκκλησία, τὴν ὥρα ποὺ θ' ἀνεβαίνη τὰ σκαλοπάτια ποὺ ὁδηγοῦν στὸ θυμό, γιὰ νὰ λειτουργήση. Καὶ γρήγορα μάλιστα. Αὔριο... Ναί, αὔριο...

ΟΥΓΓΡΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΓΙΟΚΑΪ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΛΗΣΤΑΣ...

Συμβαίνει συχνὰ οἱ τρομεροὶ λησταὶ ποὺ ζοῦνε στὰ βάθη καὶ στὶς σπηλιὲς τῶν βουνῶν, νὰ ἔχουν εὐγενικὰ αἰσθήματα. Ὁ σκοπός τους εἶνε πολλὲς φορὲς ἀλτρουϊστικός. Ληστεύουν τοὺς πλουσίους καὶ μοιράζουν τὰ λάφυρα στοὺς φτωχούς. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς ληστὰς ἦταν κι' ὁ Φεκέτε Ζότσι, ποὺ τόνομά του τὸ ἤξερε ὅλη ἡ Οὐγγαρία.

Ἕνα βράδυ εἶχα πάει στὸ ὑπέροχο μέγαρό της νὰ ἐπισκεφθῶ τὴ Στεφανία Ρέπεϋ, τὴ χαριτωμένη τετραπέρατη κόμησσα μὲ τὰ ὡραῖα μαῦρα μάτια καὶ τὸ μελαχροινὸ προσωπάκι. Τὴ βρῆκα νὰ κάνῃ τὶς ἑτοιμασίες της γιὰ νὰ πάῃ σὲ κάποιο χορὸ ποὺ θὰ γινόταν τὴν ἄλλη μέρα στὸ Καζῖνο τῆς γειτονικῆς πόλεως Ἀράντ. Θὰ ἔπαιρνε μαζύ της καὶ τὴν καμαριέρα της. Μοῦ πρότεινε λοιπὸν ἀμέσως νὰ τὴν συνοδεύσω, γιατὶ δὲν ὑπῆρχε ἄλλος καβαλλιέρος στὸ μέγαρό της. Πῶς μποροῦσα ν' ἀρνηθῶ; Ὅταν μιὰ χαριτωμένη νεαρὴ κόμησσα σᾶς λέῃ μὲ τὸ γοητευτικώτερο χαμόγελό της: «Μὲ συνοδεύετε, ἀγαπητέ μου βαρῶνε;» δὲν μπορεῖτε παρὰ ν' ἀπαντήσετε: «Μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστησι». Μὰ καὶ πραγματικὰ ἡ εὐχαρίστησί μου ἦταν μεγάλη, ἀφοῦ θὰ περνοῦσα μιὰ ὁλόκληρη νύχτα μέσα στὸ ἁμάξι, πλάϊ της. Δὲν μ' ἐνοιαζε καθόλου τὸ ὅτι θὰ διασχίζαμε γιὰ νὰ φτάσουμε στὸ Ἀράντ τρία ποτάμια μὲ μισογκρεμισμένα γεφύρια κι' ἕνα δάσος γεμᾶτο λῃστές. Ἡ κόμησσα διέταξε ἀμέσως νὰ ζέψουν τ' ἄλογα στὸ πολυτελέστατο ἁμάξι της, πῆρε μαζύ της μιὰ κασσετίνα μὲ τὰ διαμαντικά της, καὶ ξεκινήσαμε. Σὲ λίγο ἡ καμαριέρα της, νανουρισμένη ἀπὸ τὰ τινάγματα τοῦ ἁμαξιοῦ, ἀποκοιμήθηκε. Ἐγὼ κρατοῦσα στὰ γόνατά μου τὴν κασσετίνα μὲ τὰ κοσμήματα καὶ τὸ μανσὸν τῆς κομήσσης, ἡ ὁποία ἀκολουθῶντας τὸ παράδειγμα τῆς ὑπηρετρίας της, δὲν ἄργησε ν' ἀποκοιμηθῇ κι' αὐτή.

Εἴχαμε κάνει δυὸ ὥρων δρόμο, ὅταν ἄξαφνα ὅλοι μας πεταχτήκαμε ἀπάνω ἀπότομα. Τὸ ἁμάξι εἶχε σκοντάψει σὲ κάποιο ἐμπόδιο κ' ἔκλινε πρὸς τὰ δεξιὰ ἐπικίνδυνα. Ὁ ἁμαξᾶς κατέβηκε ἀπὸ τὴ θέσι του κι' ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ γύρω, πλησίασε καὶ εἶπε:

— Κυρία κόμησσα μοῦ φαίνεται πὼς χάσαμε τὸ δρόμο.

— Ἔ, κι' ὕστερα; ἔκανε ἡ κόμησσα μισοκοιμισμένη ἀκόμα. Μήπως θέλῃς νὰ γυρίσουμε πίσω; Τράβα τὸ δρόμο σου καὶ κάπου θὰ μᾶς βγάλῃ.

— Μάλιστα, κυρία κόμησσα, μόνο ποὺ δὲν ἔχω καμμιὰ ἐμπιστοσύνη στὸ δρόμο αὐτό...

— Μὰ ποῦ βρισκόμαστε;

— Στὸ δάσος τοῦ Στσαλόντα, κυρία κόμησσα.

— Ἔ, κι' ἔπειτα; Σὲ μιὰ-δυὸ ὧρες θὰ τὸ περάσουμε ὅπως-ὅπως

— Στὶς προστάγες σας, κυρία κόμησσα, εἶπε ὁ ἁμαξᾶς. Τὸ μόνο ποὺ φοβᾶμαι εἶνε μήπως πέσουμε στὰ χέρια τῶν ληστῶν. Ξέρει ἡ κυρία κόμησσα πὼς ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ ληστὲς σ' αὐτὸ τὸ δάσος;

— Ξέρω πὼς εἶσαι ἕνας βλάκας! φώναξε ἡ κόμησσα. Τράβα μπροστά, σοῦ εἶπα!...

—Τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ τολμηρό, εἶπα τότε ἐγὼ ἐπεμβαίνοντας στὴ συζήτησι. Μποροῦμε νὰ ἐκτεθοῦμε σὲ σοβαρὸ κίνδυνο. Ἡ νύχτα εἶνε θεοσκότεινη, κι' ἂν μᾶς παρουσιαστοῦν ξαφνικὰ λησταί, θὰ μᾶς γυμνώσουν καὶ θὰ μᾶς σκοτώσουν ἴσως.. Καὶ δὲν ἔχω μαζύ μου τὸ πιστόλι μου!...

— Τί; Γιὰ νὰ σοῦ τὸ πάρουν; ἔκανε εἰρωνικὰ ἡ κόμησσα, πηδῶντας ἔξω ἀπὸ τὸ ἁμάξι.

— Ὦ ! Τὶ θεσπέσια νύχτα ! φώναξε. Τί μυρωμένο ἀγέρι ! Κυττάξτε τὶς πυγολαμπίδες ποὺ φωσφορίζουν πάνω στὰ χορτάρια. Νὰ καὶ φῶς ἐκεῖ στὸ βάθος... Σίγουρα θἄναι κανένα σπιτάκι ξυλοκόπων... Πᾶμε νὰ ζητήσουμε φιλοξενία...

Μόλις ὅμως κύτταξα πρὸς τὴ διεύθυνσι ποὺ μᾶς ἔδειχνε ἡ κόμησσα, τὸ αἷμα μου πάγωσε μέσα στὶς φλέβες μου. Εἴμαστε κοντὰ σ' ἕνα πανδοχεῖο ποὺ ἐθεωρεῖτο ὡς κρησφύγετο τῶν ληστῶν. Ὁ ἁμαξᾶς τἄχε χάσει ἀπ' τὸ φόβο του.

— Ὄχι, κυρία κόμησσα! φώναξε. Ὅποιος μπαίνει μέσα σ' αὐτὸ τὸ πανδοχεῖο, δὲν ξαναβγαίνει ζωντανός.

— Καλὲ τὶ μᾶς λές! Καὶ ὅμως δὲ θἄταν ἄσχημα νὰ ζητούσαμε φιλοξενία.

Ἡ ἀγωνία μου δὲν εἶχε πειὰ ὅρια.

— Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀγαπητή μου κόμησσα! φώναξα. Τί πᾶτε νὰ κάνετε ; Εἶνε ληστοφωλιὰ ἐκεῖ μέσα... Θὰ μᾶς σκοτώσουν ὅλους!...

Ἡ κόμησσα εἶχε ξεραθῇ στὰ γέλια.

— Αὐτὰ εἶνε παραμύθια τῆς γιαγιᾶς μου, εἶπε. Κι' ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἄλλο πανδοχεῖο ἐδῶ κοντά, θὰ πᾶμε σ' αὐτό. Πᾶμε, ἀγαπητέ μου... Ὁ ἁμαξᾶς θἄρθῃ ξοπίσω μας.

Θέλοντας καὶ μὴ τὴν ἀκολουθήσαμε στὸ καταραμένο ἐκεῖνο πανδοχεῖο, γιατὶ μὲ φοβέριστε πὼς θὰ πήγαινε μόνη, ἂν δὲν τὴν ἀκολουθήσω. Ὅταν σὲ λίγο πλησιάσαμε, ἀκούσαμε μέσα ἤχους βιολιῶν.

— Βλέπετε, μοῦ εἶπε ἡ κόμησσα, γιὰ νὰ μὲ πειράξῃ, φτάνουμε ἀκριβῶς στὴν ὥρα τοῦ χοροῦ. . .

Καὶ προχωρῶντας ἀποφασιστικὰ πρὸς τὴν πόρτα, τὴν ἄνοιξε. Τὴν ἀκολουθοῦσα ἀπὸ πίσω, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν καμαριέρα της, ἡ ὁποία ἦταν ἕτοιμη νὰ λιποθυμήσῃ.

Ἡ Στεφανία προχωροῦσε πάντα πρώτη, χωρὶς νὰ δίνῃ καμμιὰ σημασία, οὔτε στὰ ξεφωνητὰ τῶν μεθυσμένων, οὔτε στὸ ποσοβολητὸ τῶν χορευτῶν.

Ὅταν σὲ λίγο μπήκαμε στὴ στενόμακρη αἴθουσα τοῦ πανδοχείου, ἀπὸ τὴν τρομάρα μου μοῦ φηνηκε πὼς εἶδα γύρω μου καμμιὰ πενηντariὰ ἄτομα. Μά, ὅταν ξεκαθάρισε τὸ μυαλό μου, εἶδα πὼς ὅλοι-ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ποὺ βρισκόντουσαν ἐκεῖ μέσα, ἦσαν ἐννιὰ μαζὺ μὲ τὸν ταβερνιάρη καὶ τοὺς τρεῖς τσιγγάνους βιολιτζῆδες. Ὥστε οἱ λησταὶ ἦταν πέντε. Δὲν χρειαζόντουσαν δὰ καὶ περισσότεροι γιὰ νὰ μᾶς ξεκάνουν.

Ἦσαν πέντε παλληκάρια ὡς ἐκεῖ πάνου, μὲ κάτι μοῦτρα, ὁ Θεὸς νὰ σᾶς φυλάῃ, κι' εἶχαν ἀκουμπισμένα σὲ μιὰ γωνιὰ τὰ τουφέκια τους. Μόλις μᾶς εἶδαν σταμάτησαν τὸ χορό, ξαφνιασμένοι γιὰ τὸ θάρρος μας. Ὡστόσο, ἡ Στεφανία, ἀτρόμητη πάντα, ἔλαβε ἀμέσως τὸ λόγο, κι' εἶπε μὲ τὸ πιὸ γοητευτικό της χαμόγελο :

— Μᾶς συγχωρεῖτε, ποὺ διακόψαμε τὸ γλέντι σας.. Μὰ χάσαμε τὸ δρόμο καὶ εἶνε τόσο τὸ σκοτάδι, ὥστε δὲν μποροῦμε νὰ τὸν ξαναβροῦμε. Ἤρθαμε λοιπὸν νὰ σᾶς παρακαλέσουμε νὰ μᾶς φιλοξενήσετε, ἂν ἔχετε τὴν καλωσύνη !

Τότε, ἕνα ὡραιότατο παλληκάρι μὲ ἀνάστημα ἐπιβλητικό, ἔβγαλε τὸ καπέλλο του, ἔστριψε τὸ μουστάκι του, ἔκανε μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι μπροστὰ στὴν κόμησσα, καὶ τῆς εἶπε :

— Μεγάλη μας τιμὴ κυρία ! Δὲν

μᾶς δίνετε κανένα κόπο ! Εἶμαι ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ καὶ ὀναμάζομαι Φεκέτι Ζότσι.

Φεκέτι Ζότσι...

Πῶς δὲ μοῦρθε κόλπος, μόλις ἄκουσα τὄνομά του ! Βρισκόμουν λοιπὸν μπροστὰ στὸν Φεκέτι Ζότσι, τὸ φοβερώτερο λήσταρχο τῆς χώρας !...

— Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ μάθω τὸ ὄνομά σας, κυρία ; πρόσθεσε ὁ Φεκέτι, κάνοντας μιὰ καινούρια ὑπόκλισι.

Μὰ πρὶν προφθάσω νὰ γνέψω στὴν κόμησσα νὰ μὴν πῆ τὸ πραγματικό της ὄνομα, ἐκείνη ἀπάντησε :

— Εἶμαι ἡ κόμησσα Ρέπεϋ κι' ἔρχομαι ἀπὸ τὸ Κέρεκβαρ, ὅπου βρίσκεται τὸ μεγαρό μου.

— Ἀπ' τὸ Κέρεκβαρ ; Ὥστε ἔχω τὴν τιμὴ νὰ ὁμιλῶ μὲ τὴν κόρη τοῦ κόμητος Στεφάνου Ρέπεϋ ! Ὦ ! γνωριζόμαστε καλὰ μὲ τὸν πατέρα σας ! Ἦταν πολὺ καλὸς ὁ κόμης ! Μιὰ φορὰ μοῦ ἔρριξε δυὸ τουφεκιές, μὰ δὲ μὲ πέτυχε ! Παρακαλῶ, καθῆστε, κυρία κόμησσα !

Ἡ Στεφανία κάθησε σ' ἕνα πάγκο. Κι' ἀμέσως ὁ ληστὴς κάθησε πλάϊ της, χωρὶς νὰ προσφέρη θέσι καὶ σὲ μένα.

— Καὶ ποῦ πηγαίνετε τέτοια ὥρα, κυρία κόμησσα ;

— Πηγαίναμε στὸ Ἀράντ, στὸ χορὸ τοῦ Καζίνου !

«Ἀντίο διαμαντικὰ καὶ κοσμήματα!» σκφθηκα ἀμέσως.

— Θαυμάσια ! εἶπε ὁ Φεκέτι Ζότσι. Ἀφοῦ λοιπὸν πηγαίνετε σὲ χορό, δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ πᾶτε μακρύτερα, κυρία κόμησσα ! Ἀκριβῶς κι' ἐμεῖς ἔχουμε χορό ! Καὶ ἡ κυρία κόμησσα εἶχε τὴν εὐχαρίστησι... Ἀ ! ξέρετε οἱ τσιγγάνοι μας εἶνε πρώτης τάξεως μουσικοί, παίζουν κάτι θαυμάσιες τσάρντες ! Παίχτε, λεβέντες μου ! Παίχτε !...

Καὶ χωρὶς νὰ πῆ τίποτε ἄλλο, μόλις ἄκουσε τὴν πρώτη δοξαριὰ τῶν τσιγγάνων, ὁ αὐθάδης ληστὴς ἅρπαξε τὴν κοντέσσα ἀπὸ τὴ μέση καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ τὴν παρέσυρε ὡς τὴν μέση τῆς κάμαρας. Ἕνας ἄλλος ληστὴς ἀγκαζάρισε τὴ Στεφανία, τὴν καμαριέρα.

Ἡ κοντέσσα ἦταν ὑπέροχη ! Χόρευε μὲ τέτοιο πάθος καὶ τρελλὸ κέφι σὰν νἄταν στὸ Καζίνο τοῦ Ἀράντ. Ποτέ μου δὲν τὴν εἶδα τόσο χαριτωμένη καὶ τόσο γοητευτική ! Μὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσω πὼς κι' ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος λήσταρχος χόρευε ὑπέροχα τὴν τσάρντα.

Ὁ χορὸς ὁλοένα καὶ ζωήρευε, τόσο πολὺ μάλιστα, ὥστε φοβήθηκα, μήπως ὁ ληστής, ἀπάνω στὸ ξάναμά του, κάνη καμμιὰ παρεκτροπή. Ἤμουν μάλιστα ἕτοιμος ν' ἁρπάξω ἀπ' τὴ γωνιὰ ἕνα τουφέκι καὶ νὰ τοῦ τὴν ἀνάψω, μόλις θὰ ἔβλεπα τὸ παραμικρό. Μὰ εὐτυχῶς τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν συνέβη. Ἀφοῦ χόρεψε μαζύ της κι' ἕνα βάλς, ὁ ληστὴς ὡδήγησε τὴ ντάμα του στὴ θέσι της, τῆς φίλησε τὸ χέρι καὶ τὴν εὐχαρίστησε. Τότε κατάδέχτηκε νὰ μὲ πλησιάση καὶ μένα καὶ χτυπῶντας με στὸν ὦμο μὲ ὕφος χαρούμενο, μὲ ρώτησε :

— Μὰ γιατὶ δὲν χορεύετε, φίλε μου ;

— Εὐχαριστῶ, δὲν χορεύω...

— Πολὺ καλά, εἶπε, καὶ ξαναγύρισε κοντὰ στὴ κόμησσα.

— Μᾶς συγχωρεῖτε πολύ, κυρία κόμησσα, τῆς εἶπε, δὲν περιμέναμε τόσο ἐκλεκτοὺς ξένους. Ὡστόσο θὰ σᾶς παρακαλέσουμε νὰ τιμήσετε τὸ φτωχικό μας δεῖπνο. Δὲν εἶνε βέβαια ἀριστοκρατικό, μὰ εἶνε καλοκαμωμένο καὶ πιστεύω νὰ σᾶς ἀρέση.

Μετὰ τὸ χορό, αὐτὸ μᾶς ἔλειπε τώρα, τὸ σουπέ !...

Ὁμολογῶ πὼς ποτέ μου δὲν εἶχα δεῖ τέτοιο γλέντι. Πάνω στὸ μακρόστενο τραπέζι, σερβίρισαν μέσα σὲ μιὰ χωματένια γαβάθα, ψητὸ ἀρνὶ ποὺ ἄχνιζε. Οὔτε πηρούνια, οὔτε πετσέτες ὑπῆρχαν. Ὁ καθένας ἔπαιρνε μὲ τὴ μύτη τοῦ μαχαιριοῦ του ἕνα κομμάτι κρέας καὶ τὄβαζε στὸ ψωμί του. Ὁ Φεκέτι, περιποιητικώτατος πάντα, διάλεξε τὸ ὡραιότερο κομμάτι καὶ τὸ πρόσφερε στὴν κόμησσα μὲ μιὰ φέτα ψωμί. Ἔπειτα βλέποντας

πὼς δὲν ἔτρωγα, μοῦ εἶπε :

— Μὰ γιατὶ δὲν τρῶς, φίλε μου ! Τὸ ἀρνί μας εἶνε νοστιμώτατο, γιατὶ εἶνε... κλεμμένο !...

— Εὐχαριστῶ, δὲν μπορῶ νὰ φάω, γιατὶ ὑποφέρω ἀπὸ τὸ στόμάχι μου !

— Καλά ! εἶπε ὁ ληστής καὶ μὲ ἄφησε στὴν ἡσυχία μου.

Σὲ λίγο ἡ τσότρα μὲ τὸ κρασί, ἔφερε βόλτα τὸ τραπέζι, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχαν φυσικὰ ποτήρια !

Σύμφωνα μὲ τὰ ληστρικὰ ἔθιμα, πρῶτος ἤπιε ὁ φεκέτι, ἔπειτα σκούπισε τὰ χείλη τῆς τσότρας μὲ τὸ φαρδὺ μανίκι τοῦ πουκαμίσου του καὶ τὴν πρόσφερε κάνοντας μιὰ ὑπόκλισι στὴν κοντέσσα. Ἐκείνη τὴν πῆρε καὶ ἤπιε πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅ,τι ἔπινε στὸ μεγαρό της. Ὁ ληστὴς πρόσφερε ἔπειτα καὶ σὲ μένα τὴν τσότρα, λέγοντάς μου:

— Δὲν πίνετε τοὐλάχιστο, φίλε μου, λίγο κρασάκι ; Θὰ σᾶς κάνη νὰ κοιμηθῆτε καλά.

— Εὐχαριστῶ, δὲν πίνω τοῦ ἀπάντησα. Οἱ γιατροί μοῦ τὸ ἔχουν ἀπαγορεύσει.

—Καὶ μένα μοῦ τὸ ἀπαγόρευσαν Χτὲς ποὺ ἤπια, μὲ πείραξε, καὶ σήμερα ξαναπίνω γιὰ νὰ γίνω καλά. Συνιστῶ καὶ σὲ σᾶς νὰ κάνετε τὸ ἴδιο...

Δὲν μπόρεσε κανεὶς νὰ μοῦ τὸ βγάλη ἀπὸ τὸ νοῦ ὅτι ἡ περιπέτειά μας αὐτὴ θὰ τελείωνε ἄσχημα. Ἤμουν βέβαιος πὼς ὅταν οἱ ληστὲς θὰ μεθοῦσαν, θὰ σήμαινε καὶ γιὰ μᾶς ἡ σάλπιγγα τῆς Δευτέρας Παρουσίας.

Ὡστόσο, οἱ πέντε ληστὲς ἄδειασαν ἕνα βαρελάκι κρασὶ κι' ὅταν σηκώθηκαν ἀπ' τὸ τραπεζάκι, στέκοντουσανα στὰ πόδια τους καλύτερα ἀπὸ μένα.

Τὴν ὥρα ποὺ οἱ ἀτσίγγανοι κάθησαν νὰ φᾶνε κι' αὐτοί, ὁ λήσταρχος μὲ πλησίασε καὶ μοῦ εἶπε :

— Λοιπόν, φιλαρᾶκο μου, δὲν χορεύεις, δὲν πίνεις, δὲν τρῶς ! Παίζεις, τοὐλάχιστον χαρτιά ;

Κι' ἀμέσως ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη του μιὰ τράπουλα.

— Λυποῦμαι πολύ, τοῦ ἀπάντησα, μὰ δὲν ξέρω κανένα παιγνίδι.

— Ἄ ! μὰ αὐτὸ δὲν εἶνε δυνατόν. Ἐγὼ θὰ σοῦ μάθω λασκενέ.

Ἤξερα λασκενέ, μὰ δὲν μίλησα. Ἀρχίσαμε ὡστόσο νὰ παίζουμε. Κι' ὅλο κέρδιζα καὶ βλαστημοῦσα τὴν τύχη μου γιὰ τὰ κέρδη μου.

Ξέρετε τί θὰ πῆ νὰ παίζης χαρτιὰ μ' ἕνα ληστὴ καὶ νὰ κερδίζης ; Παρακαλοῦσα ὁλοένα ἀπὸ μέσα μου τὸ Θεὸ νὰ χάσω. Μὰ τοῦ κάκου. Ὅταν κέρδισα καὶ τὰ τελευταῖα χρήματα ποὺ εἶχε ὁ λήσταρχος μπροστά του, νόμισα πὼς ἔφτασε ἡ στερνή μου ὥρα.

— Χωρὶς ἄλλο, φιλαρᾶκο μου, μοῦ εἶπε ὁ Φεκέτι, εἴσαστε ἐρωτευμένος μὲ τὴν κόμησσα, ἀλλοιώτικα δὲν ἐξηγεῖται τόση τύχη.

Καὶ γέλασε σαρκαστικά.

Ἔτρεμα πειὰ σύγκορμος ! Ἐξαφνα, ὁ Φεκέτι χτύπησε τὸ χέρι του πάνω στὸ τραπέζι καὶ ξεκαρδισμένος στὰ γέλια, μοῦ εἶπε :

— Φτάνει, φίλε μου, γιατί, ἂν ἐξακολουθῆς νὰ κερδίζης ἔτσι, θὰ χάσω ὁλόκληρη τὴν περιουσία μου !

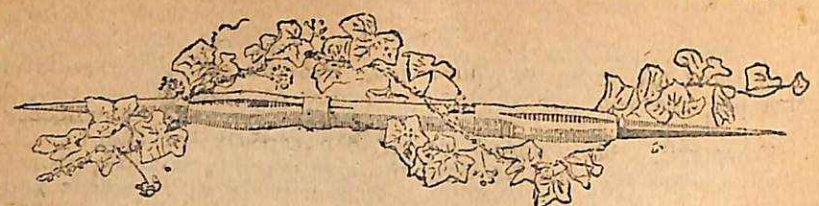
Τότε ἐγὼ τρέμοντας, θέλησα νὰ τοῦ ἐπιστρέψω τὰ κερδισμένα, μὰ ἐκεῖνος μὲ κύτταξε ἄγρια. Ἔδωσα λοιπὸν τὰ χράματα στοὺς τσιγγάνους κι' αὐτοὶ μὲ πλησίασαν καὶ μὲ ρώτησαν ποιὸ κομμάτι μοῦ ἄρεσε νὰ μοῦ παίξουν. Μὰ ἐγὼ τοὺς παρέπεμψα στὴν κόμησσα.

Ἐκείνη τότε τοὺς εἶπε νὰ παίξουν ἕνα λυπητερὸ οὐγγαρέζικο τραγούδακι. Καὶ τὸ τραγούδησε μὲ τόσο πάθος καὶ μὲ τόσο αἴσθημα, ὥστε γιὰ μιὰ στιγμὴ ξεχάστηκα ποῦ βρισκόμουνα.

Κατόπιν ξανάρχισε ὁ χορός. Ἡ κόμησσα χόρεψε ὡς τὸ πρωί, χωρὶς νὰ κουραστῆ καθόλου, ἡ ἀθεόφοβη ! Καὶ ὅταν πειὰ ὁ ἥλιος μπῆκε ἀπὸ τὰ παράθυρα, ἡ Στεφανία εὐχαρίστησε τὸν ἀρχιληστὴ καὶ τοὺς ληστὰς καὶ εἶπε ὅτι ἦταν ὥρα νὰ φύγουμε.

«Νὰ φύγουμε ; Γιὰ ποῦ ; Γιὰ τὸν ἄλλο κόσμο», εἶπα μέσα μου.

Ὁ Φεκέτι Ζότσι ὡστόσο βγῆκε ἔξω, διέταξε τὸν ἀμαξᾶ νὰ ζέψη τ' ἄλογά του καὶ μᾶς συνώδεψε ὡς τὸ δημόσιο δρόμο, ὅπου μᾶς χαι-

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΚΩΝΣΤΑΝ

Ο ΦΤΩΧΟΣ Ο ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ!...

Ναί, ναί, σᾶς λέω. Σᾶς γνώρισα ἀμέσως, κύριε Παριζιάνε, μ' ὅλο ποὺ ἀλλάξατε τόσο μὲ τὰ γένεια καὶ τὴ στολὴ ποὺ φορᾶτε. Ἐμένα δὲ μὲ θυμᾶστε ;

— .....

— Δὲν θυμᾶστε τὴν κυρὰ Λαφάργκ ἀπὸ τὸ Κρουαγιάρ ποὺ σᾶς εἶχα ἐνοικιάσει τὸ σπίτι μου τὸ προπερασμένο καλοκαίρι ; Ἄχ ! εὐτυχισμένος καιρός !

— .....

— Ὁ ἄντρας μου ὁ Λαφάργκ γέρασε πειὰ καὶ κεῖνος. Μᾶς τσάκισε ὁ πόλεμος. Σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία νὰ χάσουμε τὴν περιουσία μας καὶ νὰ γυρίζουμε σὰ ζητιάνοι, ἐμεῖς ποὺ εἴχαμε δυὸ σπίτια καὶ δὲν χρωστούσαμε σὲ κανένα !...

— .....

— Καὶ μονάχα ἐμεῖς καταστραφήκαμε ; Ἄχ ! καλέ μου κύριε, πὲς πὼς δὲν ὑπάρχει πειὰ τὸ χωριό μας. Τοῖχοι γκρεμισμένοι καὶ μαῦρα χαλάσματα ἀπόμειναν στὴ θέσι του. Γκρέμισε καὶ ἡ ἐκκλησία μας ἀπὸ μιὰ ὀβίδα καθὼς καὶ τὸ καμπαναριό μας ποὺ εἶχε κοστίσει τόσα ἔξοδα καὶ τόσον κόπο τοῦ παπᾶ μας. Καὶ νᾶταν μονάχα τὰ ἄψυχα ποὺ ὑποφέρανε ; Οἱ ἄνθρωποι πάθαν τὰ χειρότερα. Τὸ φίλο μας τὸν Σωζᾶ, τὸν ξέρετε δά, ἐκεῖνον ποὺ εἶχε τὸ χάνι στὸ μεγάλο δρόμο... Τὸν τουφέκισαν μαζὺ μὲ τὴ γυναίκα καὶ τὸ παιδί του. Παρὰ λίγο νὰ μᾶς τουφέκιζαν καὶ μᾶς. Κι' αὐτὸ φαντασθῆτε ἐξ αἰτίας τοῦ Γουλιέλμου...

— .....

— Δὲν λέω γιὰ τὸν Γερμανὸ αὐτοκράτορα. Θέλω νὰ πῶ γιὰ τὸ Γουλιέλμο τὸ γουροῦνι μας !

— .....

— Ὁ ἄντρας μου ὁ Λαφάργκ τῶχε ἀγοράσει ἀπὸ τὸ Λουνεβίλ, στὸ μεγάλο παζάρι τῆς ἀποκρηᾶς. Ἔτσι συνηθίζαμε κάθε χρόνο. Τὸ ταΐζαμε, τὸ μεγαλώναμε καὶ τὸ σφάζαμε τὰ Χριστούγεννα. Τὸ κρέας του τ' ἀλατίζαμε, κάναμε καὶ καπνιστὸ καὶ περνούσαμε ἔτσι τὸ χειμῶνα μας. Ὁ ἄντρας μου τῶχε βγάλει Γουλιέλμο τὸ γουρουνάκι μας αὐτὴ τὴ χρονιά. Ξέρετε ὁ ἄντρας μου δὲν τοὺς χώνευε ἀνέκαθε τοὺς Γερμανούς.

Τὸν Ἰούλιο ὁ Γουλιέλμος εἶχε γίνει ὁλοστρόγγυλος καὶ τετράπαχος, μὲ τὸ καλὸ καὶ ἄφθονο φαΐ ποὺ τὸν ταΐζαμε. Τότε ἀκριβῶς ἄρχισαν νὰ μιλοῦν γιὰ πόλεμο. Τὸν Ραβινὺ δά, τὸν ἐπιστάτη, ποὺ κάθε χρόνο μὲ τὰ χελιδόνια περίμενε τὸν πόλεμο, τὸν ξέραμε καὶ δὲν τοῦ δίναμε σημασία στὸ χωριό. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως τὰ πράγματα ἦσαν σοβαρά.

Στὰ τελευταῖα κηρύχτηκε ὁ πόλεμος. Ὁ γαμπρός μου καὶ πέντε ἀνήψια μου, ἔφυγαν μὲ τραγούδια. Στὴν ἀρχὴ τὰ πράγματα πήγαιναν καλά. Οἱ δικοί μας ἐπροχωροῦσαν στὴν Ἀλσατία κι' ὅλοι περιμέναμε ὥρα τὴν ὥρα νὰ μποῦν στὸ Στρασβοῦργο. Ἀξαφνα ὅμως ἄλλαξε ἡ κατάστασι. Χιλιάδες ἄρχισαν νὰ ἔρχωνται οἱ πληγωμένοι. Οἱ στρατιῶται μας ὑποχωροῦσαν καὶ ἡ κανονιὲς ὅλο καὶ ἀκουγόντουσαν πιὸ καθαρὰ στὸ χωριό. Ἄ! Τί φρικτὸ πρᾶμμα ὁ πόλεμος !...

— .....

— Ἡ κόρη μου μὲ τὰ παιδιά της ἔφυγε γιὰ τὴ Λουνεβίλ, ὁ ἄντρας μου ὅμως μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελε νὰ φύγη ἀπὸ τὸ χωριό. Ἔτσι ἔμεινα καὶ γὼ μαζύ του...

— .....

— Ὁ Γουλιέλμος ἐξακολουθοῦσε νὰ τρώη καὶ νὰ παχαίνη σὰν γουροῦνι ποὺ ἦταν. Εἶχε γίνει ροδοκόκκινος κι' εὔκολα μποροῦσε νὰ μαντέψη κανεὶς τὶ τὸν περίμενε ἂν ἔμπαιναν οἱ Γερμανοὶ στὸ χωριό. Γι' αὐτὸ μόλις φάνηκαν ἀπὸ μακρυά, ὁ ἄντρας μου δανείστηκε τὸ ἀμαξάκι τοῦ φελὶξ τοῦ χασάπη καὶ κουβάλησε τὸ γουρουνάκι μας στὴ Λουνεβίλ, σὲ κάτι φίλους, γιὰ νὰ μᾶς τὸ κρύψουν.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφτασαν οἱ Πρῶσσοι. Μυρμήγκια, χιλιάδες μὲ τὰ κράνη τους. Ἤρθαν καὶ στὸ σπίτι μας κι' ἐπειδὴ ἦταν εὐρύχωρο, δώσαμε ἕνα διαμέρισμα γιὰ τοὺς ἀξιωματικούς, ἕνα λοχαγὸ καὶ δυὸ ὑπολοχαγούς. Εἶχαν κι' ἐξ στρατιῶτες γιὰ τὴν ὑπηρεσία τους κι' εἴμαστε ὑποχρωμένοι νὰ τοὺς τρέφουμε ὅλους αὐτούς. Καὶ τί ἔτρωγαν, κύριέ μου, τί ἔτρωγαν ! Χορτασμὸ δὲν εἶχαν οἱ κανάγηδες!

Οἱ στρατιῶται ἤξεραν λίγες γαλλικὲς λέξεις. Μὰ οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν μᾶς εἶχαν μιλήσει καθόλου. Δὲν φαινόντουσαν ὅμως πολὺ ἄγριοι καὶ δὲν μᾶς πείραξαν στὴν ἀρχή. Ὁ ἄντρας μου δάγκωνε κάθε λίγο τὰ χείλια του γιατὶ τὸν πείραξε ἡ λαιμαργία τῶν Γερμανῶν ποὺ μᾶς ἔτρωγαν τὴν περιουσία μας. «Δές τους πῶς τρῶν ! μοῦ ἔλεγε. Σωστοὶ καννίβαλοι. Τὶ καλὰ ποὺ ἔκαμα νὰ τὸν πάω τὸν Γουλιέλμα μας μακρυά ! Ἦσαν ἱκανοὶ νὰ μοῦ τὸν φᾶν σὲ μιὰ ὥρα».

...Μοῦ τὸλεγε καὶ μοῦ τὸ ξανάλεγε κάθε λίγο κι' ἐπειδὴ νομίζαμε πὼς οἱ Γερμανοὶ δὲν καταλάβαιναν τὴ γλῶσσα μας, ὁ ἄντρας μου μιλοῦσε φωναχτά. Ὡς ποὺ κάποια μέρα—φανταστῆτε τὴν τρομάρα μας — ὁ λοχαγὸς τὸν φωνάζει καὶ τὸν ρωτάει σὲ καθαρώτατη γαλλική:

— «Ὥστε, ἔτσι λοιπόν, καλέ μου ἄνθρωπε, μᾶς νομίζετε γιὰ ἀνθρωποφάγους ;

Ἂν δὲν γελιέμαι, αὐτὸς ὁ Γουλιέλμος ποὺ ἀναφέρετε συχνὰ στὶς κουβέντες σας θὰ εἶνε συγγενής σας, γυιός σας ἴσως ;»

Μὲ μιὰ τρομαγμένη ματιὰ μοῦ ἔδωκα στὸν ἄντρα μου νὰ καταλάβη πὼς δὲν ἔπρεπε νὰ φέρη ἀντίρρησι σὲ τίποτα. Κι' αὐτὸς κάνοντας τὸ χαζὸ ἀπάντησε : — «Ναί, κύριε ἀξιωματικέ, γυιός μας εἶνε».

— «Ὥστε τὸν λέτε Γουλιέλμο, σὰν τὸν αὐτοκράτορά μας ;» — «Ναί, κύριε ἀξιωματικέ». — «Ἔ ! λοιπὸν νὰ ποὺ εἶσθε πολὺ πιὸ ἔξυπνοι ἀπ' ὅ,τι σᾶς νόμιζα. Ὥστε θαυμάζετε τὸν Κάϊζερ;».

Ἐκαταλάβαινα πὼς ὁ ἄντρας μου θὰ τὰ θαλάσσωνε στὸ τέλος. Γι' αὐτὸ μὲ τόλμη πλησίασα τὸ λοχαγὸ καὶ τοῦ εἶπα : — «Κύριε λοχαγέ μου, ὁ ἄντρας μου παραβάλλει τὸν Κάϊζερ μὲ τὸν Ναπολέοντα». — «Ἔ ! Ἔ! Νὰ μιὰ ἔξυπνη

ρέτησε μὲ μιὰ ὑπάκλισι.

Πέρασαν μέρες γιὰ νὰ συνέλθω ἀπ' τὴν τρομάρα μου !

Ἔξη μῆνες μετὰ τὸ περιστατικὸ αὐτό, ἡ ἐφημερίδες δημοσίευαν τὴ σύλληψι τοῦ Φεκέτι καὶ τὴν καταδίκη του εἰς θάνατον.

— Τί κρῖμα ! εἶπε ἡ κόμησσα Ρέτεϋ, ὅταν ἔμαθε τὴν εἴδησι Ἦτόσο καλὸς χορευτής !...

ΜΩΡΙΣ ΓΙΟΚΑΪ

ιδέα. Ἀλλὰ τότε, πρόσθεσε κατσουφιάζοντας ὁ Γερμανός, πῶς φανταστήκατε πὼς οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Α. Μεγαλειότητος εἶνε καννίβαλοι;»

— «Ἄ, αὐτό, τοῦ εἶπα, εἶνε ἕνα ἀστεῖο. Θέλουμε νὰ ποῦμε πὼς ἔχετε ἐξαιρετικὴ ὄρεξι στὸ φαγί».

...Εγύρισε καὶ μουρμούρισε κάτι γερμανικὲς λέξεις στοὺς ἄλλους ἀξιωματικούς, κι' ἐκεῖνοι ἔσκασαν στὰ γέλια. Ἐκατάλαβα πὼς κερδίσαμε τὸ παιγνίδι, μὰ ἔξαφνα μ' ἔβαλε ὁ διάβολος νὰ πῶ:

— «Ἄχ ! κὺρ λοχαγέ μου, νὰ ξέρατε τί εὐγενὴς ποὺ εἶνε ὁ Γουλιέλμος μας ! Σὰν θέλετε μὲ πιστεύετε, μὰ σᾶς ὁρκίζομαι πὼς σᾶς μοιάζει καταπληκτικά».

... Κορδώθηκε ὁ Γερμανὸς ἀκούγοντας τὰ λόγια μου, ἐνῶ ὁ ἄντρας μου προσπαθοῦσε νὰ κρατηθῆ γιὰ νὰ μὴ γελάση. Καὶ γὼ δάγκωνα τὰ χείλια μου γιὰ νὰ κρατήσω τὴν σοβαρότητά μου. — «Καὶ ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ φαινόμενο ;» μὲ ρώτησε ἔξαφνα ὁ Γερμανός. Ἐγὼ τότε τοῦ ἀπάντησα ἀπερίσκεπτα : — «Στὴ Λουνεβίλ τὸν ἔχουμε». —«Ἄ! μὰ μὲ βάλατε σὲ πειρασμὸ καὶ θέλω νὰ τὸν γνωρίσω. Νὰ πᾶτε ἀμέσως νὰ μοῦ τὸν φέρετε».

...Ὁ ἄντρας μου καὶ γὼ τὰ χάσαμε. — «Ἀλλά, τοὺς εἶπα, οἱ δρόμοι εἶνε γεμᾶτοι στρατιῶτες καὶ δὲ θὰ μπορέσουμε νὰ πᾶμε στὴ Λουνεβίλ». — «Θὰ σᾶς δώσω συνοδεία δυὸ στρατιῶτες. Τὸν Κὰρλ καὶ τὸν Φρίτς. Χτὲς πήραμε τὴ Λουνεβίλ κι' ἔτσι μπορεῖτε νὰ πᾶτε ἐλεύθερα».

...Ὁ ἄντρας μου τόλμησε νὰ φέρη κάποια δειλὴ ἀντίρρησι. Ἀλλὰ τότε ὁ λοχαγός, ποὺ στὸ μεταξὺ εἶχε ρουφήξει ὁλόκληρο νεροπότηρο κονιάκ, ἀγρίεψε. «—Γιὰ ἀκοῦστε δῶ! φώναξε. Ἐγὼ δὲ συνηθίζω νὰ διατάζω δυὸ φορές. Ἂν ὁ Γουλιέλμος δὲν βρίσκεται δῶ τὸ ἀπόγευμα καὶ δὲν μοῦ μοιάζη, ἀλλοίμονό σας. Καὶ τώρα, δρόμο, γρήγορα».

...Ὁ ἄντρας μου κι' ἐγὼ δὲν γελούσαμε πειά. Εἴχαμε παγώσει ἀπὸ τὸν τρόμο μας. Τοὺς ἀφήσαμε νὰ χωνέψουν καὶ τραβηχθήκαμε στὴν αὐλὴ γιὰ νὰ σκεφτοῦμε τί θὰ κάναμε. Ἀφοῦ εἴπαμε τόνα, εἴπαμε τἄλλο, καταλήξαμε στὸ συμπέρασμα πὼς τὸ καλύτερο ποὺ εἴχαμενὰ κάνουμε γιὰ νὰ σωθοῦμε ἦταν νὰ φύγουμε τὸ γρηγορώτερο. πήραμε λοιπὸν ὅσα ψιλὰ εἴχαμε κι' ἑτοιμαστήκαμε νὰ φύγουμε ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα τοῦ περιβολιοῦ. Ἀλλὰ τὴν ὥρα ποὺ πήγαμε νὰ τὴν ἀνοίξουμε ἕνας φρουρὸς ἐπρόβαλε τὴ λόγχη του φωνάζοντας ἄγρια : — »Τίς εἶ;» Ἄδικα ὁ ἄντρας μου πολέμησε νὰ τὸν καταφέρη γιὰ νὰ μᾶς ἀφήση νὰ φύγουμε. Ἀλλάξαμε σχέδιο τότε. Μὲ μιὰ σκοινένια σκάλα ἀνεβήκαμε στὸ πλαϊνὸ σπίτι τοῦ φίλου μας Σωζᾶ. Μᾶς ἔδωσε ἄλλα ροῦχα καὶ γίναμε ἀγνώριστοι. Σ' ὅλους τοὺς δρόμους ἦσαν Γερμανοί. Μὲ καρδιοχτύπια ξεκινήσαμε στὸ τέλος, ἀλλὰ μόλις προχωρήσαμε κανένα χιλιόμετρο ἀπὸ τὸ χωριό, μᾶς σταμάτησαν οἱ Γερμανοὶ καὶ μᾶς ζήτησαν τὰ διαβατήριά μας. Εὐτυχῶς εἴχαμε τὰ διαβατήρια τοῦ Σωζᾶ. — «Εἶνε κασκοποι !» φώναξαν ἄξαφνα οἱ στρατιῶτες. Μᾶς παίρνουν λοιπὸν καὶ μᾶς πᾶνε πίσω στὸ χωριὸ γιὰ νὰ μᾶς παρουσιάσουν στὸν ἀξιωματικό, ποὺ ἦταν ὁ ἴδιος ὁ λοχαγός μας. Ἐκεῖνος δὲν δυσκολεύτηκε νὰ μᾶς ἀναγνωρίση κάτω ἀπὸ τὰ ξένα ροῦχα. — «Ὥστε, ἔτσι ἔ; μᾶς εἶπε. Θελήσατε νὰ μὲ γελάσετε. Κάτι μυρίζομαι κ. ὑπολοχαγέ. Πάρε καὶ τουφέκισέ τα αὐτὰ τὰ δυὸ ὑποκείμενα. Ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνη τὸ χαλέντι τέλειο μοῦ χρειάζεται κι' ὁ περίφημος Γουλιέλμος».

...Μᾶς πῆραν δυὸ στρατιῶτες χτυπῶντας μας μὲ τοὺς ὑποκόπανους μᾶς πῆγαν στὴ Λουνεβίλ. Ἔλεγα πὼς ἔφτασε πειὰ ἡ τελευταία μας ὥρα, ὅταν ἦρθε στὸν ἄντρα μου ἡ θεία φώτισι. Ἔδωσε ὅσα χρήματα εἶχε στοὺς δυὸ στρατιῶτες γιὰ νὰ πιοῦνε κρασί. Κι' ἐκεῖνοι ἤπιαν τόσο ποὺ δὲν μποροῦσαν πειὰ νὰ σταθοῦν στὰ πόδια τους. Τοὺς πήγαμε κατόπιν σ' ἕνα σπίτι μὲ δυὸ πόρτες, γιὰ νὰ βροῦμε τάχα τὸ Γουλιέλμο. Μπήκαμε ἀπ' τὴ μιὰ καὶ βγήκαμε ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἐνῶ ἐκεῖνοι περίμεναν στὸ δρόμο. Μ' ἄλλα λόγια ξεφύγαμε.

— .....

— Ἄχ, κύριέ μου ! Τὴν ἄλλη μέρα στρώθηκαν κάτω, δίκασαν τὸν καϋμένο τὸν Σωζᾶ καὶ τὴ γυναῖκα του καὶ τοὺς τουφέκισαν !...

...Καὶ δὲν ξέρετε καὶ τὸ ἄλλο. Ὁ ἄντρας μου γιὰ μέρες ἦταν ἔξω φρενῶν. Τὸ Γουλιέλμο μας τὸν εἶχαν ἐπιτάξει οἱ Γερμανοὶ γιὰ τὸ συσσίτιό τους μόλις πῆραν τὴ Λουνεβίλ. Καὶ μᾶς τὸν ἔφαγαν, ποὺ μολύβη νὰ τοὺς καθήση στὸ στομάχι τους, Θεούλη μου !

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ
ΟΙΚΕΙΟΤΗΣ!...

Ἡ οἰκειότης μὲ τὴν ὁποία συνεδέετο ὁ Δουμᾶς, πρὸς ὅλους τοὺς φίλους καὶ γνωστούς του, ἦταν ὀνομαστή.

Κάθε ἄνθρωπος ποὺ πρωτογνώριζε τὸν Δουμᾶ, ἐγινόταν ἀμέσως φίλος του. Τέτοια ἦταν ἡ διαχυτικότης τοῦ ὕφους του, ποὺ εὐθὺς ἀμέσως σὲ ἀνάγκαζε νὰ τοῦ φερθῆς πολὺ τρυφερά. Μὲ ὅλες τὶς γνωριμίες του μιλοῦσε στὸν ἑνικό, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν τραπεζίτη του κ. Πορσέ, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐπιμόνως ἐπρόσεχε νὰ διατηρῆ κάποιαν ἀπόστασι.

Ὁ κύριος Πορσέ, ὅμως θαρέως ἔφερε τὴ στάσι αὐτὴ τοῦ Δουμᾶ καὶ μιὰ μέρα ἔλιωσε τὸ θάρρος νὰ τοῦ πῆ :

— Ἤθελα νὰ σᾶς ζητήσω μιὰ χάρι κ. Δουμᾶ...

— Ὅ,τι θέλετε, ἀγαπητέ μου κύριε, τοῦ ἀπάντησε εὐγενικώτατα ὁ συγγραφεύς.

— Ἤθελα καὶ σὲ μένα νὰ μιλάη μὲ τὸν ἑνικὸ ὁ μεγαλείτερος συγγραφεὺς τῆς Γαλλίας...

— Εὐχαρίστως, ἀφοῦ τὸ θέλεις, ἀγαπητέ μου Πορσέ... Μόνο... θέλω καὶ γὼ μιὰ χάρι...

— Εἶμαι στὴ διάθεσί σου...

— ...Δάνεισέ μου σὲ παρακαλῶ 100 λουδοβίκεια !

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ
Ο ΜΙΛΤΩΝ Κ' Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ὁ Μίλτων ὅταν εἶχε τυφλωθῆ, παντρεύτηκε γιὰ τρίτη φορά. Ἡ γυναῖκα του ἦταν ὡραιοτάτη, ἀλλὰ πολὺ γκρινιάρα.

Μιὰ μέρα, ὁ λόρδος Βούκιγχαμ ποῦ εἶπε, γιὰ νὰ τὸν κολακεύση, πὼς ἡ γυναῖκα του ἦταν σωστὸ τριαντάφυλλο.

— Δὲν μπορῶ, ἀπάντησε μελαγχολικὰ ὁ ποιητής, νὰ τὸ δῶ αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλο, τὸ νοιώθω ὅμως ἀπ' τἀγκάθια του...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ
ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Ἐκείνη (μὲ ἀγανάκτησι). — Ἄ ! μὰ ὄχι, ἐπιτέλους ! Φανταστήκατε μήπως πὼς θὰ στέκουμαι ὀρθὴ νὰ μὲ φιλοῦν ;

Ἐκεῖνος. — Ἔχετε δίκηο, δεσποινίς ! Ἂς καθήσουμε λοιπόν !

* * *

— Ἂς ὄψεται ἡ τύχη!.... Ἡ Πέλλα. — Ποιὸς σὲ σύστησε γιὰ πρώτη φορὰ στὸν ἄνδρα σου ; Ἡ Σ λλα. — Κανείς. Συναντηθήκαμε τυχαίως. Δὲν... μέμφομαι κανέναν....

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΙΝΤΡΟΝ

Η ΠΛΕΚΤΑΝΗ

Τὸ πρωῒ τῆς 26 Δεκεμβρίου 1658, μιὰ ἀτελείωτη σειρὰ ἀπὸ ἀνακτορικὰ ἁμάξια σταμάτησε μπροστὰ στὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων.

Στὸ πρῶτο ἁμάξι ἦταν ὁ νεαρὸς βασιλεὺς Λουδοβῖκος 14ος, στὸ δεύτερο ἡ βασίλισσα Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ καὶ στὰ ἑπόμενα τὰ ἐπισημότερα πρόσωπα τῆς Αὐλῆς.

Ὁ λαὸς εἶχε μαζευτῆ στὴν πλατεῖα τῆς ἐκκλησίας, γιὰ νὰ ἰδῆ τὸν νεαρὸ βασιλέα του, ὁ ὁποῖος θὰ ἔφευγε ἀμέσως μετὰ τὴ λειτουργία σὲ ταξίδι.

Καθὼς εἶχε διαδοθῆ, ὁ Λουδοβῖκος θὰ πήγαινε στὴ Λυών, γιὰ νὰ προϋπαντήση τὴν πριγκήπισσα τῆς Σαβοΐας Μαργαρίτα, ἡ ὁποία θὰ γινόταν γυναῖκα του καὶ βασίλισσα τῆς Γαλλίας.

Ἡ Μαργαρίτα ἦταν κόρη τῆς πριγκηπίσσης Χριστίνας τῆς Γαλλίας, ἡ ὁποία εἶχε παντρευτῆ τὸν δοῦκα τῆς Σαβοΐας, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ πάψη νὰ λατρεύη τὴν πατρίδα της, τὴ Γαλλία. Γι' αὐτό, ἡ πιὸ μεγάλη της ἐπιθυμία ἦταν νὰ παντρέψη τὴν κόρη της μὲ τὸν ἀνεψιό της Λουδοβῖκο 14ο.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια κι' ἡ ἀκολουθία της, μπῆκαν στὰ λαμπρὰ καὶ χρυσοστόλιστα ἁμάξια, τὰ ὁποῖα ξεκίνησαν γιὰ τὴ Λυών.

Μέσα στὸ μεγαλοπρεπές του ἁμάξι, μὲ τὰ ἔξη κάτασπρα ἄλογα, ὁ νεαρὸς βασιλεὺς χαμογελοῦσε. Ἦταν ἀκόμη εἴκοσι χρόνων καὶ τὸ ταξίδι αὐτὸ τὸν διασκέδαζε ἐξαιρετικά. Ἡ ἰδέα πρὸ πάντων, ὅτι σὲ λίγο θὰ συναντοῦσε τὴ μνηστή του, τὸν ἔκανε νὰ εἶνε τρισευτυχισμένος.

Μὰ ἡ Μαργαρίτα, καθὼς πήγαινε στὴ Λυών, χαμογελοῦσε κι' αὐτὴ μέσα στὴν ταξιδιώτικη ἁμαξά της.

Δὲν γνώριζε ἀκόμα τὸν ἐξάδελφό της, ἀλλὰ εἶχε ἀκούσει νὰ λένε πὼς ἦταν πολὺ χαριτωμένος, μολονότι εἶχε ὕφος κάπως ἀγέρωχο. Κι' αὐτὸ τὴν εἶχε κάνει νὰ τὸν ἀγαπήση, πρὶν ἀκόμα τὸν γνωρίση.

Στὶς 2 Δεκεμβρίου, τὰ βασιλικὰ ἁμάξια εἶχαν φτάσει στὴ Λυών.

Ἀμέσως κατόπιν ἔφτασαν κι' ἡ ἅμαξες τῆς Αὐλῆς τῆς Σαβοΐας. Μὰ πρὶν ἀκόμα μποῦν στὴν πόλι, ὁ Λουδοβῖκος, ἀνυπόμονος νὰ ἰδῆ τὴ μνηστή του, ἀνέβηκε στὸ ἄλογό του κι' ἔτρεξε νὰ τὴν προϋπαντήση.

Ὅταν τέλος τὴν εἶδε, ὁ ἐνθουσιασμός του δὲν εἶχε πειὰ ὅρια.

— Ἡ μνηστή μου, ἔλεγε, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατήση τὴ χαρά του, εἶνε χαριτωμένη, καλοκαμωμένη, κομψὴ κι' ἔχει ὑπέροχα μάτια.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ἡ Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ ὑποδέχτηκε ἐπισήμως τὴν δούκισα τῆς Σαβοΐας καὶ τὴν κόρη της.

Ἡ βασίλισσα καὶ ἡ δούκισσα φιλήθηκαν κι' ἄρχισαν νὰ συνομιλοῦν μ' ἐγκαρδιότητα, ἐνῶ ὁ νεαρὸς Λουδοβῖκος ὡδηγοῦσε τὴ Μαργαρίτα καὶ τὴν ἀκολουθία της σ' ἕνα μέγαρο, τὸ ὁποῖο εἶχε ἑτοιμαστῆ ἐπίτηδες γιὰ τὶς ὑψηλὲς ξένες.

Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ νεαροῦ μονάρχου γιὰ τὴ μνηστή του μεγάλωνε ἐντωμεταξὺ ὁλοένα. Μὰ καὶ πραγματικά, ἡ Μαργαρίτα ἦταν χαριτωμένη, ζωηρή, ἀφελής, ἀξιαγάπητη. Μιλοῦσε μ' ἁπλότητα, ἀλλὰ καὶ μ' ἐξυπνάδα στὸ Λουδοβῖκο, ὁ ὁποῖος χαμογελοῦσε, ἀκούγοντας τὰ χαριτωμένα της λόγια.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς μέρες, ἔγινε ἕνας μεγάλος χορός, πρὸς τιμὴν τῆς δουκίσσης καὶ τῆς κόρης της, τῆς ὁποίας οἱ ἀρραβῶνες μὲ τὸν βασιλέα ἐθεωροῦντο πειὰ τετελεσμένο γεγονός.

Τὰ βιολιὰ ἔπαιζαν μαγευτικοὺς σκοποὺς κι' ὁ Λουδοβῖκος χόρευε μὲ τὴ Μαργαρίτα, ψιθυρίζοντας στ' αὐτί της λόγια μεθυστικά.

Τὴν ἴδια ὅμως ὥρα, ἕνας καβαλλάρης ἐκάλπαζε μανιασμένα πρὸς τὴ Λυών, ἀψηφῶντας τὸ κρύο καὶ τὸ σκοτάδι τῆς χειμωνιάτικης νύχτας.

Ὅταν ἔφτασε στὴ Λυών, διευθύνθηκε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ μέγαρο, στὸ ὁποῖο ἐδίνοταν ὁ χορὸς καὶ βλέποντας τὰ φωτισμένα παράθυρα, δάγκασε τὰ χείλη του μὲ θυμό. Ὕστερα, μπῆκε στὸ μέγαρο καὶ ζήτησε νὰ ἰδῆ τὴ βασίλισσα Ἄννα, λέγοντας στοὺς αὐλικοὺς ποὺ τὸν ρωτοῦσαν ποιὸς ἦταν :

— Εἶμαι ὁ Δὸν Πιμαντέλ, ἀπεσταλμένος τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας.

Ἀμέσως οἱ αὐλικοὶ εἰδοποίησαν σχετικῶς τὴ βασίλισσα, ἡ ὁποία δέχτηκε σὲ λίγο τὸν ξένο σὲ μιὰ ἰδιαίτερη αἴθουσα.

Ὁ Ἱσπανὸς ὑπακλίθηκε τότε μπροστὰ στὴν Ἄννα τὴν Αὐστριακή :

— Ἔρχομαι ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας, γιὰ ν' ἀγγείλω στὴ Μεγαλειότητά σας, ὅτι...

— Ὅτι;... ρώτησε ἀνυπόμονα ἡ βασίλισσα.

— Ὅτι, ἐξακολούθησε ὁ ξένος, ὁ βασιλεύς μου σᾶς προσφέρει τὴν εἰρήνη καὶ τὴν κόρη του Θηρεσία, γιὰ σύζυγο τοῦ υἱοῦ σας βασιλέως.

Τὸ πρόσωπο τῆς Ἄννας τῆς Αὐστριακῆς ἔλαμψε ἀμέσως ἀπὸ χαρὰ καὶ εἶπε :

— Εἶνε μεγάλη ἡ τιμὴ ποὺ μᾶς κάνει ὁ βασιλεὺς ἀδελφός μου, προσφέροντάς μου γιὰ νύφη τὴν περιζήτητη ἀπ' ὅλους τοὺς φασιλεῖς κόρη του. Δὲν μπορῶ λοιπὸν παρὰ νὰ δεχτῶ μὲ χαρά μου.

Ὁ Ἱσπανὸς ὑποκλίθηκε πάλι εὐλαβικὰ κι' ἀποσύρθηκε.

Ὅταν ἔμεινε μόνη, ἡ Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ ἄρχισε νὰ χτυπάη τὰ χέρια της μὲ χαρὰ νὰ λέη :

— Ἐπέτυχε τὸ σχέδιο τοῦ καρδιναλίου Μαζαρίνου. Ἄ, εἶνε μεγαλοφυὴς ὁ πρωθυπουργός μου ! Εἶνε μοναδικὸς διπλωμάτης. Μᾶς ἔσωσε, μᾶς ἔσωσε !... Εἶνε καιρὸς τώρα, ποὺ πολεμοῦμε μὲ τὴν Ἱσπανία καὶ τόσο οἱ Γάλλοι, ὅσο καὶ οἱ Ἱσπανοὶ λαχταροῦν πειὰ τὴν εἰρήνη. Μὲ τὸν πόλεμο αὐτό, βρισκόμουν κι, ἐγὼ ἡ ἴδια σὲ πολὺ δύσκολη θέσι, γιατὶ εἶμαι μητέρα τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας εἶνε ἀδελφός μου. Ἤθελα λοιπὸν πολύ, ὁ ἀδελφός μου, Φίλιππος 4ος νὰ γίνη σύμμαχος καὶ φίλος τῆς Γαλλίας, παντρεύοντας τὴν κόρη του μὲ τὸ γυιό μου. Ἔτσι μόνο θὰ ἡσύχαζα. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ Φίλιππος δίσταζε πολὺ νὰ μᾶς δώση τὴν ἀγαπημένη του κόρη Μαρία Θηρεσία, σκεφθήκαμε, ὁ Μαζαρῖνος κι' ἐγώ, νὰ τὸν ἀναγκάσουμε μὲ κάποια πλεκτάνη, νὰ συγκατανεύση στὸ συνοικέσιο αὐτό. Τέλος, ὁ Μαζαρῖνος ἔσχε μιὰ θαυμασία ἔμπνευσι : Μοῦ πρότεινε ἐπιλαδὴ ν' ἀρραβωνιάσουμε τὸ Λουδοβῖκο μὲ μιὰ ἄλλη πριγκήπισσα καὶ νὰ ἐξαναγκάσουμε ἔτσι τὸν ἀδελφό μου ν' ἀποφασίση μιὰ ὥρα ἀρχήτερα. Διαλέξαμε λοιπὸν γιὰ δόλωμα τὴ Μαργαρίτα τῆς Σαβοΐας. Τί εἴχαμε νὰ χάσουμε ; Θὰ γινώμαστε σύμμαχοι μὲ τὴ Σαβοΐα κι' αὐτὸ βέβαια δὲν τὸ ἤθελε καθόλου ὁ ἀδελφός μου. Ὡστόσο, εἶνε πολὺ προτιμότερη ἡ Μαρία ἡ Θηρεσία ἀπ' τὴ Μαργαρίτα τῆς Σαβοΐας. Μὰ τί κάθουμαι ἐδῶ καὶ παραμιλάω ; Πρέπει νὰ πάω στὴν αἴθουσα τοῦ χοροῦ καὶ ν' ἀναγγείλω τὴν εὐχάριστη εἴδησι. Οἱ ἀρραβῶνες τοῦ Λουδοβίκου μὲ τὴ Μαργαρίτα δὲν ἔχουν γίνει ἀκόμα ἐπισήμως κι' ἔτσι δὲν εἶνε καὶ τόσο

δύσκολο νὰ διαλυθοῦν.

* * *

Δυὸ νέες καὶ τρυφερὲς καρδιές, δὲν περιμένουν τὴν ἐπισημοποίησι τῶν ἀρραβώνων των γιὰ ν' ἀγαθοῦν.

Ἔτσι, ὁ Λουδοβῖκος κι' ἡ Μαργαρίτα ἀγαπιώντουσαν πειὰ μ' ὅλη τὴ φλόγα τῆς νεανικῆς των καρδιᾶς καὶ φαινόντουσαν τρισευτυχισμένοι.

Ἀγκαλιασμένοι χορεύαν καὶ κρυφομιλοῦσαν μέσα στὴ μεγάλη σάλα, τὴ φωτισμένη ἀπὸ ἀμέτρητα κεριά, τὴ γεμάτη ἀπὸ κομψοὺς κυρίους κι' ὡραῖες κυρίες, μὲ λαμπρὰ φορέματα καὶ πολύτιμα κοσμήματα.

Ἔξαφνα, ἡ βασιλομήτωρ Ἄννα ἔκανε πάλι τὴν ἐμφάνισί της. Σ' ἕνα της νεῦμα, τὰ βιολιὰ σώπασαν. Καὶ τότε ἡ Ἄννα εἶπε μὲ φωνὴ δυνατή :

— Ὁ Μεγαλειότατος ἀδελφός μου ὁ βασιλεὺς φίλιππος τῆς Ἱσπανίας, μοῦ ἐμήνυσε πρὸ ὀλίγου, ὅτι δέχεται τὴν εἰρήνη μὲ τὴ Γαλλία.

Φωνὲς χαρᾶς καὶ ζητωκραυγὲς ἐδόνησαν ἀμέσως τὴν ἀπέραντη αἴθουσα.

Συγχρόνως ὁ Λουδοβῖκος, σκύβοντας πρὸς τὴν Μαργαρίτα, τῆς ψιθύρισε :

— Μᾶς φέρατε τὴν εὐτυχία.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ, ἡ βασιλομήτωρ ἐξακολούθησε :

—Ὁ βασιλεὺς φίλιππος, δὲν μᾶς προσφέρει μόνον τὴν εἰρήνη, μᾶς προσφέρει ἀκόμα καὶ τὴ θελκτική του κόρη, τὴν ἐνφάντη Μαρία Θηρεσία. Δὲν εἶνε λοιπὸν δυνατόν, παρὰ νὰ τὴ δεχτοῦμε ὡς βασίλισσα τῆς Γαλλίας.

Ὅλοι μέσα στὴ λαμπρὴ αἴθουσα, ἀπόμειναν τώρα ἄφωνοι καὶ καρφωμένοι στὶς θέσεις τους ἀπ' τὴν κατάπληξί τους.

Ἡ Μαργαρίτα χλώμιασε καί, χωρὶς νὰ πῇ τίποτε, ἀπομακρύνθηκε ἀπ' τὸ Λουδοβῖκο, ὁ ὁποῖος ἔσκυψε τὸ κεφάλι, ἀμίλητος κι' αὐτός.

Μόνον ἡ δούκισσα τῆς Σαβοΐας ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Τότε ἡ βασιλομήτωρ τὴν πλησίασε καὶ προσπάθησε νὰ τὴν παρηγορήσῃ, λέγοντάς της:

— Ἂς θυσιάσουμε τὴν εὐτυχία τὴ δική μας καὶ τῶν παιδιῶν μας ἀκόμα, στὴν εὐτυχία τῆς Γαλλίας! Δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε διαφορετικά, γιατὶ ὁ βασιλεὺς φίλιππος θὰ μᾶς ἐκδικηθῇ σκληρά, ἂν δὲν δεχτοῦμε τὴν πρότασί του.

Καὶ προσποιήθηκε πὼς ἔκλαιγε κι' αὐτή, γιὰ νὰ πείσῃ τὴν δούκισσα τῆς Σαβοΐας, ὅτι κι' ὁ δικός της πόνος ἦταν μεγάλος.

Ἡ μόνη ποὺ δὲν ἔχυσε οὔτε ἕνα δάκρυ, ἦταν ἡ νεαρὴ πριγκήπισσα Μαργαρίτα. Μόνο ἡ χλωμάδα της μαρτυροῦσε πόσο ὑπέφερε.

Ἔκανε μιὰ χαριτωμένη ὑπόκλισι μπροστὰ στὸν βασιλέα, κι' ἀποσύρθηκε ἀπὸ τὴν αἴθουσα τοῦ χοροῦ μαζὺ μὲ τὴ μητέρα της.

Ἀλλὰ, κατὰ διαταγὴ τῆς βασιλομήτορος, ὁ χορὸς ἐξακολούθησε γιὰ νὰ γιορτάσουν τώρα τοὺς ἀρραβῶνας τοῦ Λουδοβίκου μὲ τὴ Μαρία Θηρεσία τῆς Ἱσπανίας.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὰ μάτια τῆς φτωχῆς Μαργαρίτας ἦσαν κατακόκκινα ἀπ' τὰ δάκρυα ποὺ εἶχε χύσει τὴ νύχτα.

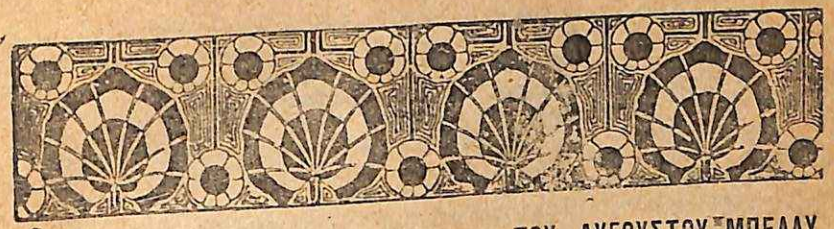
* * *

Ὁ Λουδοβῖκος, μόλις ἀντίκρυσε τὰ φλογισμένα της μάτια, χαμήλωσε τὰ δικά του καὶ δὲν τόλμησε νὰ ξανακυττάξῃ τὴν ἐξαδέλφη του.

«Ὁ βασιλεὺς, λέει σχετικῶς στ' Ἀπομνημονεύματά της, ἡ δεσποινὶς Ντὲ Μονπανσὲ, ὑποτάχθηκε χωρὶς καμμιὰ ἀντίστασι στὰ συμφέροντα τοῦ Ἔθνους. Εἶχε καταλάβει ἄλλωστε πὼς δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ τίποτε. Ὅταν ἡ δούκισσα τῆς Σαβοΐας καὶ ἡ κόρη της ἔφευγαν ἀπὸ τὴ Λυών, ὁ βασιλεὺς, γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὴ Μαργαρίτα, τῆς ἔδωσε γιὰ δῶρο ἕνα ζευγάρι μακρυὰ σκουλαρίκια ἀπὸ σμάλτο καὶ λεπτὰ διαμάντια, καὶ διάφορα ἄλλα κοσμήματα.

Τὴν ὥρα τοῦ ἀποχωρισμοῦ, ἡ δυὸ μητέρες ἔκλαψαν. Καὶ ἡ Μαργαρίτα, ἀποχαιρετῶντας τὸν ἐξάδελφό της, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ ἕνα της δάκρυ.

Ἔπειτα ἀπὸ κάμποσο καιρὸ, μετὰ τὴν εἰρήνη, ἔγιναν μὲ ἀφάντα-

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΠΕΛΛΑΥ

ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ ΤΟ ΓΡΑΦΤΟ

Ὁ Ἰάκωβος Μοριέρ, ἔπειτα ἀπὸ εἴκοσι χρονῶν ἀπουσία στὴν Ἀμερικὴ, ξαναγύρισε ἕνα βράδυ στὴν πατρίδα του, στὸ χωριὸ ὅπου εἶχε γεννηθῇ καὶ μεγαλώσει.

Ἦταν πολὺ ἀργά, ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ καὶ πῆγε νὰ κοιμηθῇ σ' ἕνα πανδοχεῖο.

Τὶ ἡμέρες αὐτὲς ἦταν πανηγύρι στὸ χωριὸ κι' εἶχε μαζευτῇ πολὺς κόσμος ἀπ' τὰ γειτονικὰ χωριά. Τὸ πανδοχεῖο λοιπὸν ἦταν γεμᾶτο πελάτες κι' ὁ ἰδιοκτήτης του παρεχώρησε στὸν Μοριὲρ τὸ δικό του δωμάτιο, τὸ ὁποῖο βρισκόταν στὴ σοφίτα.

Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πανδοχείου ἦταν ἀρκετὰ νέος κι' ἄγνωστος στὸν Μοριέρ. Μὰ κι' ὅλο τὸ χωριὸ φαινόταν ἀγνώριστο στὸ Μοριέρ, ὕστερ' ἀπὸ τόσων χρόνων ξενητειά. Εἶχε ἄλλωστε καταστραφῇ ὁλόκληρο σχεδὸν κατὰ τὸν πόλεμο καὶ τὸ εἶχαν ξαναχτίσει. Μὰ τὸ ἤξερε καλὰ ὁ Μοριὲρ πὼς δὲν θἄβρισκε πειὰ στὸ χωριό του τὸ ὡραῖο ἄσπρο σπιτάκι, στὸ ὁποῖο εἶχε γεννηθῇ, οὔτε τοὺς γονεῖς του νὰ τὸν περιμένουν μὲ λαχτάρα.

Τὸ σπιτάκι του τὸ εἶχαν ρίξει ἡ γερμανικὲς ὀβίδες κι' οἱ γονεῖς του δὲν ὑπῆρχαν πειὰ στὴ ζωή. Ὅσο γιὰ τοὺς συγγενεῖς του, ἄλλοι εἶχαν σκοτωθῇ στὸν πόλεμο, κι' ἄλλοι εἶχαν σκορπισθῇ σὲ διάφορα μέρη τῆς Γαλλίας.

Γιατὶ τότε ὁ Ἰάκωβος Μοριὲρ ἦρθε κατ' εὐθεῖαν στὸ χωριό του, μόλις γύρισε ἀπ' τὴν Ἀμερική ; Τώρα ποὺ ἦταν πλούσιος, γιατὶ δὲν ἔμενε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ ξεκουράστῇ καὶ νὰ γλεντήσῃ λίγο ; Δὲν ἦταν βέβαια πειὰ νέρος, μὰ δὲν ἦταν δὰ καὶ γέρος.

Ἦταν γερός, εὐπαρουσίαστος, μποροῦσε καὶ νὰ παντρευτῇ ἀκόμα, ἂν ἤθελε.

Μήπως λοιπὸν εἶχε ρθῇ στὸ χωριό του γιὰ νὰ διαλέξῃ καμμιὰ ἄμορφη χωριατοπούλα γιὰ γυναῖκα του ; Ἀρκετὲς ἀπ' τὶς νέες τοῦ χωριοῦ θὰ δεχόντουσαν γιὰ σύζυγό τους τὸν πλούσιο «Ἀμερικανὸ» κι' ἂς μὴν ἦταν πειὰ παλληκάρι.

Μὰ ὄχι. Ὁ Ἰάκωβος Μοριὲρ δὲν ἐνδιαφερόταν γιὰ τὶς νέες τοῦ χωριοῦ. Κι' ἂν εἶχε γυρίσει σ' αὐτό, τὸκανε γιὰ νὰ βρῇ μιὰ παληὰ του ἀγάπη, τὴν Ἐντμέ, ἡ ὁποία δὲν θὰ ἦταν πειὰ οὔτε νέα, οὔτε ὡμορφη. Μὰ τὶ σημαίνει ; Ἡ Ἐντμέ, ἦταν ἡ πρώτη γυναῖκα ποὺ ἀγάπησε,

---

στὴ μεγαλοπρέπεια οἱ γάμοι τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου μὲ τὴν ἐνφάντη Μαρία Θηρεσία.

Συγχρόνως σχεδὸν καὶ ἡ πριγκήπισσα Μαργαρίτα τῆς Σαβοΐας παντρεύτηκε μὲ τὸν δοῦκα τῆς Πάρμας Ρανύσιο τὸν δεύτερο, ὁ ὁποῖος εἶχε φήμη μισανθρώπου.

Ἡ Μαργαρίτα, στὸ πλευρὸ τοῦ μελαγχολικοῦ της συζύγου, ξέχασε τάχα τὸν Λουδοβῖκο ; Ἀλλοίμονο, ὄχι... Πέθανε ἔπειτ' ἀπὸ δυὸ χρόνια μετὰ τὸ γάμο της, ἀφοῦ ἔλυωσε σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ μιὰ μυστηριώδη ἀνίατη ἀρρώστεια.

Πέθανε, χωρὶς ἄλλο, ἀπὸ τὴ μυστικὴ πληγὴ τῆς καρδιᾶς της».

πρώτη γυναῖκα ποὺ ἔσφιξε μὲ πάθος στὴν ἀγκαλιά του, ἦταν πρὸ πάντων ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ του.

Ναί, ἦταν ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ του. Καὶ γι' αὐτὴ τώρα τὴ γυναῖκα καὶ γιὰ τὸ παιδί του ἦρθε στὸ χωριὸ ὁ Μοριέρ. Ποθοῦσε νὰ τὴν ξαναϊδῆ, νὰ τὴν παντρευτῆ, ἂν ἦταν ἐλεύθερη, καὶ ν' ἀναγνωρίση τὸ γυιό του.

Μόλις ἔφτασε στὸ χωριό, θέλησε νὰ ρωτήση ἀμέσως γιὰ τὴν 'Εντμέ. Μὰ ὅλα τοῦ φάνηκαν γύρω του τόσο ἀλλοιώτικα κι' οἱ ἄνθρωποι τόσο ξένοι, ὥστε συγκρατήθηκε.

Δὲν εἶδε γύρω του, παρὰ νέα κι' ἄγνωστα πρόσωπα.

Στὸ διάστημα τῶν εἴκοσι χρόνων ποὺ ἔλειπε στὴν 'Αμερικὴ, τὰ παιδιὰ εἶχαν γίνει νέοικι'οἱ νέοι γέροι.

Τώρα τὸ παιδί του θὰ ἦταν ἕνα παλληκάρι εἴκοσι χρόνων.

Τόσο λαχταροῦσε νὰ τὸ ἰδῆ, νὰ τὸ σφίξη στὴν ἀγκαλιά του, νὰ τοῦ πῆ :

— Εἶμαι ὁ πατέρας σου !...

Τὸ δωμάτιο τῆς σοφίτας, ὅπου ὡδήγησε τὸν 'Ιάκωβο ἕνας νεαρὸς ὑπηρέτης τοῦ ξενοδοχείου, ἦταν ἀπόμερο, μὰ καθαρὸ κι' εὐρύχωρο.

'Ο 'Ιάκωβος ἦταν πολὺ κουρασμένος ἀπ' τὸ ταξίδι του κι' ἔπεσε ἀμέσως νὰ κοιμηθῆ. Πρὶν πλαγιάση ὅμως, ἔβαλε κάτω ἀπ' τὸ προσκέφαλό του, γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια, τὸ πορτοφόλι του, γεμᾶτο χαρτονομίσματα. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ μπῆκε μέσα ὁ νεαρὸς ὑπηρέτης, κρατῶντας μιὰ κρυστάλλινη μποτίλια γεμάτη νερό. Τὴν ἀκούμπησε στὸ τραπεζάκι ποὺ ἦταν δίπλα στὸ κρεββάτι, καληνύχτισε τὸν 'Ιάκωβο κι' ἔφυγε.

'Ο Μοριὲρ νόμισε πὼς εἶδε μιὰ παράξενη λάμψι στὰ μάτια τοῦ νέου. Μήπως τάχα ἀντελήφθη, ὅτι ἔκρυψε κάτω ἀπ' τὸ προσκέφαλο τὸ πορτοφόλι του;

Γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ, ὁ 'Ιάκωβος ἔβαλε πάνω σ' ἕνα τραπεζάκι τὸ περίστροφό του ποὺ τὸ κρατοῦσε πάντα μαζύ του.

— Μπορεῖ, σκέφτηκε, αὐτὸ τὸ παιδὶ νὰ εἶνε ἐντελῶς ἀθῶο. Μὰ ἔχει παράξενα, πολὺ παράξενα μάτια...

Ὕστερα ἔσβυσε τὸ φῶς ἔκλεισε τὰ μάτια του καὶ προσπάθησε νὰ κοιμηθῆ. Μὰ δὲν τὸν ἔπαιρνε ὁ ὕπνος. Συλλογιζόταν τὴν 'Εντμὲ καὶ τὸ παιδί του...

'Η 'Εντμέ... Τί ὥμορφη ποὺ ἦταν τότε!... Ψηλὴ, καλοκαμωμένη, μὲ πρόσωπο πολὺ λευκὸ καὶ μὲ μαλλιὰ καὶ μάτια κατάμαυρα.

Τὴν εἶχε ἀγαπήσει τρελλὰ καὶ τὸν ἀγάπησε κι' αὐτὴ μὲ πάθος. Μὰ ἦταν «ἀπὸ σπίτι» κι' ἐκείνη ἦταν φτωχὴ κι' ἀπροστάτευτη, ἔρημη.

Δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ γίνη γυναῖκα του. Κι' ὅμως, χωρὶς νὰ συλλογισθῆ τίποτε, ἡ 'Εντμὲ τοῦ ἔδωσε μαζὺ μὲ τὴν ψυχή της καὶ τὸ σῶμα της...

* * *

Λίγον καιρὸ πρὶν γίνη μητέρα ἡ νέα, ὁ 'Ιάκωβος ἔφυγε γιὰ τὴν 'Αμερικὴ, ὅπου τὸν καλοῦσε ἐπίμονα κάποιος θεῖος του, γιὰ νὰ λάβη μέρος στὶς ἐπιχειρήσεις του.

'Απ' τὴν ξενητειὰ ποὺ βρισκόταν πειά, τῆς ἔστειλε δυὸ — τρία γράμματα, μὰ δὲν πῆρε καμμιὰ ἀπάντησι.

Μήπως ὁ πατέρας του, ποὺ ἦταν ἀπ' τοὺς ἰσχυροὺς τοῦ χωριοῦ, δὲν ἄφηνε νὰ φτάσουν τὰ γράμματα ὡς στὰ χέρια τῆς 'Εντμέ ;

Μήπως ἡ 'Εντμὲ τὸν εἶχε ξεχάσει, τὸν εἶχε περιφρονήσει;

Μήπως εἶχε παντρευτῆ;

'Ο 'Ιάκωβος δὲν ἤξερε τί νὰ ὑποθέση. Καὶ σιγὰ - σιγά, ξέχασε καὶ τὴν 'Εντμὲ καὶ τὸ παιδί του, ποὺ δὲν εἶχε προφτάσει νὰ τὸ ἰδῆ.

Ὡστόσο, ὅταν ἔπειτ' ἀπὸ χρόνια

καὶ μὲ πολλοὺς κόπους ἀπόχτησε μιὰ σημαντικὴ περιουσία, κάθε φορὰ ποὺ ἀποφάσιζε νὰ παντρευτῆ, ἡ εἰκόνα τῆς 'Εντμὲ μ' ἕνα παιδὶ στὴν ἀγκαλιά, παρουσιαζόταν μπροστά του ζωηρὴ, ὁλοζώντανη καὶ τοῦ χαλοῦσε τὰ σχέδια...

Καὶ τώρα, ποὺ εἶχε γίνει πειὰ ἑκατομμυριοῦχος, καὶ δὲν ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ ἐργασθῆ, γύρισε στὴν πατρίδα του, στὸ χωριό του, γιὰ νὰ ξανάβρη τὴν 'Εντμὲ καὶ τὸ παιδί του καὶ νὰ ἐπανορθώση τὸ νεανικό του σφάλμα.

Αὐτὰ σκεφτόταν ὁ 'Ιάκωβος Μοριὲρ τὴ νύχτα αὐτὴ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ κλείση μάτι. Στριφογύριζε στὸ κρεββάτι του κι' ἀνυπομονοῦσε νὰ ξημερώση γιὰ νὰ βγῆ ἔξω, νὰ ρωτήση, νὰ μάθη.

"Εξαφνα, μέσα στὴ σιωπὴ τῆς νύχτας, τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε κάποιο θόρυβο στὴν πόρτα.

— Ποιὸς εἶν' ἐκεῖ ; φώναξε δυνατά.

Μὰ δὲν τοῦ δόθηκε καμμιὰ ἀπάντησι.

'Απόλυτη ἡσυχία ἁπλώθηκε πάλι γύρω του.

«Κανένα ποντίκι θὰ ἦταν, σκέφτηκε ὁ Μοριὲρ κι' ἐξακολούθησε νὰ συλλογίζεται τὰ περασμένα.

'Η 'Εντμέ... Θὰ ἦταν πειὰ σχεδὸν γρηά. Μὰ τί σημαίνει ; Καμμιὰ γυναῖκα ἀπ' ὅσες γνώρισε στὴ ζωή του, δὲν ἦταν τόσο ὡραία καὶ δὲν τὸν ἀγάπησε τόσο.

Θυμᾶται πὼς ἀποκοιμῶταν συχνὰ στὴν ἀγκαλιά της, σὰν ἕνα μικρὸ παιδί. Κι' ἐκείνη τὸν ναυσούριζε μὲ τὰ μαῦρα της μαλλιὰ λυτά, μὲ κλειστὰ τὰ βλέφαρα, ποὺ τὰ μεγάλα τους ματόκλαδα ἔρριχναν μιὰ γλυκειὰ σκιὰ στὸ κατάλευκο πρόσωπό της....

Τῆς ἔμοιαζε ἆρά γε ὁ γυιός της;

* * *

"Εξαφνα, φάνηκε στὸν 'Ιάκωβο πὼς κάτι φτερούγιζε στὸ δωμάτιο, κάτι ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ διακρίνη μέσα στὸ σκοτάδι, μὰ ποὺ τὸ ἔνοιωθε νὰ πετάη ὁλόγυρά του.

Τί νὰ ἦταν τάχα ;

Θεέ μου!...

Μὴν εἶχε πεθάνει τὸ παιδί του κ' ἡ ψυχή του φτερούγιζε τώρα κοντά του ;

'Ο 'Ιάκωβος δὲν ἦταν προληπτικός, μὰ ἕνας παράξενος φόβος τὸν ἔκανε ν' ἀνατριχιάση.

"Απλωσε τὸ τρεμάμενο χέρι του πῆρε τὸ κουτὶ μὲ τὰ σπίρτα ποὺ ἦταν στὸ διπλανὸ τραπέζι κι' ἄναψε τὸ κερί.

Τὸ παράθυρο ἦταν μισανοιχτὸ καὶ μιὰ νυχτερίδα εἶχε μπῆ μέσα στὸ δωμάτιο.

— Μιὰ νυχτερίδα ! Κακὸς οἰωνός, μουρμούρισε ὁ 'Ιάκωβος.

'Εκείνη τὴ στιγμή, μιὰ φωνή, ἡ φωνὴ τοῦ νέου ὑπηρέτη, ἀκούστηκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα :

— Τί συμβαίνει, κύριε, γιατὶ ἀνάψατε φῶς ;

—Δὲν εἶνε τίποτε, εἶπε ὁ 'Ιάκωβος. Μιὰ νυχτερίδα μπῆκε μέσα στὸ δωμάτιο. Θ' ἀνοίξω ἐντελῶς τὸ παράθυρο γιὰ νὰ φύγη.

Συχρόνως σκέφτηκε μέσα του :

«— Τί θέλει αὐτὸ τὸ παιδὶ καὶ παραμονεύει ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα μου ;»

Τὴν ἴδια στιγμή, ἡ πόρτα ἄνοιξε κι' ὁ νέος μπῆκε μέσα.

— Νὰ διώξω ἐγὼ τὴ νυχτερίδα ; εἶπε.

Τὴν κυνήγησε πράγματι μ' ἕνα πανὶ ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του κι' ἡ νυχτερίδα ἔφυγε.

'Ο 'Ιάκωβος κύτταζε στὸ τρεμάμενο φῶς, τὸ πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ.

— Δὲν κοιμήθηκες ἀκόμα ; τὸ ρώτησε.

—"Οχι, κύριε. 'Ο ἀφεντικός μου παράγγειλε νὰ μείνω ἄγρυπνος, μήπως θελήσουν τίποτε οἱ πελάτες. Μὰ γιατὶ ἐσεῖς, κύριε, δὲν κοιμᾶστε ; Σᾶς ξύπνησε μήπως ἡ νυχτερίδα ;

— Ναί, εἶπε ὁ 'Ιάκωβος.

— Κοιμηθῆτε τώρα ἥσυχος, εἶπε πάλι ὁ νέος ὑπηρέτης, ἡ πόρτα δὲν κλειδώνει, μὰ νὰ εἶστε ἥσυχος, ἐδῶ δὲν ὑπάρχουν κλέφτες.

Κι' ἔφυγε χωρὶς νὰ κυττάξη γύρω του.

— Τί παράξενη φυσιογνωμία, τί παράξενα μάτια ἔχει αὐτὸ τὸ παιδί, σκέφτηκε πάλι ὁ 'Ιάκωβος καὶ ξανάπεσε στὸ κρεββάτι του. 'Επὶ τέλους τὸν πῆρε ὁ ὕπνος.

Σὲ λίγο ὀνειρευότανε πὼς ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά του τὴν 'Εντμὲ καὶ τὸ παιδί του. Μὰ ξύπνησε ἀπότομα, σὰν τὸ ὡραῖο του ὄνειρο νὰ ἔγινε ἔξαφνα ἐφιάλτης.

"Ενοιωσε πὼς κάποιος ἦταν κοντά του κι' ἔψαχνε κάτω ἀπ' τὸ προσκέφαλό του.

'Ανασηκώθηκε στὸ κρεββάτι του, ἕτοιμος νὰ φωνάξη μὰ δυὸ δυνατὰ χέρια τοῦ ἔσφιξαν τὸ λαιμό.

'Ο 'Ιάκωβος ἄπλωσε τότε τὸ χέρι του, πῆρε ἀπ' τὸ τραπέζι τὸ περίστροφό του καὶ πυροβόλησε ἀπὸ πολὺ κοντὰ τὸν κλέφτη..

'Αμέσως τὰ χέρια ποὺ ἔσφιγγαν τὸ λαιμό του χαλάρωσαν κι' ἕνα σῶμα σωριάστηκε βαρειὰ κάτω στὸ πάτωμα.

"Ολ' αὐτὰ ἔγιναν τόσο γρήγορα, τόσο ἀνέλπιστα !...

'Ο 'Ιάκωβος σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι του καὶ τρέχοντας σὰν τρελλός, βγῆκε ἀπ' τὸ δωμάτιο, ζητῶντας βοήθεια.

'Ο ἰδιοκτήτης τοῦ πανδοχείου καὶ μερικοὶ πελάτες ἔτρεξαν μὲ τὰ νυχτικά τους στὴ σοφίτα.

— Τί τρέχει ; ρωτοῦσαν, τί εἶνε;

— Μοῦ μαίνεται πὼς σκότωσα κάποιον κλέφτη, εἶπε τρέμοντας ὁ 'Ιάκωβος. Θέλησε νὰ μὲ πνίξη καὶ τὸν πυροβόλησα.

Μπῆκαν τότε στὸ δωμάτιο κι' ἄναψαν τὸ φῶς.

Κάτω στὸ πάτωμα, μπροστὰ στὸ κρεββάτι κοίτονταν νεκρός, χτυπημένος κατάκαρδα, ὁ νεαρὸς ὑπηρέτης.

— 'Ο Ζάν ! φώναξε ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πανδοχείου. 'Ο Ζάν ! "Α, τὸ παληόπαιδο, ἔφαγε τὴ ζωή του ! 'Απὸ μικρὸ παιδὶ εἶχε τὴ μανία νὰ κλέβη. 'Η μάνα του, γιὰ νὰ μπορῆ νὰ πηγαίνη νὰ δουλεύη, τὸν ἄφηνε μονάχο κι' αὐτὸς γυρνοῦσε ὅλη μέρα στοὺς δρόμους. Οὔτε στὸ σχολεῖο μποροῦσε νὰ μείνη μιὰ στιγμή. Νὰ ποῦ κατάντησε ! 'Εγὼ δὲν ἤθελα νὰ τὸν πάρω γιὰ ὑπηρέτη, μὰ ἡ μάνα του ἐπέμενε πὼς θὰ σιάξη μὲ τὸν καιρό.

— Πῶς τὴ λένε τὴ μάνα του; ρώτησε ὁ 'Ιάκωβος, νοιώθοντας ἕνα παράξενο συναίσθημα.

— 'Εντμὲ Ραούλ, ἀποκρίθηκε ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πανδοχείου.

'Ακούγοντας τ' ὄνομα αὐτὸ ὁ 'Ιάκωβος ἔφριξε. "Εσκυψε πάνω ἀπ' τὸ πτῶμα τοῦ Ζὰν καὶ τὸν κύτταζε μὲ μάτια ὁλάνοιχτα ἀπὸ φρίκη.

"Ετσι λοιπόν, ἦταν αὐτός, τὸ παιδί του ! Αὐτὸς ὁ κλέφτης !....

Περίμενε νὰ τὸν πάρη ὁ ὕπνος, γιὰ νὰ πάη νὰ τοῦ κλέψη τὸ πορτοφόλι ; Καὶ πῆγε νὰ τὸν πνίξη, χωρὶς νὰ φαντάζεται πὼς εἶνε ὁ πατέρας του ;... Κι' αὐτὸς τὸν σκότωσε, χωρὶς νὰ ξέρη πὼς εἶνε τὸ παιδί του ;

Κι' ἔτσι καθὼς ἦταν πεσμένος τώρα μπροστά του, μὲ τὰ μάτια κλειστά, ἔμοιαζε τόσο μὲ τὴ 'Εντμὲ ὅταν κοιμῶταν στὴν ἀγκαλιά του...

— Παιδί μου, παιδί μου!... ψιθύρισε ὁ 'Ιάκωβος κι' ἔσκυψε καὶ τὸ φίλησε στὸ μέτωπο.

Κι' ἐνῶ ὅλοι τὸν κύτταζαν μὲ ἀπορία, ἐκεῖνος πῆγε καὶ πῆρε τὸ περίστροφο ποὺ ἦταν ἀκόμα ἐπάνω στὸ κρεββάτι καὶ πρὶν προφτάση νὰ τὸν ἐμποδίση κανείς, χτυπήθηκε κατάκαρδα καὶ σωριάστηκε νεκρὸς ἐπάνω στὸ νεκρὸ γυιό του !...

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟΥ ΛΟΥΣΙΕΝ ΝΤΑΡΕΣΜ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥ

"Οσο γιὰ μένα, ἐδήλωσε ὁ ὑπολοχαγὸς ντὲ Μπλαγνὺ ἀνάβοντας ἕνα τσιγάρο, ἔχω τὴ γνώμη, ὅτι ὁ θάνατος, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἀποκεφάλισι, εἶνε ἀκαριαῖος κι' ὅτι αὐτὰ ποὺ λένε, πὼς ἡ αἰσθήσεις καὶ ἡ λειτουργία τοῦ μυαλοῦ ἐξακολουθοῦν νὰ ἐπιζοῦν, ἔστω καὶ γιὰ λίγες στιγμές, δὲν εἶνε παρὰ καθαρὲς φαντασιοπληξίες τῶν μυθιστοριογράφων.

— Συμφωνῶ ἀπόλυτα μὲ τὴ γνώμη σας, ἐπρόσθεσε ὁ νεαρὸς γιατρὸς Χερμπελό, καὶ τοῦτο γιὰ ἕναν λόγο πολὺ φυσικό : 'Εφόσον τὸ κόψιμο τοῦ νωτιαίου μυελοῦ διακόπτει κάθε ἐπικοινωνία μεταξὺ τοῦ κέντρου τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λειτουργῆ πειὰ καμμιὰ αἴσθησις.

— Εἶστε ἕνας τρομερὸς ὑλιστής, ἀγαπητέ μου! εἶπε ἕνας τρίτος συνδετημόνας. Πάρτε με, ἂν θέλετε, γιὰ ἕναν φαντασιόπληκτο ἢ γιὰ ἕναν ἀμετανόητο πνευματιστή, τὸ προτιμᾶτε, ὁμολογῶ ὅμως, ὅτι ἡ ὕπαρξις τῆς ψυχῆς εἶνε ἀναντίρρητη γιὰ μένα καὶ ὅτι φεύγοντας ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀρχή, μπορεῖ κανεὶς νὰ παραδεχθῆ μιὰ διανοητικὴ ἐπιβίωσι, ποὺ ἐκδηλώνεται ὁλοφάνερη μπροστὰ σ' ὅλων τὰ μάτια, σὲ ὡρισμένες περιστάσεις.

— "Ελα δά, καυμένε Μπερτιέ, ἀπὸ διόρθωτε ἐπιφυλλιδογράφε! ἐπανέλαβε ὁ Χερμπελό. Μὴ θυμώνετε. 'Ομολογῆστε ἁπλούστατα, ὅτι πιστεύετε στὰ φαντάσματα, στοὺς βρυκόλακας καὶ στὰ πνευματιστικὰ τραπεζάκια !

— 'Εσεῖς μπορεῖτε νὰ κοροϊδεύετε ὅσο θέλετε! 'Εγὼ ὅμως πιστεύω πὼς ἡ ἐπιστήμη, ὅσο τέλεια κι' ἂν εἶνε, δὲν ἔλυσε ἀκόμα ὅλα τὰ προβλήματα τῆς φύσεως. Καὶ χαίρω πάρα πολύ, γιατὶ τὸ μυστήριο ἔχει γιὰ μένα ἀκαταμάχητα θέλγητρα, τὰ ὁποῖα μὲ κάνουν νὰ βλέπω μερικὰ φαινόμενα δίχως καὶ νὰ πολυσκοτίζωμαι γιὰ νὰ τὰ ἐξηγήσω.

— "Ωστε, γιὰ νὰ ξαναγυρίσουμε στὸ σημεῖο ἀπ' ὅπου ξεκίνησε ἡ κουβέντα μας, εἶπε ὁ ντὲ Μπαγνύ, ἐσεῖς πιστεύετε ὅτι ἕνα κομμένο κεφάλι σκέπτεται καὶ διαλογίζεται. Συνεπῶς καὶ τὸ παραμύθι τοῦ δολοφόνου Λὰ Πομμεραί, σὰ νὰ λέμε, θὰ τὸ παραδεχόσαστε δίχως συζήτησι ὡς ἀληθινό.

— Ποιὸ παραμύθι εἶν' αὐτό ;

— Λένε, ὅτι ὁ δολοφόνος αὐτός, γιὰ νὰ διευκρινίση ἀναμφιβόλως τὸ ζήτημα ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή, εἶχε συμφωνήσει μ' ἕνα γιατρὸ νὰ τοῦ κλείση τὸ ἀριστερὸ μάτι τρεῖς φορές, ἀμέσως μετὰ τὸν ἀποκεφαλισμό του.

— Λοιπόν, ρώτησε ὁ Μπερτιὲ μὲ ζωηρὸ ἐνδιαφέρον,

— Λοιπὸν ἀμέσως μετὰ τὴν κατάρτομησι, ὁ γιατρὸς πῆρε τὸ κομμένο κεφάλι τοῦ κακούργου καὶ φώναξε τὸ ὄνομά του δυνατά. Φαίνεται δὲ ὅτι πράγματι τὸ ἀριστερὸ μάτι ἔκλεισε τρεῖς φορές, ἐνῶ τὸ δεξὶ κυττοῦσε ἀτενῶς τὸν πειραματιστή.

— Βλέπετε λοιπόν!...

— Συσπάσεις καθαρὰ μηχανικές, φίλε μου, εἶπε ὁ Χερμπελό, ἀποτελέσματα παρόμοια μ' ἐκεῖνα ποὺ προκαλεῖ ἡ ἠλεκτρικὴ στήλη στὰ πόδια τῶν βατράχων ! Τί λέτε κι' ἐσεῖς κύριε καθηγητά;

Αὐτὸς, στὸν ὁποῖο ἀποτεινόταν ὁ Χερμπελό, ἦταν ὁ γιατρὸς Ντιάζ, διάσημος χειρουργος, ποὺ μιὰ τελευταία του ἰατροδικαστικὴ πραγματεία γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς θανατικῆς ποινῆς, τὸν εἶχε τοποθετήσει τελειωτικὰ ἀνάμεσα στοὺς ἀναμφισβήτητα μεγάλους ἐπιστήμονας.

Ὁ καθηγητὴς Ντιάζ ἦταν καμμιὰ πενηνταριὰ χρόνων. Εἶχε ἐπιβλητικὸ ἀνάστημα, μέτωπο πλατύ, πλαισιωμένο ἀπὸ πυκνὰ καὶ ὑπόλευκα μακρυὰ μαλλιά. Τὰ γαλανὰ μάτια του εἶχαν τὸ μελαγχολικὸ ἐκεῖνο βάθος, ποὺ διακρίνει ἰδιαίτερα τὴ φυλὴ τῶν Βρετόνων, στὴν ὁποία ἀνῆκε.

Μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὸ χέρι του χέρι. ὁ Ντιάζ ἄκουγε ὡς τὴ στιγμὴ τὴ συζήτησι, χωρὶς νὰ μιλάῃ. Μὲ τὴν ἀπότομη ὅμως πρόσκλησι τοῦ Χερμπελό, φάνηκε σὰν νὰ ἔκανε μιὰ προσπάθεια μέσα του γιὰ νὰ βγῇ ἀπ' τοὺς συλλογισμούς του. Ἔπειτα, γέρνοντας πίσω, πρὸς τὴ ράχι τῆς πολυθρόνας του, ἀποκρίθηκε :

— Μὰ τὴν πίστι μου, αὐτὸ ποὺ ζητᾶτε νὰ σᾶς ἐξηγήσω, φίλοι μου, δὲν εἶνε τόσο εὔκολο, ὅσο φαντάζεσθε.

Ὁ γιατρὸς Χερμπελό, ποὺ περίμενε ἀναμφιβόλως μιὰ ἁπλῆ ἐπιδαικιμασία στὰ λόγια του, δὲν μπόρεσε ν' ἀποκρύψῃ τὴν ἔκπληξί του.

—Περίεργο, κύριε καθηγητά... Ὥστε ἔχετε ἀντίθετη γνώμη ἀπ' αὐτὴν ποὺ ἐξέφρασα ;

—Ἐπιτρέψατέ μου νὰ μὴ σᾶς πῶ καθαρὰ τὴ γνώμη μου, ἀπαντησε ὁ Ντιάζ, χαμογελῶντας. Ἀφῆστε με μόνο νὰ σᾶς διηγηθῶ μιὰ περιπέτεια, ἀπ' τὴν ὁποία μπορεῖτε ἔπειτα νὰ βγάλετε ὅ,τι συμπέρασμα σᾶς ἀρέσει.

— Μιὰ περιπέτεια ;

— Ἡ μᾶλλον μιὰ παρατήρησι ποὺ ἔκανα στὰ νειάτα μου, ἐδῶ καὶ τριάντα κάπου χρόνια, ἀλλὰ τόσο παράξενη, ποὺ δὲν μπόρεσε ποτὲ νὰ βρῇ θέσι μέσα σὲ κανένα ἔργο μου καὶ ποὺ δὲν εἶχα ποτὲ τὸ θάρρος νὰ τὴν ἀνακοινώσω σὲ ὁποιονδήποτε....

Μιὰ κίνησις γενικῆς ἀνυπομονησίας παρατηρήθηκε ἀνάμεσα στοὺς συνδαιτημόνας.

— Ὅταν τελείωσα τὶς πανεπιστημιακές μου σπουδές, ἄρχισε νὰ διηγῆται ὁ Ντιάζ, ἔφυγα γιὰ τὴν Ἰταλία, τὴν Ἀγγλία καὶ τὴ Γερμανία. Τὸ ταξίδι μου αὐτὸ εἶχε ὡς σκοπὸ τὴν περισυλλογὴ ὑλικοῦ γιὰ μιὰ ἐθνογραφικὴ ἐργασία, ἡ ὁποία ἔμεινε δυστυχῶς ἀτελείωτη, γιὰ ἕνα λόγο ποὺ θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἀμέσως. Ὅταν μοῦ συνέβη ἡ περιπέτεια, ποὺ θὰ σᾶς διηγηθῶ, βρισκόμουν στὴ Βυτεμβέργη, σὲ μιὰ ὡραία πόλι τοῦ δουκὸς Ἐμπερχαρτ, στὴ Λουϊντβιεμπουργκ. Μόλις εἶχα ἐπιστρέψει στὸ ξενοδοχεῖο μου, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἐπίσκεψί μου στὸν πύργο τῆς Φαβορίτας, ὅταν ἔξαφνα ὁ ξενοδόχος μου μὲ πλησίασε μ' ἕνα ταραγμένο ὕφος καὶ μοῦ εἶπε παρακλητικά :

»—Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κύριε δόκτωρ ! Σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπ' ἐδῶ, κάθεται ὁ δόκτωρ Γιάκομπους Τόντριττερ, ὁ ὁποῖος εἶνε πολὺ βαρειὰ ἄρρωστος κι' ἐπειδὴ κανένας γιατρὸς τοῦ τόπου δὲν θέλει νὰ τὸν δῇ, σκέφθηκα....

»—Πῶς; φώναξα παραξενεμένος.

Οἱ γιατροὶ ἀρνοῦνται νὰ ἐπισκεφθοῦν ἕνα συνάδελφο ποὺ κινδυνεύει νὰ πεθάνῃ;... Πολὺ ὡραῖα Δεῖξτε μου ποῦ μένει νὰ πάω ἀμέσως....

—Ξέρετε, κύριε, ὁ δόκτωρ Γιάκομπους Τόντριττερ δὲν εἶνε συνάδελφός σας. Κάθε ἄλλο.... Ὁ Γιάκομπους εἶνε ἕνας τέως δήμιος!....

»— Δήμιος ! φώναξα κάπως δυσαρεστημένος. Μὰ τότε γιατὶ τὸν λένε δόκτορα ;

»—«Ἐχετε δίκηο, ἀλλὰ εἶνε συνήθεια τοῦ τόπου νὰ δίδεται αὐτὸς ὁ τίτλος στοὺς δημίους, ὅταν κάνουν τέσσερες ἐκτελέσεις ἐπιτυχημένες....

»Χωρὶς νὰ διαμαρτυρηθῶ γιὰ τὴν παράξενη ἐκείνη συνήθεια, πῆρα τὸ καπέλλο μου καὶ ἀκολούθησα τὸν ξενοδόχο. Σ' ἕνα μικρὸ δρομάκο τοῦ προαστείου, σχεδὸν ἔξω ἀπ' τὴν πόλι, ἦταν τὸ σπίτι τοῦ Γιάκομπους Τόντριττερ.

»Παραξενεύτηκα γιὰ τὴν ἐλεεινὴ ὄψι ἐκείνης τῆς τρώγλης. Ἦταν μιὰ μονόροφη οἰκοδομή, μὲ τέσσερες σκέτους τοίχους, μιὰ πόρτα κι' ἕνα παραθυράκι. Τὸ φεγγάρι ποὺ φώτιζε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ σπιτάκι τοῦ δημίου, ἔδινε στὸ σύνολό του ἕνα θέαμα πένθιμο. Θἄλεγε κανεὶς πὼς ἦταν ἡ τρώγλη κάποιου μυθολογικοῦ ἄγριου θηρίου.

»Διέσχισα, σχεδὸν τρέχοντας, ἕνα ἀκαλλιέργητο κηπάριο, γεμᾶτο ἄγρια χόρτα, κι' ἐχτύπησα τὴν πόρτα. Κανένας δὲν μοῦ ἀποκρίθηκε. Σὲ λίγο ξαναχτύπησα πάλι κι' ἄκουσα αὐτὴ τὴ φορὰ μιὰ βαρειὰ καὶ βραχνὴ φωνὴ νὰ λέῃ, γερμανικά :

»— Ἐμπᾶτε εἶν' ἀνοιχτά.

»Μπῆκα μέσα στὸ σπίτι. Στὸ τρεμουλιαστὸ φῶς ἑνὸς κανταηλιοῦ διέκρινα στὸ βάθος τοῦ δωματίου ἕνα πολὺ χαμηλὸ κρεββάτι, ἐπάνω στὸ ὁποῖο ἦταν ξαπλωμένος ἕνας ἄνδρας. Ἀφοῦ εἶπα τ' ὄνομά μου, πῆρα τὸ φῶς καὶ τὸ τοποθέτησα πάνω σ' ἕνα τραπεζάκι ἀκριβῶς δίπλα στὸν ἄρρωστο. Μπόρεσα τότε καὶ περιεργάσθηκα τὸν Γιάκομπους Τόντριττερ. Ἦταν ἕνας ἄνδρας μὲ ρωμαλέα κατασκευὴ καὶ πελώρια χέρια. Ἀλλὰ τὸ πρόσωπό του ἦταν ρουφηγμένο, τὰ χείλη του ἀναιμικά, ἐνῶ ἡ ματιά του διατηροῦσε μιὰ ἔκφρασι ἐξαιρετικὰ ζωηρή. Τὸν ἐρώτησα, στὴ γλῶσσα του, νὰ μοῦ πῇ τὰ συμπτώματα τῆς ἀρρώστειας του. Φάνηκε σὰν νὰ δίστασε στὴν ἀρχή, ἀνασηκώθηκε πάνω στὸν ἕνα του ἀγκῶνα, ἔρριξε γύρω του μιὰν ἀνήσυχη ματιά, λὲς κι' ἤθελε νὰ βεβαιωθῇ ὅτι κανένας δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἀκούσῃ, κι' ὑστερα μοῦ ἄρπαξε ἀπότομα τὸ χέρι :

»— Ἀκοῦστε, μοῦ εἶπε. Δὲν εἶμαι καθόλου ἄρρωστος· ἔχω ὅλες μου τὶς δυνάμεις ἐν τάξει... καὶ ὅμως... σὲ λίγο θὰ εἶμαι πεθαμένος !..

»— Ἐλᾶτε δά, τοῦ ἀπάντησα, μὴν λέτε ὑπερβολές.... Ἴσως μπορέσω νὰ σᾶς...

»—Ὄχι ! ἐπανέλαβε μ' ἕνα πικρὸ χαμόγελο ἐκεῖνος. Δὲ θὰ μπορέσετε νὰ κάνετε τίποτα. Ἡ ἐπιστήμη σας εἶνε ἀνθρώπινη καὶ συνεπῶς ἀνίσχυρη νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὶς ὑπερφυσικὲς δυνάμεις!... Διῶ!.. ψιθύρισε ἔπειτα.

»Κι' ἁπλώνοντας τὸ χέρι του στὸ τραπεζάκι, πῆρε μιὰ καράφα καὶ τὴν ἄδειασε ὁλόκληρη.

»Ἱκέτεψα νὰ σᾶς παρακαλέσουν νἄρθῆτε, ἐξακολούθησε ὁ δήμιος, ὄχι γιὰ νὰ μοῦ προσφέρετε τὶς ἀνώφελες περιποιήσεις σας, ἀλλὰ γιὰ ν' ἀλαφρώσω τὸ μυαλό μου ἀπὸ τὴν φριχτὴ ἀγωνία ποὺ τὸ κατέχει, ἐμπιστευόμενος τὰ βάσανά μου

σ' ἕναν ἄνθρωπο ἱκανὸ νὰ τὰ καταλάβῃ. Εἶστε ξένος, δὲν τρέφετε γιὰ μένα οὔτε οἶκτο, οὔτε μῖσος, ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς διάλεξα ἐσᾶς ὡς τὸν μόνο κατάλληλο γιὰ ν' ἀκούσετε τὸ τρομερό μου μυστικό...

»Τὸ πρόσωπο τοῦ Γιάκομπους ἦταν συσπασμένο, ὁ ἱδρῶτας πλημμυροῦσε τὸ μέτωπό του καὶ τὰ μάτια του εἶχαν μεγαλώσει ἀπὸ κάποιον ἀδιόρατο φόβο. Ἄρχισε πάλι νὰ μιλᾷ, μὲ μιὰ συριστικὴ φωνή:

— «Ἐπὶ δεκαπέντε ὁλόκληρα χρόνια, μοῦ εἶπε, ἐκτελοῦσα τὸ φρικαλέο ἐπάγγελμά μου σ' αὐτὴ τὴν περιοχή. Τὸ στάδιό μου πλησίζε νὰ τελειώσῃ, ἀφοῦ εἶχα κάμει ἤδη καμμιὰν ἑκατοστὴ ἐκτελέσεις. Σκόπευα πλέον παίρνοντας τὴ σύνταξί μου, ν' ἀποσυρθῶ σὲ μιὰ ἥσυχη γωνιὰ καὶ νὰ περάσω τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς μου.... Ὡστόσο ἡ μοῖρα εἶχε ἀποφασίσει ἀλλοιῶς γιὰ μένα. Μιὰ μέρα, κλείνει αὔριο ἀκριβῶς ἕνας χρόνος ἀπὸ τότε, μοῦ ἀνέθεσαν ν' ἀποκεφαλίσω τὸν Χάνς Χέρτσιχ ποὺ τὴν ἱστορία του θὰ τὴν ξέρετε ἀσφαλῶς κι' ἐσεῖς. Τὸ ἀνθρωποφάγο αὐτὸ τέρας εἶχε δολοφονήσει μιὰ κοπέλλα γιὰ νὰ κάμῃ ἐπάνω στὸ πτῶμα της σατανικὰ πειράματα. Ἰσχυριζόταν πὼς εἶχε ἀνακαλύψει τὸ μυστικὸ τῆς ζωῆς καὶ πὼς εἶχε εἰσχωρήσει στὰ μυστήρια τοῦ θανάτου. Ὦ! θυμᾶμαι ἀκόμα τὸ φρικαλέο βλέμμα ποὺ μοῦρριξαν τὰ πράσινα μάτια του, τὴν ὥρα ποὺ ἀκούμπησα τὸ χέρι μου στὸν ὦμο του!.. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου ταράχθηκα τόσο κι' ἀναγκάσθηκα νὰ γυρίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὸ κεφάλι μου. Αἰσθάνθηκα νὰ περνᾶ μέσα ἀπὸ τὰ κόκκαλά μου ἕνας ρῖγος τρόμου! Ἐν τούτοις ἔπρεπε νὰ ἐκτελέσω τὸ χρέος μου, καὶ ν' ἀποκαφαλίσω τὸν κατάδικο.

— «Ἄ! μοῦ φώναξε ὁ Χέρτσιχ σαρκαστικά, ζητᾶς τὸ κεφάλι μου, δήμιε! Πρόσεξε καλά!... Πάνω σ' ἕνα χρόνο ἀπὸ σήμερα θὰ σοῦ κατασπαράξω τὴν καρδιά!»

»Μ' ἐκυρίευσε ἀμέσως ἕνα εἶδος λύσσας. Μὲ μιὰ σπρωξιά, ἀνάγκασα τὸν δολοφόνο νὰ γονατίσῃ, καὶ τὸ πελέκι μου ἄρχισε νὰ πέφτῃ μὲ μανία καταπάνω του. Χτυποῦσα, χτυποῦσα ὁλοένα, κυριευμένος ἀπὸ μιὰν ἀκατάσχετη παραφορὰ καὶ μόνο τὰ ξεφωνητὰ τοῦ ἐξάλλου πλήθους μὲ ἐπανέφεραν στὶς αἰσθήσεις μου. Τὸ κεφάλι τοῦ καταδίκου εἶχε πέσει στὰ πόδια μου καὶ ἔσκυψα γιὰ νὰ τὸ πιάσω. Εἶδα ὅμως τότε πὼς τὰ μάτια του ἀνοιγόκλειναν καὶ παρακολουθοῦσαν τὶς κινήσεις μου μὲ μιὰ παράξενην ἐπιμονή, ἐνῶ ἕνα ἀνατριχιαστικὸ χαμόγελο μισάνοιξε τὰ χείλη του. Ὅταν μάλιστα τὸ ἄγγισα μὲ τὸ χέρι μου, τὸ κεφάλι ζωήρεψε ἀπότομα κι' ἄρχισε ν' ἀναπηδᾷ στὸ ἔδαφος. Ἐπάνω δὲ σ' ἕνα δυνατώτερο πήδημα του ἅρπαξε τὰ δάχτυλα τοῦ χεριοῦ μου κι' ἔκοψε μὲ τὰ δόντια του ἕνα μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὴ σάρκα τῆς φούχτας μου! Ἄφησα μιὰ φωνὴ γεμάτη ἔκπληξη καὶ πόνο μαζὺ κι' ἔπεσα κάτω λιπόθυμος!

Ὁ Γιάκομπους σταμάτησε στὸ σημεῖο αὐτό, πῆρε μιὰ βαθειὰν ἀναπνοὴ καὶ μὲ μιὰ κίνησι τοῦ χεριοῦ του σκούπισε τὸν ἱδρῶτα ποὺ κατέβαινε ἀπὸ τὸ μέτωπό του.

»Ἀκούγοντας τὴ διήγησι τοῦ δημίου εἶχα κυριευτῆ ἀπὸ ἕνα φόβο ποὺ μ' ἀνάγκαζε νὰ μένω ἀμίλητος. Σὲ λίγο ὁ Γιάκομπους ἐξακολούθησε:

— «Ἀπὸ τότε, ὦ! τί φρικαλέα ποὺ ἔγινε ἡ ζωή μου!... Ἄφησα στὴ μέση τὴν ὑπηρεσία μου καὶ κατέφυγα ἐδῶ γιὰ νὰ κρυφτῶ καὶ νὰ προσπαθήσω νὰ διώξω ἀπὸ τὸ μυαλό μου τὴν τρομερὴ ἐκείνη ἀνάμνησι. Ὅμως κάθε νύχτα δὲν ἔπαψα νὰ βλέπω μπροστά μου ὁλοζώντανο τὸ κεφάλι τοῦ καταδίκου, μὲ τὰ πράσινα μάτια καὶ τὰ μυτερὰ δόντια του! Ἄχ! μὴ μὲ πάρετε γιὰ κανένα τρελλό, γιὰ κανένα φαντασιόπληκτο!... Τὸ κεφάλι αὐτὸ τὸ βλέπω, τὸ ἀγγίζω, γλυστρᾶ ὁλοένα ἐπάνω στὸ κρεββάτι μου, στὰ ἐπιπλά μου, ἀφήνοντας παντοῦ τὰ ματωμένα ἀποτυπώματα τοῦ λαιμοῦ του!

»— Τὰ ξέρετε ὅλα τώρα. Εἶστε ὁ μόνος ἄνθρωπος στὸν κόσμο ποὺ θὰ ξέρετε αὔριο τὴν αἰτία τοῦ θανάτου μου.

...Ὁ δόκτωρ Ντιὰζ σταμάτησε καὶ ἄναψε ἕνα δεύτερο τσιγάρο.

— Θᾶταν κανένας ἀλκοολικὸς ὁ δήμιος αὐτὸς ὁ Χερμπελό.

— Περιμένετε! ἐπανέλαβε ὁ καθηγητής. Τὴν ἄλλη μέρα, πρωῒπρωΐ, ξαναπῆγα στὸ σπίτι τοῦ δημίου: ὁ Γιάκομπους Τόντριτερ ἦταν πραγματικὰ νεκρός! Τὸ δωμάτιό του βρισκόταν σὲ ἀκαταστασία κι' ὁ ξενοδόχος ποὺ κι' αὐτὴ τὴ φορὰ μ' εἶχε συνοδεύσει ἐκεῖ μοῦδειξε ἐπάνω στὰ σεντόνια τοῦ κρεββατιοῦ μιὰ τοῦ Γιάκομπους δὲν ἔφερε καμμιὰ πληγή.

»Πρόσεξα μονάχα στὴν ἀριστερὴ πλευρὰ τοῦ στήθους του μιὰ δυγκωματιά!...

»Τὸ ἴδιο βράδυ ἔφυγα ἀπὸ τὴν Λούντβιεμπουργ, καὶ ἐπέστρεψα στὴν Γαλλία.

»Καὶ τώρα, κύριοι, βγάλετε ὅ,τι συμπέρασμα θέλετε!»

— Δὲν ἀλλάζουμε κουβέντα, καλύτερα!... εἶπε ὁ Χεμπερλὸ τρομαγμένος.

ΛΟΥΣΙΕΝ ΝΤΑΡΕΣΜ

ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΡ. ΝΤΥΒΕΡΝΟΥΑ

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΝΙΒΑ

Ὁ φίλος μου ὁ Ἀννίβας ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ἐκείνους ποὺ ἀρέσουν στὶς γυναῖκες καὶ γλεντοῦν μιὰ χαρὰ τὴ ζωή τους.

Γι' αὐτὸ εἶχε ἀποφασίσει νὰ μὴν παντρευτῆ. Τοῦ ἔκαναν, φυσικά, ἕνα σωρὸ προτάσεις, μὰ τὶς ἀπέρριπτε μὲ τὸν πιὸ κατηγορηματικὸ τρόπο, κι' ὅταν γινόταν λόγος γιὰ γάμο, κατακεραύνωνε μὲ τὴν πιὸ χειμαρρώδη εὐγλωττία τὸν προαιώνιο αὐτὸν θεσμό. Μιὰ μέρα ὅμως... τὴν ἔπαθε κι' αὐτὸς ἄσχημα. Τὸ πῶς ἔμπλεξε, εἶνε ὁλόκληρη ἱστορία, τὴν ὁποία θὰ σᾶς διηγηθῶ ὅπως ἀκριβῶς μοῦ τὴ διηγηθήκε ὁ φίλος μου ὁ Ἀννίβας.

Μιὰ μέρα λοιπὸν ὁ Ἀννίβας χύμηξε σὰν σίφουνας στὴν κάμαρά μου καὶ πρὶν ἀκόμα μὲ χαιρετήση μοῦ φώναξε:

— Παντρεύομαι!

Ἂν μοῦ ἔλεγε ὅτι εἶχε κατακτήσει τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, θὰ ἦταν μικρότερη ἡ ἔκπληξί μου. Ὡστόσο, τοῦ ἔσφιξα μηχανικὰ τὸ χέρι του γιὰ νὰ τὸν συγχαρῶ.

— Φυσικά, τοῦ εἶπα, δὲν εἶνε ἀκόμη ἐντελῶς ἀποφασισμένος ὁ γάμος σου...

— Εἶνε κάτι περισσότερο ἀπὸ ἀποφασισμένος μοῦ ἀπάντησε.

— Καὶ εἶσαι εὐχαριστημένος; ξαναρώτησα.

— Ναὶ καὶ ὄχι.

— Μὰ ἂν δὲν εἶσαι ἐντελῶς εὐχαριστημένος, τότε γιατὶ παντρεύεσαι;

— Γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ κάνω ἀλλιῶς.

λοιῶς.

Ἡ τελευταία αὐτὴ φράσι τοῦ φίλου μου, μ' ἔκανε νὰ ὑποθέσω ὅ,τι θὰ ὑπέθετε καὶ ὁποιοσδήποτε ἄλλος στὴ θέσι μου.

—Μουρνταρᾶκο, μουρνταρᾶκο, τοῦ εἶπα, χαμογελῶντας πονηρά, ποιὸς ξέρει τί ἱστορία τοῦ σκάρωσες τοῦ κοριτσιοῦ καὶ τώρα ἀναγκάζεσαι νὰ τὴν πάρης, γιὰ νὰ ἐπανορθώσης «τὸ λάθος σου», ὅπως λένε.

— Κάθε ἄλλο, γελιέσαι φίλε μου, Δὲν ἔγινε τίποτε ἀπολύτως ἀπ' αὐτὰ ποὺ φαντάζεσαι.

— Μὰ τότε λοιπόν, τί συνέβη; ρώτησα ἀνυπόμονος καὶ σχεδὸν ἐκνευρισμένος ἀπ' τὴν περιέργεια.

— Κάτι πραγματικὰ ἐξωφρενικό. Ἄκουσέ το.

— Γνωρίζεις τὴν Εὔα.. Χ., αὐτὴ τὴ λεπτοκαμωμένη κοπέλλα, μὲ τὰ κατάξανθα μαλλιὰ καὶ τὰ βαθειὰ ὁλογάλανα μάτια, ποὺ εἶνε θαρρεῖς διαρκῶς βυθισμένα σ' ἐκτάσεις καὶ ρεμβασμούς; Μὲ τὴν κοπέλλα λοιπὸν αὐτὴ φλερτάριζα, ὅπως φλερτάρω καὶ μ' ὅλες τὶς ὥμορφες κοπέλλες ποὺ μοῦ τυχαίνει νὰ γνωρίσω. Ὡστοσο πρέπει νὰ σοῦ πῶ, ὅτι τὸ ἀθῶο αὐτὸ φλέρτ, γιὰ νὰ εἶνε κάπως ἀποτελεσματικό, μοῦ ἔδνιε ἀρκετὸ κόπο. Γιὰ ν' ἀρέσω στὴ ρομαντικὴ αὐτὴ Εὔα, ἀναγκάστηκα νὰ παραστήσω κι' ἐγὼ τὸν ρομαντικό. Δὲν τῆς μιλοῦσα παρὰ μόνο γιὰ ποιητικὰ πράγματα, γιὰ ποίησι, γιὰ καλλιτεχνία, γιὰ ρομαντικοὺς περιπάτους στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, γιὰ ἕνωσι τῶν ψυχῶν καὶ γιὰ ὅλα τὰ σχετικά, μὲ τὰ ὁποῖα τρέφονται ἀκόμα στὴν ἐποχή μας μερικὲς πολὺ αἰσθητικὲς νεαρὲς ὑπάρξεις.

»Ὅπως ἦταν φυσικό, ὁ ρομαντισμός μου ἔπιανε. Κάθε μέρα κέρδιζα ἔδαφος στὴν καρδιὰ τοῦ ἀγγελικοῦ αὐτοῦ πλάσματος κάθε μέρα ἔννοιωθα πὼς τῆς γινόμουν καὶ πιὸ συμπαθητικός, ὅταν ἐδῶ καὶ μιὰ ἑβδομάδα ἔδωκαν στὸ σπίτι τους μιὰ ἐσπερίδα.

»Κακοτυχία, θὰ πῆς. Δὲν ξέρω, ἀλλὰ τὸ βράδυ ἐκεῖνο μοῦ συνέβη νὰ εἶμαι τρομερὰ συναχωμένος. Ὡστοσο δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ λείψω ἀπὸ τὴν ἐσπερίδα. Ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ μὲ παρεξηγήσουν, ἐκτὸς δὲ τούτου, εἶχα καὶ μεγάλη ἐπιθυμία νὰ παρευρεθῶ στὴν ἐσπερίδα αὐτή. Ἐπῆγα λοιπὸν μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ εἶμαι τὴ βραδειὰ αὐτὴ πιὸ διαχυτικός, πιὸ θερμὸς καὶ νὰ κάνω, ἐπὶ τέλους, τὴν ἐρωτική μου ἐξομολόγησι στὴ ρωμαντικὴ κόρη.

»Καὶ πραγματικὰ πολλὲς φορές, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐσπερίδος, τῆς ἔσφιξα μὲ σημασία τὸ χέρι καὶ βύθισα τὰ μάτια μου στὰ μάτια της ἐντελῶς ξελιγωμένος...

»Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ἡ Εὔα κάθησε στὸ πιάνο γιὰ νὰ παίξη μερικὰ κομμάτια. Ἄρχισε μ' ἕνα βάλς τοῦ Στράους. Κατ' ἀπαίτησί της, εἶχα σταθῆ κοντὰ της ὄρθιος καὶ γύριζα τὰ φύλλα τῶν κομματιῶν. Τὸ πρόσεξες αὐτό; Ὄρθιος εἶπα, καὶ συναχωμένος, γύριζα τὰ φύλλα τῶν κομματιῶν! Ἀγαπητέ μου, ἔχω νὰ σοῦ κάνω μιὰ σύστασι: Ὅταν εἶσαι συναχωμένος, μὴν πηγαίνεις στὶς ἐσπερίδες.

»Λοιπόν, ποὺ λές, σὲ μιὰ στιγμὴ καθὼς γύριζα τὶς σελίδες, ἔσκυψα γιὰ νὰ ἰσιώσω ἕνα φύλλο λιγάκι τσακισμένο, ὅταν ἔξαφνα μιὰ σταγόνα ἔπεσε ἀπὸ τὴ μύτη μου στὸ βιβλίο τῆς μουσικῆς. Μὲ μιὰ ἀστραπιαία ταχύτητα, ἔβγαλα τὸ μαντῆλι μου καὶ σκούπισα τὴ σταγόνα ἐκείνη... Ἡ Εὔα γύρισε καὶ μὲ κύτταξε... Τὰ μάτια της ἐξέφραζαν μιὰ βαθειὰ συγκίνησι, κάτι σὰν εὐγνωμοσύνη, ἕνα αἴσθημα πλήρους ἐπικοινωνίας δυὸ ψυχῶν, ἐνῶ τὰ δάχτυλά της ἔτρεχαν πάνω στὰ πλήκτρα... Ἐξακολούθησε νὰ παίζη τὸ βάλς, μ' ἕνα ἀφάνταστο μπρίο.

»Ἔξαφνα — κατάρα!.. — νέα σταγόνα ἔφυγε ἀπ' τὴ μύτη μου... Τὴ φορὰ ὅμως αὐτή, ἡ καταραμένη σταγόνα δὲν ἔπεσε πάνω στὸ βιβλίο τῆς μουσικῆς. Ἔπεσε... Ἄ, φίλε μου!... Ἔπεσε πάνω στοὺς ἀλαβάνιστρους ὅμως τῆς Εὔας καὶ γλύστρησε μέσα στὰν κόρφο της!...

»Αὐτὴ τὴ στάλα δὲν μποροῦσα πειὰ νὰ τὴ σφογγίσω, ὅπως τὴν προηγούμενη. Ντροπιασμένος λοιπὸν πλησίασα τὸ μαντῆλι μου στὸ πρόσωπό μου καὶ σκέπασα τὰ μάτια μου. Ἐντωμεταξὺ τὸ βάλς εἶχε τελειώσει. Γρήγορα τότε, ἐνῶ οἱ προσκεκλημένοι συνεχαίροντο τὴν Εὔα, ἀποτραβήχτηκα στὸ κούφωμα ἑνὸς παραθύρου.

»— Καταραμένο συνάχι! ψιθύριζα. Πάει, εἶμαι χαμένος!... Ἡ Εὔα θὰ μὲ συχάθηκε...

»Ἔξαφνα, εἶδα τὴν Εὔα νὰ μὲ πλησιάζη. Μὲ μάτια ὑγρὰ ἀπὸ τὴ συγκίνησι, μοῦ ἔδωκε τὸ χέρι της.

»Ἑτοιμαζόμουν νὰ τῆς τραυλίσω κάποια δικαιολογία καὶ νὰ τῆς ζητήσω συγγνώμην. Μὰ ἐκείνη, πρὶν προφτάσω νὰ τῆς μιλήσω, μοῦ εἶπε μὲ τὴν πιὸ γλυκειά της φωνή:

»— Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὸ δάκρυ σας! Βρίσκεται ἐδῶ ἀπάνω, πρόσθεσε δείχνοντας τὴν καρδιά της. Τώρα πειὰ εἶμαι βέβαιη γιὰ τὴν ἀγάπη σας... Ἐσεῖς μονάχα μὲ νοιώθετε. Πάρτε τὸ χέρι μου, τὸ θέλετε;

»Ἀποσβολωμένος ἀπὸ τὴν κατάπληξι, χωρὶς νὰ καταλαβαίνω τί ἔκανα, ἔπιασα τὸ ὥμορφο χεράκι καὶ τὸ σίμωσα στὰ χείλη μου. Ἡ μητέρα της, ἐντωμεταξὺ εἶχε πλησιάσει.

»— Ὦ, εἶνε ἀλήθεια, εἶπε, ὅτι σεῖς μόνο καταλαβαίνετε τὴν ἀγαπημένη μου κορούλα. Μόνο σεῖς θὰ τὴν κάνετε εὐτυχισμένη...

»Ἐξακολουθοῦσα νὰ κρατῶ τὸ χέρι τῆς Εὔας, ἐνῶ συγχρόνως ἔσφιγγα τὸ μουσκεμένο ἀπὸ τὸ συνάχι μαντῆλι μου.

»Ἡ μητέρα της ἐξακολούθησε:

»— Ἔπρεπε νὰ βρεθῆ μιὰ ψυχὴ σὰν τὴ δική σας γιὰ νὰ νοιώση τὴν ψυχὴ τῆς Εὔας μου. Ἀγαπητὲ κύριε, θὰ μᾶς κάνετε μεγάλη τιμὴ νἄρθετε αὔριο γιὰ νὰ γευματίσουμε καὶ νὰ κουβεντιάσουμε.

»Δὲν ἤξερα τί νὰ πῶ. Μουρμούρισα ἕνα ξερὸ «εὐχαριστῶ», καλησύχτισα κι' ἔφυγα.

»Τί μποροῦσα νὰ κάνω; Τὴν ἐπομένη πῆγα στὸ σπίτι τῆς Εὔας καὶ ὕστερα ἀπὸ δεκαπέντε μέρες... παντρεύομαι! Κι' ὅλ' αὐτά, γιατὶ ἔτυχε νὰ εἶμαι συναχωμένος καὶ γιατὶ ὑπάρχουν ψυχὲς λεπτὲς καὶ αἰσθηματικὲς ποὺ ἐκλαμβάνουν τὰ δάκρυα... τῆς μύτης γιὰ δάκρυα τῶν ματιῶν...».

Κι' ἔτσι, ποὺ λέτε, παντρεύτηκε ὁ φίλος μου ὁ Ἀννίβας...

Καὶ στὰ δικά σας!...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΖΩΓΡΑΦΩΝ

ΤΟ ΚΟΛΠΟ ΤΟΥ ΡΕΜΠΡΑΝΤ

Κάποτε, ὁ μεγάλος ζωγράφος Ρέμπραντ, βλέποντας ὅτι εἶχε γεμίσει τὸ ἀτελιέ του ἀπὸ ἀπούλητα ἔργα, σκέφτηκε νὰ διαδόση ὅτι ...πέθανε καὶ δημιουργῶντας ἔτσι θόρυβο γύρω ἀπ' τ' ὄνομά του, νὰ ξεπουλήση τοὺς πίνακές του.

Τὸ κόλπο του λοιπὸν αὐτὸ πέτυχε ὅσο δὲν τὸ περίμενε οὔτε ὁ ἴδιος. Τὴν ἄλλη μέρα, ὅλος ὁ κόσμος συζητοῦσε γιὰ τὸν ἐφνικὸ θάνατο τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου κι' οἱ φιλότεχνοι ἔτρεχαν κατὰ δεκάδες στὸ ἀτελιέ του, γιὰ νὰ προφτάσουν νὰ προμηθευθοῦν τὰ ἔργα του.

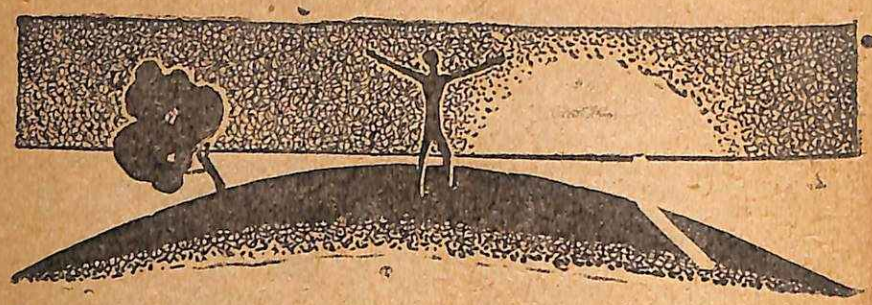
Ἐντωμεταξὺ ὁ Ρέμπραντ, κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὰ παραπετάσματα, ἔτριβε τὰ χέρια του ἀπὸ χαρά, βλέποντας πόσο εὔκολα ἄδειαζαν ὅλοι τὰ πορτοφόλια τους γιὰ τὴν ἀγορὰ τῶν ἔργων του.

Ἐννοεῖται ὅτι, ἀφοῦ ξέκανε τὰ ἀπούλητα ἔργα του, φρόντισε πάλι νὰ διαδόση ὅτι... ἔχαιρε ἄκρας ὑγείας!...

ΣΤΙΧΟΙ

ΤΟ ΦΙΛΙ

— Γιατί μοῦ γύρεψες φιλί; —Ἐσὺ (γιατὶ ποτίζεις
τὴ γλάστρα σου, ἀγάπη μου;
(Γιατί; Δὲν τὸ γνωρίζεις,
γιὰ νὰ ἰδῶ τὸ φοῦλι μου γλυκὰ νὰ
(λουλουδίση...
— Ἀφοῦ λοιπόν, τὸ φοῦλι σου, θέ-
(λει νερὸ ν' ἀνθίση,
πῶς θέλεις ἡ ἀγάπη μου, ν' ἀνθῆ
(χωρὶς φιλί;
. . . . . .
Εἶνε τὸ φίλημα δροσιά, στὸν ἔρω-
(τα, τρελλή!...

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ
ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΕΠΕΡΑΣΕ...

(Τῆς HELENE BACARESCO)

ΕΠΕΡΑΣΕ!... Δὲν ἔπρεπε, στ' ἀλήθεια,νὰ φανῶ
στὸν ἥσυχο τὸ δρόμο του καὶ νὰ τὸν ἀνταμώσω.
Μὰ βρίσκεται τὸ σπίτι μου κεῖ πέρα στὸ βουνὸ
κι' ἐκράταγα στὰ χέρια μου λουλούδια νὰ τοῦ δώσω!

ΜΟΥ ΜΙΛΗΣΕ!... Δὲ θἄπρεπε νὰ μ' εἶχε ἔτσι μαγέψει
γλυκὰ ἡ ξελογιάστρα του λαλιά. Μ' ἀπ' τὸ πουρνὸ
μὲ ρόδα τὸ παράθυρό μου ὁ Ἀπρίλης τῶχε στέψει
κι' ὁ ἥλιος σὲ λίγο χρύσωνε καὶ κάμπους καὶ βουνό.

Μ' ΑΓΑΠΗΣΕ!... Ἡ καρδούλα μου δὲ θἄπρεπε, στ' ἀλήθεια,
τόσο γοργὰ κι' ἀμέτρητα γιὰ κεῖνον νὰ χτυπᾶ.
Μ' ἄλλοίμονο!... Ὅταν τῆς μιλοῦν βαθειὰ μέσ' ἀπ' τὰ στήθεια,
ξέρει ἡ καρδιά μου ν' ἀπαντᾶ καὶ ξέρει ν' ἀγαπᾶ.

ΚΙ' ΕΦΥΓΕ!... Ἄχ! δὲ θἄπρεπε νὰ τόνε περιμένω
μὲ τόσο πάθος καὶ καϋμό, μηδὲ νὰ τὸν ποθῶ...
Μὰ ὅταν ἐκεῖνος δὲ φανῆ, σύννεφο ἀγριεμμένο...
θὰ σκοτεινιάση ἀπαίσια τὸν καθαρὸ οὐρανό!...

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

(Τοῦ ΕΡ. ΧΑ·Ι·ΝΕ)

Ἔτσι, λοιπόν, λησμόνησες ὁλότελα
πῶς ἤμουν ὁ ἀφέντης τῆς καρδιᾶς σου,
στὴν ψεύτικη στὴν τόση δὰ καρδούλα σου,
ποὺ ἄλλη δὲν εἶνε τέτοια ὡς ἡ δικιά σου.
Τὸν πόνο καὶ τὸν ἔρωτά μου ξέχασες,
ποὺ μ' ἔχουνε σὲ πτῶμα μεταβάλει.
Ποιὸς ἀπ' τοὺς δυὸ εἶνε τάχα μεγαλείτερος;
Δὲν ξέρω εἶν' κι' οἱ δυὸ τόσο μεγάλοι!

ΠΟΙΟΣ ΕΙΜΑΙ

(Τοῦ ΕΡ. ΧΑ·Ι·ΝΕ)

Ὅταν νωρὶς - νωρὶς ἀπὸ τὸ σπιτάκι σου
κάθε πρωῒ μονάχος μου περνῶ,
εὐφρένουμαι κατάβαθα, μικρούλα μου,
καθὼς στὸ παραθύρι σὲ θωρῶ.
Μ' αὐτὰ τὰ καστανόμαυρα τὰ μάτια σου
μὲ βλέπεις κι' εἶνε σὰ νὰ μὲ ρωτᾶς:
— Ποιὸς εἶσαι, τί σὲ κάνει καὶ παθιάζεσαι,
ξένε, ποὺ ἔτσι θλιμένα μὲ κυττᾶς;
Εἶμαι, λοιπόν, γνωστὸς ποιητὴς, μικρούλα μου,
σ' ὅλη τῆς Γερμανίας μας τὴ χώρα
τὰ πιὸ τρανὰ τὰ ὀνόματα λογάριασε
θὰ κάνῃς καὶ τοῦ ὀνόματός μου γνώρα.
Τώρα τί τάχα μέσα μου νὰ γίνεται
κι' εἶνε ρικνὸ κι' ὠχρὸ τὸ πρόσωπό μου;
Ἀράδιασε τοὺς πόνους τοὺς πικρότερους
θὰ βρῆς, ὡς πρῶτο - πρῶτο, τὸν δικό μου!

ΟΙ ΑΦΩΝΟΙ

(Τοῦ O. W. HOLMES)

Σπασμένες λύρες ποῦ καὶ ποῦ θὲ νἄβρης σκαλισμένες
σὲ πλάκες ποὺ γλυκόφωνοι τραγουδιστὲς κοιμοῦνται.
Μὰ κεῖ ποὺ λύρες ἄφωνες εἶνε βαθειὰ θαμμένες
στὸ χῶμα τ' ἀγριολούλουδα ἀνθοῦν καὶ δὲν μετριοῦνται.
Τὴ χορδή, λίγοι τεχνικὰ ν' ἀγγίξουνε μποροῦνε —
κι' ἴσως αὐτοὶ τρισένδοξοι κι' ἀθάνατοι θὰ γένουν.
Μ' ἀλλοίμονο σὲ κείνους ποὺ ποτὲ δὲν τραγουδοῦνε
καὶ μὲ τοὺς ὕμνους πῶχουνε μεσ' στὴν καρδιὰ πεθαίνουν.

* * *

Νὰ κλαῖτε ἐκεῖνον τὸ νεκρὸ ποὺ σκέπασε τὸ χῶμα
ἀφοῦ πικροτραγούδησε τὸν καρδιακό του πόνο.
Μὰ κλάψτε τὸν ἀμίλητο περσσότερον ἀκόμα
ποὺ τὸ σταυρό του σήκωσε — χωρὶς στεφάνι — μόνο!
Καὶ στῆς Λευκάδος τὸ γιαλὸ μὴν κλαῖτε μὲ τ' ἀγέρι
ποὺ τραγουδάει γιὰ τῆς Σαπφοῦς τὴ δόξα μὲ τὸ κῦμα
κλάψετε ἐκεῖ ποὺ ἡ δροσαυγὴ στοῦ Χάρου τὸ λημέρι
πέφτει σὰν δάκρυ λαμπερὸ στοῦ ἀμίλητου τὸ μνῆμα!

* * *

Ὦ, σεῖς καρδιές! — ἐρείπια καϋμοῦ ποὺ δὲν περνᾶ —
ποὺ ἄχρωμο χεῖλι καὶ χλωμὴ μορφή, σᾶς φανερώνει,
ὡς ποὺ νὰ πιῆτε τὸ κρασὶ ποὺ ὁ θάνατος κερνᾶ
— κρασὶ ποὺ τὸ στραγγίζουνε σιγὰ - σιγὰ οἱ πόνοι —
ἂν κάθε ἀπόκρυφος καϋμὸς καὶ πόνος ἠμποροῦσε
νὰ γίνῃ λύρισμὸς φωνῆς, καὶ τοῦ βιολιοῦ ἁρμονία,
τὶ μελωδία θλιβερὴ τὴ γῆ θὰ πλημμυροῦσε,
τὶ ἁρμονία θ' ἄκουγε ὁ κόσμος οὐρανία!

ΓΑΛΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΡΜΑΝΔΟΥ ΝΤΕΛΜΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΣΟΥΚΑΛ

Ὁ μπάρμπα Σουκάλ ψυχομαχοῦσε, ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι του, ἀνάμεσα σὲ τσουβάλια γεμᾶτα στάρι καὶ χοιρομέρια καὶ πλεξίδες κρεμμυδιῶν, κρεμασμένες πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του.

Εἶχε κρυολογήσει ἐπιστρέφοντας ἀπ' τὴν πανήγυρι τοῦ διπλανοῦ χωριοῦ, ὅπου πῆγε νὰ πουλήση δυὸ ἀγελάδες. Ἡ ἀλήθεια τώρα εἶνε, ὅτι παρ' ὅλα τὰ ὀγδόντα χρονάκια του, θὰ μποροῦσε νὰ προλάβη τὸ κακό, γιατὶ εἶχε γερὸ κόκκαλο. Ἔπρεπε ὅμως νὰ καλέση ἀμέσως ἕνα γιατρὸ νὰ τὸν περιποιηθῆ καὶ νὰ τοῦ ὁρίση ἕνα φάρμακο. Ἀλλ' ὁ μπάρμπα Σουκὰλ ἦταν φιλάργυρος. Μήπως δὲν εἶχε ἀφήσει καὶ τὴ γυναῖκα του, πρὶν ἀπὸ πέντε τόσα χρόνια, νὰ πεθάνη σὰ σκυλί, γιατὶ δὲν πήγαινε ἡ καρδιά του νὰ πληρώση ἕνα γιατρό;...

Κι' ἔτσι, ὁ μπάρμπα Σουκάλ, εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασι νὰ πεθάνη... ἐντελῶς ἀνέξοδα, χωρὶς νὰ δώση δεκάρα οὔτε σὲ γιατροὺς, οὔτε καὶ σὲ γιατρικά...

Ὡστόσο, ἦταν πλούσιος. Οἱ γείτονες — ποὺ ἦσαν καλὰ πληροφορημένοι, ὅπως ὅλοι οἱ γείτονες στὰ χωριὰ — ἔλεγαν πὼς ὁ Σουκὰλ εἶχε, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ χωράφια του, κι' ἕνα κομπόδεμα, κρυμμένο στὸ στρῶμα του....

* * *

Ἡ κόρη του κι' ὁ γαμπρός του, παρέστεκαν πλάι στὸν ἑτοιμοθάνατον ὡς τὶς τελευταῖες του στιγμές. Ἡ κόρη του, ἡ Εὐτυχία, ἦταν μιὰ γυναῖκα ψηλόσωμη, ἀδύνατη, κοκκαλιάρα σχεδόν, μὲ σκληρὴ καὶ αὐταρχικὴ ἔκφρασι στὸ βλέμμα. Ὁ γαμπρός του, ἕνας κοντὸς ἀνθρωπάκος, φαλακρός, μὲ σβυσμένα χαρακτηριστικά. Στὸ χωριὸ ἦταν γνωστὸς μὲ τ' ὄνομα «ὁ ἄντρας τῆς Εὐτυχίας», γιατὶ δὲν εἶχε δική του θέλησι, πρωτοβουλία, ἀτομικότητα.

Κ' οἱ δυὸ στεκόντανε τώρα μπρὸς στὸ κρεββάτι τοῦ ἑτοιμοθάνατου. Οὔτε ἕνα δάκρυ δὲν φαινόταν στὰ μάτια τους. Ὁ γέρος εἶχε ζήσει τὴ ζωή του. Μακάρι νὰ φτάσουν κι' αὐτοὶ στὰ χρόνια του!

— Δὲν ἀναπνέει πειά! ψιθύρισε ξαφνικὰ ὁ ἄντρας τῆς Εὐτυχίας.

Ἡ Εὐτυχία τοῦ ἔκανε ἕνα νόημα. Ἐκεῖνος κατάλαβε. Πῆρε τὸ λαδολύχναρο ἀπ' τὸ ράφι καὶ τὸ φερε κοντὰ στὸ πρόσωπο τοῦ γέρου.

—Καλὰ λές! ψιθύρισε ἡ Εὐτυχία.

Κι' ἀφοῦ σταυροκοπήθηκε, ἀνέβασε τὸ σεντόνι πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ νεκροῦ.

* * *

Τὸ ἀντρόγυνο ἔμεινε λίγες στιγμὲς ἀμίλητο.

Μὰ ὅταν σήκωσαν τὸ κεφάλι τους καὶ συναντήθηκαν τὰ βλέμματά τους, συνεννοήθηκαν ἀμέσως, χωρὶς νὰ βγάλουν λέξι ἀπ' τὸ στόμα τους.

Κι' ἄρχισαν τότε, σιωπηλοὶ πάντα, νὰ ψάχνουν μαζύ, μὲ νευρικὲς χειρονομίες, τὸ στρῶμα τοῦ μακαρίτη, ποὺ τὸν μετακινοῦσανε δεξιὰ κι' ἀριστερά.

— Νά το! εἶπε ξαφνικὰ ὁ ἄντρας τῆς Εὐτυχίας, καὶ τράβηξε μέσ' ἀπὸ τὸ στρῶμα ἕνα σακκουλάκι δεμένο σφιχτὰ μ' ἕνα πέτσινο κορδόνι.

Ἦταν τὸ κομπόδεμα τοῦ γέρου.

Ἡ Εὐτυχία ἅρπαξε ἕνα μαχαίρι καὶ τρύπησε τὸ σακουλάκι. Ἕνα σωρὸ χρυσᾶ νομίσματα σκορπίστηκαν ἀπὸ μέσα στὴ χούφτα της.

— Θὰ εἶνε τοὐλάχιστον τέσσερες χιλιάδες φράγκα! ψιθύρισε. Τὸν καϋμένο τὸν πατέρα μου! Πρέπει νὰ τοῦ κάνουμε καλὴ κηδεία! Σύρε νὰ φωνάξης τὴ Ροζαλία, τὴ σαββανώτρα!

Ὁ ἄντρας τῆς Εὐτυχίας ἔφυγε ἀμέσως, γιὰ νὰ ἐκτελέση τὴ διαταγὴ τῆς γυναίκας του.

* * *

—Ναί, εἶνε τοὐλάχιστον τέσσερες χιλιάδες φράγκα! ἐπανέλαβε ἡ Εὐτυχία ὅταν ἔμεινε μόνη της ζυγίζοντας μὲ τὰ δυὸ της χέρια τὸ βάρος τοῦ σακκουλιοῦ, μέσα στὸ ὁποῖο ὁ φυλάργυρος πατέρας της εἶχε ἀποταμιεύσει ἕνα - ἕνα τὰ χρυσᾶ φράγκα.

Ἄρχισε νὰ μετράη ὕστερα ἕνα-ἕνα τὰ νομίσματα σ' ἕνα μεγάλο καὶ λυγδιασμένο τραπέζι. Ἄλλοῦ ἔβαζε τὰ πεντόφραγκα, ἀλλοῦ τὰ εἰκοσόφραγκα, ἀλλοῦ τὰ σκοῦδα.

Ἔξαφνα ἄκουσε θόρυβο βημάτων.

Ἔρριξε ἀμέσως τὰ χρυσᾶ νομίσματα στὸ συρτάρι τοῦ τραπεζιοῦ, τὸ ἔκλεισε τὸ διπλοκλείδωσε, ἔβαλε τὸ κλειδὶ στὴν τσέπη της κι' ὕστερα βάλθηκε νὰ κλαίη καὶ νὰ δέρνεται γιὰ τὸν θάνατο τοῦ «γέρου» της.

Ἦταν καιρὸς ν' ἀρχίση νὰ παίζη τὴν κωμωδία αὐτὴ τῆς λύπης, γιατὶ ἐκείνη τὴ στιγμὴ μπῆκε μέσα ἡ Ροζαλία, ἡ σαββανώτρα.

Ἡ Ροζαλία κέρδιζε τὸ ψωμί της μὲ τὸν ἱδρῶτα της. Σαββάνωνε τοὺς νεκροὺς τοῦ χωριοῦ τους ἔκανε τὴν τελευταία τουαλέττα τους, μὲ μεγάλη προσοχή, σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ πᾶνε σὲ καμμιὰ γιορτή.

Ὁ μποξᾶς ποὺ φοροῦσε ἦταν καπάστικτος ἀπὸ καρφίτσες, μὲ τὶς ὁποῖες καρφίτσωνε τὰ σάββανα τῶν φτωχῶν νεκρῶν καὶ τοὺς ἔκανε ἄσπρα δέματα, ἕτοιμα νὰ μεταφερθοῦν σ' ἕνα τόπο ποὺ δὲν ἔχει γυρισμό.

Ἡ Εὐτυχία σηκώθηκε, ἀφοῦ σταυροκοπήθηκε καὶ πάλι. Ἔκανε μερικὰ βήματα στὸ δωμάτιο κι' ὕστερακάθησε στὴν ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ,πάνω ἀκριβῶς ἀπ'τὸ συρτάρι ὅπου ἦταν κλειδωμένος ὁ θησαυρός. Ἔβγαλε κατόπιν ἀπ' τὴν τσέπη τῆς φούστας της τὸ κλειδὶ τοῦ ἑρμαριοῦ καὶ τὸ ἔδωσε τοῦ ἀντρός της γιὰ νὰ βγάλη μιὰ ἀλλαξιὰ τοῦ μακαρίτη.

Ἡ Ροζαλία, μαθημένη πειὰ ἀπὸ τέτοια, περίμενε ἀμίλητη, ἀπαθὴς κι' ἀδιάφορη, ὅπως ὁ θάνατος.

Ὁ ἄντρας τῆς Εὐτυχίας ἄνοιξε τὸ ἑρμάρι ὅπου ἔβαζε ὁ μακαρίτης τὰ ροῦχα του. Στὸ πάνω ράφι ἦταν τοποθετημένη προσεκτικὰ μιὰ ἐνδυμασία ποὺ θὰ εἶχε νὰ φορεθῆ πολὺν καιρό, γιατὶ ἡ τσάκισσές της ἦσαν βαθειὰ σημαδεμένες.

Αὐτὴ ἦταν ἡ γαμπριάτικη φορεσιὰ τοῦ μπάρμπα Σουκάλ. Τὸ ὕφασμά της ἦταν ἐξαιρετικῆς ποιότητος. Διατηροῦσε ἀκόμα τὴ λάμψι του. Ὁ Σουκὰλ θὰ τὸ κατάλαβε, φαίνεται καὶ μόνος του πὼς τὸ κοστούμι ἐκεῖνο ἦταν πολὺ ὡραῖο, δὲν τόλμησε νὰ τὸ ξαναφορέση.

Ἡ Ροζαλία ἅπλωσε τὸ χέρι της νὰ τὸ πάρη. Μὰ ἡ Εὐτυχία τὴν πρόλαβε.

"Ἁρπαξε τὴ φορεσιά, τὴν κύτταξε καλὰ καὶ εἶπε:

— Εἶνε καινούρια ἀκόμα... Εἶνε

ἁμαρτία νὰ πάῃ χαμένη...

Καὶ τὴν ξανάδωσε στὸν ἄντρα της. Ἐκεῖνος κατάλαβε κι' ἔβαλε πάλι τὸ κοστοῦμι στὸ ράφι...

* * *

Ὁ ἄντρας τῆς Εὐτυχίας ἔβγαλε ὕστερα ἀπ' τὸ ἑρμάρι μερικὰ σεντόνια.

Ἡ Ροζαλία ἑτοιμάστηκε νὰ τὰ πάρῃ, γιὰ νὰ σαβανώσῃ τὸ νεκρό.

Μὰ ἡ Εὐτυχία δὲν τὴν ἄφησε καὶ πάλι.

— Μή, μή ! φώναξε. Τὰ σεντόνια αὐτὰ βαστοῦν ἀκόμα καὶ μποροῦμε νὰ τὰ πουλήσουμε καὶ νὰ πάρουμε κάτι...

— Δὲν ἔχει πειὰ τίποτ' ἄλλο στὸ ἑρμάρι ! εἶπε ὁ ἄντρας της.

— Γιὰ κύτταξε καλύτερα, τὸν πρόσταξε ἡ Εὐτυχία.

Ὁ ἄντρας της τράβηξε τότε ἀπ' τὸ βάθος τοῦ ἑρμαριοῦ μιὰ μπλούζα, ποὺ φοροῦσε ὁ μακαρίτης τὴν ἡμέρα ποὺ κρυολόγησε.

— Μπᾶ ! ἡ μπλούζα αὐτὴ εἶνε, βλέπω, πιὸ καινούρια ἀπ' τὴ δική μου ! ψιθύρισε.

Ἡ Ροζαλία τοῦ ἔρριξε ἕνα βλέμμα κατάπληκτο, ὀργισμένο καὶ τρομαγμένο συγχρόνως.

— Δὲν τὴν κρατᾶς, τῆς εἶπε, νὰ τὴ φορᾶς ὅταν θὰ πηγαίνῃς στὰ πανηγύρια ;

— Ναί, καλὰ λέει ἡ Ροζαλία ! εἶπε ἡ Εὐτυχία... Βάλε τὴ μπλούζα αὐτὴ κατὰ μέρος.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, ἡ Εὐτυχία κι' ὁ ἄντρας της, εἶδαν τὴ Ροζαλία νὰ τραβᾶ κατὰ τὴν πόρτα καὶ νὰ φεύγῃ, χωρὶς νὰ τοὺς χαιρετήσῃ. Ποῦ πήγαινε ἡ γρηὰ σαββανώτρα ; Γύριζε σπίτι της. Ἡ ἁπληστία τῶν κληρονόμων τοῦ γέρο Σουκὰλ τὴν εἶχε ἐξαγριώσει. Ἡ πόρτα πίσω της ἔκλεισε δυνατά, ἀπαίσια.

Ἡ Εὐτυχία ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους της ἀδιάφορα.

— Ὥρα της καλή, μουρμούρισε. Τὸν σαβανώνουμε μόνοι μας καὶ γλυτώνουμε καὶ τὰ λεφτά. Ἡ καλύτερα... ξέρεις τί λέω, ἄντρα ; Τί τοῦ χρειάζεται τὸ σάββανο ; Τὸν τυλίγουμε σ' ἕνα τσουβάλι καὶ πάει λέοντας. Πεθαμένος ἄνθρωπος εἶνε νεκρὸ πέτρα, γιατὶ νὰ ξοδευώμαστε ; Σύμφωνοι ;

— Σύμφωνοι, ἀποκρίθηκε ὁ ἄντρας τῆς Εὐτυχίας κι' ἕνα ἠλίθιο χαμόγελο φώτισε τὸ πρόσωπό του, ἕνα χαμόγελο τσιγκουνιᾶς ποὺ καμποιεῖται...

ΑΡΜΑΝΔΟΣ ΝΤΕΛΜΑ

ΕΞΩΦΡΕΝΙΣΜΟΙ

ΤΟ ΖΩΟ ΠΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΣΕΙ...

Τὴν ἐποχὴ ποὺ τὰ πιάνα εἶχαν γιὰ πρώτη φορὰ διαδοθῆ στὴν Εὐρώπη, ἕνας Κινέζος ἐπιστρέφοντας στὴν πατρίδα του, ἔδωσε στοὺς συμπατριῶτες του τὴν ἑξῆς περιγραφὴ τοῦ νέου μουσικοῦ ὀργάνου ;

— Οἱ περισσότεροι Εὐρωπαῖοι, ἔλεγε, ἔχουν στὰ σπίτια τους ἕνα μεγάλο τετράποδο, ποὺ ὅταν θέλουν τὸ κάνουν καί...τραγουδάει! Ἕνας ἄντρας καὶ πιὸ συχνὰ μιὰ γυναῖκα ἢ ἕνα μικρὸ κοριτσάκι, κάθονται μπροστὰ στὸ ζῶο αὐτὸ καὶ πατῶντας τὴν οὐρά του χτυπᾶνε μὲ τὰ δάχτυλα τὰ λευκὰ δόντια του. Τὸ ζῶο τότε ἀρχίζει νὰ τραγουδάῃ. Τὸ τραγοῦδι του, αὐτό, ἂν καὶ πολὺ δυνατώτερο ἀπ' τὸ τραγοῦδι τῶν πουλιῶν, εἶνε πολὺ εὐχάριστο νὰ τ' ἀκοῦς. Τὸ ζῶο δὲν δαγκάνει, οὔτε περπατεῖ, ἂν καὶ δὲν εἶνε δεμένο...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἂν θέλετε ν' ἀποκτήσετε φήμην ἀνθρώπου ποὺ τὰ ξέρει ὅλα κατὰ βάθος, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ συμφωνῆτε μὲ τὶς γνῶμες ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

Σουΐφτ

* * *

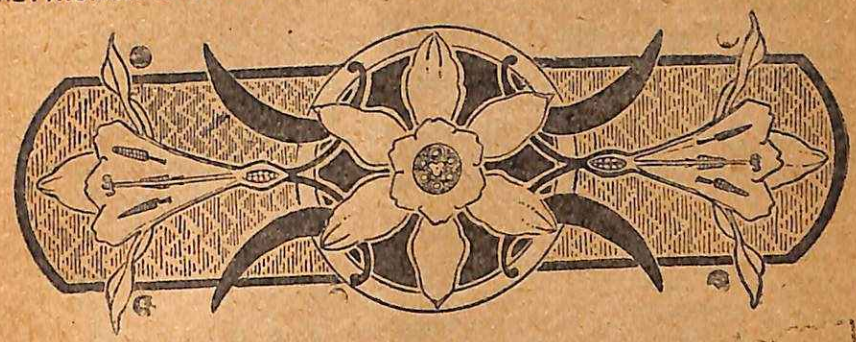
Ὅποιος ἀγαπάει τὴ μητέρα του δὲν εἶνε ποτὲ κακός.

Ἀλφρ. Μυσσὲ

* * *

Ἡ δόξα εἶνε ὁ ἔλεγχος τῆς ἀρετῆς.

Βωβενάργκ

Ο ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

— Ἀπὸ δῶ χωρὶς ἄλλο, θὰ κατέβηκε ὁ Μπλάκβηλ! σκέφτηκε ὁ Χόλμς. Δὲν χάθηκε βέβαια μέσα στὸ νερό. Σίγουρα θὰ τὸν περίμενε ἀπὸ κάτω κανένα ποταμόπλοιο καὶ τὸν παρέλαβε. Διάβολε! Μοῦ φαίνεται ἀρκετὰ μυστηριώδης ἡ ἑκδρομὴ αὐτὴ τοῦ Μπλάκβηλ στὸ ποτάμι. Γιὰ νὰ διευκρινίσω τὸ μυστήριο αὐτό, πρέπει νὰ περιμένω ἐδῶ τὴν ἐπιστροφή του. Ἀλλὰ μπορεῖ ν' ἀργήσῃ. Μπορεῖ νὰ γυρίσῃ αὔριο τὸ πρωΐ. Μπορεῖ ὅμως καὶ νὰ γυρίσῃ ἀμέσως. Πάντως πρέπει νὰ εἰδοποιήσω τὸ Χάρρυ.

Καὶ μὲ τὴ σκέψι αὐτή, ὁ Χόλμς βγῆκε ἀπ' τὸ σπίτι κι' ἔτρεξε στὸ τηλεγραφεῖο τῆς ὁδοῦ Ντέπφορντ. Ἐκεῖ ἔγραψε κι' ἔστειλε τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα:

«Οἰκίαν Σέρλοκ Χόλμς, Βικτώρια-Στρήτ.— Ὁ Χάρρυ πρέπει νὰ ἔλθῃ ἀμέσως εἰς ὁδὸν Ντέπφορντ, εἰς οἰκίαν μὲ τρεῖς σταυρούς, εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι βημάτων ἀπὸ πάροδον Ρέμινγκτον. Νὰ περιμένῃ πρὸ τῆς θύρας ἀπέναντι, μέχρι ἐπανόδου μου ἢ διαβιβάσεως ὁδηγιῶν».

Κατόπιν ὁ ἀστυνομικὸς ἔκανε μιὰ μικρὴ λωποδυσία μέσα στο τηλεγραφεῖο. Ὑπεξαίρεσε ἕνα κόκκινο μολύβι τὸ τσέπωσε καὶ βγῆκε ἔξω. Μόλις ἔφτασε μπρὸς στὸ ἐγκαταλελειμμένο σπίτι, χάραξε μὲ τὸ κλεμμένο μολύβι τρεῖς κόκκινους σταυρούς, ἀριστερὰ στὴν πόρτα του. Κατόπιν μπῆκε μέσα, ἀποφασισμένος νὰ περιμένῃ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Μπλάκβηλ ὁλόκληρη τὴ νύχτα. Ἀνεκάλυψε σὲ μιὰ γωνία κάποια μεγάλη κάσσα, στὴν ὁποία καὶ κάθησε, ἀφοῦ προηγουμένως τοποθέτησε δίπλα του τὸ περίστροφό του.

Εἶχε ὅμως κι' ἕνα ἄλλο ὅπλο: τὸ μαχαῖρι ποὺ εἶχε κλέψει ὁ Χάρρυ ἀπ' τὸ Μπλάκβηλ. Τὸ ἔβγαλε κι' αὐτὸ καὶ τὸ τοποθέτησε ἐπάνω στὴν κάσσα, ἀποφασισμένος νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃ στὴν ἀνάγκη.

Δυὸ ὧρες πέρασαν, χωρὶς νὰ συμβῇ τίποτε ἀπολύτως. Ὁ Χόλμς, ἀκουμπισμένος στὸν τοῖχο, ἀφουγκραζόταν καὶ τὸν ἐλάχιστο κρότο. Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπ' τὸ θόρυβο μερικῶν περιέργων ποντικῶν ποὺ ριψοκινδύνευαν κι' ἔβγαιναν ἔξω ἀπ' τὶς τρύπες τους καὶ ἀπ' τὸν μονότονο φλοῖσβο τῶν κυμάτων τοῦ Ταμέσεως ποὺ ἔσπαζαν κάτω

ἀπ' τὸ παράθυρο, δὲν ἀκουγόταν τίποτ' ἄλλο. Κάθε τόσο μερικὰ συννεφάκια ἔκρυβαν τὸ φεγγάρι.

Ἔξαφνα, ὁ Χόλμς ἔνοιωσε πὼς τὸν ἐκυρίευε ὁ ὕπνος. Ἀλλὰ ἐνῷ ἔλπιζε, ὅτι μποροῦσε ν' ἀντισταθῆ ἀκόμα στὴ νύστα του, τὰ μάτια του ἔκλεισαν ὅλα καὶ — πρᾶγμα ποὺ δὲν τοῦ εἶχε συμβῆ ποτὲ ἀπὸ τότε ποὺ κατεδίωκε ἐγκληματίας — ἀποκοιμήθηκε.

Ἡ σελήνη, ποὺ εἶχε προβάλει πάλι ἀνάμεσ' ἀπ' τὰ σύννεφα, φώτιζε τὸ κεφάλι τοῦ ἀστυνομικοῦ καὶ τόνιζε τὰ δυνατὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐνεργητικῆς του μορφῆς.

ΣΤ'.

ΤΟ ΜΑΧΑΙΡΙ

Ἐσυνάδελφε... κατὰ τὸν ὕπνο ποὺ ἔχεις, θἄλεγε κανεὶς πὼς ξαγρύπνησες ἑφτὰ νύχτες.

Ὁ ἀστυνομικὸς ξύπνησε ἔξαφνα, ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια ν' ἀντηχοῦν στ' αὐτιά του. Καθὼς ἄνοιξε τὰ μάτια του, τὰ βλέμματά του ἔπεσαν σ' ἕνα κοντόχοντρο ἄνθρωπο μὲ ροῦχα ναυτικοῦ, ποὺ τὸ πρόσωπό του ἦταν βλογιοκομμένο, ἡ μύτη του πλακουτσωτὴ καὶ τὰ μάγουλά του φουσκωμένα.

— Ἐσένα ἔβαλε ἀπόψε ὁ «Μπὸς» (ὁ ἀρχηγός) νὰ φυλάξης;

Τότε ὁ Χόλμς ἀπάντησε ἀδίστακτα:

— Ναί... Ὁ Μπὸς ἔφυγε μὲ τὸ πλοῖο καὶ τὸν περιμένω νὰ γυρίση...

— Τότε, θὰ περιμένης πολύ. Δὲν ξέρεις, ὅτι ὁ Μπὸς θὰ μείνη τρεῖς μέρες ἐκεῖ κάτω; Ἔχει νὰ κανονίση πολὺ σπουδαῖες ὑποθέσεις. Πάω νὰ τὸν βρῶ. Ἔρχεσαι κι' ἐσὺ μαζύ μου;

— Μὰ τὴν πίστι μου, ναί, ἀπάντησε ὁ Χόλμς. Ἀκριβῶς κι' ἐγὼ σκεφτόμουν νὰ πάω ἐκεῖ κάτω.

Ὁ Χόλμς τὰ ἔλεγε αὐτά, χωρὶς νὰ ξέρη διόλου τί ἐσήμαινε αὐτὸ τὸ «κεῖ κάτω». Φρόντιζε ὅμως ν' ἀπαντᾶ μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε ὁ ἄγνωστος νὰ μὴ συλλαμβάνη τὴν παραμικρὴ ὑποψία.

— Ἀλήθεια! εἶπε ὁ κοντόχοντρος ἄνθρωπος. Εἶνε περίεργο πὼς δὲν σὲ γνωρίζω. Ἔχεις πολὺ καιρὸ ποὺ εἶσαι στὴ συμμορία;

— Ἐγώ; ἔκανε ὁ Χόλμς. Ναί, ἔχω πολὺν καιρό. Ἐσένα σὲ ξέρω, γιατὶ σ' ἔχω δῆ πολλὲς φορές...

— Διάβολε! Κι' ἐγὼ νὰ μὴ μπορῶ νὰ θυμηθῶ τὸ πρόσωπό σου... Ἐσὺ ὅμως μὲ ξέρεις, γιατὶ ὅλοι στὴ συμμορία ξέρουν τὸν «Ξεγδαρμένο».

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ ἄγνωστος ἔβγαλε τὸ καπέλλο του. Ὁ ἀστυνομικός, ἀπ' τὸν ὁποῖο δὲν διέφευγε τίποτε, κατάλαβε ἀμέσως γιατὶ τὸν ὠνόμαζαν ἔτσι. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε πέσει φαίνεται στὸ Φὰρ—Οὐὲστ τῆς Ἀμερικῆς στὰ χέρια τῶν ἐρυθροδέρμων, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὴ συνήθειά τους, τοῦ ἔγδαραν τὸ κρανίο.

— Πρέπει, ἐξακολούθησε ὁ Ξεγδαρμένος, νὰ θεωρῆς τὸν ἑαυτό σου εὐτυχισμένο, γιατὶ εἶδα τὸ μαχαῖρι αὐτὸ καρφωμένο ἐπάνω στὴν κάσσα. Ἀλλοιῶς, ἂν δὲν τὸ ἔβλεπα, θὰ σ' ἀνάγκαζα νὰ κάνης ἕνα μπάνιο στὸν Τάμεσι!...

— Τὸ ἴδιο θἄκανα κι' ἐγώ, εἶπε ὁ Χόλμς, ἂν ἔβλεπα κανένα νὰ κοιμᾶται σ' αὐτὴ τὴν κάσσα, χωρὶς τὸ μαχαῖρι δίπλα του, γιατὶ αὐτὸ θὰ σήμαινε, ὅτι δὲν εἶνε δικός μας.

— Φυσικά, ἀπάντησε ὁ Ξεγδαρμένος, τὸ μαχαῖρι αὐτὸ εἶν' ἕνα ἀπὸ τὰ σημεῖα ἀναγνωρίσεως τῶν μελῶν τῆς συμμορίας μας. Ἅμα τὸ εἶδα, κατάλαβα ὅτι ἀνήκεις καὶ σὺ στὴν ἑταιρία τῶν πειρατῶν τοῦ Ταμέσεως.

Ὁ Χόλμς ἔνοιωσε μέσα του μιὰ ἀπέραντη χαρά, γιατὶ ἡ τύχη τὸν εἶχε φέρει στὰ ἴχνη τῶν φοβερῶν ἐκείνων πειρατῶν, τῶν ὁποίων τὸ κρησφύγετο ἀδυνατοῦσε ν' ἀνακαλύψη ἡ ἀστυνομία. Ἀσφαλῶς δὲ κι' ὁ Μπλάκβηλ θὰ εἶνε κι' αὐτὸς πειρατὴς τοῦ Ταμέσεως, ἴσως μάλιστα... ὄχι ἴσως, ἀλλὰ σίγουρα, θὰ εἶνε ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας, ὁ «Μπός».

Ὁ Κεγδαρμένος πλησίασε ἐν τῷ μεταξὺ τὸ παράθυρο κι' ἄρχισε νὰ κατεβαίνη τὴ σχοινένια σκάλα.

— Ἀλλὰ ποῦ πάει; ἀναρωτήθηκε ὁ Χόλμς. Δὲν βλέπω πλοῖο ἢ βάρκα πουθενά. Δὲν πιστεύω νἄχη σκοπὸ νὰ πηδήση μέσα στὸν Τάμεσι;

Ἐπειδὴ ὅμως ἤξερε, ὅτι ἡ ἁπλοϊκότης καμμιᾶς ἐρωτήσεως μποροῦσε νὰ τὸν προδώση, προτίμησε νὰ σωπάση κι' ἀκολούθησε τὸν Ξεγδαρμένο, ὁ ὁποῖος εἶχε κατέβει σὲ ὕψος τριῶν δακτύλων ἀπ' τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ.

— Περίμενε λίγο, τοῦ εἶπε, νὰ τραβήξω πρὸς τὰ ἔξω καμμιὰ βάρκα.

Κι' ἀμέσως ὁ Χόλμς τὸν εἶδε νὰ κρατιέται μὲ τὸ ἕνα χέρι του ἀπ' τὴ σκάλα, νὰ σκύβη πολὺ χαμηλὰ καὶ πρὸς μεγάλη του ἔκπληξι, νὰ τραβάη ἀπὸ κάποιο μεγάλο κούφωμα, ποὺ βρισκόταν κάτω ἀπ' τὸ σπίτι, μιὰ βάρκα.

Ὁ Ξεγδαρμένος πήδησε πρῶτος σ' αὐτὴ κι' ὁ Χόλμς τὸν ἐμιμήθηκε ἀμέσως.

Ὅταν κάθησαν ὁ ἕνας ἀπέναντι στὸν ἄλλο, ὁ πειρατὴς εἶπε στὸν ἀστυνομικό:

— Καὶ τώρα, ἐμπρός, σύντροφε. Σὺ θὰ τραβήξης κουπὶ κι' ἐγὼ θὰ πιάσω τὸ τιμόνι. Φρόντισε νὰ κάνης γρήγορα, γιὰ νὰ φτάσουμε στὸ νησὶ σὲ εἴκοσι λεπτά...

Ἡ πληροφορία αὐτὴ ἦταν πολὺ ἐνδιαφέρουσα γιὰ τὸν ἀστυνομικό, γιατὶ μάθαινε ἔτσι, ὅτι ἡ φωλιὰ τῶν πειρατῶν βρισκόταν σ' ἕνα νησί, ποὺ πιθανὸν θὰ βρισκόταν στὸ στόμιο τοῦ Ταμέσεως.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς κωπηλατοῦσε γρήγορα κι' ἡ βάρκα πετοῦσε ἐπάνω στὰ νερά. Ὁ Ξεγδαρμένος τὴ διηύθυνε τώρα πρὸς τὸ στόμιο τοῦ Ταμέσεως.

— Ἔχεις πολὺ καιρὸ νὰ πᾶς στὸ νησί; τὸν ρώτησε.

Εὐτυχῶς ὅμως, χωρὶς νὰ περιμένη ἀπάντησι, ἐξακολούθησε: — Ἐγὼ ἔχω δυὸ μῆνες ποὺ δὲν πάτησα τὸ πόδι μου ἐκεῖ. Δὲν τὸ ξέρεις λοιπὸν πὼς εἶχα δυὸ μῆνες στὸ φρέσκο;

— Σὲ βουτήξανε τὰ λαγωνικὰ τῆς ἀστυνομίας; ρώτησε ὁ Χόλμς γελῶντας. Ἄκουσα τὸ Μπλάκβηλ νὰ μιλάη γιὰ σένα...

— Ναί, μὲ πιάσανε γιὰ τὸ τίποτε καὶ μὲ πήγανε στὸ φρέσκο. Ἐπειδὴ πιάστηκα μ' ἕνα ναύτη σὲ μιὰ ταβέρνα καὶ τοῦ ἔσπασα μιὰ μποτίλια στὸ κεφάλι. Ἐσεῖς, καθὼς μαθαίνω, τώρα τελευταῖα, κάνετε χρυσὲς δουλειές...

— Ναί... Βέβαια... Τὸ χρυσάφι δὲν λείπει ποτὲ ἀπ' τοὺς πειρατὰς τοῦ Ταμέσεως.

— Ἀλήθεια, ἔκανε ὁ Ξεγδαρμένος, αὐτὸς ὁ Μπλάκβηλ εἶνε καταχθόνιος. Εἶνε μοναδικὸς γιὰ νὰ τραβάη τοὺς ἀνθρώπους ὡς τὶς ὄχθες τοῦ Τάμεσι ἢ νὰ τοὺς ἀναγκάζη νὰ κάνουν ἕνα περίπατο μὲ τὴ βάρκα. Μόνο σ' ἕνα πρᾶγμα δὲν εἶμαι σύμφωνος μαζύ του...

— Σὲ τί; τὸν ρώτησε ὁ Χόλμς.

— Στὴ μυστικὴ τέχνη μὲ τὶς βελόνες!...

Ὁ Χόλμς, ἀκούγοντας τὴν ἀπάντησι αὐτή, ταράχτηκε τόσο, ὥστε τὰ κουπιά του χτύπησαν ὁρμητικὰ τὰ νερὰ κι' ἡ βάρκα λίγο ἔλειψε νὰ τουμπάρη. Ἀμέσως ὅμως ὁ ἀστυνομικὸς μὲ μιὰ ἐπιδέξια

κίνησι ἀποκατέστησε τὴν ἰσορροπία της κι' ἀπάντησε:

— Βρίσκεις λοιπόν, ὅτι δὲν εἶνε σωστὸ νὰ χώνῃ ὁ Μπλάκθηλ θελόνες στὸ μυαλὸ τῶν θυμάτων του, γιὰ νὰ τὰ κάνῃ ἀνίκανα νὰ μᾶς προδώσουν;

— Ναί... Τὸ βασανιστήριο αὐτὸ εἶνε φρικῶδες. Ἔπειτα δὲν εἶνε καὶ σίγουρο. Ἂν κανένας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους τρελλαίνουμε κι' ἀφήνουμε στοὺς δρόμους, ἐπανακτοῦσε τὸ λογικό του, ὅλοι εἴμαστε χαμένοι....

— Ναί, ἔκανε ὁ Χόλμς. Εἶνε ὅμως ἀδύνατο νὰ ἐπανακτήσῃ κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς τὸ λογικό του.

— Ἀδιάφορο! Ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα ἁπλούστατα νὰ τοὺς πνίξω μέσα στὸν Τάμεσι. Ἕνα σχοινὶ στὸ λαιμὸ κι' ἕνα μακρυβοῦτι μέσα στὸ νερό... Αὐτὸ εἶνε τὸ πιὸ σίγουρο ἀπ' ὅλα.

— Ξέρεις, Ξεγδαρμένε, γιατὶ ὁ Μπλάκθηλ δὲν σκοτώνει τὰ θύματά του;

— Ὦ! γιατί, ἁπλούστατα, θέλει ν' ἀναστατώσῃ τὸ Λονδῖνο. Ξεκαρδίζεται στὰ γέλια, βλέποντας, ὅτι ἡ ἀστυνομία δὲν κατορθώνει ν' ἀνακαλύψῃ ἀπὸ ποῦ προέρχονται ὅλοι αὐτοὶ οἱ τρελλοί. Ὡς τώρα κανεὶς δὲν κατάλαβε πῶς ἔχασαν τὰ λογικά τους τόσοι ἄνθρωποι... Ἀλλά, διάβολε, διακρίνω τὸ νησὶ ἐκεῖ κάτω... Καλὸ κουπὶ τραβᾶς, φίλε μου... Ἀλλὰ πῶς διάβολο σὲ λένε; Δὲν ξέρω τ' ὄνομά σου...

Ὁ Χόλμς, ὁ ὁποῖος εἶχε προβλέψει τὴν ἐρώτησι αὐτή, ἀπάντησε ἀδίστακτα:

— Εἶμαι τὸ «Σιδερένιο Χέρι».

Συγχρόνως σκέφτηκε, ὅτι ἦταν καιρὸς νὰ ἐνεργήσῃ. Δὲν μποροῦσε βέβαια ν' ἀποβιβαστῇ στὸ νησὶ μαζὺ μὲ τὸν Ξεγδαρμένο. Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸν ξεφορτωθῇ; Ἕνα μόνο μέσο ὑπῆρχε. Νὰ τὸν καταστήσῃ ἀνίκανο νὰ κάνῃ τὸ παραμικρό.

Βρισκόντουσαν σ' ἀπόστασι ἑνὸς τετάρτου τοῦ μιλλίου ἀπ' τὸ νησί, τὸ ὁποῖο ξεπρόβαλε μέσ' ἀπ' τὴν πυκνὴ ὁμίχλη τοῦ Ταμέσεως.

— Γκόνταμ! φώναξε ὁ Χόλμς καὶ σήκωσε τὸ κουπί του ἔξω ἀπ' τὸ νερό. Νομίζω πὼς ἔσπασε τὸ κουπὶ αὐτό. Τὸ ρεῦμα ἐδῶ εἶνε πολὺ δυνατό.

— Ἔσπασε; εἶπε ὁ Ξεγδαρμένος κι' ἔγειρε πάνω ἀπ' τὴν κουπαστὴ γιὰ νὰ κυττάξῃ. Ἔσπασε, Σιδερένιο Χέρι, τὸ κουπί; Μὰ ἐγὼ δὲν βλέπω τίποτε.

Ὁ Ξεγδαρμένος δὲν εἶπε πειὰ τίποτε. Ἔβγαλε μόνο μιὰ βαθειὰ κραυγή.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἶχε σηκωθῇ μ' ἀστραπιαία ταχύτητα κι' εἶχε καταφέρει μ' ὅλες του τὶς δυνάμεις ἕνα τρομερὸ χτύπημα ἐπάνω στὸ κεφάλι τοῦ πειρατοῦ, ὁ ὁποῖος σωριάστηκε κάτω ἀναίσθητος. Τότε ὁ ἀστυνομικός, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, τοῦ ἔδεσε τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια κι' ἔχωσε ἕνα μαντῆλι μέσα στὸ στόμα του.

Κατόπιν ὁ Χόλμς προσπάθησε νὰ προσεγγίσῃ στὸ νησὶ καὶ ν' ἀποβιβαστῇ σ' ἕνα μέρος ποὺ θὰ τὸν ἔκρυβαν οἱ θάμνοι. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ κωπηλατῇ ἐντελῶς ἀθόρυβα.

Βρισκόταν τώρα σὲ 200 γυαδρῶν ἀπόστασι. Ἀπ' ἐκεῖ διέκρινε ἕνα σπίτι χτισμένο ἐπάνω σὲ σιδερένια ἱκριώματα, γιὰ νὰ προφυλάγεται ἀπ' τὶς παλλίροιες τοῦ Ταμέσεως, κατὰ τὸ φθινόπωρο. Κανένα φῶς δὲν φαινόταν στὰ παράθυρά του.

Ὁ Χόλμς ἐν τούτοις, ἔκρινε φρόνιμο νὰ διευθύνῃ τὴ βάρκα του πρὸς τ' ἀριστερά.

Ἐξαφνα ὅμως ἄκουσε ἕνα ἐλαφρὸ θόρυβο. Ἐκύτταξε πρὸς τὸ σπίτι καὶ εἶδε ἕνα ἀπ' τὰ παράθυρά του ν' ἀνοίγῃ.

Συγχρόνως ἕνας ἄνθρωπος φάνηκε στὴν ἀκτὴ καὶ τοῦ φώναξε:

— Τὸ σύνθημα! Τὸ σύνθημα!

— Διάβολε! συλλογίστηκε ὁ Χόλμς. Δὲν σκέφτηκα, ὅτι γιὰ νὰ προσεγγίσῃ κανεὶς στὸ νησί, πρέπει νὰ ξέρῃ τὸ μυστηριῶδες σύνθημα. Ἂν τὸ ἤξερα, θὰ τὸ μάθαινα ἀπ' τὸν Ξεγδαρμένο, ἀπειλῶντας τον πὼς θὰ τὸν σκοτώσω.

Καὶ ὑψώνοντας τὸ μαχαῖρι του, φώναξε ἀδίσταχτα:

— Νὰ τὸ σύνθημα!... Δυὸ μῆνες τώρα βρίσκομαι στὴ φυλακή... Δὲν μ' ἀναγνωρίζετε; Εἶμαι ὁ Ξεγδαρμένος.

Ὁ Χόλμς ἔλπιζε ὅτι, χάρις στὸ σκότος, δὲν θὰ τὸν ἀναγνώριζαν οἱ πειραταί. Ἀλλ' οἱ κακοῦργοι εἶχαν λάβει ὅλα τους τὰ μέτρα. Γιατί, τὴν ἴδια στιγμή, ἀπ' τὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου πετάχτηκε ἕνα ἐκτυφλωτικὸ φῶς, ποὺ πλημμύρισε ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ γύρω.

Ἀσφαλῶς στὸ φῶς αὐτὸ οἱ πειραταὶ θ' ἀναγνώριζαν πὼς δὲν ἦταν ὁ Ξεγδαρμένος. Ὁ Χόλμς κατάλαβε, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ διστάσῃ κι' ὅτι ἔπρεπε νὰ σωθῇ μὲ κάθε τρόπο.

Γύρισε τὴ βάρκα του πίσω κι' ἄρχισε κατόπιν νὰ τραβάῃ κουπὶ μ' ὅλη του τὴ δύναμι.

Ἡ βάρκα τοῦ ἀστυνομικοῦ γλυστροῦσε ἀνάλαφρα ἐπάνω στὰ κύματα τοῦ Ταμέσεως, ὅταν ἔξαφνα, ἀλλεπάλληλοι πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν κι' ἕνα σωρὸ σφαῖρες σφύριξαν γύρω ἀπ' τ' αὐτιά του.

Ὁ Χόλμς ,γιὰ νὰ προφυλαχτῇ ἀπ' τὶς σφαῖρες, ἔβγαλε τὸν μπάγκο ἀπ' τὴ θέσι του καὶ τὸν τοποθέτησε στὸ πίσω μέρος τῆς βάρκας.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ἄκουσε νὰ φωνάζουν πίσω του:

— Εἶνε σπιγοῦνος!... Εἶνε σπιγοῦνος!... Πρέπει νὰ τὸν ξεμπερδέψουμε, τὸν ἄθλιο!

Ὁ Χόλμς γύρισε πίσω καὶ κύτταξε. Τὰ διαπεραστικά του βλέμματα διέκριναν τότε κάτι ποὺ ἔκανε τὶς τρίχες τοῦ κεφαλιοῦ του ν' ἀνορθωθοῦν ἀπὸ φρίκη.

Ὁλόκληρος στολίσκος ἀπὸ δεκαπέντε καὶ περισσότερες βάρκες βρισκόταν σὲ ἀπόστασι πενῆντα γυαρδῶν πίσω του. Οἱ πειραταὶ τοῦ Ταμέσεως τὸν κατεδίωκαν. Στὴν πλώρη τῆς βάρκας ποὺ βρισκόταν πιὸ κοντά, ὁ ἀστυνομικὸς διέκρινε ἕναν ἄντρα, ὁ ὁποῖος βρισκόταν ὄρθιος καὶ ἀπειλητικός, μὲ τὸ περίστροφό του στὸ χέρι. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἦταν ἄλλος ἀπ' τὸ Μπλάκθηλ, τὸν ἀρχηγὸ τῶν πειρατῶν τοῦ Ταμέσεως.

— Αὐτὴ τὴ φορά, τὰ πράγματα εἶνε σκοῦρα! ψιθύρισε ὁ Σέρλοκ Χόλμς. Ἂν πέσω στὰ χέρια τῶν ληστῶν αὐτῶν, μὲ περιμένει χωρὶς ἄλλο ἡ τύχη τοῦ ἀνθρώπου ποὺ βρῆκα στὴν ὁδὸ Οὔεστ—Φέρρυ. Ἕνα καλὸ πρωΐ, ὁλόκληρο τὸ Λονδῖνο θὰ μάθῃ, ὅτι ὁ Σέρλοκ Χόλμς βρέθηκε τρελλός, περιπλανώμενος στοὺς δρόμους. Τί πρέπει νὰ κάνω; Δὲν βλέπω κανένα τρόπο σωτηρίας...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ ἀστυνομικὸς ἄκουσε θόρυβο ἀτμοχηχανῆς καὶ γυρίζοντας εἶδε ἕνα μεγάλο πλοῖο ποὺ ἔπλεε πρὸς τὶς ἐκβολὲς τοῦ Ταμέσεως. Ἂν ἦταν δυνατὸν νὰ τὸ φτάσῃ καὶ νὰ ζητήσῃ βοήθεια!...

Δυστυχῶς, οἱ πειραταὶ εἶδαν κι' αὐτοὶ τὸ ἐμπορικὸ καὶ μάντεψαν τὶς προθέσεις τοῦ Χόλμς.

— Γρήγορα!... Τραβᾶτε γρήγορα κουπί!... βροντοφωνοῦσε ὁ Μπλάκθηλ. Εἶνε ζήτημα ζωῆς καὶ θανάτου. Ἂν ἀνακαλυφθῇ τὸ μυστικό μας, χαθήκαμε!... Μᾶς περιμένει ὁ θάνατος κι' ἡ ἐξορία, ἂν μᾶς ξεφύγῃ... Πρέπει νὰ τὸν πιάσουμε!... Ἐμπρός!...

Ἔπειτ' ἀπὸ μισὸ λεπτό, ἡ βάρκα τοῦ Μπλάκθηλ βρισκόταν σ' ἀπόστασι δυὸ μέτρων ἀπ' τὴ βάρκα τοῦ Χόλμς.

— Ὁ διάβολος νὰ πάρη τὴν ψυχή σου, σπιγοῦνε! οὔρλιαξε ὁ ἀρχιπειρατὴς κι' ἄδειασε τρεῖς φορὲς τὸ περίστροφό του κατὰ τοῦ Χόλμς.

Ὁ ἀστυνομικὸς ὅμως ἦταν πλαγιασμένος στὸ βάθος τῆς βάρκας κι' ἔτσι ἡ σφαῖρες πέρασαν ἀπὸ πάνω του, χωρὶς νὰ τὸν ἀγγίξουν καθόλου.

— Τώρα, εἶνε ἡ σειρά μου! φώναξε ὁ ἀστυνομικός, ὁ ὁποῖος σηκώθηκε ἐπάνω καὶ πρότεινε τὸ περίστροφό του κατὰ τοῦ ἀρχιπειρατοῦ.

Ἡ δυὸ βάρκες εἶχαν διπλαρώσει πειὰ ἡ μιὰ τὴν ἄλλη κι' ὁ ἀστυνομικὸς ἦταν βέβαιος, ὅτι θὰ σκότωνε τὸν Μπλακθηλ.

Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔβαζε τὸ δάχτυλό του στὴ σκανδάλη τοῦ περιστρόφου, ἔνοιωσε ἄξαφνα δυὸ σιδερένια μπράτσα νὰ τὸν πιάνουν ἀπὸ πίσω καὶ νὰ τὸν σφίγγουν μὲ μιὰ ἀκατανίκητη δύναμι. Συγχρόνως αἰσθάνθηκε κάποιον νὰ τὸν δαγκάνη μὲ λύσσα στὸν τράχηλο.

Ὁ ἀστυνομικὸς δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση μιὰ κραυγὴ πόνου. Ἔνοιωσε κατόπιν τὰ δυὸ μπράτσα ποὺ τὸν εἶχαν πιάσει, νὰ τὸν τραβοῦν πρὸς τὰ πίσω καὶ νὰ τὸν ρίχνουν κάτω. Δυὸ πόδια τοῦ πίεσαν ἔπειτα βαρειὰ τὸ στῆθος, ἐνῷ τὰ χέρια τοῦ ἀοράτου ἀντιπάλου του μετατοπίστηκαν στὸ λαιμό του κι' ἄρχισαν νὰ τὸν σφίγγουν μὲ δύναμι. Ἀμέσως ὁ ἀστυνομικὸς ἀναγνώρισε στὸ πρόσωπο τοῦ ἀπροσδόκητου αὐτοῦ ἀντιπάλου του τὸν Ξεγδαρμένο, ὁ ὁποῖος εἶχε λυθῆ ἀπ' τὰ δεσμά του κι' ἔσωσε τὸ Μπλάκθηλ.

— Τὸν κρατῶ, καπετάνιο!... Τὸν κρατῶ! φώναξε ὁ Ξεγδαρμένος στὸ Μπλακθηλ. Τὸ κρατῶ τὸ λαγωνικὸ αὐτὸ τῆς ἀστυνομίας, στὸ ὁποῖο ἀσυλλόγιστα πρόδωσα τὸ μυστικὸ τοῦ νησιοῦ μας.

— Ἡ κόλασι νὰ σὲ καταπιῆ, ζῶο! οὔρλιαξε ὁ Μπλάκθηλ. Διώρθωσες ὅμως τὴν ἀνοησία σου, γιατὶ τὸν ἔπιασες στὴν πιὸ κρίσιμη στιγμή.... Νὰ σκοινιά, Ξεγδαρμένε. Δέσε τον χειροπόδαρα!

Δυὸ ἄλλοι πειραταὶ πήδηξαν στὸ μεταξὺ στὴ βάρκα, γιὰ νὰ βοηθήσουν τὸν Ξεγδαρμένο.

Ἐνῷ δὲ οἱ κακοῦργοι ριχνόντουσαν κατὰ τοῦ Χόλμς καὶ τὸν ἔδεναν, τὸ μεγάλο ἐμπορικὸ πλοῖο περνοῦσε κοντὰ στὸ θεατρο τῆς πάλης.

Ἡ μόνη ἐλπίδα τοῦ ἀστυνομικοῦ ἐξαφανιζόταν μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας.

Ζ'.

Η ΠΥΡΩΜΕΝΕΣ ΒΕΛΟΝΕΣ

Ο Σέρλοκ Χόλμς βρισκόταν τώρα στὴ φωλιὰ τῶν πειρατῶν τοῦ Ταμέσεως. Τοῦ εἶχαν λύσει τὰ δεσμά του, γιατὶ ἐκεῖ δὲν ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ διαφύγη. Τὸν εἶχαν σ' ἕνα μεγάλο δωμάτιο, μέσα στὸ ὁποῖο βρισκόντουσαν σωριασμένα κι' ἀνακατεμένα παντὸς εἴδους ἐμπορεύματα, προερχόμενα σίγουρα ἀπὸ ληστεῖες. Ἐπάνω σὲ κάσσες καὶ σακκιά, γεμᾶτα ἀκόμα, διακρινόντουσαν διάφορα σήματα, ἀπ' τὰ ὁποῖα φαινόντουσαν ἀπὸ ποιὰ πλοῖα κι' ἀπὸ ποιὲς ἀποθῆκες εἶχαν διαπραχθῆ ἡ κλοπές.

Στὴ μέση τοῦ δωματίου βρισκόταν ἕνα τραπέζι, γεμᾶτο ἀπὸ τ' ἀπομεινάρια ἑνὸς λουκουλλείου γεύματος. Ἕνας σωρὸς ἀπὸ μπουκάλια ρακῆς φανέρωνε, ὅτι οἱ πειραταὶ τοῦ Ταμέσεως τὴ στιγμὴ ποὺ

ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔφτανε στὸ νησί τους, γλεντοῦσαν καὶ διασκέδαζαν.

Ὁ Σέρλοκ Χολμς, διατηρῶντας πάντα τὴν ψυχραιμία του, μέτρησε τοὺς πειρατάς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν καμμιὰ τριανταριά. Ἀναγνώρισε πολλοὺς ἀπ' αὐτούς, γιατὶ τοὺς εἶχε συναντήσει καὶ ἄλλοτε στὴ μακρυνή του σταδιοδρομία ὡς ἀστυνομικός. Δὲν φοβᾶται ὅμως μήπως ἀναγνωριστῆ κι' αὐτός, γιατὶ πάντα καταδίωκε τοὺς κακοποιοὺς μὲ διάφορες μεταμφιέσεις.

Ἔξαφνα, μέσα σ' αὐτὴ τὴν ὁμήγυρι παρουσιαστηκε κι' ὁ Μπλάκθηλ. Οἱ πειραταὶ τὸν ὑποδέχτηκαν μ' ἐπευφημίες καὶ ζητωκραυγές. Ἐκεῖνος ὅμως, χωρὶς νὰ τοὺς δίνη σημασία, κάθησε κοντὰ στὸ τραπέζι.

— Φέρτε ἐδῶ αὐτὸ τὸ σκύλο! εἶπε, δείχνοντας τὸν ἀστυνομικό. Δὲν θὰ μᾶς χασομερήση καὶ πολύ. Ὡστόσο, ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ μάθω πῶς κατωρθωσε ν' ἀνακαλύψη τὰ ἴχνη μας. Πρέπει ἀπὸ κάποιον δικό μου νὰ ἐμαθε, ὅτι τὸ ἀκατοίκητο σπίτι τῆς ὁδοῦ Ντέπφορντ μᾶς χρησιμεύει ὡς ἀποβάθρα.

Ὁ Ξεγδαρμένος ἅρπαξε τὸ Χόλμς ἀπ' τὸ σβέρκο καὶ τὸν ἔσπρωξε ἄγρια ὡς τὸν ἀρχηγό του.

— Δὲν μᾶς λὲς λοιπόν, ποιὸς εἶσαι; ρώτησε ὁ ἀρχιπειρατής, ἐξετάζοντας ἀπ' τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια τὸν Χόλμς. Σωπαίνεις; Ἔννοια σου καὶ σὲ ξέρω καλά.

— Τόσο τὸ καλύτερο! ἀπάντησε ὁ ἀστυνομικός. Ἔτσι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ συστηθῶ.

Ὁ Μπλάκθηλ δάγκωσε τὰ χείλη του. Δὲν ὑπωψιαζόταν τὴν ταυτότητα τοῦ ἀστυνομικοῦ, ἀλλὰ ἤθελε ἔτσι νὰ τὸν κάνη νὰ ὁμολογήση ποιὸς ἦταν.

— Εἶσαι κατάσκοπος; τὸν ρώτησε σὲ λίγο.

— Ἐγώ; ἀπάντησε γελῶντας ὁ Χόλμς. Δὲν ἔχω καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν ἀστυνομία... Ἴσα-ἴσα... Ἐρχόμουν στὸ νησί σας γιὰ νὰ σᾶς προτείνω μιὰ ἐπικερδῆ ἐπιχείρησι.

— Λὲς ψέματα! οὔρλιαξε ὁ Μπλάκθηλ. Τότε, γιατὶ ἔδεσες τὸν Ξεγδαρμένο;

— Γιατὶ δὲν τοῦ εἶχα καμμιὰ ἐμπιστοσύνη. Ἤμουν βέβαιος πὼς ἦταν κατάσκοπος τῆς ἀστυνομίας καὶ τὸν ἔκανα ἀνίκανο νὰ σᾶς βλάψη.

— Εἶνε ψέματα ὅλ' αὐτά! φώναξε ὁ Μπλάκθηλ. Ἂν ἤθελες πραγματικὰ νὰ συνεργαστῆς μαζύ μου, δὲν θὰ μὲ σημάδευες μὲ τὸ περίστροφό σου, γιὰ νὰ μὲ σκοτώσης. Ὁπωσδήποτε, σὲ προειδοποιῶ, ὅτι ἂν δὲν μοῦ πῆς τ' ὄνομά σου καὶ τὸ σκοπὸ ποὺ σ' ἔφερε ἐδῶ, θὰ σὲ σκοτώσω ἀλύπητα!....

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἔβγαλε τὸ περίστροφό του καὶ τὸ διηύθυνε κατὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ.

— Ἕνα!... Δύο!... Τρία!... μέτρησε ὁ πειραστής.

Μὰ στὸ τέλος, ἀντὶ νὰ πραγματοποιήση τὴν ἀπειλή του, πέταξε μὲ μανία τὸ ὅπλο ἐπάνω στὸ τραπέζι.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς δὲν εἶχε συνοφρυωθῆ καθόλου κι' ἤσυχος κύτταζε μέσα στὰ μάτια τὸν ἀρχιπειρατή, βέβαιος ὅτι δὲν θὰ πραγματοποιήση τὴν ἀπειλή του.

— Σκέφτηκα, εἶπε ὁ Μπλάκθηλ, ὅτι αὐτὸς ὁ θάνατος θὰ σοῦ εἶνε εὐχάριστος, γιατὶ μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ θὰ τελειώσουν ὅλα... Ἐγὼ ὅμως θὰ σὲ τιμωρήσω μὲ ἄλλο τρόπο....

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τοὺς πειρατάς, ἐπρόσυσε:

— Ἀκοῦστε, σύντροφοι, ἔχω νὰ σᾶς κάνω μιὰ πρότασι....

— Σιωπή! Σιωπή! Ὁ καπετάνιος θὰ μιλήση! φώναξαν οἱ πειραταὶ καὶ συγκεντρώθηκαν γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι.

— Ὁ κατάσκοπος αὐτὸς ἤθελε νὰ μᾶς προδώση! εἶπε ὁ Μπλάκθηλ. Λοιπόν, ἐμεῖς θὰ φανοῦμε γενναιόψυχοι καὶ θὰ τὸν ἀπολύσουμε. Ἀλλά, ἐπρόσθεσε ὁ κακοῦργος μ' ἕνα σκληρὸ χαμόγελο, πρέπει νὰ τοῦ ἀφήσουμε μιὰ ἀνάμνησι ἀπ' τὴν ἐπίσκεψί του στὸ λημέρι μας. Μιὰ μικρὴ θελόνα στὸ κεφάλι κι' ἡ δουλειά μας θὰ τελειώση. Θὰ τὸν μεταφέρουμε κατόπιν στὸ Λονδῖνο, ἀλλὰ προηγουμένως θὰ χαράξουμε μὲ πυρωμένο σίδερο στὸ στῆθος του τὴν εἰδοποίησι αὐτή: «Ὁρίστε ἡ τύχη ποὺ περιμένει κάθε λαγωνικὸ τῆς ἀστυνομίας».

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Μπλάκθηλ ἔγιναν δεκτὰ ἐκ μέρους τῶν πειρατῶν μ' ἐπευφημίες καὶ μὲ χειροκροτήματα.

— Ζήτω ὁ Μπλάκθηλ! Ζήτω ὁ Μπός! Τὰ θελόνια στὸ σπιγοῦνο! Νὰ τὸν τρελλάνουμε!...

— Δέστε τον καλὰ σ' ἕνα κάθισμα! διέταξε ὁ Μπλάκθηλ

Δέκα πειραταὶ ρίχτηκαν συγχρόνως ἐναντίον τοῦ Σέρλοκ Χόλμς, ὁ ὁποῖος θεώρησε περιττὸ ν' ἀντισταθῆ. Ὅλων τὰ θλέμματα ἦσαν καρφωμένα ἐπάνω του κι' ἦταν ἀδύνατο νὰ τοὺς διαφύγη καὶ ἡ παραμικρή του κίνησις.

Τὸν ἔδεσαν λοιπὸν γερὰ ἐπάνω σ' ἕνα κάθισμα καὶ τοῦ ἦταν πειὰ ἀδύνατο νὰ κινηθῆ.

— Θλιβερὸ τέλος! ψιθύρισε ὁ μεγάλος ἀστυνομικός. Ἔκανα ὅμως τὸ καθῆκον μου. Θέλησα ν' ἀπαλλάξω τὸ Λονδῖνο ἀπὸ τοὺς ἀθλίους αὐτούς, ἀλλ' ἀπέτυχα... Πεθαίνω τοὐλάχιστον στὸ πεδίο τῆς μάχης.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἕνας ἀπ' τοὺς κακοποιοὺς τοποθέτησε ἐπάνω στὸ τραπέζι ἕνα μετάλλινο κουτί, μέσα στὸ ὁποῖο ἔρριξε οἰνόπνευμα καὶ τὸ ἄναψε. Συγχρόνως ὁ Ξεγδαρμένος, ἀχτινοβολῶντας ἀπὸ χαρά, ἔφερε στὸ τραπέζι μιὰ μικρὴ κασσετίνα καὶ τὴν ἄνοιξε. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔρριξε σ' αὐτὴ ἕνα πλάγιο θλέμμα καὶ εἶδε ὅτι περιεῖχε θελόνες διαφόρων μεγεθῶν, πολὺ λεπτὲς καὶ μυτερές.

— Λοιπόν, φίλοι μου, φώναξε ὁ Μπλάκθηλ, πυρῶστε καλὰ τὶς θελόνες αὐτές. Θὰ κάνω μόνος μου τὴν... ἐγχείρησι. Ἄ! Ἄ! σκύλε, κατάσκοπε!... Σὲ δυὸ λεπτὰ δὲν θὰ ξέρης ποιὸς εἶσαι... Δὲν θὰ εἶσαι πειὰ ἄνθρωπος, ἀλλὰ ζῷο ποὺ θὰ προφέρη ἀναρθρους ἤχους καὶ θὰ περπατάη μὲ τὰ τέσσερα...

— Ναί, ἀλλὰ κ' ἐσένα σὲ περιμένει ἡ κρεμάλα! ἀπάντησε ὁ Χόλμς μὲ φωνὴ σταθερή, προσηλώνοντας τὰ θλέμματά του στὸν πειρατή. Καὶ ὅταν θὰ σοῦ περάσουν τὴ θηλειὰ στὸ λαιμό, μὴ μὲ ξεχάσης!...

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ, οἱ πειραταὶ τὰ ἄκουσαν γελῶντας περιφρονητικά. Συγχρόνως ὁ Ξεγδαρμένος, ὁ ὁποῖος ζέσταινε τὴ θελόνα στὴ φωτιά, φώναξε:

— Εἶνε πειὰ καλὰ πυρωμένη, καπετάνιο.... Χῶσ' την μέσα στὸ κρανίο του...

Μὲ μιὰ γρήγορη κίνησι, ὁ Μπλάκθηλ πῆρε τὴν πυρωμένη θελόνα. Ἔπιασε μὲ τὸ ἀριστερό του χέρι τὸ κεφάλι τοῦ ἀστυνομικοῦ καὶ τὸ ἔγειρε πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐνῷ μὲ τὸ δεξὶ ζύγωνε τὴ θελόνα στὸ κρανίο του.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔσφιξε τὰ δόντια του... Δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀκούσουν νὰ φωνάξη ἀπὸ τὸν πόνο... Ἐπεθλήθη στὸν ἑαυτό του μὲ ὅλη τὴ δύναμι τῆς θελήσεώς του...

Μιὰ ἐλαφριὰ μυρωδιὰ μαλλιῶν ποὺ καιγόντουσαν ἁπλώθηκε γύρω. Ἡ πυρωμένη θελόνα εἶχε ἀγγίξει τὰ μαλλιὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ... Ἔνοιωσε κατόπιν τὸ τσίμπημά της κ' ἔκλεισε τὰ μάτια του...

Ἡ θελόνα τρυποῦσε τώρα σιγά-σιγὰ τὴν ἐπιδερμίδα του...

— Στάσου, Μπλάκθηλ! ἀκούστηκε ἐξαφνα μιὰ ζωηρὴ γυναικεία φωνή. Μὴν τὸν τρελλάνης!... Ὄχι ἀκόμα!... Εἶνε ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ὁ τρομερὸς ἀστυνομικός!...

Η'.

Η ΜΑΥΡΗ ΜΑΓΓΙΑ

Ὁ Μπλάκθηλ τράθηξε ἀμέσως τὴ θελόνα του. Ὁ Χόλμς σήκωσε τότε τὸ κεφάλι του καὶ τὰ θλέμματά του ἔπεσαν σὲ μιὰ γυναίκα, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπο πλαισιωνόταν μὲ μαῦρα σγουρὰ μαλλιά.

— Ἡ Μαύρη Μάγγια! μουρμούρισε. Ἡ Μάγγια ἐδῶ!... Μὲ τοὺς πειρατὰς τοῦ Ταμέσεως... Ἄ! ἡ παρουσία της μοῦ ἐξασφαλίζει κάποια ἐλπίδα... Πρὸς τὸ παρὸν τοὐλάχιστον δὲν ἔχω νὰ φοθηθῶ τίποτε...

Ἡ Μάγγια, φανερώνοντας στοὺς πειρατὰς τοῦ Ταμέσεως ὅτι ὁ αἰχμάλωτός τους ἦταν ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ὁ τρόμος τῶν κακούργων, τοὺς ἔκανε νὰ νοιώσουν μιὰ ἀπέραντη ἔκπληξι.

Ὁ Μπλάκθηλ ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ χαρᾶς κ' ἔτριψε θριαμβευτικὰ τὰ χέρια του.

— Εἶσαι θέβαιη, Μάγγια, γι' αὐτὸ ποὺ λές; ρώτησε τὴν ὡραία γυναῖκα, ἀγκαλιάζοντάς την. Τὸν γνωρίζεις λοιπόν, ἀγαπημένη μου μικρούλα; Μήπως κάνης λάθος...

— Μὲ ρωτᾶς ἂν τὸν γνωρίζω, ἀπάντησε ἡ Μάγγια, τῆς ὁποίας τὰ μάτια ἐλαμπαν ἀπὸ μῖσος. Ποιὸς λοιπὸν ἔστειλε στὴν κρεμάλα τὸν πατέρα μου, τὸ «Βασιληᾶ τῆς φωτιᾶς», ὅπως τὸν ὠνόμαζαν στὸ Λονδῖνο;... Αὐτός!... Ὁ Σέρλοκ Χόλμς! Καθὼς ξέρεις, ὁ πατέρας μου ἦταν ὁ διασημότερος ἐμπρηστὴς τῆς Ἀγγλίας. Ἐπωφελεῖτο τῶν πυρκαϊῶν, τὶς ὁποῖες ἔβαζε ὁ ἴδιος, γιὰ νὰ τρυπώνη μέσα στὰ σπίτια, ὅπου θασίλευε ἡ σύγχυσις κι' ὁ τρόμος γιὰ νὰ τ' ἀπογυμνώνη. Ὁ σκύλος ὅμως αὐτός, ὁ Σέρλοκ Χόλμς, μυρίστηκε τὸ τέχνασμά του. Μιὰ μέρα λοιπὸν κρύφτηκε σ' ἕνα σπίτι, στὸ ὁποῖο ἤξερε ὅτι ὁ πατέρας μου θὰ ἔβαζε φωτιὰ κ' ἐκεῖ τὸν θούτηξε... Τὸ δικαστήριο τὸν κατεδίκασε νὰ πεθάνη στὴν κρεμάλα... Τὴν παραμονὴ τῆς ἐκτελέσεώς του μοῦ ἐπέτρεψαν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν πατέρα μου στὴ φυλακή του γιὰ νὰ τὸν ἀποχαιρετήσω γιὰ τελευταία φορά. Τὴ στιγμὴ λοιπὸν ποὺ τὸν φιλοῦσα κλαίγοντας, ὁ δυστυχισμένος μου πατέρας μοῦ ψιθύρισε:

— «Μικρή μου Μάγγια, δὲν σοῦ ἀφήνω τίποτε ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ καταραμένο μου ὄνομα κι' ἀπὸ τὸ σχοινὶ ποὺ θὰ μὲ κρεμάσουν... Ἀλλὰ σ' ἀφήνω καὶ μιὰ ἄλλη κληρονομία ἱερή, ποὺ πρέπει νὰ τὴ σεβασθῆς... Τὴν ἐκδίκησι!... Νὰ ἐκδικηθῆς τὸ Σέρλοκ Χόλμς...

— Ἀφοῦ, εἶν' ἔτσι, Μάγγια, εἶπε ὁ Μπλάκθηλ, θὰ ἔκανες καλὰ νὰ μ' ἀφήσης νὰ ἐξακολουθήσω τὴ δουλειά μου. Φαντάσθηκες ποτέ, πιὸ μεγάλη ἐκδίκησι ἀπ' τὸ νὰ δῆς τὸ σκύλο αὐτὸ νὰ τριγυρίζη σὰν τρελλὸς στοὺς δρόμους τοῦ Λονδίνου;...

— Ἔχουμε καιρό, νὰ τὸ κάνουμε κι' αὐτό... Ὁ πατέρας μου θασανίστηκε ἕνα ὁλόκληρο χρόνο πρὶν τὸν κρεμάσουν. Τὸν εἶχαν πετάξει σὰ σκύλο σὲ μιὰ τρομερὴ φυλακὴ καὶ τὸν τυραννοῦσαν ἀδιάκοπα γιὰ νὰ ὁμολογήση τὰ ἐγκλήματά του. Τὰ ἴδια πρέπει νὰ πάθη κι' ὁ ἄνθρωπος αὐτός. Ἂν μ' ἀγαπᾶς στ' ἀλήθεια, Μπλάκθηλ, ἂν θυμᾶσαι τὶς ὑπηρεσίες ποὺ σοῦ προσέφερα, προσελκύοντας θύματα στὸν Τάμεσι, κάνε μου δῶρο τὸν ἄνθρωπο αὐτό, γιὰ νὰ τὸν θασανίσω, ὅπως θασάνισε τὸν πατέρα μου...

— Θαυμάσια! εἶπε μέσα του ὁ Χόλμς. Τὸ μῖσος της μ' ἔσωσε!...

Αν ή χαριτωμένη αὐτὴ Μάγγια σκοπεύη νὰ μὲ κρατήση ἕνα χρόνο αἰχμάλωτό της, πρὶν περάσουν δυὸ μέρες θὰ μπορέσω νὰ τῆς ξεφύγω...

Ὁ Μπλάκθηλ εἶχε θυθιστῆ σὲ σκέψεις. Δὲν ἦταν καθόλου διατεθειμένος ν' ἀφήση στὴ ζωὴ ἕναν τόσο ἐπικίνδυνο ἄνθρωπο. Ἡ Μαύρη Μάγγια ὅμως τὸν ἀγκάλιασε μὲ τόση τρυφερότητα, ὥστε δὲν μπόρεσε ν' ἀντισταθῆ περισσότερο.

— Καλά, Μάγγια, εἶπε, σοῦ τὸν χαρίζω... Ἀλλὰ θὰ ἔχης ὅλη τὴν εὐθύνη ἂν σοῦ ξεφύγη...

— Ἔννοια σου, κι' ἐκεῖ ποὺ θὰ τὸν ἔχω κι' ὅπως θὰ τὸν ἔχω, δὲν θὰ μπορέση ποτὲ νὰ μοῦ ξεφύγη... Μόνο διάταξε νὰ τὸν μεταφέρουν στὴν ἀποθήκη... Ἐκεῖ θὰ τὸν ἀλυσσοδέσουμε σὰν σκύλο...

Ἀμέσως ἔξη πειραταί, μὲ τὴ Μαύρη Μάγγια ἐπὶ κεφαλῆς μετέφεραν τὸ Σέρλοκ Χόλμς ἔξω. Τὸν ὡδήγησαν σ' ἕνα εἶδος ὑποστέγου ποὺ θρισκόταν σ' ἀπόστασι τριάντα θημάτων ἀπὸ τὸ σπίτι.

Ἐκεῖ θρισκόντουσαν σωριασμένα κιθώτια, σακκιὰ καὶ δέματα κάθε σχήματος καὶ κάθε μεγέθους.

Μονάχα μιὰ γωνιὰ ἦταν ἀδειανή. Στὸν τοῖχο τῆς γωνιᾶς αὐτῆς ἦταν ἕνας κρῖκος ἀπὸ τὸν ὁποῖον κρεμῶταν μιὰ ἁλυσσίδα ἀρκετὰ μακρυά. Ἕναν ἄλλος κρῖκος θρισκόταν στὴν ἄκρη τῆς ἁλυσσίδας. Μέσα στὸν κρῖκο λοιπὸν αὐτὸ πέρασαν τὸ πόδι τοῦ ἀστυνομικοῦ καὶ τὸ κλείδωσαν.

Ἡ Μαύρη Μάγγια φώτιζε μὲ μιὰ λάμπα στὸ χέρι τοὺς πειρατάς, ἐνῶ δὲ ἔδεναν τὸν ἀστυνομικό, τὸν ἔθριζε καὶ τὸν καταριόταν λέγοντας του, ὅτι θα ζοῦσε μέσα στὴν τρύπα ἐκείνη σὰν σκύλος, γιατὶ ὡς μόνη τροφὴ θὰ τοῦ ἔδινε σάπιο κρέας καὶ κόκκαλα.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔθγαλε ἕνα στεναγμὸ ἀνακουφίσεως, ὅταν ἡ τρομερὴ αὐτὴ γυναῖκα ἀπομακρύνθηκε καὶ ἡ πόρτα τῆς φυλακῆς του κλειδώθηκε πίσω της. Κάθησε τότε καταγῆς καί, μέσα στὸ σκοτάδι, ἄρχισε νὰ λογαριάζη ψύχραιμα τὶς πιθανότητες τῆς σωτηρίας του. Ἀναγκάστηκε μάλιστα νὰ ὁμολογήση στὸ τέλος ὅτι ἡ πιθανότητες αὐτὲς ἦσαν ἐλάχιστες.

Θ'.

ΤΟ ΚΙΒΩΤΙΟ «ΜΟΡΧΑΡΤ ΚΑΙ Σία»

Ο Σέρλοκ Χόλμς περίμενε τώρα τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, γιατί, μονάχα τότε θὰ μποροῦσε νὰ κατατοπιστῆ. Γι' αὐτὸ μόλις μπῆκαν ἡ πρῶτες ἀχτῖδες μέσ' ἀπ' τὰ κάγκελλα τοῦ στενοῦ φεγγίτη τοῦ κελλιοῦ του, ὁ ἀστυνομικὸς ἔρριξε μιὰ ἐρευνητικὴ ματιὰ γύρω του. Εἶδε τότε ἀκόμα μιὰ φορὰ ὅτι τὰ τρία τέταρτα τοῦ ἐδάφους ἦσαν σκεπασμένα ἀπὸ ἐμπορεύματα παντὸς εἴδους τὰ ὁποῖα ἁπλωνόντουσαν ὡς τὸ μέρος ποὺ ἦταν ἁλυσσοδεμένος. Τὸ πλησιέστερο σ' αὐτὸν κιθώτιο θρισκόταν σ' ἀπόστασι δυὸ μέτρων.

Ὁ Χόλμς σηκώθηκε, πλησίασε ὅσο τοῦ ἐπέτρεπε ἡ ἁλυσσίδα του καὶ κύτταξε τὴν ἐπιγραφὴ ποὺ θρισκόταν στὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ κιθωτίου.

— «Μόρχαρτ καὶ Σία», διάθασε.

Καὶ ἀμέσως, φέρνοντας τὰ χέρια του στοὺς κροτάφους του, ἐπρόσθεσε:

— Θεέ μου!... «Μόρχαρτ καὶ Σία» εἶνε τὸ μεγάλο ἐργοστάσιο ἐργαλείων τοῦ Λονδίνου... Ἐκεῖ ποὺ ἀγοράζω τὰ χαλύθδινα ἐργαλεῖα μου καὶ τ' ἀντικλείδια μου... Θεέ μου!... Ἂς μποροῦσα ν' ἀνοίξω τὴν κάσσα αὐτή... Σίγουρα θὰ εὕρισκα κάποιο ἐργαλεῖο ποὺ θὰ μ' ἔσωζε....

Καὶ πέφτοντας μὲ τὰ μοῦτρα γιὰ νὰ μπορέση νὰ φτάση τὸ κιθώτιο, προσπάθησε νὰ τὸ ἁρπάξη μέσα στὰ σιδερένια μπράτσα του, καὶ νὰ τὸ μετακινήση. Μὰ τὸ κιθώτιο ἦταν πολὺ θαρὺ καὶ φαινόταν σὰν καρφωμένο στὴ θέσι του.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἄρχισε τότε νὰ περιφέρεται δεξιὰ κι' ἀριστερά, ὅσο τὸν ἄφηνε ἡ ἁλυσσίδα του, ρίχνοντας ἐρευνητικὰ θλέμματα γύρω του. Ἐλπιζε νὰ θρῆ κανένα τσεκοῦρι ἢ κανένα ἄλλο ἐργαλεῖο, τὸ ὁποῖο θὰ εἶχαν ἀφήσει ἐκεῖ τυχαίως οἱ κακοῦργοι, γιὰ νὰ σπάση τὸ κιθώτιο. Μὰ πολὺ γρήγορα θεθαιώθηκε ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοῦ Μπλάκθηλ ἦσαν πολὺ προνοητικοί. Ἐν τούτοις, ἡ ἐρευνές του δὲν ἐπῆγαν χαμένες, γιατὶ ἔξαφνα ἀνακάλυψε καταγῆς ἕνα παληὸ σκουριασμένο καρφί, ἀρκετὰ μεγάλο.

— Καλὸ εἶνε κι' αὐτό! ψιθύρισε ὁ Χόλμς καὶ μαζεύτηκε κοντὰ στὸ κιθώτιο.

Ἄρχισε τότε νὰ χτυπάη μὲ τὸ καρφὶ τὴν πλευρά του ποὺ θρισκόταν πρὸς τὸ μέρος του. Ἐνῶ ὅμως καταγινόταν μὲ τὴν ἐργασία αὐτὴ ἄκουσε θήματα ποὺ πλησίαζαν πρὸς τὴν ἀποθήκη.

Ἀμέσως ἔκρυψε τὸ καρφὶ καὶ τραθήχτηκε πάλι στὴ θέσι του. Τὴν ἴδια στιγμή, ἡ πόρτα ἄνοιξε κι' ἡ Μαύρη Μάγγια μπῆκε μέσα.

— Κύτταξε, σκύλε, σοῦ ἔφερα τὴν τροφή σου.

Καὶ τοῦ πέταξε ἕνα μεγάλο θωϊδινὸ κόκκαλο, στὸ ὁποῖο θρισκόντουσαν κολλημένα μερικὰ ἀπομεινάρια κρέατος.

— Εὐχαριστῶ πολύ! εἶπε ἤρεμα ὁ Χόλμς. Δὲν εἶμαι καθόλου ἰδιότροπος στὴν τροφή μου... Δὲν εἶνε θέθαια κανένας διαλεχτὸς μεζὲς αὐτό, ἀλλὰ θὰ τὸ φάω... Τί νὰ κάνω;

— Ἔννοια σου! τοῦ ἀπάντησε ἡ Μάγγια κι' ἡ πεῖνα θα σὲ θάλη σὲ λογαριασμό.

Καί, ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, θγῆκε πάλι ἔξω, κλειδώνοντας τὴν πόρτα πίσω της.

Ἀμέσως ὁ Χόλμς ἄρχισε πάλι τὴν ἐργασία του. Κάτω ἀπ' τὰ νευρικὰ κι' εὐκίνητα χέρια τοῦ Χόλμς, τὸ καρφὶ ἔκανε θαύματα. Ὡς τὸ μεσημέρι τὰ εἶχε καταφέρει τόσο καλά, ὥστε ἄνοιξε μιὰ τρύπα μέσα στὴν ὁποία χωροῦσαν ἐλεύθερα τὰ δυό του δάχτυλα. Τὰ πέρασε τότε μέσα κι' ἄγγιξε κάτι μετάλλινο. Ἀμέσως μὲ θαυμαστὴ ἐπιδεξιότητα, κατώρθωσε νὰ πιάση τὸ ἐργαλεῖο αὐτὸ καὶ νὰ τὸ τραθήξη ἀργὰ ἔξω.

Βλέποντάς το, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση μιὰ κραυγὴ χαρᾶς. Ἦταν μιὰ τανάλια!...

— Ἦταν γραφτό! ψιθύρισε. Καταλληλότερο ἐργαλεῖο δὲν θὰ μποροῦσα νὰ θρῶ...

Καί, χωρὶς νὰ χάνη καιρό, ἐφάρμοσε τὴν τανάλια στὸ σιδερένιο κρῖκο ποὺ περιέθαλε τὸ πόδι του.

Ἔσφιξε κατόπιν μὲ ὅλη τὴν τεραστία του δύναμι καί...

Ἕνας μικρὸς κρότος ἀκούστηκε καὶ ἡ ἁλυσσίδα ἔσπασε!...

— Ἐλεύθερος! ψιθύρισε γεμάτος χαρὰ ὁ Χόλμς. Δὲν εἶμαι πειὰ ἁλυσσοδεμένος σὰν ζῶο. Τώρα δὲν πρέπει νὰ φανῶ ἠλίθιος, ἂν θέλω νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὰ νύχια τῶν πειρατῶν.

Καὶ ὁ Χόλμς, ἀνακαλύπτοντας κάπου ἕνα σπάγγο, ψευτόδεσε μ' αὐτὸ πάλι τὴν ἁλυσσίδα στὸ πόδι του ἔτσι ποὺ νὰ μπορῆ ν' ἀπελευθερωθῆ μὲ τὴν παραμικρὴ κίνησι. Κύτταξε κατόπιν προσεκτικὰ τὸ τεράστιο κόκκαλο ποὺ τοῦ εἶχε πετάξει ἡ Μάγγια. Ἦταν τόσο μεγάλο, ὥστε μποροῦσε νὰ τὸ χρησιμοποιήση κανεὶς ὡς ρόπαλο.

Κόντευε πειὰ νὰ θραδυάση, ὅταν ὁ ἀστυνομικὸς ἄκουσε θήματα

έξω άπὸ τὸ κελλί του. Μαζεύτηκε στὴ γωνιά του, πῆρε τὸ κόκκαλο στὰ χέρια του καὶ περίμενε.

Ἦταν καὶ πάλι ἡ Μάγγια, ἡ ὁποία μπῆκε μέσα, ἔκλεισε τὴν πόρτα καὶ πλησίασε ἀθόρυβα. Ἀλλά, ἀπὸ προνοητικότητα, στάθηκε σὲ ἀπόστασι ποὺ ὁ ἀστυνομικὸς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴ φτάση.

— Ἔ, κύριε Χόλμς, ἔνδοξε ἀστυνομικέ, τοῦ φώναξε εἰρωνικά. Ἔρχομαι νὰ σοῦ ἀναγγείλω μιὰ πολὺ εὐχάριστη εἴδησι. Ἀπόψε ὁ Μπλάκβηλ θὰ σοῦ βγάλη τὰ μάτια.... Αὐτό, φαντάζομαι, δὲν σ' ἐνδιαφέρει καὶ πολύ, ἀφοῦ δὲν βλέπεις τίποτε ἐδῶ στὴ φυλακή σου...

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, ἡ Μάγγια ἔβγαλε μιὰ σκαυγὴ τρόμου κι' ἔτρεξε πρὸς τὴν πόρτα... Μ' ἕνα πήδημα τίγρεως, ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἶχε ὁρμήσει ἐναντίον της σπάζοντας τὸν σπάγγο, μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε δέσει τὰ πόδια του. Ἔπρεπε νὰ πιάση τὴ Μάγγια προτοῦ προφτάση νὰ βγῆ ἔξω.

Καὶ τὸ κατώρθωσε...

Τῆς πέταξε τὸ βωΐδινὸ κόκκαλο μὲ τόση δύναμι καὶ ἀκρίβεια, ὥστε, βρίσκοντάς την κατακέφαλα τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ πατοῦσε τὸ πόδι της στὴν πόρτα, τὴ σώριασε κάτω ἀναίσθητη.

Ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμή, ὁ Χόλμς βρισκόταν κοντά της καὶ γονατίζοντας τὴν ἐφίμωσε. Κατόπιν ὁ ἀστυνομικὸς τὴν ἔδεσε χειροπόδαρα κι' ἄρχισε νὰ τὴ γδύνη, χωρὶς νὰ προσέχη καθόλου στὰ ἄγρια βλέμματα μίσους ποὺ τοῦ ἔρριχνε. Τῆς ἔβγαλε ἔτσι τὴν ἐσάρπα της, τὴ ζακέττα, τὸ φόρεμά της, κι' ὅλα τ' ἄλλα ροῦχα της.

Φόρεσε ἔπειτα ὁ ἴδιος τὰ γυναικεῖα αὐτὰ ροῦχα, τὰ ὁποῖα προσήρμοσε στὸ σῶμα του ὅσο μποροῦσε καλύτερα. Γιὰ νὰ κρύψη τὰ μαλλιά του, τὰ τύλιξε μὲ τὴν ἐσάρπα τῆς Μάγγιας, μεταμφιεσμένος δὲ μὲ τὸν τρόπο αὐτό, ἔλπιζε ὅτι ἀπὸ μακρυὰ θὰ τὸν ἔπαιρναν γιὰ τὴ Μάγγια.

Βγῆκε κατόπιν ἀπ' τὴν ἀποθήκη, τὴν ὁποία ξανάκλεισε πίσωτου. Ἤθελε νὰ φτάση στὴν παραλία καὶ νὰ πηδήση σὲ κανένα πλοιάριο ἀπ' αὐτὰ ποὺ βρισκόντουσαν ἀγκυροβολημένα ἐκεῖ, γιατὶ ἄλλος τρόπος σωτηρίας δὲν ὑπῆρχε.

Δυστυχῶς ὅμως ἡ βάρκες καὶ τὰ πλοιάρια ἦσαν ἀγκυροβολημένα κοντὰ στὴν κατοικία τῶν πειρατῶν καὶ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μὴ τὸν δοῦν. Μὰ δὲν ἔπρεπε νὰ διστάζη, γιατὶ ἡ ὥρα περνοῦσε. Μιμούμενος λοιπὸν τὸ βάδισμα τῆς Μάγγιας, διευθύνθηκε πρὸς τὴν παραλία.

Ἔξαφνα, ὁ Μπλάκβηλ φάνηκε σ' ἕνα παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ καὶ φώναξε:

— Ἔ, Μάγγια! Ἔλα λοιπόν!... Πῆγες καὶ εἶδες τὸ σκλάβο μας;

Ὁ Χόλμς, ἀντὶ ν' ἀπαντήση, ἔκανε ἕνα καταφατικὸ σημεῖο μὲ τὸ χέρι, γυρίζοντας ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό του. Εὐτυχῶς ὁ Μπλάκβηλ δὲν ἐπέμεινε περισσότερο. Ξανάκλεισε τὸ παράθυρο καὶ τραβήχτηκε μέσα κι' ἔτσι ὁ ἀστυνομικὸς ἔφτασε ἀνενόχλητος στὴν παραλία.

Μετὰ ἕνα δευτερόλεπτο, βρισκόταν σ' ἕνα ἀπ' τὰ πλοιάρια. Μὲ μεγάλη του μάλιστα χαρὰ ἐξακρίβωσε, ὅτι τὸ πλοιάριο αὐτὸ ἦταν τοῦ Ξεγδαρμένου. Στὸ βάθος του διέκρινε ἕνα περίστροφο καὶ τὸ μυστηριώδες μαχαῖρι.

Τότε, καθὼς κύτταζε γύρω του τὰ πλοιάρια τῶν ἄλλων πειρατῶν, τοῦ ἦλθε μιὰ ἰδέα: ἦσαν ὅλα δεμένα ἔτσι στὴν ἀποβάθρα, ὥστε ἔφτανε νὰ κόψη τὰ σχοινιά τους γιὰ νὰ τὰ δῆ παρασυρόμενα ἀπ' τὸ σφοδρὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα. Καὶ τότε οἱ πειρατὰι θὰ ἔμεναν φυλακισμένοι στὸ νησί τους, χωρὶς νὰ μποροῦν μὲ

κανένα τρόπο νὰ ξεφύγουν ἀπ' τὴν τρομερὴ ἐκδίκησι τοῦ Χόλμς. Ὁ καλύτερος κολυμβητὴς τῆς Ἀγγλίας δὲν θὰ μποροῦσε ν' ἀντιπαλαίση κατὰ τῆς σφοδρότητος τοῦ ρεύματος, ποὺ θὰ τὸν παρέσυρε στὴν ὁρμή του καὶ θὰ τὸν ἔπνιγε.

Ὁ Χόλμς, μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του, ἡ ὁποία ἐξηρτᾶτο ἀπὸ μερικὰ λεπτά, ἔκοψε μὲ τὸ μαχαῖρι του ὅλα τὰ σχοινιά. Ἔπειτα, ἁρπάζοντας τὰ κουπιὰ τῆς βάρκας του, ἄρχισε ν' ἀπομακρύνεται ἀθόρυβα, τραβώντας κατὰ μῆκος τῆς ὄχθης, γιὰ νὰ μὴ τὸν ἴδη κανείς.

Ἡ χαρά του ἦταν ἀπέραντη, ὅταν εἶδε τὰ πλοιάρια νὰ παρασύρωνται τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου ἀπ' τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ.

— Τώρα τοὺς κρατάω! ψιθύρισε ὁ ἀστυνομικός, χαμογελῶντας εὐχαριστημένος. Κανένας ἀπ' τοὺς πειρατὰς ποὺ βρίσκονται στὸ νησί δὲν θὰ μπορέση πειὰ νὰ μοῦ ξεφύγη. Ἄ, φιλαράκο μου Μπλάκβηλ, σὲ λίγο θὰ λογαριαστοῦμε μιὰ καὶ καλή!

Ε΄.

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Οἱ ἀναγνῶσται μας θὰ θυμοῦνται τὸ τηλεγράφημα ποὺ ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἶχε στείλει στὸ βοηθό του Χάρρυ, πρὶν ἀποκοιμηθῆ ἐπάνω στὴν κάσσα τῆς ὁδοῦ Ντεπφόρντ.

Ὁ Χάρρυ, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ τηλεγραφήματος, ἀφοῦ φόρεσε ἕνα μπαλωμένο παντελόνι, τρυπημένα παπούτσια καὶ κασκέτο, παίρνοντας ἔτσι παρουσιαστικὸ ἄεργου, διευθύνθηκε στὸν ἀριθμὸ 24 τῆς ὁδοῦ Ντεπφόρντ. Ἐκεῖ ἄρχισε νὰ κυττάζη τὶς πόρτες γιὰ ν' ἀνακαλύψη τὸ σταυρὸ ποὺ εἶχε χαράξει ὁ διδάσκαλός του. Ὁ δρόμος εὐτυχῶς ἦταν ἔρημος καὶ δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ τὸν δῆ κανεὶς μὲ τὸ φαναράκι στὸ χέρι. Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μερικὰ λεπτά, ἀνακάλυψε τὸ σπίτι μὲ τὸ σταυρό.

Μόλις ἔκανε τὴν ἀνακάλυψι αὐτή, ἔτρεξε στὸ ἀντικρυνὸ πεζοδρόμιο κι' ἐκεῖ κρύφτηκε στὸ κούφωμα μιᾶς πόρτας, περιμένοντας τὸν Σέρλοκ Χόλμς.

Μὰ πολλὲς ὧρες πέρασαν χωρὶς τίποτε νὰ ταράξη τὴ βαθειὰ σιωπὴ τῆς ὁδοῦ Ντεπφὸρντ κι' ἡ πρῶτες ἀχτῖδες τῆς αὐγῆς εἶχαν ἀρχίσει πειὰ νὰ φωτίζουν τὸν σκοτεινὸ κι' ἔρημο δρόμο.

— Πέρασε ἡ νύχτα κι' ὁ δάσκαλός μου ἀκόμα δὲν φάνηκε. Ἀρχίζω νὰ πιστεύω, ὅτι θὰ γυρίση τὸ μεσημέρι.

Ἀλλὰ κάτι τὸ μεσημέρι πέρασε καὶ τὸ ἄλλο βράδυ ἔφτασε, χωρὶς ὁ Χόλμς νὰ δώση κανένα σημεῖο ζωῆς.

Τότε ὁ Χάρρυ ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ σοβαρά. Ἡ συνοικία αὐτή, ἡ μυστηριώδης κι' ἀκατοίκητη, ποὺ μυρίζε ἔγκλημα, τὸν ἔβαζε σὲ πολλὲς σκέψεις.

— Πρέπει νὰ μπῶ μέσα στὸ σπίτι καὶ νὰ τὸ ψάξω, ψιθύρισε στὸ τέλος. Ἂν ὁ κ. Χόλμς βρίσκεται μέσα, θὰ μ' ἀκούση, γιατὶ θὰ μιλήσω τὸ συνηθισμένο μας σύνθημα. Ἂν πάλι δὲν εἶνε, θὰ πάω στὴν κατοικία του. Ἴσως ὁ δάσκαλός μου ν' ἄλλαξε σχέδια καὶ νὰ βρίσκεται ἐκεῖ.

Πράγματι, ὁ νεαρὸς ἀστυνομικὸς μὲ τὸ περίστροφο στὸ χέρι, μπῆκε μέσα στὸ ἐγκαταλελειμμένο σπίτι, ἀνέβηκε τὴ σκάλα του κι' ἄρχισε νὰ διασχίζη ὅλα του τὰ δωμάτια, μιμούμενος τὴν κραυγὴ τοῦ περιστεριοῦ ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ συνηθισμένο σύνθημα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ διδασκάλου του. Μὰ τοῦ κάκου. Δὲν ἀνακάλυψε τίποτε. Ἐ-

πειδὴ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τὸ στομάχι του διαμαρτυρόταν, ἀποφάσισε νὰ ξαναγυρίση στὴν κατοικία του, στὴ Βικτώρια—Στρήτ.

Ἡ πρώτη του ἐρώτησις, ὅταν σὲ λίγο τοῦ ἄνοιξε ἡ οἰκονόμος τοῦ ἀστυνομικοῦ κυρὰ Μπεννέ, ἦταν:

— Ὁ κύριος Χόλμις ἐπέστρεψε;

— Ἀλήθεια, Χάρρυ, ἂν δὲν ἀγαποῦσα τὸν κύριο Χόλμς, θὰ ἔφευγα ἀπ' αὐτὸ τὸ σπίτι. Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ ὑποφέρω τὰ ξενύχτια του καὶ τὰ δικά σου. Μιὰ ἀπερίγραπτη ἀνησυχία μὲ κυριεύει ὅταν ἀπουσιάζετε τὴ νύχτα. Ἀλλά, παιδί μου Χάρρυ, φαίνεσαι κουρασμένος καὶ πεινασμένος. Δὲν ἀνεβαίνεις νὰ φᾶς. Τὸ γεῦμα εἶνε ἕτοιμο.

Ὁ Χάρρυ ἀνέβηκε ἐπάνω καὶ κάθησε στὸ τραπέζι.

— Τί νὰ συνέβη στὸν κ. Χόλμς; συλλογιζόταν, καθὼς ἔτρωγε. Μήπως τὴ στιγμὴ αὐτὴ ποὺ φροντίζω ἐγὼ γιὰ τὸ στομάχι μου, διατρέχει κανένα σοβαρὸ κίνδυνο;... Πρέπει τάχα νὰ εἰδοποιήσω τὴν ἀστυνομία; Μὰ ἂν τὸ κάνω αὐτό, ὁ δάσκαλός μου θὰ θυμώση. Ἔπειτα δὲν εἶνε καθόλου παράδοξο ἂν ἕνας ἀστυνομικός, σὰν τὸν Σέρλοκ Χόλμς, ἀπουσιάζει δυὸ καὶ τρεῖς νύχτες.

Τρεῖς φορὲς ὁ Χάρρυ πῆγε στὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Ντεπφὸρντ καὶ τὸ ἐρεύνησε, χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα. Ὅταν νύχτωσε, ἄρχισε καὶ πάλι νὰ φυλάη φρουρὸς στὸ ἀντικρυνὸ πεζοδρόμιο.

Ἡ ὥρα ἦταν πειὰ δέκα. Ὁ Χάρρυ εἶχε ἐξακριβώσει ὅτι τὸ πίσω μέρος τοῦ μυστηριώδους σπιτιοῦ βρισκόταν, πάνω ἀπὸ τὸν Τάμεσι. Ἡ ἰδέα λοιπὸν μήπως ὁ δάσκαλός του, κυττάζοντας ἀπὸ τὸ παράθυρο πρὸς τὸ ποτάμι, ἔπεσε μέσα στὸ νερό, ἀνάγκασε καὶ πάλι τὸ Χάρρυ νὰ μπῆ μέσα στὸ σπίτι.

— «Ἴσως, συλλογιζόταν, νὰ βρῶ κανένα ἀντικείμενο ποὺ νὰ φανερώνη τὸ πέρασμα τοῦ Χόλμς».

Σὲ λίγο ὁ νεαρὸς ἀστυνομικὸς βρισκόταν καὶ πάλι μέσα στὸ σπίτι, τοῦ ὁποίου τὰ παράθυρα ἔβλεπαν πρὸς τὸ ποτάμι. Τὸ φεγγάρι τὸν φώτιζε μὲ τὶς χλωμές του ἀχτῖνες. Πλησίασε στὸ παράθυρο καὶ, ἀφοῦ ἄναψε τὸ φανάρι του, ἄρχισε νὰ ἐξετάζη τὰ πάντα μὲ προσοχὴ γύρω του. Κι' ἔξαφνα τὰ ἐξασκημένα μάτια τοῦ Χάρρυ διέκριναν στὴ βάσι τοῦ παραθύρου ἀποτυπώματα δαχτύλων, πρᾶγμα ποὺ φανέρωνε ὅτι κάποιος εἶχε ἀκουμπήσει ἐκεῖ τὰ χέρια.

— Τὰ ἴχνη αὐτὰ φανερώνουν δάχτυλα μακρυά, ἰσχνά, κοκκαλιάρικα κι' ὁ δείχτης τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ παρουσιάζει ἐξαιρετικὴ ἀνάπτυξι... ψιθύρισε ὁ Χάρρυ. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία... Μόνο τὰ χέρια τοῦ Χόλμς εἶνε φτιαγμένα ἔτσι... Ἀλλὰ δὲν καταλαβαίνω τί ἤθελε ὁ δάσκαλός μου καὶ κρεμάστηκε ἀπ' αὐτὸ τὸ παράθυρο... Μήπως κατέβηκε στὸν Τάμεσι;...

Δὲν πρόφτασε ὅμως νὰ σκεφτῆ περισσότερα, γιατὶ ἔξαφνα ἔνοιωσε δυὸ σιδερένια χέρια νὰ τὸν ἁρπάζουν ἀπὸ τὸν τράχηλο.

— Κρατοῦμε ἕναν ἀκόμα! ἀκούστηκε μιὰ βραχνὴ φωνή. Εἶνε κι' αὐτὸς σπιγοῦνος, ὅπως ὁ ἄλλος.

Καὶ συγχρόνως δυὸ ἄντρες μὲ ἄγρια κι' ἀποκρουστικὴ φυσιογνωμία τράβηξαν πίσω τὸ Χάρρυ.

— Ὡμολόγησε, παλληκάρι μου, τοῦ εἶπε τότε ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ὅτι ἀνήκεις στὴν ὑπηρεσία τοῦ Σέρλοκ Χόλμς.

Ὅσος κι' ἂν ἦταν ὁ τρόμος τοῦ Χάρρυ, στὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματος τοῦ διδασκάλου του, δὲν ἐσκέφθηκε πειὰ τὸν ἑαυτό του. Καταλάβε ὅτι ὁ δαιμόνιος ἀστυνομικὸς εἶχε πέσει θῦμα ἀπαισίας ἐνέδρας καὶ δυὸ χονδρὰ δάκρυα κύλησαν ἀπὸ τὰ μάτια του, μὲ τὴν

ἰδέα ὅτι ὁ ἀγαπημένος του δάσκαλος ἦταν ἴσως νεκρὸς τὴν ὥρα ἐκείνη.

— Θὰ μιλήσης ἢ ὄχι; τὸν ρώτησε ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς κακούργους.

— Τί ἀνάγκη, Πάτσυ. τοῦ ἀπάντησε τότε ὁ ἄλλος, νὰ κάνουμε τόση φασαρία: Δὲν τὸν πετᾶτε τὸ σκύλο αὐτὸ μέσα στὸ ποτάμι, γιὰ νὰ τὸν ξεκάνουμε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα;...

— Ἔχεις δίκηο! Ἀλλὰ προηγουμένως πρέπει νὰ τὸν δέσουμε χειροπόδαρα, γιατὶ σίγουρα θὰ ξέρη περίφημο κολύμπι...

— Καλὰ ἔκανε ὁ Μπλάκβηλ, εἶπε ὁ πειρατὴς ποὺ λεγόταν Πάτσυ, καὶ μᾶς ἔστειλε ἐδῶ γιὰ νὰ δοῦμε μήπως ἔρθη κανεὶς καὶ ζητήση τὸν Χόλμς.

— Ἀλήθεια, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἄλλος.

Καὶ ἀπευθυνόμενος στὸν Χάρρυ, ἐπρόσθεσε:

— Καὶ τώρα σήκω ἀπάνω, παλληκάρι μου... Τράβα πρὸς τὸ παράθυρο... Σὲ λίγο δὲν θὰ ξέρης ποῦ βρίσκεται τὸ Λονδῖνο.

Μὰ ἐπειδὴ ὁ Χάρρυ ἔμενε ἀκίνητος στὴ θέσι του, οἱ δυὸ κακοῦργοι τὸν ἔπιασαν, τὸν ἔδεσαν καὶ μὲ γροθιὲς καὶ κλωτσιὲς τὸν ἔσπρωξαν ὡς τὸ παράθυρο.

— Ἔχει ἀρκετὸ νερὸ ἐκεῖ κάτω! τοῦ εἶπε ὁ Πάτσυ. Θὰ πιῆς τόσο, ὥστε δὲν θὰ διψάσης ποτέ σου πειά...

— Σήκωσέ τον ἀπάνω, Πάτσυ! φώναξε ὁ ἄλλος κακοῦργος. Ὡραῖα!... Καὶ τώρα εἶσαι ἕτοιμος;... Πέταξέ τον μέσα στὸ νερό... Ἕνα, δύο...

— Τρία! βροντοφώνησε ἔξαφνα μιὰ φωνή.

Ἡ φωνὴ αὐτή, παρ' ὅλη τὴ δύναμί της, μόλις ἀκούστηκε, γιατὶ πνίγηκε μέσα στὸν κρότο τριῶν ἀλλεπαλλήλων πυροβολισμῶν.

Ὁ Πάτσυ σωριάστηκε κάτω οὐρλιάζοντας, γιατὶ μιὰ σφαῖρα τὸν εἶχε βρῆ κατακέφαλα· ἡ δεύτερη σφαῖρα εἶχε πετύχει στὸ στῆθος τὸν ἄλλο κακοῦργο, ὁ ὁποῖος σωριάστηκε κάτω, φτύνοντας αἷμα...

Μόλις οἱ καπνοὶ διαλύθηκαν, ὁ Χάρρυ εἶδε τὸν Σέρλοκ Χόλμς νὰ σκύβη ἀπὸ πάνω του καὶ νὰ τοῦ λύνη τὰ δεσμά του.

— Φοβήθηκες, παιδί μου; τὸν ρώτησε ὁ δαιμόνιος ἀστυνομικός.

Ἔλα, σύνελθε τώρα... Δὲν ὑπάρχει πειὰ κανένας κίνδυνος...

— Σεῖς, κύριε Χόλμς! φώναξε ὁ Χάρρυ ξετρελλαμένος ἀπὸ τὴ χαρά του. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ποῦ εἴμαστε;... Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσθε;

— Ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι; ἀπάντησε ὁ Χόλμς. Ἀπὸ τοὺς πειρατὰς τοῦ Ταμέσεως... Ἐκεῖ ἄλλωστε θὰ πάω πάλι ἀπόψε... Τοὺς ἔχω πειὰ μέσα στὴν τσέπη μου...

. . . . . .

. . . . . .

Εἶχε νυχτώσει πειά. Ἐπάνω στὰ τρικυμισμένα νερὰ τοῦ Ταμέσεως, ποὺ τὰ φώτιζαν ἡ ἀχτῖνες τοῦ φεγγαριοῦ, ἕνας στολίσκος ἀπὸ 8 πλοιάρια ἔπλεε, διευθυνόμενος πρὸς τὸ Νησὶ τῶν Πειρατῶν. Στὸ πρῶτο ἀπ' τὰ πλοιάρια αὐτὰ ἐπέβαιναν ὁ Χόλμς, ὁ Χάρρυ καὶ ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας τοῦ Λονδίνου. Τὰ ὑπόλοιπα ἦσαν γεμᾶτα ἀπὸ ἀστυφύλακες καὶ μυστικοὺς ἀστυνομικούς.

— Ἐδώσατε τὶς κατάλληλες διαταγὲς στοὺς ἄνδρες σας, κύριε Τόχαρντυ; ρώτησε ὁ Χόλμς τὸν διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας.

— Βέβαια, κύριε Χόλμς. Πρέπει νὰ καταλάβουμε μὲ ἔφοδο τὸ Νησί, γιατὶ οἱ πειραταὶ δὲν θὰ μᾶς παραδοθοῦν χωρὶς ἀντίστασι.

Μόλις πρόφερε τὰ λόγια αὐτά, μιὰ ὁμοβροντία ἀκούστηκε καὶ

βροχὴ ἀπὸ σφαῖρες ἔπεσε κοντὰ στὸ στολίσκο τῶν ἀστυνομικῶν.

Εὐτυχῶς οἱ πειραταὶ δὲν εἶχαν ὑπολογίσει καλὰ τὴν ἀπόσταση κι' ἔτσι ἡ σφαῖρες τους δὲν προξένησαν καμμιὰ ζημία.

— Ἔμπρός, παλληκάρια! φώναξε τότε ὁ Χόλμς στοὺς ἀστυνομικούς. Ν' ἀποβιβαστοῦμε γρήγορα...

Τέλος τὰ πλοιάρια προσήγγισαν στὴν ἀκτή. Ἀμέσως πετάχτηκε πρῶτος ἔξω ὁ Χόλμς, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸ Χάρρυ.

— Ξέρετε καλὰ μὲ ποιοὺς κακούργους ἔχετε νὰ κάνετε! φώναξε ὁ Τόχαρντυ στοὺς ἀστυνομικούς. Χτυπῆστε τους ἀλύπητα!

Τριάντα ἀστυνομικοὶ ἀποβιβάστηκαν ἔξω καὶ ὥρμησαν μὲ τσεκούρια κατὰ τῆς πορτας τοῦ σπιτιοῦ τῶν πειρατῶν. Μὰ τὴν ἰδια στιγμή, ἡ πόρτα ἄνοιξε κι' οἱ πειραταὶ ὥρμησαν σὰν θηρία κατὰ τῶν ἀστυνομικῶν, οἱ ὁποῖοι τοὺς ὑποδέχτηκαν μὲ πυροβολισμούς.

Ὁ Χόλμς, ὁ ὁποῖος βρισκόταν στὴν πρώτη γραμμή, σώριασε κάτω σκοτωμένο μὲ μιὰ σφαῖρα του τὸν Ξεγδαρμένο....

Ἀλλὰ ὁ δαιμόνιος ἀστυνομικὸς ζητοῦσε κάποιον ἄλλον, τὸν Μπλάκβηλ.

— Βάλτε φωτιὰ στὴ ληστοφωλιὰ αὐτή! διέταξε ὁ Τόχαρντυ.

Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ πειραταὶ εἶχαν κατορθώσει νὰ διασπάσουν τὴ ζώνη τῶν ἀστυνομικῶν καὶ δέκα ἀπ' αὐτούς — γιατὶ οἱ ὑπόλοιποι σκοτώθηκαν ἢ πληγώθηκαν — ὥρμησαν ἀσυγκράτητοι πρὸς τὸ στολίσκο τῶν ἀστυνομικῶν.

— Νὰ καταλάβουμε τὰ πλοιάριά τους! ἀκούστησε ἔξαφνα μιὰ διαταγή.

— Ὁ Μπλάκβηλ! φώναξε ὁ Χόλμς. Θὰ μᾶς ξεφύγη!... Θέλουν νὰ σωθοῦν μὲ τὰ πλοῖα μας...

Αὐτὸ ἦταν πράγματι τὸ σχέδιο τοῦ τρομεροῦ ἀρχιπειρατοῦ. Ἀλλὰ μιὰ πετυχημένη ὁμοβροντία τῶν ἀστυνομικῶν περιώρισε τοὺς κακούργους στὸ ἥμισυ. Ὅταν δὲ σὲ λίγο ὁ Μπλάκβηλ ἔφτασε στὴν παραλία, δὲν εἶχε μαζύ του περισσότερους ἀπὸ πέντε ἄνδρες.

Ὁ Χόλμς ἀκολουθοῦσε τρέχοντας τὸ ληστή, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Χάρρυ, τὸν Τόχαρντυ καὶ ἕξη ἀστυνομικούς. Βρισκόντουσαν πειὰ στὴν ἀκτὴ κι' ὁ Μπλάκβηλ ἑτοιμαζόταν νὰ ἐπιβιβαστῆ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πλοιάρια, ὅταν ὁ Χόλμς, μ' ἕνα τεράστιο πήδημα, ὥρμησε καὶ τὸν ἔπιασε ἀπ' τὸ λαιμὸ μὲ ὅλη του τὴ δύναμι.

Ὁ κακοῦργος κατάλαβε πειὰ πὼς ἦταν χαμένος,

— Χόλμς, δαίμονα! οὐρλιαξε. Δὲν θὰ πεθάνω μόνος!... Θὰ μοῦ κάνης καὶ σὺ συντροφιὰ στὰ βάθη τοῦ ποταμιοῦ.,,

Καὶ μ' ἕνα πήδημα ὁ Μπλάκβηλ, ρίχτηκε στὸ ποτάμι, συμπαρασύροντας μαζύ του καὶ τὸ Χόλμς. Γιὰ μιὰ στιγμή, ἐξαφανίστηκαν κ' οἱ δυὸ κάτω ἀπ' τὰ νερά. Ἔπειτα, παρουσιάστηκαν πάλι στὴν ἐπιφάνεια κολυμπῶντας, Ὁ πειρατὴς κατέβαλε ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ νὰ πιάση τὸ Χόλμς καὶ νὰ τὸν τραβήξη κάτω.

Ἀλλὰ ὁ ἀστυνομικός, κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, ψύχραιμος, γαλήνιος, ἀντελήφθη τὸ καταχθόνιο σχέδιο τοῦ πειρατοῦ. Καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρό, τοῦ κατάφερε μιὰ τρομερὴ γροθιὰ στὰ μάτια καὶ τὸν ἐζάλισε. Κατόπιν τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ φώναξε:

— Πέθανε, Μπλάκβηλ, καταραμένε κακοῦργε!... Τίποτε πειὰ δὲν μπορεῖ νὰ σὲ σώση!... Στὸ πρόσωπό σου ἐξοντώνεται τὸ ἀγριώτερο θηρίο τοῦ κόσμου...

Καὶ κατοφέροντάς του μιὰ ἄλλη γροθιὰ στὸν κρόταφο, τὸν ἄφησε νεκρό...

Σὲ λίγο μετέφερε στὴν παραλία τὸ πτῶμα τοῦ πειρατοῦ.

— Ἔπαψε πειὰ νὰ ζῆ!... εἶπε ψυχρὰ ὁ Χόλμς.

Οἱ ἄλλοι ἐπιζήσαντες κακοῦργοι συνελήφθησαν καὶ καταδικάστηκαν σὲ ποινὲς ἀνάλογες πρὸς τὰ κακουργήματά τους. Ἡ Μαίρη Μάγγια καταδικάστηκε σὲ εἰκοσαετῆ εἰρκτή.

Τὰ παραπάνω δραματικὰ γεγονότα, ὅταν ἔγιναν γνωστὰ ἀπὸ τὶς ἀγγλικὲς ἐφημερίδες, προκάλεσαν πραγματικὸ ἐνθουσιασμὸ τοῦ Κοινοῦ ὑπὲρ τοῦ Σέρλοκ Χόλμς, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀπαλλάξει τὴν ἀγγλικὴ πρωτεύουσα ἀπὸ αὐτὰ τὰ τέρατα.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΤΟΜΟ ΤΗΣ
"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ,,
"Ενα νέο συναρπαστικὸν ἀστυνομικὸν μυθιστόρημα.
Περιπέτειες
Ἀγωνία
Δραματικότης
Τρόμος
Αἴσθημα
Φρίκη
ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΤΟΜΟΝ

ΓΚΡΕΚ

VICTORIA

MARQUE DEPOSÉE

Η Κάλτσα VICTORIA

— από καθαρό μετάξι

— πολύ λεπτή

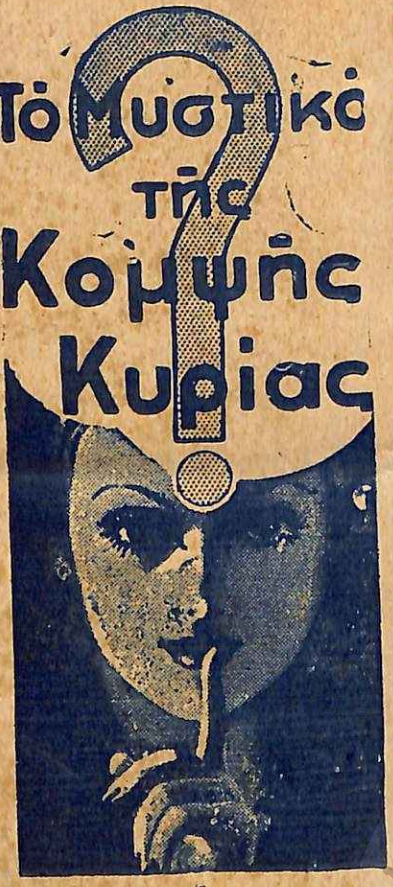
— χωρίς σκιές

— μεγάλης στερεότητος.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤ/ΠΟΙ Α.ΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τὸ Μυστικὸ τῆς Κομψῆς Κυρίας

«Ποιὸ εἶνε τὸ πραγματικὸ μυστικὸ τῆς χάριτος καὶ τῆς κομψότητος ποὺ ἔκαμαν τὴν Παριζιάνα περίφημον εἰς τὸν κόσμον ὁλόκληρον;» ἠρώτησα τὸν πλέον εἰδικὸν τῆς κομψότητος τοῦ κοσμικοῦ Παρισιοῦ. «Παρευρισκόμενα εἰς ἕνα ἀριστοκρατικὸ ξενοδοχεῖον, εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ κοσμικώτερα χορευτικὰ τσάγια τοῦ Παρισιοῦ. Παρατηρήσατε τὰς Μὶς λέγει. Τί παρατηρεῖτε ἐν πρώτοις: Οὔτε τὸ φόρεμα, οὔτε τὸ καπέλλο, ἀλλὰ τὸ χρῶμα τῆς ἐπιδερμίδος εἶνε τὸ ἀντικείμενον ὅλων τῶν φροντίδων. Ὅλες ἡ γυναῖκες ἔχουν ἐπιδερμίδα πολὺ μάτ καὶ βελουτὲ, ἀκόμη καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἀποπνικτικὴ καὶ γεμάτη κόσμο σάλα. Παρατηρήσατέ τας τὸ πρωῒ στὸν περίπατό τους στὸ «Δάσος» ἢ τὸ ἀπόγευμα στὶς κουρσες, πάντοτε εἶνε τὸ ἴδιο. Γιὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ ΤΟΚΑΛΟΝ εἶνε ἡ τελευταία λέξις τῆς μοντέρνας Γαλλίδος. Δίδει εἰς τὸ χρῶμα τῆς ἐπιδερμίδος ἕνα βελουτὲ πατάλου ρόδου, ποὺ οὔτε ὁ ἄνεμος οὔτε ἡ βροχὴ οὔτε ἡ ἐφίδρωσις δὲν μποροῦν νὰ ἀλλοιώσουν. Δίδει μαγευτικὴ χάρι νέας κόρης κάθε ἡμέρα καὶ ὥρα. Δοκιμάσατε ἡ ἴδια τὴν πούδρα ΤΟΚΑΛΟΝ. Τὰ ἀποτελέσματα ὅπου θὰ σᾶς ἀποκαλύψῃ ὁ καθρέπτης σας θὰ σᾶς ἐκπλήξουν καὶ θὰ σᾶς ἐνθουσιάσουν».